

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Π.Ι.Ε.)
Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ (4.1.1.ε)

ΜΕΛΕΤΗ

«Σειρά Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Επιπτώσεων
στο Φύλο των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ»

Συντονίστρια Έρευνας: Ματίνα Χ. Παπαγιαννοπούλου

Υπεύθυνη Έρευνας: Δρ. Μαρία Β. Κατσαμάγκου

Ερευνήτριες: Σταματίνα Καθύβεζα

Ρούλα Παπαρούνη

Στέλλα Ταμπόση

«Σειρά Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Επιπτώσεων στο Φύλο των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ»

Συγγραφείς: **Δρ. Μαρία Β. Κατσαμάγκου**
Σταματίνα Καλύβεζα, Ρούλα Παπαρούνη, Στέλλα Ταμπόση

Συντονισμός & επιμέλεια έκδοσης: Ματίνα Χ. Παπαγιαννοπούλου
Φιλολογική επιμέλεια: Σωτηρία Αποστολάκη
Διορθώσεις: Σωτηρία Αποστολάκη & Ναυσικά Μοσχοβάκου

Σχεδιασμός - Παραγωγή: Press Time

Αθήνα 2008

Σχήμα: 21x29 Σελίδες: 210

ISBN: 978-960-6737-24-4

Γ' ΚΠΣ, ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ, Άξονας 4, Μέτρο 4.1, Ενέργεια 4.1.1, Κατηγορία Πράξης: 4.1.1.ε:
«Παρατηρητήριο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Δράσεων
της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ισότητα
(Παρατηρητήριο για την Ισότητα στην Εκπαίδευση Π.Ι.Ε.)»

Έργο συγχρηματοδοτούμενο, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Κανονισμού 1260/99,
σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο από 80% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.)
και από Εθνικούς Πόρους

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)
Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 Αθήνα
Τηλ.: 210 3898000, fax: 210 3898079
E-mail: kethi@kethi.gr
www.kethi.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ, κ. Ε. ΤΣΟΥΜΑΝΗ	7
ΠΡΟΛΟΓΟΣ της ΠΡΟΕΔΡΟΥ του Δ.Σ. του Κ.Ε.Θ.Ι., κ. Ε. ΖΕΝΑΚΟΥ	9
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	11
ABSTRACT	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΔΙΕΘΝΕΙΣ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ	17
1.1. Διεθνείς και ευρωπαϊκές πολιτικές ισότητας	17
1.2. Εθνικές προτεραιότητες πολιτικής και άξονες δράσης για την ισότητα των φύλων	23
1.2.1. Η ισότητα των φύλων στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II	29
2.1. Εισαγωγή	29
2.2. Άξονας Προτεραιότητας 1	30
2.3. Άξονας Προτεραιότητας 2	34
2.4. Άξονας Προτεραιότητας 3	50
2.5. Άξονας Προτεραιότητας 4	52
2.6. Άξονας Προτεραιότητας 5	62
2.7. Άξονας Προτεραιότητας 6	66
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	71
3.1. Εισαγωγή	71
3.2. Δείγμα	72
3.3. Μέσα συλλογής των δεδομένων	73
3.3.1. Ερωτηματολόγιο	74
3.4. Διαδικασία συλλογής των δεδομένων	76
3.5. Διερευνητικά ερωτήματα	78
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ	79
4.1. Συνθετική παρουσίαση των δράσεων και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των Έργων	79
4.2. Αποτίμηση δεικτών ανά Άξονα	90
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	99
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	101
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	107
I. Παρουσίαση δεδομένων	109
II. Ερωτηματολόγιο	189
III. Έγγραφα	195
IV. Επιστολές	201
V. Πίνακας Τελικών Δικαιούχων	205

ΠΡΟΛΟΓΟΣ της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ, κ. Ε. ΤΣΟΥΜΑΝΗ

Η εκπαίδευση ως θεσμός και παράγοντας κοινωνικοποίησης του ατόμου αλλά και ως θεσμός που συμβάλλει στην ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, αποτελεί καίρια προϋπόθεση για την προώθηση και επίτευξη της ισότητας των φύλων. Οι δράσεις ισότητας στην Παιδεία συνιστούν κομβικό στοιχείο, αφού μέσα από την εκπαίδευση, όπως έχει καταδειχτεί, διαμορφώνονται, καθλιεργούνται αλλά και αντιμετωπίζονται στερεότυπες αντιλήψεις για το ρόλο των φύλων.

Για το λόγο αυτό, τόσο στις Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων, όσο και στο Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 εντάσσονται ζητήματα που αφορούν σε πολιτικές και έργα στον τομέα της Εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η ενίσχυση της απασχόλησης και η προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε αυτήν, η ανάπτυξη και η βελτίωση συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για τις γυναίκες, καθώς και η αξιοποίηση της Κοινωνίας της Πληροφορίας αποτελούν κεντρικά σημεία σχεδιασμού και δράσης στις πολιτικές ισότητας των φύλων στη Νέα Προγραμματική Περίοδο.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο της εκπαίδευσης για την άρση των έμφυλων στερεοτύπων σε όλους τους τομείς υλοποίησε σημαντικά Έργα με τη στήριξη του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.). Στο πλαίσιο αυτό ανήκει και η πρωτοβουλία σχεδιασμού για την ίδρυση και λειτουργία του «Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Δράσεων της Πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων» με την επιστημονική επεξεργασία, καταγραφή και συγκέντρωση των στοιχείων από το Κ.Ε.Θ.Ι.

Μέσα από την εκπόνηση μελετών και ερευνών, τη σύνταξη εκθέσεων εμπειρογνωμοσύνης, τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης βιβλιογραφικών δεδομένων, καθώς επίσης και τη διαμόρφωση και παραγωγή δεικτών για θέματα Ισότητας στην Εκπαίδευση, δόθηκε η ευκαιρία να προσεγγιστούν θέματα σχεδιασμού εφαρμογής πολιτικών, θεσμικών παρεμβάσεων και συσχετισμού της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, με έμφαση σε θέματα κατάρτισης και επιμόρφωσης. Παράλληλα, προτάθηκαν νέες προσεγγίσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων, οι οποίες ευελπιστούμε να αποτελέσουν έναυσμα για σχεδιασμό σχετικών πολιτικών και δράσεων και στο μέλλον.

Με τη σημαντική και ουσιαστική συμβολή του Κ.Ε.Θ.Ι. στην επιστημονική προετοιμασία του θέματος, είμαι βέβαιη, ότι η σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Ισότητα των Φύλων που προετοιμάζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών θα υποστηριχθεί σοβαρά στον τομέα των πολιτικών εκπαίδευσης. Με πρωτοβουλίες σαν αυτή ενισχύεται η πραγματική ισότητα των φύλων που αποτελεί στόχο όλων μας.

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας

Ευγενία Τσουμάνη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ της ΠΡΟΕΔΡΟΥ του Δ.Σ. του Κ.Ε.Θ.Ι., κ. Ε. ΖΕΝΑΚΟΥ

Οι δυο τελευταίοι αιώνες συνέβαλαν δραστικά στην ισότιμη συμμετοχή των φύλων και των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων στην εκπαίδευση: Με απαρχή την ειδική εκπαίδευση για κάθε φύλο ξεχωριστά στο 19ο αιώνα, την καθολική εκπαίδευση στον 20ο αιώνα και τη συνεκπαίδευση μεταγενέστερα, αλλά και στην πρόκληση του πολυπολιτισμικού σχολείου στον 21ο, παρατηρούμε ότι η εκπαιδευτική διαδικασία διένυσε μια τεράστια απόσταση άλλοτε με αργούς και άλλοτε με γοργούς ρυθμούς στην τροχιά κατοχύρωσης της εκπαιδευτικής ισότητας. Η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην εκπαίδευση και η συνεκπαίδευση των δύο φύλων δεν αντανakλά απλά την εξέλιξη των κοινωνικών επιστημών και τη διεύρυνση της οπτικής της κοινωνίας, αλλά κυρίως τη σύναψη ενός νέου «κοινωνικού» συμβολαίου ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα που θα προωθεί την εύρυθμη συμβίωση και συνύπαρξη των δύο φύλων. Η ισότητα όμως, που προωθήθηκε μ' έμπρακτες διαδικασίες στο χώρο της εκπαίδευσης, προκαλώντας συχνά έντονες κοινωνικές αναταράξεις δεν είχε πάντα αντίστοιχες κοινωνικές αναπαραστάσεις στη δημόσια σφαίρα: σ' ένα πεδίο δηλαδή, όπου οι ανισότητες των φύλων αν και αμβλυμένες πια, εξακολουθούν να υφίστανται, καθώς εκπορεύονται κυρίως από ένα σύστημα παραδοσιακών κοινωνικών νοοτροπιών με αιχμή που αντλείται από ποικίλα στερεότυπα.

Είναι προφανές, ότι η αναδόμηση εκ βάθρων των ποικίλων στερεοτύπων βαθιά χαραγμένων στο κοινωνικό DNA δεν μπορεί να γίνει αποκλειστικά με παρεμβάσεις από «πάνω προς τα κάτω» στη δομή της κοινωνικής πυραμίδας ούτε μπορεί να υλοποιηθεί «επί παραγγελία» με διοικητικές παρεμβάσεις. Αντιθέτως, πρόκειται για μια πολυσύνθετη διαδικασία με άξονα, σ' όλα τα επίπεδα και ηλικίες, την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση.

Η προβληματική πρέπει να ξεκινήσει λοιπόν μέσα από την εκπαίδευση: τα τελευταία χρόνια έχουν διενεργηθεί πολλές έρευνες, προκειμένου να εντοπιστούν και να καταγραφούν οι ανισότητες φύλου που αναπαράγονται μέσα από την εκπαίδευση, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη της συζήτησης και στην υιοθέτηση πρακτικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων στον εκπαιδευτικό χώρο. Ωστόσο, μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε μια συστηματική και οργανωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της ισότητας στην εκπαίδευση.

Για το λόγο αυτό, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.) σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι.) σχεδίασε και προχώρησε στη σύσταση και λειτουργία του «Παρατηρητηρίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Δράσεων της Πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων (Παρατηρητήριο για την Ισότητα στην Εκπαίδευση-Π.Ι.Ε.)» (ΕΠΕΑΕΚ II, 4.1.1.ε). Κεντρικοί στόχοι του Π.Ι.Ε. ήταν: α) ο σχεδιασμός αποτελεσματικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία, β) η αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων πολιτικών, και γ) η βελτίωση της θέσης των γυναικών στην εκπαίδευση, την εργασία και ευρύτερα την κοινωνία.

Στο πλαίσιο του Έργου αυτού, μια σειρά από μελέτες και έρευνες πραγματοποιήθηκαν, σκοπός των οποίων ήταν να αποτελέσουν μέρος μιας ευρύτερης και οργανωμένης βάσης γνώσης, η οποία θα λειτουργεί ως κεντρικό μέσο για την υλοποίηση των σκοπών του Π.Ι.Ε. κυρίως προς την κατεύθυνση της ενημέρωσης των υπευθύνων του Υπουργείου Παιδείας, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων όσον αφορά στα κεκτημένα και τις εξελίξεις στο χώρο της διαμόρφωσης πολιτικών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο σε θέματα ισότητας των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης.

Ευελπιστούμε ότι αφενός η συλλογή και καταγραφή των ευρωπαϊκών και εθνικών δράσεων κατά την τελευταία δεκαετία που αναφέρονται σε πολιτικές για την προώθηση της ισότητας των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και αφετέρου η ανάδειξη καινοτομικών στοιχείων, αλλά και η διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού πλαισίου δια μέσου πολιτικών και πρωτοβουλιών με την οπτική του φύλου, θα συμβάλει στη βελτίωση του εκπαιδευτικού επιπέδου των γυναικών, στην προώθησή τους στη

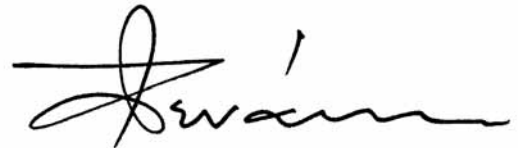
δημόσια ζωή, στην ισότιμη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας, αλλά και στην καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων και ανισοτήτων.

Η παραγωγή και έκδοση του επιστημονικού αυτού υλικού, πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει την εδραίωση της σημαντικής προσπάθειας που έχει καταβληθεί τα τελευταία χρόνια σχετικά με τη διερεύνηση του θέματος της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση αλλά και στην απασχόληση.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη Διευθύντρια Ερευνών/Μελετών, αλλά και Γενική Συντονίστρια του Έργου, κ. Γεωργία Κορέλλα, τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τους/τις συντονιστές/-τριες και τους/τις υπεύθυνους/-ες των ερευνών/μελετών, καθώς και τα μέλη των ερευνητικών ομάδων για την αξιόλογη προσπάθειά τους στην ευόδωση του εγχειρήματος αυτού.

Ιδιαίτερα ευχαριστώ τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής, την κ. Τέτα Διαμαντοπούλου, την κ. Αλεξάνδρα Κορωναίου, την κ. Λάουρα Μαράτου-Αλιπράντη, την κ. Αντωνία Παπαστυλιανού και τον κ. Μιητιάδη Σταμπούλη, για την καθοριστική συμβολή τους στην επιτυχή πραγματοποίηση των ερευνών και των μελετών.

Η Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κ.Ε.Θ.Ι.

Ελένη Αβ. Ζενάκου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο της μελέτης με τίτλο: «Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II», επιχειρήθηκε η αποτύπωση των δράσεων των Έργων που σχετίζονται με το φύλο, καθώς και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών, προκειμένου να διαπιστωθούν οι συνέπειές τους, τόσο στην προώθηση των θεμάτων ισότητας των φύλων όσο και στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων.

Στην παρούσα μελέτη διενεργήθηκε έρευνα, με τη συμμετοχή των Τελικών Δικαιούχων που υλοποιούσαν Έργα στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II, για τις ανάγκες της οποίας διανεμήθηκε ερωτηματολόγιο.

Η μελέτη αρθρώνεται σε τρία μέρη. Στο Πρώτο Μέρος αποτυπώνεται το θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας με αναφορά στις διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές που έχουν σχέση με την προώθηση της ισότητας των φύλων μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και η συνοπτική περιγραφή των αξόνων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II.

Στο Δεύτερο Μέρος περιγράφεται το μεθοδολογικό πλαίσιο, με αναφορά στο δείγμα, τα μέσα συλλογής των δεδομένων, τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή τους, καθώς και στους μεθοδολογικούς περιορισμούς που οδήγησαν στην απόφαση κατασκευής και χρήσης ερωτηματολογίου. Επίσης, σχολιάζονται τα ευρήματα και, στη συνέχεια, εξετάζονται κριτικά οι δράσεις και τα αποτελέσματα των Έργων, που προωθούν την ισότητα των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης, επιχειρώντας μια συνολική αποτίμηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Στο Τρίτο Μέρος επιχειρείται η παρουσίαση των τελικών συμπερασμάτων της έρευνας, καθώς και η διατύπωση των προτάσεων και των προοπτικών που ανοίγονται για νέα αντικείμενα έρευνας, αναφορικά με τα δεδομένα της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013.

ABSTRACT

The present study seeks to explore the Actions of the Projects that are related to gender, to describe their results and to evaluate their impact in the promotion of gender issues, and in formulating educational policies for gender equality.

For the purpose of the study a research was conducted with the participation of the Final Beneficiaries that implemented Projects under the Operational Programme for Education and Initial Vocational Training (O.P. "Education").

The study is structured into three parts. The First Part sets the theoretical background upon which the study is based, with reference to international, European and national policies related to the promotion of gender equality through the educational process. The summary of the Action Lines of the Operational Programme is also included in this part.

Part Two contains the methodological framework, with reference to the sample, the research design, the data collection and the methodological limitations that led to the decision to construct and administer a questionnaire. Furthermore, the findings are discussed in detail, and the actions and the results of the Projects, are critically examined not only in the field of education, but in the field of gender equality as well.

In Part Three an attempt is made in order to present the final conclusions and the proposals of the study. Moreover, it raises questions about future research in this field.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Περισσότερο από μισό αιώνα, από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 1948 και τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957, Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί ασχολούνται με το ζήτημα της ισότητας των φύλων.

Η ισότητα ευκαιριών ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτέλεσε μια σημαντική παράμετρο των πολιτικών για την ισότητα των φύλων και ενίσχυσε το διάλογο μεταξύ των κρατών, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας, τόσο των εκπαιδευτικών συστημάτων όσο και των διδακτικών και εκπαιδευτικών προϊόντων.

Όμως, παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει συντελεστεί, η ανισότητα των ευκαιριών στην εκπαίδευση, η οποία θέτει πολλαπλά και σύνθετα προβλήματα, παραμένει ένα ακανθώδες ζήτημα.

Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού μας συστήματος, η διάκριση των φύλων δε γίνεται ορατή πλέον στις δυνατότητες ίσης πρόσβασης αγοριών και κοριτσιών στις διάφορες εκπαιδευτικές βαθμίδες, αλλήλ στις κατευθύνσεις σπουδών που ακολουθούν και στις επαγγελματικές επιλογές τους: οι γυναίκες, παρά την αύξηση της συμμετοχής τους σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, συνεχίζουν να προσανατολίζονται, περισσότερο από ό,τι οι άνδρες, προς τις παραδοσιακές σχολικές κατευθύνσεις, στοιχείο που μεταξύ άλλων βρίσκεται πίσω από τις άνισες ευκαιρίες απασχόλησης και ενεργούς συμμετοχής στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή που προσφέρεται στα δύο φύλα.

Μολονότι η αναπαραγωγή των στερεοτύπων των φύλων δεν περιορίζεται στο πλαίσιο του σχολείου, αφού τόσο η οικογένεια όσο και ο χώρος εργασίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωσή τους, ο χώρος της εκπαίδευσης προσφέρεται ιδιαίτερα για θετικές παρεμβάσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Παρεμβάσεις που θα συμβάλουν στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, αμβλύνοντας τις ποικίλες διακρίσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και διευρύνοντας τις επαγγελματικές τους φιλοδοξίες, μέσω της ενθάρρυνσης της ανάπτυξης μιας κριτικής στάσης απέναντι στις, εις βάρος των νεαρών γυναικών, διακρίσεις.

Στην Ελλάδα, αν και το θεσμικό και νομικό πλαίσιο εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για τα δύο φύλα, εν τούτοις διαπιστώνεται η ανάγκη να χαραχθούν πολιτικές και να θεσπιστούν μέτρα που να προωθούν την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση: παρεμβάσεις στα διδακτικά βιβλία, το παιδαγωγικό υλικό, τις παιδαγωγικές μεθόδους, την ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών αλλά και των εκπαιδευτικών - ανδρών και γυναικών. Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη έμφαση που δίνεται στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων ανδρών και γυναικών, προβλέπεται να συμβάλουν στην άρση των προκαταλήψεων και στη δημιουργία των αναγκαίων εκείνων προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την ουσιαστική ισότητα των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της εργασίας.

Η παρούσα μελέτη, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του «Παρατηρητηρίου για την Ισότητα» του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, έχει ως **αντικείμενο** την αποτύπωση των δράσεων των Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ που σχετίζονται με το φύλο, καθώς και την αποτίμηση των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών, προκειμένου να διαπιστωθούν οι συνέπειες που είχαν, τόσο στην προώθηση των θεμάτων ισότητας των φύλων όσο και στη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων.

Επιμέρους στόχοι της μελέτης αποτελούν:

- Η αναφορά στις διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, που έχουν σχέση με την ισότητα των φύλων και την προώθησή της μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η καταγραφή και ανάλυση των δράσεων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των Μέτρων και των Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.
- Η ανάλυση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων αυτών.
- Η διατύπωση προτάσεων σχετικά με την εφαρμογή πρωτοβουλιών και τη λήψη μέτρων που απαιτούνται για την προώθηση των πολιτικών ισότητας των φύλων.

Η μελέτη περιλαμβάνει τρία μέρη στα οποία περιέχονται έξι κεφάλαια.

Στο **Α' Μέρος** το οποίο αποτελείται από δύο κεφάλαια, επιχειρείται η θεωρητική θεμελίωση του θέματος. Στο **κεφάλαιο 1** περιγράφεται και αναλύεται το βασικό θεωρητικό πλαίσιο των πολιτικών για την ισότητα των φύλων, σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, με αναφορά στους στόχους και τις

πολιτικές για την ισότητα των φύλων, τόσο στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι όσο και στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ. Στο **κεφάλαιο 2** αναλύονται όλοι οι Άξονες Προτεραιότητας του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ. Περιγράφονται οι στόχοι και επιχειρείται αναλυτική καταγραφή των Μέτρων και των Έργων όλων των Αξόνων, με έμφαση στα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2. Στα εν λόγω Μέτρα επιχειρείται θεωρητικός προβληματισμός σε επίπεδο Κατηγορίας Πράξης, που συσχετίζεται με την πολιτική της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Το **Β' Μέρος** αποτελείται από δύο κεφάλαια. Στο **κεφάλαιο 3** αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η επιλογή του δείγματος, δηλαδή της ομάδας από την οποία έχουν ληφθεί οι μετρήσεις. Στη συνέχεια αιτιολογείται η επιλογή του ερωτηματολογίου, ως μέσο συλλογής των δεδομένων της έρευνας και γίνεται αναφορά στην ποιοτική έρευνα, η οποία κρίθηκε κατάλληλη για την παρούσα μελέτη. Επίσης, αναλύεται ο τρόπος κατασκευής του ερωτηματολογίου και η επιλογή των ερωτήσεων ανά θεματική ενότητα, καθώς και η διαδικασία συλλογής των ερωτηματολογίων από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στην έρευνα. Διατυπώνονται ακόμη, οι ειδικότεροι στόχοι της έρευνας με τη μορφή διερευνητικών ερωτημάτων. Στο **κεφάλαιο 4** γίνεται συνθετική παρουσίαση και κριτική εξέταση των δράσεων και των αποτελεσμάτων των Έργων που αφορούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, και επιχειρείται μια συνολική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων αυτών.

Στο **Γ' Μέρος (κεφάλαια 5 και 6)** διατυπώνονται τα τελικά συμπεράσματα της μελέτης, επισημαίνονται τα κενά και οι ελλείψεις που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης των δράσεων των Έργων, γίνονται προτάσεις και χαράσσονται πολιτικές για νέα αντικείμενα έρευνας, σε σχέση με τα δεδομένα της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013.

Στο τέλος της μελέτης, παρατίθεται Βιβλιογραφία, καθώς και Παράρτημα, στο οποίο περιλαμβάνονται η παρουσίαση των δεδομένων (δηλαδή, τα στοιχεία των Έργων, μια σύντομη περιγραφή του φυσικού αντικειμένου, η καταγραφή των δράσεων, οι δείκτες που τέθηκαν και επιτεύχθηκαν, τα κενά και οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν και οι προτάσεις όπως διατυπώθηκαν από τους φορείς υλοποίησης των Έργων), το ερωτηματολόγιο που κατασκευάστηκε, οι επιστολές και τα έγγραφα που απεστάλησαν στους Τελικούς Δικαιούχους των Έργων και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., καθώς και οι πίνακες με τα Έργα που υλοποίησαν οι Τελικοί Δικαιούχοι.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Η ισότητα των φύλων αναγνωρίζεται ως κεκτημένο δικαίωμα σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς οι διακρίσεις λόγω φύλου αποτελούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο παρόν κεφάλαιο θα αναφερθούν συνοπτικά οι κυριότερες ρυθμίσεις, δηλαδή οι πρωτοβουλίες και οι πολιτικές που σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη διασφάλιση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εκπαίδευση.

Το κεφάλαιο περιλαμβάνει δύο βασικές θεματικές ενότητες. Η πρώτη αφορά στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Πολιτικές και η δεύτερη στις Εθνικές Πολιτικές για την ισότητα των φύλων. Η ενιαία, κατά χρονολογική σειρά, παράθεση των στοιχείων της πρώτης ενότητας -και ο μη διαχωρισμός της σε διεθνή και ευρωπαϊκά- επιλέχθηκε, προκειμένου να παρουσιαστεί μια σφαιρική εικόνα που να αντικατοπτρίζει τη θέσπιση και την εξέλιξη των εν λόγω ρυθμίσεων.

1.1. Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Πολιτικές Ισότητας

Σε διεθνές επίπεδο και στο πλαίσιο της **Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**¹ (10/12/1948) αποκτά ουσιαστική σημασία η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η αξιοπρέπεια, η αξία της ανθρωπίνης προσωπικότητας και η ισότητα δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών. Ειδικότερα, στο Άρθρο 1 της Διακήρυξης αναφέρεται πως *«όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα»*, ενώ στο Άρθρο 2 αναφέρεται ότι *«κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες... χωρίς καμία διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιοσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση»*. Επιπρόσθετα, στο Άρθρο 26 αναφέρεται πως *«καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στη στοιχειώδη και βασική βαθμίδα της»*.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το θέμα της ισότητας των φύλων έχει μια ιστορία 50 χρόνων, καθώς από το 1957 στο πλαίσιο των εργασιών της **Συνθήκης της Ρώμης**² -κατά την οποία τέθηκαν οι βάσεις για τον προσανατολισμό της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας στον οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό τομέα, στους τομείς των δικαιωμάτων των πολιτών και στις εξωτερικές σχέσεις των κρατών μελών- αναπτύχθηκε δράση για την προώθηση της ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα και διατυπώθηκε η αρχή της ισότητας των αμοιβών. Η Συνθήκη της Ρώμης, που ίσχυσε από την 1η Ιανουαρίου 1958, έθεσε τα θεμέλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρχικά ως οργανισμός οικονομικού χαρακτήρα και, στη συνέχεια, ως οργανισμός που επιδιώκει την εξασφάλιση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών του, καθώς και την κοινωνική διασφάλισή τους, αλλά επίσης και ως οργανισμός που προωθεί τη δημοκρατία, καταπολεμά τις διακρίσεις και διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Από τη Συνθήκη της Ρώμης μέχρι σήμερα μεσολάβησαν πολλές και σημαντικές πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τις κοινοτικές πολιτικές, καθώς η διαδρομή από την αρχική διατύπωση της «ισότητας των φύλων» στην «ισότητα των ίσων ευκαιριών» και στη συνέχεια, στη «διπλή στρατηγική της ένταξης της διάστασης της οπτικής του φύλου στο σύνολο των πολιτικών και μέτρων σε συνδυασμό με την υλοποίηση θετικών δράσεων» σηματοδοτήθηκε από νομικές δεσμεύσεις και εξελίξεις στην προσέγγιση, την έννοια και το περιεχόμενο των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.³

1 Για την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, βλ. σχετικά: <http://www.unhchr.ch/udhr/lang/grk.pdf>

2 Για τη Συνθήκη της Ρώμης, βλ. σχετικά: <http://www.eurotreaties.com/eurotexts.html#rometreaty>

3 Παπαγιαννοπούλου, Μ. & Παπαρούνη, Ρ., *Οι εθνικές πολιτικές για την ισότητα των φύλων στην απασχόληση*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2005, σσ. 8-19.

Μια σειρά από νομικά κείμενα που αποτυπώνονται σε Οδηγίες, Αποφάσεις, Συστάσεις, Ψηφίσματα, Ανακοινώσεις των οργάνων της Ε.Ε. αποτελούν την κοινοτική πολιτική που αφορά στο ζήτημα της ισότητας των ανδρών και των γυναικών και συγκεκριμένα στα θέματα της ίσης μεταχείρισης, της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης, της κοινωνικής ασφάλισης, της προστασίας της μητρότητας, της ίσης πρόσβασης στην απασχόληση, της ένταξης και επανένταξης στην αγορά εργασίας, της προώθησης θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών, της καταπολέμησης της ανεργίας των γυναικών και της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας. Επίσης, δημιουργήθηκαν νομικά κείμενα που σχετίζονται άμεσα με την ισότητα των φύλων, όπως για την ισόρροπη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες, το βάρος απόδειξης σε περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης λόγω φύλου, την εικόνα των ανδρών και των γυναικών στα Μ.Μ.Ε.⁴

Σημαντικότερους σταθμούς στην πορεία εξέλιξης των θεμάτων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων ή/και τις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση αποτελούν τα ακόλουθα:

- Ο **Κανονισμός ΕΚΤ**⁵ (1960) με βασικό στόχο την προώθηση της απασχόλησης και τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων στην Κοινότητα. Ο Κανονισμός αποτελεί τη βάση της κοινωνικής πολιτικής της Ε.Ε., καθώς το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αποτελεί το σημαντικότερο χρηματοδοτικό μηχανισμό της Ε.Ε., που εφαρμόζει την αρχή της κοινής χρηματοδότησης για την υποστήριξη των ενεργειών των κρατών-μελών σχετικά με τη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης των πολιτών και την ανάπτυξη των προσόντων τους.
- Ο **Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης**⁶ (1961), ο οποίος συμπληρώνει τα κοινωνικά δικαιώματα που δεν περιλαμβάνονταν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και το αρχικό του κείμενο ανανεώθηκε με τα πρωτόκολλα των ετών 1988, 1991 και 1995. Ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (1996) διασφαλίζει τα κοινωνικά δικαιώματα χωρίς διακρίσεις φύλου, καθώς και την ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.⁷
- Η **1η Παγκόσμια Διάσκεψη του Ο.Η.Ε.**⁸ για το Διεθνές έτος της γυναίκας (Μεξικό, 1975) κατά την οποία ορίστηκαν ως τρεις στόχοι προτεραιότητας η ισότητα, η ανάπτυξη και η ειρήνη.
- Η **Διεθνής Σύμβαση για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών (CEDAW)**⁹ (1979) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διεθνείς πρωτοβουλίες για την ισότητα των φύλων. Η Σύμβαση αυτή περιλαμβάνει μια πολύ σημαντική διάταξη (άρθρο 4), βάσει της οποίας η υιοθέτηση ειδικών πρόσκαιρων μέτρων -τα οποία θα πρέπει να καταργηθούν μόλις πραγματοποιηθούν οι αντικειμενικοί σκοποί στο θέμα της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης- στην κατεύθυνση της επίτευξης της ισότητας δεν αποτελεί πράξη διάκρισης. Η διάταξη αυτή αποτέλεσε τη βάση των θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στη Σύμβαση σχετικά με «την εξάλειψη κάθε στερεότυπης αντίληψης των ρόλων του άνδρα και της γυναίκας» σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ των οποίων και στην εκπαίδευση. Τη Σύμβαση επικύρωσαν τα κράτη-μέλη του Οργανισμού, καθώς και η Ελληνική Βουλή με το Ν. 1342/83.
- Η **2η Παγκόσμια Διάσκεψη του Ο.Η.Ε.**¹⁰ για τη Δεκαετία των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες (Κοπεγχάγη, 1980). Για την υλοποίηση των στόχων προτεραιότητας (ισότητα, ανάπτυξη, ειρήνη) της 1ης Παγκόσμιας Διάσκεψης (Μεξικό 1975), η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης απομόνωσε τρεις τομείς που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή: την ισότιμη πρόσβαση ανδρών και γυναικών στην εκπαίδευση, τις ευκαιρίες απασχόλησης και τις κατάλληλες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.
- Η **3η Παγκόσμια Διάσκεψη Γυναικών του Ο.Η.Ε.** για την Ανασκόπηση και Εκτίμηση των Επιτεύξεων

4 Βλ. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός Εφαρμογής των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στο Σχεδιασμό και την Αξιολόγηση των Δράσεων των Ε.Π. του Γ.Κ.Π.Σ., Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων*, Αθήνα, 2003, text at: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

5 Βλ. Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, text at: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?lang=0&node=51>

6 Council of Europe, European Social Charter (18.X.1961), Turin 1961, text at: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/035.htm>

7 Council of Europe, European Social Charter (revised) (3.V.1996), Strasbourg 1996, text at: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/163.htm>

8 Για την 1η Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ, βλ. στο «Ιστορικό» της <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11903.htm>

9 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός, ό.π.*

10 Για τη 2η Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ, βλ. στο «Ιστορικό» της <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11903.htm>

της Δεκαετίας των Ηνωμένων Εθνών για τις γυναίκες (Ναϊρόμπι 1985),¹¹ στην οποία υιοθετήθηκαν οι «Στρατηγικές Προώθησης των Γυναικών», αποτέλεσε τη χρονική στιγμή όπου δηλώθηκε για πρώτη φορά ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα αφορούν και τις γυναίκες. Επομένως, οι γυναίκες έχουν νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τη διαχείριση όλων των ανθρωπιστικών υποθέσεων.¹²

- Η **Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη**¹³ (1986) που αναθεωρεί τη Συνθήκη της Ρώμης για να προωθήσει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και να υλοποιήσει την εσωτερική αγορά, τροποποιώντας τους κανόνες λειτουργίας των ευρωπαϊκών οργάνων και διευρύνοντας τις κοινοτικές αρμοδιότητες, ιδίως στους τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, του περιβάλλοντος και της κοινής εξωτερικής πολιτικής. Επισημαίνεται ότι από το 1976 που εγκρίνεται το πρώτο πρόγραμμα δράσης για την εκπαίδευση, με ψήφισμα του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας, αναφέρεται επίσημα ο όρος «ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης», ο οποίος αποκτά μεγαλύτερη σημασία με την υπογραφή της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης.¹⁴
- Η **Διακήρυξη του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ισότητα των γυναικών και των ανδρών** (1988), κατά την οποία, στο πλαίσιο της ανάπτυξης πολιτικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων, ανακοινώθηκε πως οι στρατηγικές που θα εφαρμοστούν θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των δύο φύλων ενώπιον του νόμου και να διασφαλίζουν τις ίσες ευκαιρίες, στοχεύοντας στην ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και τα επαγγέλματα.¹⁵
- Η **Συνθήκη του Μάαστριχτ**¹⁶ (1992) που αντιπροσωπεύει ένα νέο στάδιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης δεδομένου ότι ανοίγει το δρόμο για την πολιτική ολοκλήρωση και εισάγει την έννοια της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, ενισχύει τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εγκαινιάζει την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε.), ενώ παράλληλα καθιερώνει κοινοτικές πολιτικές σε έξι νέους τομείς: Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, Διευρωπαϊκά δίκτυα, Βιομηχανική πολιτική, Προστασία των καταναλωτών, Νεολαία και πολιτισμός.
- Η **Λευκή Βίβλος για την Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση**¹⁷ (1993) στην οποία τονίζεται ότι για κανένα λόγο δεν πρέπει να παραβιάζονται η αρχή των ίσων ευκαιριών στην αγορά εργασίας και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Έμφαση δίνεται, μεταξύ άλλων, στην προσαρμογή της εκπαίδευσης και των συστημάτων της επαγγελματικής κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη του ατόμου και τη διαμόρφωση της ιδιότητας του πολίτη, προκειμένου να διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση.
- Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Έσσεν**¹⁸ (1994), στο οποίο αποφασίζεται η ενίσχυση των μέτρων που ευνοούν τις ομάδες που πλήττονται ιδιαίτερα από την ανεργία και μάλιστα για μεγάλο χρονικό διάστημα (νέοι/-ες που εγκαταλείπουν το εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς πτυχίο, ηλικιωμένοι εργαζόμενοι και γυναίκες).
- Η **4η Παγκόσμια Διάσκεψη Γυναικών του Ο.Η.Ε.** στο Πεκίνο¹⁹ (1995), κατά την οποία εγκρίθηκε η Διακήρυξη και το Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου και ετέθη ο στόχος της εφαρμογής των στρατηγικών του Ναϊρόμπι για την προώθηση των γυναικών, καθώς και της κατάργησης των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στη δημόσια και ιδιωτική ζωή τους. Για την προώθηση της ισότητας προσδιορίζονται δώδεκα τομείς δράσης προτεραιότητας, μεταξύ των οποίων η δράση «εκπαίδευση και κατάρτιση των γυναικών». Επίσης, στο Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου, για πρώτη φορά σε επί-

11 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π.

12 Για την 3η Παγκόσμια Διάσκεψη του ΟΗΕ, βλ. στο «Ιστορικό» της <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11903.htm>

13 Για την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, βλ. text at: http://europa.eu/scadplus/treaties/singleact_el.htm

14 Δόκου Μ., *Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διοίκηση της εκπαίδευσης*, text at: http://www.pspa.uoa.gr/data/download/ede/conferences/SDE_2005/papers/Dokou_Maria.pdf

15 Council of Europe, Declaration on equality of women and men, Decl-16.11.88E, 16 November 1988, text at: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=609520&SecMode=1&DocId=699020&Usage=2>

16 Σχετικά με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, βλ. text at: http://europa.eu/scadplus/treaties/maastricht_el.htm

17 Commission of the European Communities, White Paper: Growth, competitiveness, employment. The Challenges and ways forward into the 21st century, COM(93) 700, December 1993, text at: http://aei.pitt.edu/1139/01/growth_wp_COM_93_700_Parts_A_B.pdf

18 Βλ. σχετικά text at: http://ue.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/00300-1.EN4.htm

19 Για την 4η Παγκόσμια Διάσκεψη Γυναικών του Ο.Η.Ε. στο Πεκίνο, βλ. αναλυτικά, text at: <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/>

σημο διεθνές κείμενο αναφέρεται ο όρος «ένταξη της οπτικής του φύλου» στο σύνολο των πολιτικών (gender mainstreaming).

- Η **Συνθήκη του Άμστερνταμ**²⁰ (1997) που τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 1999 και άνοιξε νέες προοπτικές στο ζήτημα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών (άρθρα 2, 3, 13, 141), αναδεικνύοντας το ζήτημα σε βασικό καθήκον και υποχρέωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεσπίζοντας άρθρα για τη θετική διάκριση με βάση το φύλο. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ τίθενται ως άμεσοι στόχοι τόσο η ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων όσο και η προώθηση της βασικής και συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης.
- Το **Συμβούλιο του Λουξεμβούργου**²¹ (1997), κατά το οποίο σηματοδοτείται η γέννηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση και χαράσσονται οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση, οι οποίες στοχεύουν στην ανάπτυξη μιας πιο ενεργούς πολιτικής αναφορικά με την αγορά εργασίας. Αποφασίζεται η παρακολούθηση της πορείας των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση που αφορούν στη βελτίωση της απασχόλησης, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος, την ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και εν συνεχεία ενσωματώνονται στα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.), ως ένα πρώτο βήμα προς μια συντονισμένη ευρωπαϊκή πολιτική για την απασχόληση.
- Ο **Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**²² (2000), ο οποίος συμβάλλει στην προώθηση των δικαιωμάτων των γυναικών, κατοχυρώνοντας την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και επισημαίνοντας ότι απαγορεύεται «κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου», καθώς και ότι «κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση» (άρθρο 14). Επιπρόσθετα, περιλαμβάνονται τα παρακάτω άρθρα: άρθρο 20: Ισότητα έναντι του νόμου, άρθρο 21: Απαγόρευση διακρίσεων και άρθρο 23: Ισότητα ανδρών και γυναικών, όπου ρητά αναφέρεται ότι «*Η ισότητα πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές. Η αρχή της ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου.*»
- Η **23η Ειδική Σύνοδος της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε.** (2000) σχετικά με την εφαρμογή της Πλατφόρμας Δράσης του Πεκίνου πραγματοποιήθηκε πέντε χρόνια μετά τη Διάσκεψη του Πεκίνου (Πεκίνο +5),²³ στην οποία οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάστηκαν με κοινή έκθεση και συμφωνήθηκε η ανάληψη δράσης για την εξασφάλιση της ένταξης της οπτικής του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα, καθώς και η προώθηση της πλήρους συμμετοχής των γυναικών σε όλα τα επίπεδα. Επισημαίνεται η λήψη Συστάσεων από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση σχετικών με την εκπαίδευση, με στόχους: α) τη δημιουργία εκπαιδευτικού συστήματος που δεν επιτρέπει διακρίσεις, δίνοντας έμφαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, β) την ευαισθητοποίηση ομάδων στόχων (π.χ. εκπαιδευτικοί, δημοσιογράφοι, κ.λπ.) σε θέματα ίσων ευκαιριών, και γ) τη δια βίου κατάρτιση των γυναικών.²⁴
- Η **Διακήρυξη της Χιλιετίας**, η οποία υιοθετήθηκε στη **Σύνοδο Κορυφής της Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών**²⁵ (2000), έθεσε οκτώ Αναπτυξιακούς Στόχους, από τους οποίους ο τρίτος αφορά στην προώθηση: α) της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης των γυναικών, και β) της ισότιμης πρόσβασης αγοριών και κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και της εξάλειψης των διακρίσεων έως το 2015.

20 Για τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, βλ. σχετικά: <http://www.eurotreaties.com/amsterdamtext.html>

21 Σχετικά με το Συμβούλιο του Λουξεμβούργου, βλ. text at: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/032a0006.htm

22 Βλ. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (C 364, 18.12.2000), text at: http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf

23 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π.

24 Βλ. σχετικά: <http://www.un.org/womenwatch/daw/followup/beijing+5.htm> & United Nations, *Report of the Ad Hoc Committee of the Whole of the twenty-third special session of the General Assembly*, Official Records, Twenty-third special session, Supplement No. 3 (A/S-23/10/Rev.1), New York, 2000, text at: <http://www.un.org/womenwatch/daw/followup/as2310rev1.pdf>

25 United Nations General Assembly, *United Nations Millennium Declaration* (A/RES/55/2), New York 2000, text at: <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf>

- Η 49η Σύνοδος της Επιτροπής του ΟΗΕ για το καθεστώς των γυναικών²⁶ (2005), δέκα χρόνια μετά το Πεκίνο (Πεκίνο +10), αναφέρεται στα θετικά αποτελέσματα της Πλατφόρμας Δράσης σχετικά με τις πολιτικές για την ισότητα των φύλων. Ωστόσο, επισημαίνεται η ανάγκη περαιτέρω ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού, καθώς και η παροχή εκπαίδευσης στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας βαθμίδας σχετικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προκειμένου να επιτευχθεί πλήρως η ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές.²⁷
- Η **Συνθήκη της Λισσαβόνας**²⁸ (2007), κατά την οποία διακηρύσσεται η ανάγκη να καταστεί η Ε.Ε. περισσότερο αποτελεσματική και ικανή να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της διά βίου κατάρτισης, προκειμένου να επιτευχθεί οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Στο πλαίσιο της Συνθήκης αυτής, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στις πολιτικές, οι οποίες ωφελούν ορατά τους/τις πολίτες, καθώς περιέχονται νέες διατάξεις γενικής εφαρμογής σχετικά με: α) την εξάλειψη κάθε είδους διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, β) το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης, υγείας, γ) την εξασφάλιση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, δ) την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ε) την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της αλλαγής του κλίματος, και στ) τη διατήρηση των κοινωφελών υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, αποφασίζεται αφενός η πλήρης αναθεώρηση του ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού συστήματος και, αφετέρου, η εξασφάλιση της δια βίου πρόσβασης στην επαγγελματική κατάρτιση.²⁹ Επίσης, το Συμβούλιο της Λισσαβόνας έθεσε ως στόχο των μέτρων για το 2010: α) την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης στο 70% -από το 60% που είναι σήμερα- και β) την αύξηση των απασχολούμενων γυναικών σε ποσοστό άνω του 60% -από το 51% που είναι σήμερα- καλώντας τα κράτη-μέλη να διαμορφώσουν εθνικούς στόχους για υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης γενικού πληθυσμού ή απασχολούμενων γυναικών, ανάλογα με το ποσοστό που βρίσκονται.
- Ο **Χάρτης Πορείας για την Ισότητα μεταξύ Γυναικών και Ανδρών 2006-2010**,³⁰ ο οποίος έχει ως στόχο να καλύψει το σύνολο των εξωτερικών και εσωτερικών πολιτικών της Ε.Ε. για την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών, την καταπολέμηση των διακρίσεων και των ανισοτήτων και την εξασφάλιση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις πολιτικές της. Στο Χάρτη Πορείας ορίζονται έξι τομείς προτεραιότητας, εκ των οποίων ο πέμπτος αφορά στη στήριξη πολιτικών για την εξάλειψη των στερεοτύπων των φύλων στην κοινωνία και ιδιαίτερα στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της αγοράς εργασίας.

Εκτός από τις πολιτικές και τα νομικά κείμενα, εξαιρετική αξία για τη διασφάλιση των θεμάτων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων έχουν τα **όργανα, οι παρεμβάσεις και τα προγράμματα** που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται.

Επιπλέον, η εφαρμογή της ισότητας, ως τμήμα της γενικότερης πολιτικής της Ε.Ε., διασφαλίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω των **Μεσοπρόθεσμων Προγραμμάτων Δράσης για τις Ίσες**

26 Σχετικά με την 49η Σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για το καθεστώς των γυναικών, βλ. text at:

<http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/346/33/PDF/N0534633.pdf?OpenElement> United Nations, Follow-up to the Fourth World Conference on Women and to the special session of the General Assembly entitled Women 2000: gender equality, development and peace for the twenty-first century: implementation of strategic objectives and action in the critical areas of concern and further actions and initiatives, Commission on the Status of Women, Forty-ninth session, E/CN.6/2005/CRP.8, 9 March 2005, text at: <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/csw49/documents/E-CN-6-2005-CRP8-E.pdf>

27 Council of Europe, *National Machinery, Action Plans and Gender Mainstreaming in the Council of Europe Member States since the 4th World Conference on Women (Beijing, 1995)*. Strasbourg 2008, text at:

[http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Equality/PDF_EG\(2004\)4_E.pdf](http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Equality/PDF_EG(2004)4_E.pdf)

28 Βλ. Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, *Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (2007/C 306/01), 17/12/2007, text at: http://europa.eu/lisbon_treaty/full_text/index_el.htm

29 Έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (Μάρτιος 2000): *Προς την Ευρώπη της καινοτομίας και της γνώσης*, text at: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10241.htm>

30 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: *Χάρτης Πορείας για την Ισότητα μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την περίοδο 2006-2010*. [COM(2006)92 τελικό - SEC(2006) 275]. Βλ. επίσης text at: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10404.htm>

Ευκαιρίες³¹ και της χρηματοδότησης σχεδίων επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης γυναικών. Στο πλαίσιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων αυτών, δόθηκε έμφαση στα ζητήματα του επαγγελματικού διαχωρισμού της αγοράς εργασίας κατά φύλο και της διευκόλυνσης του συνδυασμού της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Για την αντιμετώπιση του πρώτου ζητήματος σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν δράσεις σχετικά με την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση, τις νέες τεχνολογίες, την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, ενώ για την αντιμετώπιση του δεύτερου αναπτύχθηκαν δράσεις που επιχειρήσαν να αντιμετωπίσουν τον άνισο καταμερισμό της οικιακής εργασίας, τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες κατά την είσοδο και παραμονή τους στην αγορά εργασίας, κ.λπ. Γενικά, τα Μεσοπρόθεσμα Προγράμματα, και ιδιαίτερα το Πέμπτο, προσπάθησαν να προσεγγίσουν ολιστικά το ζήτημα των ανισοτήτων που υφίστανται οι γυναίκες σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής ζωής.

Στο πλαίσιο του Διαρθρωτικού Ταμείου **Ε.Κ.Τ.**³² προβλήθηκε από τον Κανονισμό του 1988 ένα ειδικό μέτρο για την προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, που στη συνέχεια επεκτάθηκε και σε άλλα Διαρθρωτικά Ταμεία. Σημαντική πρωτοβουλία αποτέλεσε η **Κ.Π. NOW**³³ το 1990 η οποία, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων υπέρ των γυναικών, περιλάμβανε ειδικά μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας των γυναικών. Επίσης, το Ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1994 για «την προώθηση της ισότητας ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων»³⁴ (94/C, 231/01) αποτελεί την πρώτη προσπάθεια κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα των φύλων και τα Διαρθρωτικά Ταμεία και σύστηνε στα κράτη-μέλη να προβλέψουν χρηματοδοτούμενες δράσεις για τις γυναίκες, προκειμένου να προωθηθεί η αρχή της ισότητας στην αγορά εργασίας.

Το 1999, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση³⁵ αποτέλεσε τη βάση για την ουσιαστική αλλαγή της πολιτικής των Διαρθρωτικών Ταμείων και στόχος πλέον των παρεμβάσεων είναι η **Διπλή Στρατηγική**:³⁶ η προώθηση της ισότητας επιχειρείται με την ένταξη της διάστασης του φύλου³⁷ (Gender Mainstreaming) σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα, καθώς και με την ανάπτυξη θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών. Ειδικά για το ζήτημα της εκπαίδευσης-κατάρτισης, θα πρέπει το σύνολο των κοινοτικών δράσεων που αφορούν στην εκπαίδευση-κατάρτιση ή τη νεολαία να αποσκοπούν στην ένταξη της ισότητας των ευκαιριών, είτε ως συγκεκριμένου στόχου είτε ως πρόσθετης προτεραιότητας.³⁸

Επιπρόσθετα, η Κοινοτική Στρατηγική-Πλαίσιο για την Ισότητα των Φύλων³⁹ (2001-2005), που αφορά στην καθιέρωση ενός πλαισίου δράσης, στο οποίο θα μπορούν να συμβάλουν όλες οι κοινοτικές δραστηριότητες για την επίτευξη του στόχου της εξάλειψης των ανισοτήτων και της προώθησης της ισότητας των γυναικών και των ανδρών, αποφάσισε τη δημιουργία συμβουλευτικής επιτροπής για

31 Διάρκεια υλοποίησης των Μεσοπρόθεσμων Προγραμμάτων: Πρώτο Πρόγραμμα Κοινοτικής Δράσης για την προώθηση των Ίσων Ευκαιριών υπέρ των Γυναικών: 1982-1985, Δεύτερο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Κοινοτικής Δράσης για την «Προαγωγή των Ίσων Ευκαιριών για τις Γυναίκες»: 1986-1990, Τρίτο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης για τις «Ίσες Ευκαιρίες μεταξύ Ανδρών και Γυναικών»: 1991-1995, στο οποίο εμφανίζεται το gender mainstreaming ως εργαλείο για την ισότητα, Τέταρτο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης για τις Ίσες Ευκαιρίες μεταξύ Ανδρών και Γυναικών: 1996-2000 & Πέμπτο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Κοινοτικής Δράσης για την Ισότητα μεταξύ Ανδρών και Γυναικών: 2001-2005.

32 Παπαγιαννοπούλου, Μ. & Παπαρούνη, Ρ., *Οι εθνικές πολιτικές...*, ό.π., σσ. 24-27.

33 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π.

34 Στο ίδιο.

35 Για την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση (ΕΣΑ), βλ σχετικά:
http://europa.eu/scadplus/glossary/european_employment_strategy_el.htm

36 Ανακοίνωση της Επιτροπής «*Ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ των γυναικών και των ανδρών στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών και στόχων*» [COM (96) τελικό, 21.2.1996] κατά την οποία το 1996 γίνεται για πρώτη φορά επίσημη αναφορά στην ένταξη της διάστασης της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ των ανδρών και γυναικών στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών και στόχων. (<http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>). Στη συνέχεια, για την περίοδο 1997-1999 οι κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κάνουν ιδιαίτερη αναφορά στην ισότητα των ευκαιριών ως «οριζόντια προτεραιότητα» σε όλους τους στόχους των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

37 Για την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα, βλ. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...* ό.π., & <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

38 <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10921.htm>

39 Κ.Ε.Θ.Ι., *Προς μία Κοινοτική Στρατηγική-Πλαίσιο για την Ισότητα των Φύλων (2001-2005)*, Αθήνα 2000.

την ισότητα, ενώ, επικουρικά, το Πέμπτο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για την παροχή ίσων ευκαιριών⁴⁰ (2001-2006) υποβοηθά την κοινοτική στρατηγική πλαίσιο και έχει ως στόχο την προαγωγή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Το Πέμπτο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για την παροχή ίσων ευκαιριών θέτει στόχους, μεταξύ των οποίων να βελτιώσει την κατανόηση των ζητημάτων που συνδέονται με την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και των έμμεσων διακρίσεων λόγω φύλου και των πολλαπλών διακρίσεων που υφίστανται οι γυναίκες.

Τέλος, στις 20 Δεκεμβρίου 2006, ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων,⁴¹ με σκοπό την παροχή συνδρομής στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και στα κράτη-μέλη για την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο όλων των κοινοτικών πολιτικών και των συνακόλουθων εθνικών πολιτικών, καθώς και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου.

1.2. Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων

Το Σύνταγμα του 1975 κατοχύρωσε για πρώτη φορά την αρχή της ισότητας των φύλων (άρθρο 4 παρ. 2) ως ειδικότερη έκφανση της γενικής αρχής της ισότητας. Το άρθρο 4, παρ. 2, του Συντάγματος του 1975 αναφέρει πως «Οι Έλληνες και Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις», διατύπωση που κατοχυρώνει τα ίσα δικαιώματα των δύο φύλων. Στο πλαίσιο της συνταγματικής αυτής ρύθμισης επιχειρείται να αντιμετωπισθεί η ανισότητα των φύλων με νομοσχέδια σχετικά με την αναθεώρηση του οικογενειακού δικαίου, την προστασία της μητρότητας και την αντιμετώπιση της βίας που υφίστανται οι γυναίκες.⁴²

Την ίδια χρονική στιγμή ψηφίζονται σημαντικοί νόμοι που αφορούν στους τομείς της απασχόλησης, εργασίας, ίσης αμοιβής/ίσης μεταχείρισης, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης, υγείας, οικογένειας, γονικής μέριμνας, μητρότητας, βίας κατά των γυναικών και δημιουργούν το πλαίσιο των πολιτικών ισότητας στην Ελλάδα, είτε στο πλαίσιο της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις ευρωπαϊκές και διεθνείς συμβάσεις,⁴³ είτε στο πλαίσιο της αποδοχής των αιτημάτων του γυναικείου κινήματος για την άρση των διακρίσεων που αφορούσαν στα δύο φύλα. Ο δρόμος για την ουσιαστική (de facto) ισότητα των φύλων διευρύνθηκε με τη διάταξη του άρθρου 116 παρ. 2, η οποία προήλθε από τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001. Με τη διάταξη αυτή καταργήθηκαν οι αποκλίσεις από την αρχή της ισότητας των φύλων και ελήφθη μέριμνα από την Πολιτεία, προκειμένου να θεσπιστούν ειδικά θετικά μέτρα για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών.⁴⁴

Στη δεκαετία του 1980 δημιουργείται και ο δημόσιος μηχανισμός ισότητας,⁴⁵ ενώ το 1982 ιδρύεται το Συμβούλιο Ισότητας των δύο Φύλων (Ν. 1288/82) ως γνωμοδοτικό όργανο.

Το 1985 συστήνεται η Γενική Γραμματεία Ισότητας⁴⁶ (στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης στην

40 Για το Πέμπτο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για την παροχή ίσων ευκαιριών (2001-2006, βλ. σχετικά: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10904.htm>

41 Για το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, βλ. σχετικά: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10938.htm>

42 Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ. & Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. Ισότητα των φύλων και εκπαίδευση στην Ελλάδα, στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή (επιμ.), *Γυναίκες και ιδιότητα του πολίτη*, Κεφ. 2, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1998, σσ. 33-52.

43 Εθνική Έκθεση της Ελλάδας, *Για το 4ο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες, Η κατάσταση των γυναικών στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 1984-1994*, Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, ΓΓΙ, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, Μάρτιος 2005, σσ. 24-35: Στο πλαίσιο της εναρμόνισης της χώρας μας με τις ευρωπαϊκές επιταγές, θεσπίστηκαν νόμοι και διατάξεις. Ενδεικτικά αναφέρονται: η αρχή της ισότητας των αμοιβών για όμοια εργασία μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών εναρμόνιση με τη Συνθήκη της Ρώμης (Ν. 1414/84) / η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά στην πρόσβαση σε απασχόληση, επαγγελματική εκπαίδευση & προώθηση και τις συνθήκες εργασίας (Ν. 1483/84) / η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης (Ν. 1296/82) / η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών που ασκούν ανεξάρτητη δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης και της γεωργικής, καθώς και η προστασία της μητρότητας (Ν. 1541/85, Ν. 1759/88, Ν. 1790/88, κ.λπ.), η αρχή της διασφάλισης της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων γυναικών κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, λοχείας, γαλουχίας (Ν. 1483/84, Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 1993, κ.λπ.).

44 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π., σ. 24.

45 Στο ίδιο, σσ. 24-25

46 Γενική Γραμματεία Ισότητας. *Δελτίο Τύπου: Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων*, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. (2004-2008) Αθήνα, 2004 (Available at: www.isotita.gr/var/uploads/ethnikes%20protireotites%202004-2008_pol_main_doc).

αρχή, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στη συνέχεια) (Ν. 1558/85) ως αρμόδια δημόσια υπηρεσία για την προώθηση και πραγματοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς (πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό).

Στο πλαίσιο του ενδιαφέροντος που αναπτύσσεται τη δεκαετία του 80 για τα γυναικεία θέματα, δημιουργείται η θέση ειδικής συμβούλου του πρωθυπουργού για θέματα ισότητας των φύλων.

Τέσσερα χρόνια αργότερα, ιδρύθηκε (Ν. 1835/89) και από το 1994 λειτουργεί (Ν. 2266/94) το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εσωτερικών και επιχορηγούμενο από τον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Ισότητας. Βασικός άξονας ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του είναι η διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας σε θέματα ισότητας των φύλων και η προώθηση των γυναικών σε όλους τους τομείς της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής, στο πλαίσιο της πολιτικής που καθορίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Στη συνέχεια, δημιουργούνται περιφερειακά οι Νομαρχιακές Επιτροπές Ισότητας (Ν.Ε.Ι.) από εκπροσώπους κρατικών, τοπικών φορέων και γυναικείων οργανώσεων σε κάθε Νομαρχία, και τα Νομαρχιακά Γραφεία Ισότητας (Ν.Γ.Ι.) για την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών σε περιφερειακό επίπεδο. Οι δύο αυτοί θεσμοί θεσμοθετήθηκαν το 1989 με Προεδρικό Διάταγμα (Π.Δ. 370/1989), και από το 1994, με τους Νόμους (Ν. 2218 και Ν. 2240/1984), που αφορούν στην «Ίδρυση και λειτουργία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», τα Γραφεία Ισότητας των Νομαρχιών εντάσσονται στους αυτοτελείς Οργανισμούς κάθε Νομαρχίας και οι Νομαρχιακές Επιτροπές Ισότητας συγκροτούνται με αποκλειστική αρμοδιότητα του/της Νομάρχη.⁴⁷

Από το 2000 θεσμοθετήθηκαν με Νόμο (Ν. 2839/2000) και σε επίπεδο Περιφέρειας δεκατρείς (13) Επιτροπές Ισότητας (Π.Ε.Ι.).

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι.) παρουσίασε για την περίοδο 2004-2008 μια ολοκληρωμένη και συνεκτική στρατηγική Παρέμβαση-Εισήγηση στην Κυβερνητική Επιτροπή: «Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων»,⁴⁸ προκειμένου να αναδείξει τόσο την εθνική σημασία όσο και την ευρωπαϊκή διάσταση των θεμάτων ισότητας ανδρών και γυναικών.

Στην εισήγηση αυτή παρουσιάζονται οι ακόλουθοι τέσσερις (4) άξονες ειδικών δράσεων, στους οποίους δίνεται προτεραιότητα από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.

Οι άξονες είναι οι εξής:

- Γ1. Καταπολέμηση του ελλείμματος ισότητας στην αγορά εργασίας και τις εργασιακές σχέσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.
- Γ2. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας με θύματα τις γυναίκες.
- Γ3. Καταπολέμηση των στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των δύο φύλων μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Γ4. Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ειδικότερα για τον άξονα Γ3⁴⁹, που αφορά στην καταπολέμηση των στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των δύο φύλων μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αξίζει να αναφερθεί ότι η διαμόρφωση των στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των δύο φύλων ξεκινά από την οικογένεια και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι εκπαιδευτικές επιλογές των δύο φύλων επηρεάζουν τις επαγγελματικές επιλογές τους και οδηγούν στον επαγγελματικό διαχωρισμό.

Λόγω της σημασίας που έχει η εκπαιδευτική διαδικασία στη διαίωνιση του επαγγελματικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών, η Γ.Γ.Ι. προωθεί τις ακόλουθες δράσεις σε συνεργασία με το Κ.Ε.Θ.Ι. και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων:⁵⁰

- Εφαρμογή των προγραμμάτων επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας και σχέσεων των φύλων, που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. για τη δευτεροβάθμια και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

47 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π., σ. 26.

48 Γενική Γραμματεία Ισότητας Δελτίο Τύπου: *Εθνικές Προτεραιότητες...*, ό.π.

49 Στο ίδιο.

50 Στο ίδιο.

- Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών εγχειριδίων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, από την πλευρά του φύλου και των ίσων ευκαιριών, μέσω της πρόβλεψης αναθεώρησης του περιεχομένου της δράσης. Ενίσχυση και διεύρυνση των βιβλιοθηκών και του ρόλου τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Επαναπροσδιορισμό του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στην κατεύθυνση της άρσης του επαγγελματικού χάσματος λόγω φύλου με παράλληλη εφαρμογή της πολιτικής του mainstreaming στα προγράμματα σπουδών του επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Ενίσχυση των συμβουλευτικών κέντρων για θέματα επιχειρηματικότητας των μαθητριών.
- Δημιουργία Μητρώου Συμβούλων Ισότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που να έχουν στο μέλλον την ευθύνη των σχετικών θεμάτων στις σχολικές μονάδες.
- Ενημέρωση σε σχολεία για την προαγωγή της πολιτισμικής συνύπαρξης και την καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού σε συγκεκριμένες ομάδες.
- Επιμόρφωση γυναικών μεταναστριών και γυναικών που ανήκουν σε ειδικές πολιτισμικές/μειονοτικές ομάδες, ώστε να ωφεληθούν σε ατομικό επίπεδο και να υπάρξει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στο περιβάλλον τους.

Σε ό,τι αφορά το σύνολο των αξόνων, κεντρικός στόχος της παρέμβασης αυτής είναι η ανάδειξη του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού τους χαρακτήρα με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη, απασχόληση, κοινωνική συνοχή). Προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η κατανόηση του ότι οι γυναίκες συνιστούν περισσότερο από τα μισά του πληθυσμού της χώρας (52%) και αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα κοινωνικο-οικονομικής ένταξης. Δεν είναι, επομένως, ορθό να αντιμετωπίζονται στο πεδίο των πολιτικών ως «ειδική» ή «ευπαθής κοινωνική κατηγορία», χαρακτηρισμός που παραπέμπει λανθασμένα σε μία ειδική μειονεκτούσα ομάδα. Με δεδομένο, άλλωστε, ότι οι γυναίκες αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της χώρας, κρίνεται σκόπιμη μια αυξημένη μέριμνα για τη λήψη μέτρων που θα διευκολύνουν και την εξυπηρέτηση της γυναίκας-πολίτη. Στη χώρα μας τα θέματα ισότητας ανδρών και γυναικών συζητούνται κυρίως από την οπτική γωνία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία βεβαίως αποτελεί σημαντική διάσταση. Δεν έχει δοθεί, όμως, επαρκής σημασία στην πολιτική και οικονομική διάστασή τους, η οποία παρέχει επιπλέον επιχειρήματα για την ανάγκη προώθησής τους.

α. Πολιτική Διάσταση

Σήμερα γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι τα θέματα ισότητας είναι και εξοχήν πολιτικά θέματα που συμπεριλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη των εργασιών της Ε.Ε. και όλων των Διεθνών Οργανισμών, όπως ο Ο.Η.Ε., το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας. Αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των θεμελιωδών αρχών των δικαιωμάτων του ανθρώπου και συνιστούν τη βάση για τη διαμόρφωση των διεθνών δεικτών αναφορικά με την τήρηση των δημοκρατικών θεσμών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου, στη βάση των οποίων κρίνεται το επίπεδο ανάπτυξης και ευημερίας μίας χώρας.⁵¹ Η διεθνής κατάταξη των χωρών ως προς το επίπεδο ανάπτυξης λαμβάνει υπόψη πρωτίστως στοιχεία για την κατοχύρωση και την εφαρμογή των δικαιωμάτων των γυναικών, όπως και των παιδιών.

β. Οικονομική Διάσταση

Στο πλαίσιο των νέων δημογραφικών δεδομένων, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ε.Ε. διαρκώς συρρικνώνεται. Επομένως, εάν μέλημα της Ε.Ε. είναι το να παραμείνει ανταγωνιστική, θα πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως όλο το εργατικό δυναμικό της με πολιτικές που θα διευκολύνουν ιδιαίτερα τις κατηγορίες εκείνες, που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η αύξηση του ποσοστού της γυναικείας απασχόλησης σε 60% για το 2010, όπως αποφασίσθηκε στη Λισσαβόνα, θα συμβάλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της συνολικής απασχόλησης που χρειάζεται η Ε.Ε. για να εξασφαλίσει το αναπτυξιακό της μέλλον και να διατηρήσει την ευημερία της και τα κοινωνικά της συστήματα.

Επιπλέον, η ένταξη των γυναικών, που αποτελούν κατά κανόνα την πλειοψηφία του πληθυσμού, στην πολιτική, οικονομική, επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα, με όρους ίσων δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και ευκαιριών με αυτούς των ανδρών, εξασφαλίζει αντιπροσωπευτικότερη συμμετοχή του συνόλου της κοινωνίας, επιτυγχάνοντας έτσι ευρύτερη κοινωνική συνοχή. Ειδικότερα δε, η προώ-

⁵¹ Ιστοσελίδα: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

θηση της ίσης πρόσβασης και εξέλιξης των δύο φύλων στην αγορά εργασίας εξασφαλίζει εν μέρει τη δικαιότερη κατανομή του πλούτου, αλλά και των ανθρώπινων πόρων, συμβάλλοντας, παράλληλα, στην άμβλυνση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας. Αλλά και η ανάπτυξη πολιτικών που διευκολύνουν την ένταξη στην αγορά εργασίας γυναικών που ανήκουν σε ειδικές πολιτισμικές ή μειονοτικές ομάδες, πέραν από το σεβασμό της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας, μειώνει τον κοινωνικό αποκλεισμό σε όφελος της κοινωνικής συνοχής. Η κοινωνική συνοχή είναι με τη σειρά της μοχλός οικονομικής ανάπτυξης. Με αυτόν τον τρόπο, η ισότητα αποκτά και από αυτήν την πλευρά οικονομικό, αλλά και πολιτικό ενδιαφέρον.⁵²

Η είσοδος των γυναικών στην οικονομική ζωή έχει περαιτέρω θετικές επιδράσεις στο εισόδημα των νοικοκυριών, ευνοώντας τη ζήτηση και την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και την αποταμίευση και τις επενδύσεις. Δηλαδή, η ενίσχυση της γυναικείας απασχόλησης συμβάλλει τόσο στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των νοικοκυριών, μέσω της εισροής πρόσθετων εισοδηματικών πηγών, όσο και στην ενδυνάμωση του παραγωγικού κυκλώματος, μέσω της αύξησης της ενεργού ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες. Συνεπώς, η αξιοποίηση του γυναικείου εργατικού δυναμικού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την οικονομική βιωσιμότητα των νοικοκυριών, αλλά και την οικονομική μεγέθυνση μιας περιοχής ή και όλης της χώρας.

Η πολιτική της Γενικής Γραμματείας Ισότητας (Γ.Γ.Ι.) ασκείται κυρίως με:

- Νομοθετικό έργο, που αφορά στην εξάλειψη των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής.
- Ανάληψη και εφαρμογή πρωτοβουλιών, πολιτικών και δράσεων για την προώθηση της ισότητας, που αποτυπώνονται στο πλαίσιο Προγραμμάτων Δράσης στους τομείς:
 - ο παιδείας - εκπαίδευσης,
 - ο απασχόλησης, εργασίας και εργασιακών σχέσεων,
 - ο κοινωνικής προστασίας και ασφάλισης,
 - ο βίας, συμπεριλαμβανομένης και της ενδοοικογενειακής βίας,
 - ο μαζικών μέσων επικοινωνίας,
 - ο κοινωνικής συμμετοχής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Το έργο αυτό πραγματοποιείται από την κεντρική υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας,⁵³ αλλά και με τη συνεργασία:

- του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), που λειτουργεί υπό την εποπτεία και την επιχορήγηση της Γ.Γ.Ι.,
- των αρμόδιων κατά θέμα Υπουργείων και φορέων,
- των Νομαρχιακών και Περιφερειακών Γραφείων Ισότητας,
- των Συμβουλευτικών Κέντρων για τη βία στην Οικογένεια, που έχει ιδρύσει στην Αθήνα και τον Πειραιά,
- των Μη Κυβερνητικών Γυναικείων Οργανώσεων.

Οι πολιτικές και οι δράσεις για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών αποτυπώνονται στις πέντε εθνικές εκθέσεις που έχει καταθέσει στην αρμόδια επιτροπή του Ο.Η.Ε. (επιτροπή CEDAW).

Οι δράσεις της στον κρίσιμο τομέα της απασχόλησης εντάσσονται από το 1998 στα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.), που η Ελλάδα συντάσσει ως κράτος-μέλος στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση. Οι δράσεις αυτές αφορούν στην ένταξη της διάστασης της οπτικής του φύλου στο σύνολο των μέτρων, αλλά ιδιαίτερα στον τέταρτο πυλώνα, που περιλαμβάνει θετικές δράσεις για:

- την εξάλειψη των διακρίσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας,
- τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής,
- τη διευκόλυνση της ένταξης και επανένταξης των γυναικών στην ενεργό οικονομική ζωή,
- την ενίσχυση της ένταξης των ευπαθών ομάδων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα (2001-2006) περιλαμβάνει τη στρατηγική-πλαίσιο της Ελλάδας για την ένταξη των πολιτικών ισότητας σε όλους τους τομείς πολιτικής δράσης (gender mainstreaming), την επίτευξη του κεντρικού στόχου του, που είναι ο εκσυγχρονισμός του κοινωνικού προτύπου, με σκοπό την αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού, ανεξαρτήτως φύλου,

52 Ιστοσελίδα: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

53 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π., σ. 25.

και την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών. Το Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα⁵⁴ (2001-2006) έχει τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

- Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό τομέα, που περιλαμβάνει δράσεις για την απασχόληση, τη γεωργία και τις νέες τεχνολογίες και την κοινωνία της πληροφορίας.
- Προώθηση της ίσης συμμετοχής και εκπροσώπησης στη δημόσια και ιδιωτική ζωή.
- Προώθηση της ίσης πρόσβασης και ίσης εφαρμογής των κοινωνικών δικαιωμάτων για άνδρες και γυναίκες (περιλαμβάνονται παρεμβάσεις στους τομείς της νομοθεσίας, της υγείας, της βίας που ασκείται κατά των γυναικών, του περιβάλλοντος, καθώς και παρεμβάσεις προς όφελος των ομάδων κοινωνικού αποκλεισμού).
- Προώθηση της αλληλλαγής του ρόλου και των στερεοτύπων των φύλων (περιλαμβάνονται παρεμβάσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της πληροφόρησης-ευαισθητοποίησης και της εναρμόνισης των επαγγελματικών και των οικογενειακών ευθυνών).

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η ένταξη της διάστασης της ισότητας σε όλους τους τομείς της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής σε συνδυασμό με την υλοποίηση θετικών δράσεων. Βασικά μέσα παρέμβασης για την εφαρμογή του Προγράμματος αποτελούν:

- το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης,
- οι κοινοτικές πρωτοβουλίες και τα λοιπά κοινοτικά προγράμματα,
- η κοινοτική στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα των φύλων,
- οι εθνικές δράσεις.

1.2.1. Η Ισότητα των Φύλων στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.

Με τη χρηματοδότηση του Β Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την εκπαίδευση, στο 1ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του Υπουργείου Παιδείας (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.) που υλοποιήθηκε κατά το διάστημα 1996-2000, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας υλοποίησε τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.⁵⁵ Σε αντίθεση, όμως, με το με το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ που ακολούθησε, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι δεν εντάχθηκε στο πλαίσιο μιας ευρύτερης στρατηγικής για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων, αλλά προστέθηκε εκ των υστέρων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με πρωτοβουλία του Κ.Ε.Θ.Ι.

Η συμπληρωματικότητα των δύο επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι προφανής, αφού η διαδικασία της εκπαίδευσης και η αντίστοιχη της επαγγελματικής κατάρτισης αποτελούν αναπόσπαστα μέρη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής δια βίου μάθησης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Η προώθηση των ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί οριζόντια αρχή, η οποία διανέμει ολόκληρο το Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) την περίοδο 2000-2006. Το Γ΄ Κ.Π.Σ. έρχεται να υποστηρίξει τη στρατηγική για την ισότητα, μέσω της ένταξης της διάστασης του φύλου στο σύνολο των πολιτικών, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, διαμορφώνεται μια στρατηγική ισότητας των δύο φύλων, η οποία δεν περιορίζεται σε εξειδικευμένα μέτρα αρωγής των γυναικών, αλλά επιφέρει κινητοποίηση όλων των γενικών πολιτικών και μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις τις οποίες πιθανόν να έχει η υλοποίησή τους, ως προς τη σχετική θέση των γυναικών και των ανδρών. Πιο συγκεκριμένα:

- Στην κατεύθυνση της επιτυχίας των στόχων του Γ΄ Κ.Π.Σ., δεσμεύονται κονδύλια σε ποσοστό 11,8% από το σύνολο των κονδυλίων του Ε.Κ.Τ. και υλοποιούνται δράσεις που θέτουν ως στόχο την ενεργοποίηση όλων των μέτρων και πολιτικών, καθώς η αντιμετώπιση των γυναικών ως ειδικής ή ευπαθούς κατηγορίας δεν κρίνεται ορθή, αλλά επιδιώκεται η σύνδεση των θεμάτων της ισότητας με τις εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη, απασχόληση, κοινωνική συνοχή).⁵⁶

54 Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός...*, ό.π., σ. 26.

55 Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., Εκπαιδευτική Πολιτική για την Ισότητα στην Ελλάδα: Ιστορική αναδρομή και σύγχρονη πραγματικότητα, στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου & Λ. Φρόση, (επιμ.) *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα: Προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2003, σσ. 257-258.

56 Γενική Γραμματεία Ισότητας, *Εθνικές προτεραιότητες και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (2004-2008)*, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Αθήνα, 2004 & Γενική Γραμματεία Ισότητας, *6η Εθνική Έκθεση της Ελλάδας (2001-2004)*, Αθήνα, Ιούλιος 2005, σσ. 16-17.

- Αναφέρεται ως στρατηγικός στόχος για την Ελλάδα η αύξηση του ποσοστού γυναικείας απασχόλησης κατά την προσεχή περίοδο, ώστε να πλησιάσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 50%.
- Ορίζεται επίσης ως στόχος και η αντίστοιχη μείωση της ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας των γυναικών.

Υιοθετείται, επίσης, «η προσέγγιση της ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία πολιτικής και σε όλα τα σχετικά μέτρα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Κ.Π.Σ., συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειακών Προγραμμάτων».

Επιπλέον, προβλέπεται ότι μια συγκεκριμένη προτεραιότητα του Ε.Π. «Επαγγελματική Κατάρτιση και Απασχόληση» αφορά στη βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των προοπτικών επαγγελματικής τους ανέλιξης, με την εφαρμογή ειδικών μέτρων, που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των ειδικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες όσον αφορά στην πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.⁵⁷

Στο πλαίσιο αυτού του πεδίου πολιτικής δίνεται προτεραιότητα:

- Στη διευκόλυνση της ένταξης ή επανένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσβασης σε θέσεις εργασίας, της υποστήριξης εντός της εργασίας και της προαγωγής της γυναικείας επιχειρηματικότητας, με την ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών παροχής συμβουλών και εξατομικευμένης υποστήριξης.
- Στη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες, καθώς και στην αυτο-απασχόληση.
- Στη διευκόλυνση των γυναικών για τη συμφιλίωση του επαγγελματικού και του οικογενειακού βίου με τη διεύρυνση και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών πρόνοιας και διευκόλυνσης για τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες, τόσο σε επίπεδο δήμων και κοινοτήτων όσο και σε επίπεδο επιχειρήσεων.
- Στη χρηματοδότηση της δημιουργίας και της λειτουργίας ολοήμερων παιδικών σταθμών και δημοτικών σχολείων μέσω του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση».
- Σε συγκεκριμένες δράσεις με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και των προοπτικών επαγγελματικής ανέλιξης των γυναικών.
- Στην υποστήριξη της αύξησης της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και στον τομέα της επιστήμης.
- Στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα προβλέπονται παρεμβάσεις που θα στοχεύουν στην πρόληψη και καταπολέμηση της ανεργίας και στην προώθηση ίσων ευκαιριών για όλους, όσον αφορά στην πρόσβαση στην περιφερειακή και τοπική αγορά εργασίας και τις δράσεις φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων.

Στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ., το Ε.Π. «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» του ΥΠ.Ε.Π.Θ. αποσκοπεί στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και των δυνατοτήτων της νεολαίας για ένταξη στον κοινωνικό και παραγωγικό ιστό, στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών, στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, στην ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον, στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, στην προώθηση της ισότητας των φύλων, στην ανάπτυξη του αλληλοσεβασμού και στην καταπολέμηση των διακρίσεων.

Το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II έρχεται να υποστηρίξει τη στρατηγική για την ισότητα, μέσω της ένταξης της διάστασης του φύλου στο σύνολο των πολιτικών, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών.

Τέλος, για την περίοδο 2007-2013, το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς,⁵⁸ ανάμεσα στους άλλους τιθέμενους στόχους και προτεραιότητες, επικεντρώνεται στον τομέα της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, προκειμένου να καταστεί το εκπαιδευτικό σύστημα πρότυπο για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Συγκεκριμένα θα επιχειρηθεί η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, μέσω της αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών, η αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης, η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

57 Ιστοσελίδα: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

58 Για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013, βλ. σχετικά: <http://www.espa.gr/>

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ

2.1. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνόδου της Λισσαβόνας το Μάρτιο του 2000, κατά την οποία διακηρύχθηκε η προτεραιότητα να καταστεί η Ευρώπη ως το 2010 η «ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή»,⁵⁹ οι **εκπαιδευτικές επιλογές** αναδείχθηκαν σε βασικό μοχλό ανάπτυξης και προόδου -τόσο ατομικής όσο και συλλογικής- και αποτυπώθηκαν στα Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ΙΙ⁶⁰ (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ), αποτελώντας τη φυσική συνέχεια πολλών από τις καινοτόμες και πιλοτικές προσπάθειες που ξεκίνησαν με το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι, υλοποιήθηκε πανελλαδικά από το 2000-2006 και βασίστηκε στην εθνική στρατηγική ανάπτυξης της εκπαίδευσης, όπως αυτή περιγράφεται στο Γ' Κ.Π.Σ.⁶¹

Το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ κινούμενο στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (Ε.Κ.Τ.) και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.), εστίασε στη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και επικεντρώθηκε σε παρεμβάσεις αντιμετώπισης της ανεργίας και της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού, περιλαμβάνοντας μια ολοκληρωμένη σειρά μέτρων και ενεργειών που αφορούσαν στην εκπαίδευση και αποσκοπούσαν στην προώθηση της ισότητας των φύλων, στην ισότητα των ευκαιριών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και, τέλος, στην ευαισθητοποίηση σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον.

Έτσι, το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, αξιοποιώντας την εμπειρία που είχε ήδη αποκτηθεί από την υλοποίηση του 1ου Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., έθεσε ως **στόχους** την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, την πρόληψη και θεραπεία του κοινωνικού αποκλεισμού και τη συνδιαμόρφωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου παιδείας και εργασίας και **έδωσε ιδιαίτερο βάρος** στην ποιότητα των προτεινόμενων παρεμβάσεων, στην ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση τους μέσω δεικτών,⁶² καθώς και στη σύνδεση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων με τις πραγματικές κοινωνικές ανάγκες και τις προοπτικές διεύρυνσης της αγοράς εργασίας.

Η διάρθρωση του Ε.Π., άμεσα δομημένη και συνδεδεμένη με τα πεδία πολιτικής⁶³ του Ε.Κ.Τ., αναπτύσσεται σε τέσσερα (4) επίπεδα ανάλυσης:

Το 1ο επίπεδο ανάλυσης των παρεμβάσεων αποτελείται από τους παρακάτω **βασικούς άξονες προτεραιότητας**, οι οποίοι προωθούν παρεμβάσεις στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σχετικά με την ισότητα ευκαιριών, τη δια βίου μάθηση, την επιχειρηματικότητα, την ισότητα των φύλων σε σχέση με την αγορά εργασίας, τις υποδομές και τον εξοπλισμό.

Άξονας 1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (πεδίο πολιτικής 2).

59 Για τη στρατηγική της Λισσαβόνας, βλ. σχετικά: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11071.htm>

60 Για το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., βλ. σχετικά: <http://www.epeaek.gr/epeaek/el/home.jsp>

61 Το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. είναι ένα από τα 24 Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ. και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Ε.Κ.Τ., Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Ε.Τ.Π.Α.) κατά 75% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 25%. Το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. εγκρίθηκε το Μάρτιο του 2001 με την απόφαση Ε(2001) 44/16-3-2001 της Επιτροπής και αναθεωρήθηκε το Δεκέμβριο του 2006 με την απόφαση C(2006) 6421/7-12-2006.

62 Ενδεικτικοί δείκτες: μείωση σχολικής αποτυχίας, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, δημιουργία: ολοήμερων δημοτικών σχολείων, βιβλιοθηκών και εργαστηρίων πληροφορικής, τεχνολογίας και φυσικών επιστημών.

63 Από τα πέντε (5) πεδία πολιτικής της Ε.Ε. για το Ε.Κ.Τ., το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. δομείται γύρω από τα πεδία 2, 3, 4 και 5.

Άξονας 2. Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης (πεδίο πολιτικής 3).

Άξονας 3. Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων (πεδίο πολιτικής 4).

Άξονας 4. Βελτίωση της πρόσβασης γυναικών στην αγορά εργασίας (πεδίο πολιτικής 5).

Άξονας 5. Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των Μέτρων του ΕΚΤ.

Άξονας 6. Τεχνική Βοήθεια - Προετοιμασία νέας προγραμματικής περιόδου.

Το 2ο επίπεδο ανάλυσης των παρεμβάσεων αποτελείται από **Μέτρα**, τα οποία περιγράφουν τους τομείς παρέμβασης που υλοποιούν τις προτεραιότητες. Το 3ο επίπεδο ανάλυσης αποτελείται από **Ενέργειες**, οι οποίες, στο 4ο επίπεδο ανάλυσης των παρεμβάσεων, εξειδικεύονται σε **Κατηγορίες Πράξεων**, δηλαδή σε Έργα και Υποέργα.

Στη συνέχεια, με βάση τα προαναφερθέντα, παρατίθεται η περιγραφή των αξόνων προτεραιότητας του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II,⁶⁴ ενώ παράλληλα επισημαίνεται ότι τόσο στον Άξονα 1 όσο και στον Άξονα 4 επιχειρείται μεγαλύτερη ανάλυση στις επιμέρους Κατηγορίες Πράξεων, λόγω της συνάφειας που υπάρχει, όπως σχετικά έχει αιτιολογηθεί στο κεφάλαιο 3 (υποκεφάλαιο 3.1.), με την ισότητα των φύλων. Η αναφορά σε όλους τους Άξονες πραγματοποιείται προκειμένου ο/η αναγνώστης/-τρια να έχει τη δυνατότητα να μελετήσει συνολικά το περιεχόμενό τους. Ωστόσο, η ανάλυση, η επεξεργασία και η καταγραφή των ευρημάτων αφορά μόνο στις δράσεις των Έργων που ανήκουν τα Μέτρα, τα οποία σχετίζονται με το φύλο.

2.2. Άξονας Προτεραιότητας 1: «Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (πεδίο πολιτικής 2)»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 1 ταυτίζεται με το 2ο πεδίο πολιτικής του Ε.Κ.Τ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 451.457.867 ευρώ, απορροφώντας το 16,3% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 20,1% των πόρων του Ε.Κ.Τ.⁶⁵

Στόχος του Άξονα 1 είναι η πρόληψη και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται η αντιμετώπιση των αναγκών και των ιδιαίτερων προβλημάτων που διαπιστώνονται στους μαθητές/-τριες, καθώς και στην ομάδα-στόχο ενήλικων ανδρών και γυναικών, ενώ παράλληλα οι δράσεις του Άξονα 1 επιμορφώνουν εκπαιδευτικούς -άνδρες και γυναίκες- και ευαισθητοποιούν την ευρύτερη κοινότητα.

Η προσπάθεια προώθησης της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους/-ες, και ιδιαίτερα για εκείνους/-ες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό υποβοηθείται από **δράσεις** που στοχεύουν:

- Στην αποφυγή της σχολικής αποτυχίας.
- Στην αποτροπή της διαρροής.
- Στην απόκτηση των απαραίτητων επαγγελματικών προσόντων.
- Στη δια βίου εκπαίδευση.
- Στην ένταξη στην αγορά εργασίας.

Οι δράσεις του Άξονα βρίσκουν εφαρμογή σε όλη τη χώρα και η χρονική διάρκεια υλοποίησής τους αφορά στο διάστημα 2000-2006. Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 εντάσσονται τα ακόλουθα **δύο (2) Μέτρα**:

Μέτρο 1.1.: «Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών»

Σκοπός: Η πρόληψη και η καταπολέμηση της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού των ομάδων-στόχου από τη μαθησιακή διαδικασία.

Στόχος: Η βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ή στην αγορά εργασίας μέσω

⁶⁴ Τα στοιχεία αντλήθηκαν από το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης & Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. 2000-2006), Αθήνα, Δεκέμβριος 2007: http://www.epeaek.gr/epeaek/el/a_2_2_3.html

⁶⁵ Έως τις 31/5/2008 είχαν δημοσιευθεί (47) προσκλήσεις, σε ανταπόκριση των οποίων υπεβλήθησαν 165 προτάσεις (Τ.Δ.Ε.) εκ των οποίων 86 εντάχθηκαν, ενώ 79 απορρίφθηκαν.

της αποφυγής της σχολικής αποτυχίας και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας.

Ωφελούμενοι/-ες του Μέτρου είναι: Μαθητές/-τριες και Ενήλικες. Ειδικότερα:

- Μαθητές/-τριες που ανήκουν σε πολιτισμικές, εθνικές, ή θρησκευτικές μειονότητες (αποφυγή σχολικής αποτυχίας και διαρροής).
- Μαθητές/-τριες που αντιμετωπίζουν πρόβλημα αναπηρίας.
- Μαθητές/-τριες που αντιμετωπίζουν μαθησιακά προβλήματα ή παρουσιάζουν χαμηλές επιδόσεις σε ορισμένα μαθήματα.
- Μαθητές/-τριες που ανήκουν σε χαμηλά οικονομικά ή κοινωνικά στρώματα.
- Ενήλικες με ανοηλοκλήρωτη ή ελλιπή βασική εκπαίδευση και χαμηλά τυπικά προσόντα.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Οι παρεμβάσεις του Μέτρου 1.1. συμπληρώνουν τις τέσσερις βασικές κατηγορίες Ενεργειών, δηλαδή τις καινοτόμες ή πιλοτικές Πράξεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι και αφορούσαν στην:⁶⁶

- Ενίσχυση της ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ομάδων του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου μαθητικού πληθυσμού με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες και διαφορές (μουσουλμάνοι, τσιγγάνοι, παλιννοστούντες, αλλοδαποί και ομογενείς).
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη ανίχνευση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών (π.χ. δυσκολίες στην ομιλία, τη γραφή, την ανάγνωση κ.λπ.).
- Ίδρυση και λειτουργία Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) στην Αττική, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση (3 Δήμοι).
- Εκπαίδευση μαθητών/-τριών με αναπηρία και μαθησιακές δυσκολίες.

Στο Μέτρο 1.1. εντάσσονται οι ακόλουθες **τέσσερις (4) Ενέργειες:**

Ενέργεια 1.1.1.: «Ένταξη παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα»

Στόχος: Η ενίσχυση της ελληνομάθειας των μαθητών/-τριών που διαφέρουν πολιτισμικά ή γλωσσικά και η ομαλή ένταξή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς και η αποδοχή τους από τη σχολική και ευρύτερη κοινότητα. Η Ενέργεια περιλαμβάνει την ακόλουθη Κατηγορία Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ένταξη των παιδιών των ομάδων-στόχων: μουσουλμάνων, τσιγγάνων, παλιννοστούντων, αλλοδαπών, ομογενών στο σχολείο». Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων εντάσσονται παράλληλες δράσεις, όπως η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων, η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, η ανάπτυξη προγράμματος βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό σχολείο, ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με τις υπάρχουσες αντιλήψεις και η διερεύνηση των αναγκών των μαθητών/-τριών των ομάδων-στόχων.

Ενέργεια 1.1.2.: «Λειτουργία Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας - Εκπαίδευση Ενηλίκων»

Στόχος: Η απόκτηση της βασικής αρχικής εκπαίδευσης ή η ολοκλήρωσή της από ενήλικες άνδρες και γυναίκες που στερούνται των βασικών εκπαιδευτικών ικανοτήτων, προκειμένου να βελτιώσουν τα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά τους προσόντα και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά στον κοινωνικό χώρο όπου ζουν. Η Ενέργεια περιλαμβάνει τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Επέκταση και αναβάθμιση του θεσμού των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.)». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η διεξαγωγή έρευνας στις περιοχές εφαρμογής, η καταγραφή/αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης (μαθητική διαρροή, αναλφαβητισμός και διερεύνηση τοπικών αναγκών), η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, η ενημέρωση τοπικής κοινωνίας για τα Σ.Δ.Ε. και η αξιολόγηση και διάχυση των αποτελεσμάτων των Πράξεων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Εκπαίδευση ενηλίκων - απόκτηση βασικών δεξιοτήτων (basic skills) και δεξιοτήτων κλειδιών (key-skills) απαραίτητων για την επαγγελματική και κοινωνική τους εξέλιξη». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η ίδρυση-λειτουργία Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.), η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, η δημιουργία υποδομών και δικτύων υποστήριξης, η δημιουργία αρχείου εκπαιδευτικών πηγών και η διενέργεια δράσεων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης.

66 Βλ. Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. 2000-2006), Αθήνα, Δεκέμβριος 2007: http://www.epeaek.gr/epeaek/el/a_2_2_3.html, σσ. 23-25.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Εκπαίδευση ενηλίκων μεταναστών και άλλων ομάδων ενηλίκων στην ελληνική γλώσσα». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η σύνταξη προγράμματος σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και η εκπαίδευση εκπαιδευτικών.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Ανάπτυξη επιπέδων πιστοποίησης της γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η διενέργεια έρευνας για τον εντοπισμό των απαιτούμενων γλωσσικών δεξιοτήτων, η εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών και η παραγωγή εκπαιδευτικού και διδακτικού υλικού για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευόμενων.

Ενέργεια 1.1.3.: «Έγκαιρη και συστηματική ανίχνευση, αξιολόγηση και υποστήριξη των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα, προβλήματα λόγου και ομιλίας και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»

Στόχος: Η αντιμετώπιση προβλημάτων μάθησης, λόγου και ομιλίας, που εμφανίζουν πολλά παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας μέσω της δημιουργίας ειδικών προγραμμάτων. Η Ενέργεια περιλαμβάνει τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη μαθησιακών προβλημάτων και προβλημάτων λόγου και ομιλίας στην προσχολική και σχολική ηλικία για όλα τα παιδιά». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η δημιουργία εργαλείων και μεθόδων ανίχνευσης, διάγνωσης και αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών, η πιλοτική εφαρμογή σχολικών παρεμβάσεων, δημιουργία επιμορφωτικού υλικού, η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και γονέων σχετικά με την ύπαρξη των μαθησιακών προβλημάτων, καθώς και τους τρόπους ανίχνευσής τους, η αναπροσαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων ή σχεδιασμός αναλυτικών προγραμμάτων και η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Κατηγορία Πράξεων β': Υποστήριξη και αναβάθμιση των Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.). Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η επιμόρφωση των στελεχών των Κ.Δ.Α.Υ., η παραγωγή επιμορφωτικού υλικού και ο σχεδιασμός πρότυπων εφαρμογών υποστήριξης των ομάδων-στόχων και συμβουλευτικής γονέων.

Ενέργεια 1.1.4.: «Βελτίωση των συνθηκών εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρίες»

Στόχος: Η εκπαίδευση των μαθητών/-τριών με αναπηρίες και η ομαλή ένταξή τους στις κύριες εκπαιδευτικές και εργασιακές δομές της χώρας. Η Ενέργεια περιλαμβάνει την ακόλουθη Κατηγορία Πράξης:

Κατηγορία Πράξεων α': «Αναβάθμιση και επέκταση του θεσμού της εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρίες στην πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και ανώτατη εκπαίδευση». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενίσχυσης των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ατόμων με αναπηρίες (ΑΜΕΑ), η επιμόρφωση-εξειδίκευση του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, η αναδιάρθρωση-αναπροσαρμογή των αναλυτικών προγραμμάτων, η υποστήριξη της λειτουργίας των σχολικών μονάδων και εργαστηρίων ειδικής αγωγής, η υλοποίηση πρότυπων πιλοτικών εφαρμογών και προγραμμάτων, ο σχεδιασμός δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας και η καταγραφή αλληλοδαμών μαθητών/-τριών που εντάσσονται στις ομάδες-στόχους της Ενέργειας.

Μέτρο 1.2.: «Καταπολέμηση της Σχολικής Αποτυχίας και Διαρροής και Ενίσχυση της Μαθησιακής και Κοινωνικής Διάστασης του Σχολείου»

Σκοπός: Η πρόληψη της κοινωνικής περιθωριοποίησης και η προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.

Στόχος: Η υποστήριξη των μαθητών/-τριών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προκειμένου να καλύψουν τα κενά μάθησης και να αποφύγουν τη σχολική αποτυχία και η υποστήριξη των γονέων, ιδίως των μητέρων, στη διεκπεραίωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων.

Ωφελούμενοι/-ες από το Μέτρο είναι οι μαθητές/-τριες της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης και οι γονείς -κυρίως- ενήλικες γυναίκες, που αξιοποιώντας το σχολικό χρόνο των παιδιών τους, ανταποκρίνονται στις επαγγελματικές υποχρεώσεις τους (ολοήμερα σχολεία).

Σύνδεση με το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Οι δράσεις της παρούσας Ενέργειας αποτελούν τη συνέχιση παρόμοιων δράσεων που ξεκίνησαν πιλοτικά στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι και αφορούσαν στα εξής:⁶⁷

- Μελέτη οριοθέτησης περιοχών εκπαιδευτικής προτεραιότητας και καταγραφής των ειδικότερων εκπαιδευτικών αναγκών.

67 Βλ. Συμπλήρωμα Προγραμματισμού..., *ό.π.*, σσ. 44-45.

- Πιλοτικά προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας και εφαρμογή τους σε 127 σχολικές μονάδες.
 - Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.
 - Υλοποίηση πιλοτικής παρέμβασης διδακτικής στήριξης.
 - Πιλοτική εφαρμογή του θεσμού των ολοήμερων σχολείων⁶⁸ σε 28 δημοτικά σχολεία.
- Στο Μέτρο 1.2. εντάσσονται οι ακόλουθες **τρεις (3) Ενέργειες**:

Ενέργεια 1.2.1.: «Αναπροσαρμογή της διδασκαλίας σε πιο εξατομικευμένες-συμμετοχικές μεθόδους»

Στόχος: Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η σχολική επιτυχία των μαθητών/-τριών μέσω της εφαρμογής καινοτόμων προγραμμάτων και διδακτικών προσεγγίσεων καθώς και η πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Η Ενέργεια περιλαμβάνει την ακόλουθη Κατηγορία Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Δημιουργία αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας αυτής σχεδιάστηκαν: η ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων παιδαγωγικών μεθόδων για μαθητές/-τριες δημοτικού και γυμνασίου (εξατομικευμένη και συμμετοχική μάθηση), η ενίσχυση των σπουδαστηρίων, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα εξατομικευμένων και συμμετοχικών μεθόδων μάθησης και η ευαισθητοποίηση της κοινότητας.

Ενέργεια 1.2.2.: «Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (Π.Δ.Σ.)»

Στόχος: Η υποστήριξη μαθητών/-τριών με χαμηλές επιδόσεις ή δυσκολίες στην κατανόηση των μαθημάτων, προκειμένου να αποφευχθεί η σχολική αποτυχία με συνακόλουθο τον πιθανό επαγγελματικό αποκλεισμό. Η σχολική διαρροή είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο, κατά το οποίο νέα άτομα δεν ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους στο σχολείο. Το φαινόμενο συνδέεται με πολλές αρνητικές επιπτώσεις, τόσο για τα άτομα αυτά όσο και για την κοινωνία, καθώς έτσι αυξάνονται τα ποσοστά ανεργίας και νεανικής παραβατικότητας.⁶⁹

Στην Ελλάδα, τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, μετά τη θεσμοθέτηση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, παρατηρείται μείωση της μαθητικής διαρροής στο Γυμνάσιο.⁷⁰ Παρ' όλα αυτά, ένας αριθμός νέων εξακολουθούν να μην αρχίζουν ή να σταματούν τη φοίτησή τους στο σχολείο, με αποτέλεσμα να μην έχουν άλλη ευκαιρία να αναπληρώσουν το εκπαιδευτικό τους κενό και να οδηγούνται στην ανεργία. Η πρόληψη της σχολικής διαρροής, καθώς και οι ενέργειες παρέμβασης θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές για όσους/-ες εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία.⁷¹ Ένα μέσο πρόληψης της σχολικής διαρροής είναι η ενισχυτική διδασκαλία, μέσα από τα Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης. Μέσα από τα προγράμματα αυτά υποστηρίζονται οι μαθητές και οι μαθήτριες που χρειάζονται ενίσχυση για οποιοδήποτε λόγο, με σκοπό να μην εγκαταλείψουν το σχολείο και να έχουν περισσότερες πιθανότητες πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση.

Στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II και στο πλαίσιο των ακόλουθων Κατηγοριών Πράξεων, έχει προβλεφθεί η εφαρμογή προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (Π.Δ.Σ.) στις σχολικές μονάδες, καθώς και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης που συμμετέχουν στα εν λόγω προγράμματα. Αναλυτικότερα η Ενέργεια περιλαμβάνει τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Εφαρμογή προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (Π.Δ.Σ.) στις σχολικές μονάδες». Το Έργο σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε προκειμένου οι μαθητές/-τριες να μην εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο με μειωμένα προσόντα και να μην οδηγηθούν σε αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, αλλά να αυξήσουν τις πιθανότητες πρόσβασής τους στην ανώτατη εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της Κατηγορίας αυτής σχεδιάστηκαν Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης για όλους/-ες τους/τις μαθητές/-τριες Λυκείου και Τ.Ε.Ε., καθώς και για μαθητές/-τριες απομακρυσμένων περιοχών (δυσπρόσιτα και νησιωτικά σχολεία, όπου παρατηρούνται υψηλά ποσοστά σχολικής αποτυχίας και διαρροής).

Κατηγορία Πράξεων β': «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης που

68 Τα ολοήμερα σχολεία θεσμοθετήθηκαν με το Ν. 2525/98 και διευκολύνουν τους γονείς, κυρίως τις μητέρες, να συνεχίσουν απρόσκοπτα την εργασία τους.

69 Σοφιανίδου, Ε., *Σχολική διαρροή*, Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς, Αθήνα, 2004.

70 Παλιαιοκράσης, Σ., Ρουσέας, Π. & Βρετάκου, Β., *Η γυμνασιακή σχολική διαρροή στην Ελλάδα. Ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, 2001.

71 Σοφιανίδου, Ε., *Σχολική... ό.π.*

συμμετέχουν στο πρόγραμμα Π.Δ.Σ.». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκε η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών που εμπλέκονται στην εφαρμογή των Προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης.

Ενέργεια 1.2.3.: «Εκπαιδευτικά προγράμματα σε Ολοήμερα Σχολεία»

Η έξοδος των γυναικών στην αγορά εργασίας επέφερε μια σειρά από αλλαγές στο παραδοσιακό οικογενειακό σχήμα. Σήμερα και τα δύο φύλα συμβάλλουν ισότιμα στη στήριξη του οικογενειακού προϋπολογισμού και συμμετέχουν εξίσου σε εξωοικογενειακές ενασχολήσεις.⁷² Η παραπάνω διαφοροποίηση στη λειτουργία της οικογένειας έχει ως αποτέλεσμα τα παιδιά να χρειάζονται επίβλεψη και στήριξη πέραν των ωρών του κλασσικού ωρολογίου προγράμματος.

Το ολοήμερο σχολείο έρχεται να καλύψει αυτήν ακριβώς την ανάγκη αποτελώντας χώρο δημιουργικής απασχόλησης, επιπλέον μάθησης και ομαδικού παιχνιδιού. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται και ενισχύεται η εργασία των γονιών και κυρίως της εργαζόμενης μητέρας.

Στόχος: Η βελτίωση των επιδόσεων ενός μεγάλου μαθητικού πληθυσμού μέσω νέων δράσεων, προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος και η απελευθέρωση χρόνου για τους γονείς -κυρίως για τις μητέρες που παραδοσιακά στην Ελλάδα έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης των παιδιών-, προκειμένου να ανταποκριθούν στις επαγγελματικές και κοινωνικές τους υποχρεώσεις. Η Ενέργεια περιλαμβάνει τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η αξιολόγηση-επιλογή του παιδαγωγικού μοντέλου εφαρμογής, ο εξοπλισμός των σχολείων, η επιμόρφωση του προσωπικού, η δημοσιοποίηση - ευαισθητοποίηση - διάχυση των αποτελεσμάτων, η ενημέρωση των γονέων, η εφαρμογή πιλοτικών ερευνητικών προγραμμάτων βασισμένων σε νέες παιδαγωγικές μεθόδους, η εκπόνηση αναλυτικών προγραμμάτων αξιολόγησης, ο εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού υλικού και η αξιολόγηση της εφαρμογής.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ολοήμερα Νηπιαγωγεία». Στο πλαίσιο της Πράξης αυτής σχεδιάστηκαν: η αξιολόγηση και η βελτίωση του μοντέλου εφαρμογής, ο εξοπλισμός των σχολείων, η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, η υλοποίηση καινοτόμων παιδαγωγικών παρεμβάσεων, η επιμόρφωση των στελεχών εκπαίδευσης και των νηπιαγωγών, η δημιουργία δικτυακού τόπου, η δημοσιοποίηση του θεσμού, η ευαισθητοποίηση-ενημέρωση των γονέων και η δημιουργία ενημερωτικού υλικού.

2.3. Άξονας Προτεραιότητας 2: «Πρωώθηση και Βελτίωση της Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στο Πλαίσιο της Δια Βίου Μάθησης»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2, που ταυτίζεται με το 3ο πεδίο πολιτικής του Ε.Κ.Τ., στοχεύει στην ανάπτυξη και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος δια βίου μάθησης, το οποίο επιτρέπει τη συνεχή ανανέωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων προσαρμογής των ατόμων, νέων και ενήλικων, βελτιώνοντας την απασχολησιμότητά τους. Προβλέπεται η αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών, με στόχο τη στενότερη σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση, και η δημιουργία ειδικών προγραμμάτων τόσο Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης όσο και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που προσανατολίζονται στις προοπτικές ζήτησης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.), και αυξάνουν τις δυνατότητες απασχόλησης των νεο-εισερχομένων στην αγορά εργασίας. Η σύνδεση της εκπαίδευσης με την απασχόληση ενισχύεται με την υλοποίηση δράσεων που αφορούν:

- Στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης.
- Στον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική που προσφέρονται σε όσους/-ες παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Στην επέκταση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και την εφαρμογή καινοτομικών προγραμμάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στηρίζεται στην αναβάθμιση του εκπαι-

72 Πυργιωτάκης, Ι.Ε., Ολοήμερο σχολείο: διεθνείς εξελίξεις και η ελληνική περίπτωση, στο: Ι.Ε. Πυργιωτάκης (επιμ.), *Ολοήμερο Σχολείο-Λειτουργία και Προοπτικές*, ΥΠΕΠΘ-Π.Ι.-ΟΔΕΒ, Αθήνα 2002, σ. 56.

δευτικού έργου, που θα προκύψει μέσα από τη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση όλων των παραμέτρων του εκπαιδευτικού έργου και την ενίσχυση των υποδομών και μέσων διδασκαλίας.

Στον Άξονα 2 εντάσσονται επίσης και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την μελέτη του περιβάλλοντος, την ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Άξονα Προτεραιότητας 2 ανέρχεται σε 1.594.631 ευρώ και συγχρηματοδοτείται από Εθνικούς πόρους και από το Ε.Κ.Τ. Ο Άξονας 2 απορροφά περίπου το 60,9% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 74,2% των πόρων του Ε.Κ.Τ. Οι δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 2 εντάσσονται στα παρακάτω **έξι (6) Μέτρα**:

Μέτρο 2.1.: «Αναβάθμιση της Ποιότητας της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης»

Στόχος του Μέτρου είναι η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Μέσα από τα προγράμματα επιμόρφωσης, οι εκπαιδευτικοί και τα στελέχη της εκπαίδευσης μπορούν να ανανεώσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, να ενημερωθούν για τις νέες εκπαιδευτικές προτεραιότητες-καινοτομίες και να αξιοποιήσουν καλύτερα το νέο εκπαιδευτικό-διδασκτικό υλικό που έχει παραχθεί πρόσφατα, καθώς και τις υποδομές που δημιουργήθηκαν ή βελτιώθηκαν σε πολλές σχολικές μονάδες.

Ωφελοούμενοι/-ες από το Μέτρο 2.1. είναι οι μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, φοιτητές/-τριες και σπουδαστές/-τριες της ανώτατης εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι/-ες και εκπαιδευτές/-τριες σε δημόσια Ι.Ε.Κ.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι, καταβάλλεται προσπάθεια να αντιμετωπιστούν αδυναμίες στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, καθώς και στην επιμόρφωση των στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης και των στελεχών επιμόρφωσης, και προβάλλεται η ανάγκη για την ύπαρξη ενός φορέα για συντονισμό, αξιολόγηση όλων των επιμορφωτικών δράσεων, ο οποίος, ωστόσο, να επιτρέπει και να ενθαρρύνει αποκεντρωτικές επιμορφωτικές δράσεις.

Ενέργεια 2.1.1.: «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών»

Η επιμόρφωση περιλαμβάνει δραστηριότητες υποχρεωτικού ή προαιρετικού χαρακτήρα, που αποβλέπουν στην επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη του εκπαιδευτικού, καθώς και στην εισαγωγή νέων μορφών επιμόρφωσης. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης συμπεριλαμβάνει ενδεικτικά τις εξής Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ενίσχυση Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών». Ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (Ιδρυτικός Νόμος 2986/13-2-2002) έχει ως στόχο τη διοργάνωση και το συντονισμό όλων των επιμορφωτικών δράσεων που έχουν ως ομάδα στόχο τους/τις εκπαιδευτικούς.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ταχύρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα». Τα ταχύρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα ως στόχο έχουν την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στους τομείς της επιστημονικής και παιδαγωγικής ενημέρωσης σε θέματα αλλαγής σχολικών προγραμμάτων, εισαγωγής νέων μαθημάτων, νέων σχολικών βιβλίων ή νέων διδακτικών μέσων και μεθόδων, καθώς και καινοτομικά εκπαιδευτικά σχέδια.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Ενδοσχολική Επιμόρφωση»

- Η ενδοσχολική επιμόρφωση είναι παράλληλη με την εργασία και διεξάγεται στο πλαίσιο του προσωπικού ή του επαγγελματικού χρόνου των εκπαιδευτικών.
- Φορέας της επιμόρφωσης είναι η σχολική μονάδα, πραγματοποιείται δηλαδή με πρωτοβουλία και ευθύνη του ίδιου του σχολείου.
- Τα θέματα των επιμορφωτικών σεμιναρίων προκύπτουν από την ανίχνευση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, σε συνάρτηση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του συγκεκριμένου σχολείου.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας». Τα Προγράμματα αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό των γνώσεων των εκπαιδευτικών στα αντικείμενα διδασκαλίας και στην παιδαγωγική-διδασκική κατάρτιση, με ειδικότερους στόχους:

- Τη διεύρυνση των γνώσεών τους σε συγγενή γνωστικά αντικείμενα.
- Τις αναμενόμενες ευεργετικές επιδράσεις που αναμένεται να έχει η αποστασιοποίησή τους για ένα χρονικό διάστημα από την εκπαιδευτική πράξη, και η ταυτόχρονη δραστηριοποίησή τους στο περι-

βάλλον της ανώτατης εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης εξομοίωση». Με τα προγράμματα εξομοίωσης, που εμφανίζουν τη μορφή της συμπληρωματικής εκπαίδευσης, επιτυγχάνεται:

- Η ολοκλήρωση και επέκταση της βασικής επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών.
- Η απόκτηση γνώσεων που αφορούν σε νέες γνωστικές περιοχές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης». Η Κατηγορία αυτή αναφέρεται στην ενημέρωση, εξοικείωση και επιμόρφωση σε προγράμματα διοίκησης και διαχείρισης της σχολικής μονάδας.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης». Οι Πράξεις της παρούσας Κατηγορίας έχουν ως στόχο το να προσφέρουν στους/στις Έλληνες/-ίδες εκπαιδευτικούς προγράμματα επιμόρφωσης με μεγάλο βαθμό προσαρμοστικότητας και ευελιξίας ως προς τον τρόπο, τον τόπο, το χρόνο, το ρυθμό και το περιεχόμενο της επιμορφωτικής διαδικασίας.

Κατηγορία Πράξεων η': «Εισαγωγική επιμόρφωση για νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς». Η εισαγωγική επιμόρφωση θεωρείται σήμερα απαραίτητη για τους/τις νεοδιόριστους/-ες εκπαιδευτικούς, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολαμβάνει ανάμεσα στη λήψη του πτυχίου και το διορισμό τους.

Κατηγορία Πράξεων θ': «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.)». Στόχος της Κατηγορίας Πράξεων αυτής είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ενέργεια 2.1.2.: «Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου»

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου θα υλοποιηθεί σε τέσσερις φάσεις.

- Εκπόνηση μελετών μέσω των οποίων παράγονται τα εργαλεία αξιολόγησης και καταρτίζεται ένα Σχέδιο Δράσης που θα καλύπτει τις διαδικασίες και τους δείκτες της αξιολόγησης.
- Πιλοτική εφαρμογή του προτεινόμενου μοντέλου της αξιολόγησης.
- Αξιολόγηση των ενδιάμεσων αποτελεσμάτων.
- Γενίκευση της εφαρμογής του προγράμματος.

Η Ενέργεια περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ανάπτυξη και προτυποποίηση δεικτών και κριτηρίων». Στόχος της Πράξης είναι ο προσδιορισμός των εκπαιδευτικών παραγόντων που απαιτούν ή επιδέχονται βελτίωση. Οι δείκτες αφορούν:

- Στο μαθητικό πληθυσμό.
- Στα διαθέσιμα μέσα.
- Στο προσωπικό του σχολείου.
- Στις μαθησιακές διαδικασίες.

Κατηγορία Πράξεων β': «Αποτίμηση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών και των θεσμοθετημένων οργάνων της εκπαίδευσης». Στόχος της Πράξης είναι η εξέταση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις διαδικασίες τοποθέτησης ατόμων σε θέσεις στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης και η εφαρμογή των διατάξεων.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Ανάπτυξη εθνικού συστήματος αξιολόγησης και διασφάλισης της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης». Στόχος της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων είναι η ανάπτυξη ενός εθνικού συστήματος αξιολόγησης της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Στρατηγικός και χωροταξικός σχεδιασμός της ανώτατης εκπαίδευσης». Η Κατηγορία αυτή περιλαμβάνει αφενός την κατάρτιση του κεντρικού στρατηγικού και χωροταξικού σχεδίου ανάπτυξης της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, για λογαριασμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και αφετέρου την κατάρτιση των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων των επιμέρους Ιδρυμάτων.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της ανώτατης εκπαίδευσης». Η Κατηγορία περιλαμβάνει αφενός την εκπόνηση της μελέτης για την ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της ανώτατης εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής του αναγκαίου λογισμικού και αφετέρου την αρχική φάση λειτουργίας του συστήματος.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης δεξιοτήτων στις τεχνολογίες

της πληροφορίας». Η Κατηγορία Πράξεων αφορά στη μελέτη και ανάπτυξη ενός αυτοματοποιημένου συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων στις τεχνολογίες της πληροφορίας, καθώς επίσης και στην αρχική εφαρμογή του σε πληθυσμούς στόχους.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης Γλωσσομάθειας». Η Κατηγορία Πράξεων αφορά στην ανάπτυξη ενός συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης της γλωσσομάθειας. Μέσω του συστήματος αυτού καθίσταται δυνατή η χορήγηση «Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (Κ.Π.Γ.)».

Ενέργεια 2.1.3.: «Ενίσχυση βιβλιοθηκών»

Σκοπός της Ενέργειας είναι ο εμπλουτισμός του δικτύου των σχολικών βιβλιοθηκών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που δημιουργήθηκαν με πόρους του 1ου Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., δράση η οποία ενισχύεται με τη δημιουργία βιβλιοθηκών και επιχειρείται να καλυφθεί πλήρως το σύνολο των σχολείων που αυτές οφείλουν να εξυπηρετούν. Συγκεκριμένα, η Ενέργεια στοχεύει:

- Στη συνειδητοποίηση πως, για να ξεφύγει κανείς από τη δέσμευση από το ένα και μοναδικό σύγγραμμα, οφείλει να μάθει να συμβουλευτείται πολλαπλές πηγές γνώσης, σημαντικό μέρος των οποίων βρίσκεται σε βιβλιοθήκες.
- Στη σύνδεση των απαιτούμενων σχολικών και πανεπιστημιακών εργασιών με έντυπες και ψηφιακές εκδόσεις.
- Στην κατάρτιση για την ισότητα των φύλων.
- Στην ανάγκη για ειδικά κίνητρα που οφείλουν να δοθούν στις γυναίκες για την αναβάθμιση των ακαδημαϊκών τους προσόντων.
- Στην αλληλαγή νοοτροπίας η οποία οφείλει να συνοδεύει τη διδασκαλία για μια κοινωνία της γνώσης, όπου πρωταρχικός παράγοντας είναι η ανάγκη ο κόσμος να μάθει να αποκτά γνώσεις.
- Στη διάχυση σε όλες τις εκπαιδευτικές λειτουργίες των ευαισθησιών, οι οποίες έχουν να κάνουν με το περιβάλλον, τον πολιτισμό, την καλλιτεχνική δημιουργία, την αισθητική, την αλληλοκατανόηση και τη συνύπαρξη.

Η Ενέργεια περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ολοκλήρωση της ανάπτυξης των πρώτων Σχολικών Βιβλιοθηκών και αξιολόγησή τους». Ολοκληρώνεται η ανάπτυξη των πρώτων Σχολικών Βιβλιοθηκών και αναδεικνύεται το δίκτυο των Σχολικών Βιβλιοθηκών σε βασικό κορμό σύνδεσης συνεργασίας και υποστήριξης των Σχολικών κοινοτήτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ολοκλήρωση των έργων των Κινητών Βιβλιοθηκών». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων καλύπτεται πλήρως το σύνολο των σχολείων που οφείλουν να εξυπηρετούν οι κινητές βιβλιοθήκες.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Δικτύωση της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.)». Δικτυώνεται η βιβλιοθήκη του Π.Ι., σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, με Σχολικές και Δημόσιες Βιβλιοθήκες, καθώς και με την Κοινοπραξία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Κ.Ε.Α.Β.), με στόχο την ανάδειξη και χρήση στην εκπαιδευτική πράξη του εκπαιδευτικού υλικού που διαθέτει.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Ενίσχυση και εμπλουτισμός των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών». Η αναβάθμιση και ενίσχυση των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών αποτελεί στόχο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων.

Μέτρο 2.2.: «Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών-Διεύρυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης»

Στόχος του Μέτρου όσον αφορά στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι η πραγματοποίηση παρεμβάσεων που να αξιοποιούν την εμπειρία και την τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από δράσεις του πρώτου Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. στο χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι παρεμβάσεις που καλούνται να συμβάλουν στην αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης και τη διεύρυνσή της είναι καινοτόμες, ώστε να αποσυμφορηθεί αποτελεσματικά το εκπαιδευτικό σύστημα από την «πίεση» που παρουσιάζονταν στη μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια, και αφενός να εξασφαλισθεί η δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας σε επιλεγμένες και όχι τυχαίες ειδικότητες, αφετέρου να επιτευχθεί η ευρύτερη κάλυψη των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών σε θέσεις εργασίας που απαιτούν ιδιαίτερες δεξιότητες στις Τ.Π.Ε.

Ωφεληόμενοι/-ες από το Μέτρο 2.2. είναι μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευ-

τεροβάθμιας εκπαίδευσης, σπουδαστές/-τριες, φοιτητές/-τριες, ερευνητές/-τριες και εκπαιδευτικοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πραγματοποιούνται καινοτόμες παρεμβάσεις, ώστε να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί ο εκσυγχρονισμός που επιτελέστηκε στο πρώτο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ως προς τα προγράμματα σπουδών, τα σχολικά βιβλία και το υποστηρικτικό υλικό, με παράλληλη ενίσχυση των υποδομών κυρίως σε θέματα δικτύων σε συνέργεια με το Μέτρο 5.2 (Ε.Τ.Π.Α).

Ενέργεια 2.2.1.: «Αναμόρφωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

Για την αναβάθμιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και του περιεχομένου του εκπαιδευτικού υλικού στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα υλοποιηθούν ενδεικτικά οι ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων». Περισσότερα από εκατό Προγράμματα Σπουδών και διδακτικά πακέτα της δευτεροβάθμιας και της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που δεν έχουν εξεταστεί την τελευταία δεκαπενταετία εκσυγχρονίζονται ή γράφονται εκ νέου, με στόχο να ανταποκριθούν στις επερχόμενες εκπαιδευτικές, επιστημονικές και τεχνολογικές αλλαγές. Στα νέα προγράμματα σπουδών και στο διδακτικό και εκπαιδευτικό υλικό λαμβάνεται υπόψη η διάσταση της ισότητας των δύο φύλων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Πειραματικά προγράμματα εκπαίδευσης». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων υλοποιούνται πειραματικά προγράμματα εκπαίδευσης στις σχολικές μονάδες (Σ.Ε.Π.Π.Ε.), στο πλαίσιο των οποίων αξιολογούνται στην πράξη τα νέα διδακτικά πακέτα και οι νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Εφαρμογή νέων ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών στην υποχρεωτική εκπαίδευση». Ο γενικός σκοπός αυτής της Κατηγορίας Πράξεων είναι η προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας και η εκμάθηση ξένων γλωσσών ως προϋπόθεση γνώσεων και δεξιοτήτων και ο ειδικότερος στόχος η εισαγωγή ξένων γλωσσών στο δημόσιο σχολείο.

Ενέργεια 2.2.2.: «Ολοκλήρωση της διεύρυνσης και αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης». Η Ενέργεια αποσκοπεί:

- Στην ολοκλήρωση της διεύρυνσης των προπτυχιακών σπουδών με τη δημιουργία νέων τμημάτων στα πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι.
- Στην εισαγωγή και εφαρμογή διαδικασιών που εξασφαλίσουν τη συνεχή αναμόρφωση των Προγραμμάτων Σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης.
- Στην ενίσχυση των Τμημάτων για οργανική σύνδεση των σπουδών τους με τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), με την ανάπτυξη βασικών και κατ'επιλογήν μαθημάτων.

Κατηγορία Πράξεων α': «Αναμόρφωση Προπτυχιακών». Η Κατηγορία αυτή περιλαμβάνει:

- Την ανάπτυξη και προσαρμογή έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού.
- Την ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων Πληροφορικής.
- Την ανάπτυξη νέου εργαστηριακού ή σεμιναριακού περιεχομένου στα μαθήματα και την ενίσχυση των εργαστηρίων ή σπουδαστηρίων με προσωπικό.
- Την εισαγωγή και εφαρμογή νέων βελτιωτικών δράσεων.
- Την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου με τη δημιουργία από τα Ιδρύματα «κεντρικής μονάδας, σε επίπεδο Σχολής, υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου».

Κατηγορία Πράξεων β': «Διεύρυνση της ανώτατης εκπαίδευσης». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων υποστηρίζονται τα Τμήματα ανώτατης εκπαίδευσης που δημιουργήθηκαν στη διάρκεια της Α φάσης της διεύρυνσης την περίοδο 1998-2000.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Ενίσχυση των Τ.Π.Ε. στην ανώτατη εκπαίδευση». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων ενισχύονται παλαιά και νεο-ιδρυόμενα τμήματα σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Οργάνωση και λειτουργία Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδας». Η αποστολή του Διεθνούς Πανεπιστημίου είναι η παροχή ανώτατης εκπαίδευσης ιδίως σε αλλοδαπούς/-ές που ενδιαφέρονται να σπουδάσουν στην Ελλάδα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με

χρήση της διδασκαλίας με παρακολούθηση και δυνατότητα εκπαίδευσης από απόσταση. Οι δράσεις που απορρέουν από την Κατηγορία σχετίζονται με την εξασφάλιση των δαπανών για τη λειτουργία του.

Ενέργεια 2.2.3.: «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) Έρευνα Υποτροφίες»

Η Ενέργεια αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη, αναβάθμιση και παγίωση των οργανωμένων μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, βασικός σκοπός των οποίων είναι η αύξηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών Πανεπιστημίων με σπουδές υψηλού επιπέδου, η προώθηση της έρευνας και η υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας με ικανά και επιστημονικά εξειδικευμένα στελέχη.

Στο πλαίσιο της Ενέργειας, υλοποιούνται ενδεικτικά οι ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)». Στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων:

- Αναπτύσσονται Π.Μ.Σ. υψηλού επιπέδου, με βάση τις διεθνείς πρακτικές εκπαιδευτικής ανταγωνιστικότητας και αριστείας και χρηματοδοτούνται υπάρχοντα Π.Μ.Σ.
- Δίνεται η δυνατότητα τα Π.Μ.Σ. να διεξάγουν την διδασκαλία τους εν όλω ή εν μέρει (και) στην αγγλική γλώσσα, εφόσον ο νόμος το επιτρέψει, με στόχο την προσέλκυση σπουδαστών/-τριών από άλλες χώρες, αλλά και τις ανταλλαγές μεταξύ διδασκόντων/-ουσών.
- Ενισχύεται ο σχεδιασμός και η προώθηση εναλλακτικών μορφών παροχής της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.
- Υπάρχουν υποτροφίες, μετά και άνευ ανταποδοτικού έργου, και εξωτερικές αξιολογήσεις.

Τέλος, μεταξύ των άλλων, προωθούνται ενέργειες δημοσιότητας για προσέλκυση μεγάλου αριθμού δυνητικών μεταπτυχιακών φοιτητών/-τριών από εταιρείες του ευρύτερου δηmosίου ή του ιδιωτικού τομέα και η αναζήτηση πόρων για την ενίσχυση της βασικής έρευνας.

Κατηγορία Πράξεων β': «Υποτροφίες Έρευνας με προτεραιότητα στη Βασική Έρευνα». Στόχος της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξης είναι η ενίσχυση της έρευνας στα Πανεπιστήμια της χώρας, με προτεραιότητα στη Βασική Έρευνα, με χρηματοδότηση της ανάληψης και περαίωσης προδιαγεγραμμένου έργου στο πλαίσιο των διδακτορικών σπουδών.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Έρευνα για την Εκπαίδευση». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων, χρηματοδοτούνται ερευνητικές εργασίες που θα πραγματοποιηθούν από Ανώτατα Ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα/ιστιτούτα, Κ.Ε.Ε. και άλλους φορείς εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Υποτροφίες». Στο Πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων, εκτός από τις υποτροφίες που παρέχονται μέσα από τις δράσεις των ΠΜΣ, χορηγούνται υποτροφίες και από το Ι.Κ.Υ. για μεταπτυχιακούς/-ές φοιτητές/-τριες και σπουδαστές/-τριες της ανώτατης εκπαίδευσης, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, με στόχο τον προσανατολισμό των υποτρόφων περισσότερο προς τομείς τεχνολογικής και επιστημονικής αιχμής, καθώς και στους υπόλοιπους τομείς προτεραιότητας της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια». Προβλέπεται μέσω της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων, η χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια που μπορεί να έχουν διατμηματικό/διεπιστημονικό χαρακτήρα και οι οποίες ως στόχο έχουν τη διεξαγωγή έρευνας σε διευρυμένο επιστημονικό αντικείμενο.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα ΤΕΙ». Η αναβάθμιση της έρευνας αναμένεται να ολοκληρωθεί με τη χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Τ.Ε.Ι. που μπορεί να έχουν διατμηματικό και διεπιστημονικό χαρακτήρα και οι οποίες θα διεξάγουν έρευνα σε διευρυμένο επιστημονικό αντικείμενο.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Μελέτες ποιοτικού ελέγχου σχολικών κτηρίων». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων, πραγματοποιείται πιλοτικό πρόγραμμα ποιοτικού ελέγχου των σχολικών κτιρίων όσον αφορά στην εκπαιδευτική, παιδαγωγική και κτηριολογική πληρότητά τους, καθώς και έλεγχος της στατικής επάρκειας και της αντισεισμικής συμπεριφοράς τους.

Κατηγορία Πράξεων η': «Τεκμηρίωση ανάπτυξης εκπαιδευτικής Πολιτικής». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας προβλέπεται η χρηματοδότηση ερευνών και μελετών που αφορούν στις επιστήμες της αγωγής, το σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, τις μεθόδους διδασκαλίας και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος, που θα χρησιμοποιηθούν για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τη στήριξη της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Μέτρο 2.3.: «Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση»

Στόχος του Μέτρου είναι η αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην χώρα μας. Για το λόγο αυτό, προκύπτει επιτακτική η ανάγκη διαμόρφωσης μιας στρατηγικής για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η οποία να στηρίζεται στους παρακάτω άξονες:

- Ανάπτυξη και καθιέρωση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνεχής βελτίωση και προσαρμογή του συστήματος στις παραγωγικές και αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας.
- Παροχή των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων, σύμφωνα με τις αυξημένες ιδιομορφίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε οι νέοι/-ες να εξελιχθούν σε εξειδικευμένα στελέχη, ιδιαίτερα σε δυναμικά εξελισσόμενους κλάδους ειδικοτήτων αλλά και σε εξειδικευμένους τομείς (γεωργία, ναυτιλία, τουρισμός, υγεία, κ.λπ.).
- Προσαρμογή της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και παραγωγικές συνθήκες, με εξειδίκευση στη σύγχρονη Τεχνολογία και Τεχνογνωσία.
- Διασφάλιση ποιότητας στις λειτουργίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας σε θέματα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω προγράμματος επικοινωνιακής πολιτικής.
- Επιμόρφωση εκπαιδευτών/-τριών, με στόχο την επικαιροποίηση των γνώσεων και την επαφή τους με τις σύγχρονες αντιλήψεις διδασκαλίας θεμάτων τεχνολογικού περιεχομένου, για την απόδοση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους/στις σπουδαστές/-τριες.
- Αναμόρφωση, επικαιροποίηση και σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης με την επιλογή κατάλληλων ειδικοτήτων.
- Ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης, με στόχο την προώθηση των αποφοίτων σε θέσεις απασχόλησης αντίστοιχες των επαγγελματικών τους προσόντων.
- Προώθηση της θεσμοθετημένης συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στις διαδικασίες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προκειμένου να υπάρχει μεταφορά των εξελίξεων από τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό στο εκπαιδευτικό σύστημα.
- Ανάπτυξη καινοτομικών παρεμβάσεων, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και την ανταπόκριση στις ανάγκες των νέων, καθώς και τη σύνδεση της εκπαίδευσης-κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Ενίσχυση του θεσμού των βιβλιοθηκών, μέσω του εξορθολογισμού του ήδη υπάρχοντος δικτύου και της εξασφάλισης άρτια οργανωμένων βιβλιοθηκών, σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις.
- Μείωση της ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, με την αποτελεσματική μετάβαση των νέων στη σύγχρονη αγορά εργασίας με πιστοποιημένες επαγγελματικές γνώσεις.
- Αύξηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, σε τοπικό επίπεδο, μέσω της προσαρμογής των επαγγελματικών εξειδικεύσεων του εργατικού δυναμικού και την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων.

Ωφελούμενοι/-ες του Μέτρου 2.3. είναι οι καταρτιζόμενοι/-ες - σπουδαστές/-τριες και μαθητές/-τριες τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης δημόσιων σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης λοιπών φορέων, και καταρτιζόμενοι/-ες δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι, χρηματοδοτήθηκαν οι δραστηριότητες του Ο.Ε.Ε.Κ. και των λοιπών φορέων παροχής αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης όπως: του Ο.Α.Ε.Δ., του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, του Υπουργείου Γεωργίας, των Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων, των Σχολών Ξεναγών και του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας. Τέθηκαν δηλαδή οι βάσεις για ουσιαστικές παρεμβάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ που εντάσσεται το συγκεκριμένο Μέτρο, με στόχο τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης, εντάχθηκαν τρεις διακριτές ενέργειες που αφορούν:

- Στα δημόσια Ι.Ε.Κ. (του Ο.Ε.Ε.Κ.) και τα ιδιωτικά Ι.Ε.Κ.
- Στα Τ.Ε.Ε. και τις αναβαθμισμένες δομές τους (Επαγγελματικά Λύκεια και Επαγγελματικές Σχολές).
- Στις Σχολές των λοιπών φορέων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συμπεριλαμβανομένων και των Ι.Ε.Κ. και των Τ.Ε.Ε., καθώς και τις αναβαθμισμένες δομές (Επαγγελματικά Λύκεια και Επαγγελματικές Σχολές), των φορέων αυτών.

Ενέργεια 2.3.1.: «Αναβάθμιση των δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)»
Μεταξύ των δράσεων που πραγματοποιούνται στο συγκεκριμένο τομέα και προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία και η συμπληρωματικότητα μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., επιχειρούνται ορισμένες παρεμβάσεις, με τη συμμετοχή και του ιδιωτικού τομέα, που θα στοχεύουν στην καταγραφή των αναγκών της αγοράς εργασίας και τον προσδιορισμό των αντιστοίχων προγραμμάτων κατάρτισης, στην εκτέλεση της πρακτικής άσκησης των καταρτιζομένων και στην αξιοποίηση των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. από τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο της Ενέργειας εκτελούνται οι ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Υποστήριξη εκπαιδευτικών δομών των δημοσίων Ι.Ε.Κ.». Η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων αναφέρεται στη στήριξη, τη βελτίωση και την αναβάθμιση της λειτουργίας των υφισταμένων δομών των δημοσίων Ι.Ε.Κ. και της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης, καθώς και στη συμπλήρωση και ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων». Η Κατηγορία Πράξεων β' αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων συγκεκριμένων ειδικοτήτων αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας (είτε στη θεματική ή στο περιεχόμενο των ειδικοτήτων, είτε στον τρόπο και τη μέθοδο διδασκαλίας), καθώς και την εφαρμογή ειδικοτήτων που καλύπτουν αντίστοιχη αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Υποτροφίες καταρτιζομένων δημοσίων Ι.Ε.Κ.». Στόχος των δραστηριοτήτων και των διαδικασιών υποστήριξης της χορήγησης υποτροφιών είναι η συμβολή στη δημιουργία κινήτρων και στην καλλιέργεια της αλληλεγγύης μεταξύ των καταρτιζομένων, με την επιβράβευση των πρωτεούτων/-ουσών, και η συνδρομή των κοινωνικά ασθενέστερων, βάσει κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών και κριτηρίων.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Διασφάλιση ποιότητας και πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης». Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στοχεύουν στο ακόλουθο πλαίσιο:

- Βελτίωση και καθιέρωση διαδικασιών πιστοποίησης της κατάρτισης.
- Βελτίωση της αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω της αποδοχής του θεσμού από τις τοπικές αγορές εργασίας και μέσω της ενίσχυσης του επιτελικού ρόλου του Ο.Ε.Ε.Κ. για την υποστήριξη και εποπτεία των προγραμμάτων κατάρτισης.
- Αξιοποίηση και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού και συνολική διασφάλιση της ποιότητας στις λειτουργίες και τις διαδικασίες διεξαγωγής της κατάρτισης, καθώς και σε ειδικές δράσεις.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Λειτουργία και ανάπτυξη βιβλιοθηκών». Οι συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις θα αφορούν στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και κατάρτισης, με τη δημιουργία σύγχρονων βιβλιοθηκών ή την αναβάθμιση και την ενίσχυση αυτών οι οποίες ήδη υπάρχουν.
Συγκεκριμένα:

- Οι βιβλιοθήκες εμπλουτίζονται με τα κατάλληλα βιβλία και περιοδικά.
- Η λειτουργία των βιβλιοθηκών υποστηρίζεται από σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και λογισμικό.
- Η δικτύωση των βιβλιοθηκών ελαχιστοποιεί τις συνέπειες της γεωγραφικής διασποράς των σχολών, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται σημαντικά η ταχύτητα και η ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών, όπως η διακίνηση κειμένων μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Η σύνδεση των βιβλιοθηκών με το διαδίκτυο γίνεται με αμφίδρομη σχέση ανάκτησης και παροχής πληροφοριών, δημιουργώντας έτσι τη δυνατότητα πρόσβασης σε μια τεράστια πηγή πληροφοριών.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Προβολή του θεσμού της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης». Στόχοι της Κατηγορίας Πράξεων στ' είναι οι ακόλουθοι:

- Η επικοινωνία με το κοινό, προβάλλοντας σε αυτό το ρόλο και τη σημασία του θεσμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η αποδοχή και η στήριξη του θεσμού από το σύνολο των κοινωνικών και των παραγωγικών φορέων.
- Η προβολή του ρόλου του Ο.Ε.Ε.Κ. για την υλοποίηση των στόχων της επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η προβολή του θεσμού των Ι.Ε.Κ. ως φορέων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα.
- Η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις, εκάστοτε, προσφερόμενες και προσαρμοσθείσες στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, ειδικότητες αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η συνεργασία του Ο.Ε.Ε.Κ. με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
- Η εξάλειψη των στοιχείων που συμβάλλουν στην ύπαρξη της πληροφοριακής ανεργίας.
- Η προβολή του θεσμού της Πιστοποίησης.

- Η ενημέρωση της κοινής γνώμης για τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των ειδικοτήτων.
- Η ενημέρωση για την δυνατότητα προώθησης των αποφοίτων στην απασχόληση, μέσω του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Κέντρα σταδιοδρομίας Ο.Ε.Ε.Κ. - Πρακτική Άσκηση Ο.Ε.Ε.Κ.». Η Κατηγορία Πράξεων ζ' αναφέρεται στην ανάπτυξη και στήριξη λειτουργιών και υπηρεσιών δραστηριοτήτων σύνδεσης της κατάρτισης με την αγορά εργασίας για την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού και για την εξάσκηση των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. σε συναφή εργασιακή δραστηριότητα.

Κατηγορία Πράξεων η': «Αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σπουδών και των βιβλίων του Ο.Ε.Ε.Κ.». Η Κατηγορία Πράξεων η' αφορά στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και των βιβλίων - εκπαιδευτικού υλικού του Ο.Ε.Ε.Κ., προκειμένου να επιτευχθεί η σύνδεση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης με την αρχική επαγγελματική κατάρτιση.

Κατηγορία Πράξεων θ': «Εκπαίδευση εκπαιδευτών δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.». Η Κατηγορία Πράξεων θ' αφορά στην υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτών/-τριών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., με σκοπό, μέσω της διαρκούς επιμόρφωσης και εκπαίδευσης, την ενίσχυση των γνώσεων των εκπαιδευτών/-τριών.

Κατηγορία Πράξεων ι': «Υποτροφίες καταρτιζομένων ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.». Στόχος των δραστηριοτήτων και διαδικασιών υποστήριξης της χορήγησης υποτροφιών είναι η συμβολή στη δημιουργία κινήτρων και στην καλλιέργεια της αλληλεγγύης μεταξύ των καταρτιζομένων, με την επιβράβευση των πρωτευόντων/-ουσών και η συνδρομή των κοινωνικά ασθενέστερων.

Κατηγορία Πράξεων ια': «Προγράμματα πρακτικής άσκησης για αποφοίτους/-ες - καταρτιζόμενους/-ες ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.». Η Κατηγορία Πράξεων ια' αφορά στην ενίσχυση και υλοποίηση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης των αποφοίτων των ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. και στην ανάπτυξη δράσεων, με στόχο την προώθηση των αποφοίτων διαφόρων ειδικοτήτων σε θέσεις απασχόλησης, αντίστοιχες των επαγγελματικών τους προσόντων και σε συναφή εργασιακή δραστηριότητα.

Κατηγορία Πράξεων ιβ': «Εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.». Η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων αναφέρεται στην εκπόνηση και αναμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού, βάσει της αντίστοιχης αναμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών των δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., προκειμένου να διασφαλιστεί η βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων γνώσεων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Κατηγορία Πράξεων ιγ': «Εισαγωγή της ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning) στην αρχική επαγγελματική κατάρτιση». Στόχος αυτής της Κατηγορίας Πράξεων είναι η προώθηση της ηλεκτρονικής μάθησης. Επιμέρους στόχοι της παρέμβασης είναι η ενίσχυση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και η ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω της ηλεκτρονικής μάθησης και της προσβασιμότητάς των, σε μεγαλύτερο αριθμό, επωφελομένων με μικρότερο κόστος.

Κατηγορία Πράξεων ιδ': «Ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων δια βίου κατάρτισης και άλλες δραστηριότητες». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας περιλαμβάνονται οι εξής δράσεις:

- Αναπτύσσονται και υλοποιούνται Προγράμματα Δια Βίου Κατάρτισης.
- Διενεργούνται μελέτες που έχουν ως στόχο τον εντοπισμό των αναγκών για δια βίου κατάρτιση και βοηθούν στο συντονισμό όλων των ενεργειών που γίνονται πανελλαδικά.
- Αναπτύσσονται Ερευνητικές και Καινοτομικές Δραστηριότητες για τη συνεχή ανάπτυξη και ποιοτική βελτίωση της παρεχόμενης δια βίου κατάρτισης.
- Παράγονται εκπαιδευτικό υλικό και μέσα, διεξάγεται έρευνα για την αποτελεσματικότερη δυνατή αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών και αναπτύσσονται διδακτικές και παιδαγωγικές μέθοδοι για τη δια βίου κατάρτιση.
- Αναπτύσσεται σύστημα αξιολόγησης-πιστοποίησης των δομών και των προγραμμάτων σπουδών δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Ενέργεια 2.3.2.: «Ανάπτυξη των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.), των Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων (Σ.Ε.Κ.) και Αναβάθμιση των Τ.Ε.Ε. σε Επαγγελματικά Λύκεια»

Υλοποιούνται Κατηγορίες Πράξεων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή μηχανισμών σύνδεσης με την παραγωγή και την αγορά εργασίας, για την αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και την εισαγωγή καινοτόμων εκπαιδευτικών μεθόδων και μαθησιακών εργαλείων που ανταποκρίνονται στις νέες

ανάγκες. Διερευνώνται, επίσης, εναλλακτικές προσεγγίσεις της ποιοτικής αναβάθμισης των Τ.Ε.Ε., οι οποίες εφαρμόζονται σε ευρεία κλίμακα. Στο πλαίσιο της Ενέργειας εκτελούνται οι ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Εκπόνηση Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης (Action Plan) για την Τ.Ε.Ε.». Στόχος του Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης (Action Plan) είναι η συγκροτημένη διατύπωση όλου του πλέγματος Δράσεων και Πράξεων που απαιτούνται για την επίτευξη της αναβάθμισης της Τ.Ε.Ε. και η τεκμηρίωση της απαιτούμενης συνέργειας των Δράσεων και Πράξεων που οδηγούν σε αυτή την κατεύθυνση.

Κατηγορία Πράξεων β': «Δημιουργία Εικονικών Επιχειρήσεων στα Τ.Ε.Ε. και στα Επαγγελματικά Λύκεια». Η δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων στα Τ.Ε.Ε. ή στα Επαγγελματικά Λύκεια, με προσομοιωμένες συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος έχει ως στόχο την εξοικείωση των μαθητών/-τριών σε μεθόδους και διαδικασίες της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της επαγγελματικής και επιχειρηματικής νοοτροπίας, καθώς και τη στενότερη σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας. Παράλληλα, επιμορφώνονται εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν την επίβλεψη του στησίματος και της λειτουργίας των εικονικών επιχειρήσεων.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Προγράμματα επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς ή επιστημονικούς φορείς». Στόχος αυτής της Κατηγορίας Πράξεων είναι η ανάπτυξη και υλοποίηση στα Τ.Ε.Ε. και στα Επαγγελματικά Λύκεια, προγραμμάτων επισκέψεων σε επιχειρήσεις και επαγγελματικούς ή επιστημονικούς φορείς και η διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων εντός του σχολείου, με σκοπό την επαγγελματική πληροφόρηση και την επαφή των μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών των Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων με τον κόσμο της εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Δημιουργία Γραφείων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας». Αυτή η Κατηγορία Πράξεων στοχεύει στη δημιουργία Γραφείων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας στα Τ.Ε.Ε. ή στα Επαγγελματικά Λύκεια, στελεχωμένων κατάλληλα και εξοπλισμένων με νέες τεχνολογίες.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Ενδοεπιχειρησιακή, Ενδοσχολική επιμόρφωση εκπαιδευτικών». Στόχος της Κατηγορίας Πράξεων ε' είναι η εφαρμογή ενδοεπιχειρησιακής ενδοεργαστηριακής επιμόρφωσης στη σχολική μονάδα και στα Σ.Ε.Κ., επιμόρφωσης, σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, σε εκπαιδευτικούς μαθημάτων ειδικότητας των Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Ανάπτυξη και λειτουργία Βιβλιοθηκών». Στόχος της Κατηγορίας είναι η δημιουργία βιβλιοθηκών, με έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, σε Τ.Ε.Ε. και Επαγγελματικά Λύκεια της χώρας.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Ανάπτυξη και υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής ενημέρωσης και επιχειρηματικής ενθάρρυνσης σε θερινά σχολεία επιχειρηματικότητας για μαθητές των Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων». Τα προγράμματα αυτά έχουν ως σκοπό το συνδυασμό: α) της απόκτησης, από τους/τις μαθητές/-τριες, χρήσιμων επαγγελματικών γνώσεων επιχειρηματικότητας και άλλων δεξιοτήτων, και β) της διαμονής τους σε οργανωμένες εγκαταστάσεις, όπου θα έχουν την ευκαιρία ανάπτυξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς και άλλους/-ες ειδικούς.

Κατηγορία Πράξεων η': «Αξιολόγηση των πιλοτικών πράξεων». Στόχος της Κατηγορίας είναι η αξιολόγηση των πιλοτικών δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στα Τ.Ε.Ε. και στα Επαγγελματικά Λύκεια, όπου έχουν εφαρμοστεί προγραμματισμένες για αυτά Πράξεις.

Κατηγορία Πράξεων θ': «Ευαισθητοποίηση - ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου για το ρόλο της Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων». Μέσω αυτής της Κατηγορίας Πράξεων επιχειρείται ευρεία ενημέρωση για την αναβάθμιση που απαιτείται να γίνει στα Τ.Ε.Ε., Ε.Λ. και Σ.Ε.Κ., το σχεδιασμό που έχει γίνει για το σύνολο των έργων που εντάσσονται στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II. Συγχρηματοδοτείται επίσης η δημοσιότητα, προβολή και ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου για το ρόλο της Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων, μέσω διαφημίσεων στα Μ.Μ.Ε., ενημερωτικών συναντήσεων και εκδηλώσεων, καθώς και η έκδοση και διανομή ειδικών ενημερωτικών φυλλαδίων και εντύπων.

Κατηγορία Πράξεων ι': «Ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων επίδειξης και βράβευσης εκπαιδευτικών έργων». Υλοποιούνται πιλοτικά προγράμματα «επίδειξης» εργασιών, που πραγματοποιούνται ατομικά ή συλλογικά, στο πλαίσιο της εργαστηριακής άσκησης, της διδασκαλίας μαθημάτων, των εικονικών επιχειρήσεων κλ.π. Επίσης, αναπτύσσεται και εφαρμόζεται ο θεσμός του εκπαιδευτικού βραβείου σε μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικούς.

Κατηγορία Πράξεων ια': «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών των Τ.Ε.Ε., Σ.Ε.Κ. και Επαγγελματικών Λυκείων για να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα της σχεδιαζόμενης αναβάθμισης του θεσμού». Η σχεδιαζόμενη αναβάθμιση των Τ.Ε.Ε., Σ.Ε.Κ. και Επαγγελματικών Λυκείων για να έχει καλύτερες προοπτικές επιτυχίας, πρέπει να στηριχθεί από ενημερωμένους/-ες, σχετικά με το χαρακτήρα και τις λεπτομέρειες της σχεδιαζόμενης αναβάθμισης, εκπαιδευτικούς, προκειμένου και αυτοί/-ές να συμβάλουν με τη σειρά τους στην επιτυχία των επιδιωκόμενων στόχων.

Κατηγορία Πράξεων ιβ': «Αναμόρφωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των βιβλίων της Τ.Ε.Ε. και των Επαγγελματικών Λυκείων». Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των βιβλίων της Τ.Ε.Ε.:

- Συντάσσονται νέα σύγχρονα προγράμματα σπουδών για τις ειδικότητες εκείνες για τις οποίες δε συντάχθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι.
- Πραγματοποιείται η συγγραφή και έκδοση βιβλίων για τις ειδικότητες για τις οποίες δεν εκδόθηκαν βιβλία στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι.
- Αξιολογούνται τα νέα προγράμματα σπουδών και τα νέα βιβλία.

Κατηγορία Πράξεων ιγ': «Ανάπτυξη/προσαρμογή ειδικού εκπαιδευτικού υλικού (λογισμικού, ψηφιακού υλικού), εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου στα Τ.Ε.Ε. και τα Επαγγελματικά Λύκεια». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας Πράξεων πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- Δημιουργία δικτυακού τόπου στο διαδίκτυο. Ο δικτυακός τόπος έχει ως στόχο τη συλλογή ή δημιουργία και φυσικά την ένταξη εκπαιδευτικού υλικού στο διαδίκτυο.
- Δημιουργία μηχανής αναζήτησης εκπαιδευτικού υλικού από το διαδίκτυο. Ανάπτυξη υπηρεσιών στο διαδίκτυο.

Κατηγορία Πράξεων ιδ': «Συντονισμένη εφαρμογή των δικτυακών και υπο-λογιστικών τεχνολογιών στα Τ.Ε.Ε. και Επαγγελματικά Λύκεια». Στόχος της Κατηγορίας αυτής είναι η συντονισμένη εφαρμογή στην εκπαιδευτική πραγματικότητα του συνόλου των δράσεων (υπολογιστικός και δικτυακός εξοπλισμός, λογισμικό και ψηφιακό υλικό, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, υποστήριξη καλής λειτουργίας εργαστηρίων), που έχουν σχέση με την εισαγωγή των Δικτυακών και Υπολογιστικών Τεχνολογιών στα Τ.Ε.Ε. και τα ΕΠΑ.Λ.

Ενέργεια 2.3.3.: «Λοιποί φορείς αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης»

Οι παρεμβάσεις για τους φορείς αυτούς θα είναι ανάλογες με εκείνες προς τα δημόσια Ι.Ε.Κ. και τα Τ.Ε.Ε. και τα Επαγγελματικά Λύκεια, οι οποίες θα τους επιτρέψουν τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών, την ανάπτυξη καινοτομικών δράσεων και γενικότερα την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, μέσω προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που θα προετοιμάζουν τους/τις μαθητές/-τριες και τους/τις σπουδαστές/-τριες για τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας και θα διασφαλίζουν την επαγγελματική τους εξέλιξη μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Στο πλαίσιο της Ενέργειας εκτελούνται οι ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Υποστήριξη εκπαιδευτικών δομών Σχολών της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης». Η Κατηγορία Πράξεων αναφέρεται στη στήριξη, τη βελτίωση και την αναβάθμιση της λειτουργίας των υφισταμένων δομών των εκπαιδευτικών μονάδων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των λοιπών φορέων και της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης-κατάρτισης.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων καινοτόμων ειδικοτήτων ή μαθημάτων». Η Κατηγορία Πράξεων αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων συγκεκριμένων ειδικοτήτων αρχικής επαγγελματικής και κατάρτισης, με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, την εφαρμογή ειδικοτήτων που καλύπτουν αντίστοιχη αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Επιμόρφωση Εκπαιδευτών». Η Κατηγορία Πράξεων αφορά στην υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτών/-τριών αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των δημοσίων σχολών των λοιπών φορέων, με σκοπό την -μέσω της διαρκούς επιμόρφωσης και εκπαίδευσης- ενίσχυση των γνώσεων των εκπαιδευτικών, ώστε να εμπλουτίσουν, να εκσυγχρονίσουν και να ανανεώσουν τις γνώσεις τους στα επιστημονικά πεδία και τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκουν, αναλόγως την ειδικότητα.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Αναμόρφωση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων». Στόχος της συγκεκριμένης

Κατηγορίας Πράξεων είναι η αναμόρφωση των υαρχόντων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και η σύνταξη νέων.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Λειτουργία και ανάπτυξη Βιβλιοθηκών». Οι συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις αφορούν στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης και κατάρτισης, με τη δημιουργία σύγχρονων βιβλιοθηκών ή την αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό αυτών οι οποίες ήδη υπάρχουν, τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στην πληροφορία από όλους/-ες τους/τις ενδιαφερόμενους/-ες με τις πλέον σύγχρονες τεχνικές, την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων για την αναζήτηση της πληροφορίας, της γνώσης και της μόρφωσης.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Πρακτική άσκηση». Στόχος της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων είναι η ενίσχυση και η υλοποίηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Πρακτικής Άσκησης, προκειμένου οι μαθητές/-τριες να εξασκηθούν σε ειδικότητες με εφάμιλλη επαγγελματική δραστηριότητα.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Επαγγελματικός προσανατολισμός». Σκοπός είναι η ουσιαστική παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού στους/τις νέους/-ες και υποψήφιους/-ες μαθητές/-τριες και σπουδαστές/-τριες για την επιλογή κατάλληλου επαγγέλματος, με προγράμματα ενημέρωσης και συμβουλευτικής, με προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων και επαλήθευσης των επαγγελματικών προτιμήσεων, με προγράμματα γνωριμίας (επισκέψεις σε εργασιακούς χώρους, διαλέξεις, κ.λπ.).

Κατηγορία Πράξεων η': «Ενίσχυση δράσεων δημοσιότητας για την προβολή του θεσμού της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που παρέχεται από τις Σχολές των Λοιπών Φορέων Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης». Στόχοι της Κατηγορίας Πράξεων είναι οι ακόλουθοι:

- Η επικοινωνία με το κοινό, προβάλλοντας σε αυτό το ρόλο και τη σημασία του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η αποδοχή και η στήριξη του θεσμού από το σύνολο των κοινωνικών και των παραγωγικών φορέων.
- Η προβολή του ρόλου των λοιπών φορέων για την υλοποίηση των στόχων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Η ενημέρωση της κοινής γνώμης.
- Η συνεργασία των λοιπών φορέων με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
- Η προβολή του θεσμού της Πιστοποίησης.
- Ενημέρωση της κοινής γνώμης για τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των ειδικοτήτων που προσφέρονται στις σχολές.
- Ενημέρωση για τη δυνατότητα προώθησης των αποφοίτων στην απασχόληση μέσω του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης.

Μέτρο 2.4.: «Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας»

Ο κύριος στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση δράσεων που βελτιώνουν την πληροφόρηση των μαθητών/-τριών, των σπουδαστών/-τριών και των φοιτητών/-τριών για τις εκπαιδευτικές δυνατότητες και τον κόσμο της απασχόλησης.

Παράλληλα, μέσα από προγράμματα πρακτικής άσκησης επιχειρείται η σύνδεση των προγραμμάτων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της ανώτατης εκπαίδευσης με τον κόσμο της εργασίας.

Επιπλέον, δίνεται η ευκαιρία και παρέχεται καθοδήγηση στους/τις νέους/-ες να αναπτύξουν δεξιότητες και να αποκτήσουν γνώσεις που απαιτούνται για τη μελλοντική τους πρόοδο.

Το παρόν Μέτρο συνδέεται άμεσα και με τα Μέτρα, που αφορούν στη δια βίου εκπαίδευση (Μέτρο 2.5.), την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας (Μέτρο 3.1.) και την υιοθέτηση δράσεων που συμβάλλουν στη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας (Μέτρο 4.1. και Μέτρο 4.2.).

Ωφελούμενοι/-ες από το Μέτρο 2.4. είναι μαθητές/-τριες, φοιτητές/-τριες σπουδαστές/-τριες, απόφοιτοι/-ες των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καταρτιζόμενοι/-ες απόφοιτοι/-ες δημοσίων Ι.Ε.Κ. εκπαιδευτικοί, το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι έγιναν πολλές προσπάθειες για τη σύνδεση της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων με την αγορά εργασίας, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την απόκτηση εμπειριών που διευκολύνουν την επαγγελματική επιλογή, ένταξη και πρόοδο. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σταθμό αποτέλεσε η δημιουργία των ΚΕ.ΣΥ.Π. και των ΓΡΑ.Σ.Ε.Π., ιδρύθηκε το Ε.Κ.Ε.Π., δημιουργήθηκε εκπαιδευτικό υλικό για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Στην τριτο-

βάθμια εκπαίδευση και στα Ι.Ε.Κ. χρηματοδοτήθηκε η πρακτική άσκηση και δημιουργήθηκαν Γραφεία διασύνδεσης. Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ ολοκληρώνονται και διευρύνονται οι δραστηριότητες των Γραφείων Διασύνδεσης που ξεκίνησαν από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι για να ενταχθούν νέες δράσεις που θα αντιμετωπίζουν τις ανάγκες που προέκυψαν κατά το διάστημα της λειτουργίας των Γραφείων.

Ενέργεια 2.4.1.: «Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός για μαθητές του Ενιαίου Λυκείου, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης»

Η Ενέργεια στοχεύει:

- Στην υποστήριξη της ανάπτυξης των δομών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Στη συνέχιση της ανάπτυξης πληροφοριακού υλικού και ψυχομετρικών εργαλείων για όλους/-ες τους/τις μαθητές/-τριες και σπουδαστές/-τριες, συμπεριλαμβανόμενων και εκείνων με αναπηρίες ή εκείνων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Στην υλοποίηση προγραμμάτων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού στις εκπαιδευτικές μονάδες.

Ενδεικτικά, οι Κατηγορίες Πράξεων συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Κατηγορία Πράξεων α': «Ενίσχυση των δομών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού». Στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων:

- Επιδίδεται η ενίσχυση των λειτουργούντων ΓΡΑ.Σ.Ε.Π. και ΚΕ.ΣΥ.Π. και της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής τους υποδομής.
- Υποστηρίζεται η ανάπτυξη του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.).
- Ενισχύονται οι υφιστάμενες δομές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, για την υποστήριξη των αποκεντρωμένων ΚΕ.ΣΥ.Π./ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.

Κατηγορία Πράξεων β': «Παρατηρητήριο Παρακολούθησης Αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης». Στόχος του Παρατηρητηρίου είναι η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης σκοπιμότητας που εκπονήθηκε από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η δημιουργία (θεσμικά και ουσιαστικά) ενός οργάνου, ικανού να παρακολουθεί την εξέλιξη όλων των αποφοίτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Ενιαία Λύκεια και Τ.Ε.Ε.).

Κατηγορία Πράξεων γ': «Ανάπτυξη ειδικού επιμορφωτικού υλικού για την επιμόρφωση Συμβούλων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και επιμόρφωσή τους». Η επιμόρφωση και συνεχής ενημέρωση των Συμβούλων είναι επιβεβλημένη και θα πραγματοποιηθούν μέσω αυτής της Κατηγορίας Πράξεων ειδικά προγράμματα για εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσια, Τ.Ε.Ε., Λύκεια). Επίσης, για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η ανάπτυξη ειδικού επιμορφωτικού υλικού, καθώς επίσης και η χρήση της νέας τεχνολογίας για επιμόρφωση όπως εξ αποστάσεως εκπαίδευση, κ.ά.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Ανάπτυξη και διάχυση του πληροφοριακού και του ψυχο-παιδαγωγικού υλικού». Στόχος είναι η περαιτέρω ανάπτυξη ή και αγορά υποστηρικτικού, έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού για την εφαρμογή της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε εκπαιδευτικές μονάδες». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων θα επιχειρηθεί η διάχυση θεμάτων του Σ.Ε.Π. στα σχολικά μαθήματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων επαγγελματικής διαπαιδαγώγησης στις σχολικές μονάδες και θα ενθαρρυνθούν προγράμματα σύνδεσης του σχολείου με την αγορά εργασίας.

Ενέργεια 2.4.2.: «Πρακτική Άσκηση μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών και στήριξη Γραφείων Διασύνδεσης»

Η παρούσα Ενέργεια στοχεύει, μέσω δύο διακριτών παρεμβάσεων, στην ουσιαστική σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Η πρώτη παρέμβαση αφορά στη δυνατότητα παροχής οργανωμένης Πρακτικής Άσκησης στους/τις φοιτητές/-τριες και σπουδαστές/-τριες των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης και στους/τις σπουδαστές/-τριες της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η δεύτερη παρέμβαση αφορά στην επέκταση και ενίσχυση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα Γραφεία Διασύνδεσης.

Κατηγορία Πράξεων α': «Πρακτική άσκηση ανώτατης εκπαίδευσης». Βασικός στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η υποστήριξη, αναμόρφωση και διεύρυνση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και στα εκπαιδευτικά κέντρα της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να καταστεί βιώσιμη.

Κατηγορία Πράξεων β': «Γραφεία διασύνδεσης ανώτατης εκπαίδευσης». Η παρούσα Κατηγορία Πράξεων αφορά στην ανάπτυξη των Γραφείων Διασύνδεσης των Ιδρυμάτων της ανώτατης εκπαίδευσης. Τα Γραφεία Διασύνδεσης:

- Ολοκληρώνουν και διευρύνουν τις υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού προς τους/τις φοιτητές/-τριες και αποφοίτους/-ες.
- Παρέχουν πληροφορίες για τις παραγωγικές δραστηριότητες και την οικονομική υπόσταση επιχειρήσεων που ζητούν στελέχη.
- Υλοποιούν δράσεις, σε τοπικό επίπεδο, συνεργασίας με τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς και παρέχουν υποστήριξη στο πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Οριζόντιες δράσεις υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας αυτής εκπονούνται έρευνες, αναφορικά με την προσφορά και ζήτηση ανά ειδικότητα και γεωγραφική περιοχή, και δημιουργούνται «Οδηγοί Περιγραφής Επαγγελμάτων».

Κατηγορία Πράξεων δ': «Πρακτική Άσκηση Τ.Ε.Ε.». Ο σκοπός του θεσμού αυτού είναι η απόκτηση εργασιακών εμπειριών από τους/τις μαθητές/-τριες και η σύνδεση του σχολείου με την αγορά εργασίας, για την ευκολότερη προσαρμογή της εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς.

Ενέργεια 2.4.3.: «Προγράμματα Ανάπτυξης δεξιοτήτων και σύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας»

Τα προγράμματα ανάπτυξης ατομικών δεξιοτήτων, συμβουλευτικής και σύνδεσης του σχολικού περιβάλλοντος με την αγορά εργασίας στοχεύουν στη στήριξη των μαθητών/-τριών, από ακαδημαϊκή και ψυχολογική σκοπιά. Μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες οι νέοι/-ες θέτουν τις προτεραιότητές τους, ενημερώνονται για θέματα που δεν καλύπτονται από το επίσημο σχολικό πρόγραμμα και μαθαίνουν να επικοινωνούν με τους γύρω τους (γονείς, συνομήλικους, καθηγητές/-τριες, εργοδότες, κ.λπ.). Οι Πράξεις είναι:

Κατηγορία Πράξεων α': «Πιλοτικά προγράμματα σχολείων (Δημοτικά, Γυμνάσια, Ενιαία Λύκεια, Τ.Ε.Ε.)». Τα πιλοτικά προγράμματα των σχολείων στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση ατόμων με κριτική στάση, στη συνεργατική ομαδική μάθηση, στην ψυχολογική στήριξη μαθητών/-τριών που παρουσιάζουν υψηλή πιθανότητα εγκατάλειψης του σχολείου, εξαιτίας ψυχο-κοινωνικών και μαθησιακών προβλημάτων: α) σε ατομικό επίπεδο, και β) σε οικογενειακό επίπεδο.

Κατηγορία Πράξεων β': «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών». Στόχος των ενεργειών επιμόρφωσης εκπαιδευτικών είναι η βελτίωση των γνώσεών τους στη βιωματική και συμμετοχική μεθοδολογία διδασκαλίας, καθώς και σε θέματα αγωγής (ψυχικής και σωματικής) υγείας.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Προγράμματα Ενίσχυσης Πρωτοβουλιών σε θέματα αγωγής υγείας». Στόχος της Κατηγορίας αυτής είναι η πρόληψη των ψυχολογικών και σωματικών προβλημάτων, αλλά και η ανάπτυξη υγιών στάσεων αντιμετώπισης των διαπροσωπικών σχέσεων και του τρόπου αντιμετώπισης προσωπικών δυσκολιών και τη διαβίωση στο σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον (π.χ. κυκλοφοριακή αγωγή).

Κατηγορία Πράξεων δ': «Υποστηρικτικές δράσεις». Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων προβλέπεται η δικτύωση των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των σχολικών μονάδων, καθώς και η διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης και διάδοσης Καλών Πρακτικών. Προβλέπεται επίσης η δημιουργία δικτύων αγωγής υγείας που προάγουν την υγεία και βοηθούν τους/τις μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν την αξία της υιοθέτησης ενός υγιεινού τρόπου ζωής.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Ενίσχυση Σχολών Γονέων». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων αναπτύσσεται ή προσαρμόζεται κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, ώστε να πραγματοποιούνται δραστηριότητες ευαισθητοποίησης των γονέων και της τοπικής κοινωνίας κατά το πρώτο δεκαήμερο έναρξης κάθε σχολικού έτους.

Μέτρο 2.5.: «Δια βίου Εκπαίδευση»

Στόχος του Μέτρου είναι η παροχή εναλλακτικών μορφών δια βίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με έμφαση στην ανώτατη εκπαίδευση σε ομάδες πληθυσμού που δεν ανήκουν υποχρεωτικά στις συμβατικές ομάδες φοιτητών/-τριών, σπουδαστών/-τριών.

Ωφελοούμενοι/-ες από το Μέτρο 2.5. είναι φοιτητές/-τριες και απόφοιτοι/-ες Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, απόφοιτοι/-ες ενιαίου λυκείου ή αντιστοίχου τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και γενικός πληθυσμός.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι ξεκίνησε η προσπάθεια εμπλοκής του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος στην υλοποίηση του νέου ολοκληρωμένου θεσμού της δια βίου μάθησης. Πιο συγκεκριμένα, στην ανώτατη εκπαίδευση υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.
- Δημιουργία των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (Π.Σ.Ε.).
- Δημιουργία προγραμμάτων ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Δημιουργία Προγραμμάτων Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, μέσω αυτών των προγραμμάτων, προωθείται η διευκόλυνση της προσαρμοστικότητας των πτυχιούχων και άλλων εργαζομένων, η βελτίωση της κινητικότητας στον εργασιακό χώρο και η εναρμόνιση του συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης σε σχέση με τις εξελίξεις και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και των νέων τεχνολογιών. Στο πλαίσιο του Μέρους ειδική μέριμνα δίνεται:

- Στην ενίσχυση των σπουδών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών έτσι, ώστε να καλυφθεί η ανάγκη του «ψηφιακού αλφαριθμητισμού» στη χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας.
- Στην παροχή γνώσεων απαραίτητων στη σύγχρονη κοινωνία και οικονομία.
- Στην υποστήριξη των προγραμμάτων, με τη χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, όπως η εκπαίδευση από απόσταση.
- Στη δημιουργία συνθηκών για την προσέλκυση γυναικών σε τομείς όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη.

Η στρατηγική για την επίτευξη του στόχου αποβλέπει αφενός στην υποστήριξη της ίδρυσης των Ι.Δ.Β.Ε. σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, και αφετέρου στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών. Επίσης, ενισχύονται δομές που αναπτύχθηκαν στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι, όπως τα προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου τα οποία εναρμονίζονται με τις προδιαγραφές του Νόμου. Τα προγράμματα, που προσφέρονται, εφαρμόζονται είτε με συμβατικούς τρόπους είτε με χρήση εργαλείων των νέων τεχνολογιών είτε και μέσα από κάποιο μικτό ευέλικτο σχήμα.

Ενέργεια 2.5.1.: «Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης»

Η παρέμβαση αφορά σε και στηρίζει τη δυνατότητα παροχής κάθε είδους και διάρκειας Προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης, τα οποία παρέχουν εκπαιδευτικές δυνατότητες και ευκαιρίες για ποικίλους σκοπούς.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ανάπτυξη των Ι.Δ.Β.Ε. και λειτουργία προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης». Υποστηρίζονται όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την αρχική εγκατάσταση και λειτουργία των Ι.Δ.Β.Ε., καθώς και τη λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.). Αναπτύσσονται και υλοποιούνται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης.
- Επιχειρησιακά σχέδια και προγράμματα σπουδών σε αντιστοιχία με τα χορηγούμενα πιστοποιητικά.
- Ερευνητικές και Καινοτομικές Δραστηριότητες.
- Σύστημα αξιολόγησης-πιστοποίησης.

Κατηγορία Πράξεων β': «Προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης»

- Προγράμματα Πτυχίου.
- Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Ανάπτυξη και λειτουργία μη τυπικής δια βίου εκπαίδευσης». Στην Κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δράσεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας και προγραμμάτων μεταξύ εκπαιδευτικών φορέων του δημόσιου τομέα, εξειδικευμένων στη μη τυπική δια βίου εκπαίδευση, και άλλων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με στόχο να αναπτυχθούν δεξιότητες-κλειδιά σε στοχοθετούμενες ομάδες του γενικού πληθυσμού.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Εκπαίδευση ενηλίκων στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στις νέες τεχνολογίες». Στόχος είναι να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να αποφευχθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός τους, δεδομένου ότι υπάρχει ραγδαία ανάπτυξη υπηρεσιών, οικονομικών συναλλαγών, πληροφορορίας και περιεχομένου σε ηλεκτρονική μορφή μέσω διαδικτύου.

Μέτρο 2.6.: «Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»

Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II, **κύριος στόχος του Μέτρου** είναι η δημιουργία γνωστικού υπόβαθρου για την προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της ποιότητας ζωής, η παροχή συγκεκριμένης εκπαίδευσης στους/τις νέους/-ες, καθώς και η επιμόρφωση στελεχών και εκπαιδευτικών στην Περιβαλλοντική αγωγή.

Ωφελούμενοι/-ες από το Μέτρο 2.6 είναι μαθητές/-τριες, εκπαιδευτικοί, τοπική κοινωνία, ερευνητές/-τριες, φοιτητές/-τριες, σπουδαστές/-τριες, σπουδαστές/-τριες σχολών επαγγελματικής κατάρτισης, καταρτιζόμενοι/-ες και εκπαιδευτές/-τριες των Ι.Ε.Κ., καθηγητές/-τριες, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. I: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. I υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα έργα:

- Ιδρύθηκαν δεκαεπτά (17) Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Πραγματοποιήθηκε επιμόρφωση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Πραγματοποιήθηκε παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού.
- Υλοποιήθηκε ένα πιλοτικό πρόγραμμα μελέτης ενσωμάτωσης Περιβαλλοντικών θεμάτων στα αναλυτικά προγράμματα του Γυμνασίου.
- Πραγματοποιήθηκε ένας μεγάλος αριθμός σχολικών προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Δημιουργήθηκαν επτά (7) μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και εννέα (9) προπτυχιακά τμήματα.
- Δημιουργήθηκαν κέντρα πληροφόρησης σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος.

Μέσω των Πράξεων του Μέτρου που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II, επιχειρείται, μέσα από με μια ολοκληρωμένη θεώρηση των θεμάτων προστασίας Περιβάλλοντος, η ανάπτυξη και παροχή περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Η προσπάθεια αυτή αφορά στη δημιουργία, υποστήριξη και επέκταση θεσμών (π.χ. Κ.Π.Ε.), τη δημιουργία ειδικευμένων στελεχών σε περιβαλλοντικά ζητήματα, την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του μαθητικού κυρίως πληθυσμού προς μια διαφορετική αντίληψη και νοοτροπία για τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Οι Πράξεις έχουν ως στόχο την ενίσχυση του έργου των εκπαιδευτικών, προκειμένου οι νέοι/-ες (κυρίως μαθητές/-τριες πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης) να έρθουν σε επαφή με το Περιβάλλον και να το προστατεύσουν.

Εκτός όμως από την περιβαλλοντική εκπαίδευση, που απευθύνεται κυρίως στους/τις νέους/-ες (μαθητές/-τριες, σπουδαστές/-τριες, φοιτητές/-τριες), μια σειρά από Πράξεις (π.χ. καινοτομικές δράσεις, έρευνες) έχουν ως στόχο τη διερεύνηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων και την ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών, που οδηγούν στον περιορισμό της περιβαλλοντικής καταστροφής. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις δομές και τους φορείς που λειτουργούν ή προβλέπεται να λειτουργήσουν για ζητήματα περιβάλλοντος και η συμμετοχή των οποίων θα είναι σημαντική στην επίτευξη των στόχων του Μέτρου.

Η ευαισθησία σε περιβαλλοντικά ζητήματα, η καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας, η επαφή και γνωριμία με τη φύση, η αύξηση του αριθμού των επιστημόνων σε θέματα περιβάλλοντος, η ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών περιορισμού των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η ανάπτυξη και καθιέρωση θεσμών που προωθούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση και έρευνα θα επιτευχθούν μέσα από την υλοποίηση των Πράξεων.

Ενέργεια 2.6.1.: «Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης»

Για την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, τη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης και τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, το Μέτρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενδεικτικές Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)». Οι Πράξεις που αναπτύσσονται από τα Κ.Π.Ε., σε μια προσπάθεια αξιοποίησης των ήδη διαπιστωθέντων θετικών στοιχείων της λειτουργίας τους και της καινοτομικής μετεξέλιξής τους, είναι: θεματικά δίκτυα σχολείων, επιμορφωτικά σεμινάρια τριών επιπέδων, εκπαιδευτικά προγράμματα σχολικών ομάδων, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού που στοχεύουν στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων β': «Σχολικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης». Μέσω αυτής της Κατηγορίας Πράξεων, υλοποιούνται σχολικά προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που θα δώσουν στις σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων τη δυνατότητα να αναπτύξουν σειρά δραστηριοτή-

των, με κύριο στόχο την ευαισθητοποίηση του μαθητικού πληθυσμού σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Στελεχών Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων υλοποιούνται επιμορφωτικά σεμινάρια τριών κατηγοριών: α) βασική επιμόρφωση εκπαιδευτικών, β) επιμόρφωση εκπαιδευτικών που είναι ήδη βασικά επιμορφούμενοι/-ες και εφαρμόζουν προγράμματα στο σχολείο και γ) επιμόρφωση στελεχών περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Εκπαιδευτικό Υλικό Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης». Η Κατηγορία Πράξεων δ' περιλαμβάνει την αξιολόγηση, αγορά, παραγωγή και αναπαραγωγή εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Αναμόρφωση των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών». Μέσα από τη συγκεκριμένη Κατηγορία, αναπτύσσονται τα υφιστάμενα προγράμματα με την εμφάνιση νέων μαθημάτων και κατευθύνσεων.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)». Στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων, αναπτύσσονται Π.Μ.Σ. υψηλού επιπέδου, με βάση τις διεθνείς πρακτικές εκπαιδευτικής ανταγωνιστικότητας και αριστείας, με στόχο την εξειδίκευση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού που θα μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των φορέων που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Διεύρυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης». Μέσω της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων θα υποστηριχθούν τα Τμήματα Ανώτατης Εκπαίδευσης που δημιουργήθηκαν στη διάρκεια της α' φάσης της διεύρυνσης την περίοδο 1998-2000 και σχετίζονται με τη μελέτη και προστασία του περιβάλλοντος.

Κατηγορία Πράξεων η': «Προγράμματα σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος». Στόχος είναι η υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος αξιοποιώντας τις υποδομές και τους μηχανισμούς που υπάρχουν ή προβλέπεται να δημιουργηθούν.

Κατηγορία Πράξεων θ': «Υποτροφίες έρευνας σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας με προτεραιότητα στη βασική έρευνα». Στόχος της συγκεκριμένης Κατηγορίας είναι η ενίσχυση της έρευνας στα Πανεπιστήμια της χώρας, με προτεραιότητα στη βασική έρευνα με χρηματοδότηση της ανάληψης και περαίωσης προδιαγεγραμμένου ερευνητικού έργου σε θεματικές περιοχές σχετικές με το περιβάλλον και την οικολογία, στο πλαίσιο των διδακτορικών σπουδών.

Κατηγορία Πράξεων ι': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα πανεπιστήμια σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας». Στο πλαίσιο της Κατηγορίας αυτής προβλέπεται η χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια που μπορεί να έχουν διατμηματικό/διεπιστημονικό χαρακτήρα και οι οποίες διεξάγουν έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας.

Κατηγορία Πράξεων ια': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας στα Τ.Ε.Ι.». Η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων ως στόχο έχει τη χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Τ.Ε.Ι. που μπορεί να έχουν διατμηματικό/διεπιστημονικό χαρακτήρα και οι οποίες θα διεξάγουν έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας, για την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανάπτυξη κατάλληλων νέων μεθόδων και εργαλείων για το σκοπό αυτό.

Κατηγορία Πράξεων ιβ': «Προγράμματα ανοιχτών τάξεων Καλλιστή». Η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων ως στόχο έχει τη δημιουργία Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων σε θέματα φυσικού και δομημένου Περιβάλλοντος, τις δευτερεύουσες κατευθύνσεις του προγράμματος που αφορούν σε δραστηριότητες σε θέματα αναπτυξιακά, πολιτιστικά και παράδοσης, τη συμμετοχή μαθητών/-τριών Γυμνασίου και Λυκείου.

Κατηγορία Πράξεων ιγ': «Δημιουργία ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού περιβαλλοντικής εκπαίδευσης». Αξιοποιείται το εκπαιδευτικό υλικό που είχε εκπονηθεί από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι.

2.4. Άξονας Προτεραιότητας 3: «Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 απορροφά το 0,7% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 0,9% των πόρων του Ε.Κ.Τ.

Οι **ωφεληόμενοι/-ες** του Άξονα 3 είναι:

- Οι μαθητές/-τριες δευτεροβάθμιας και τεχνικής κατεύθυνσης.
- Οι σπουδαστές/-τριες και οι απόφοιτοι/-ες των δημοσίων Ι.Ε.Κ. ή άλλων σχολών επαγγελματικής κατάρτισης.
- Οι σπουδαστές/-τριες και απόφοιτοι/-ες της δευτεροβάθμιας και της ανώτατης εκπαίδευσης.

Στόχος: Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης των νέων, μέσα από την ενημέρωση και την καλλιέργεια των δεξιοτήτων που προωθούν την επιχειρηματικότητα και την προσαρμοστικότητα των νέων στην αγορά εργασίας.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3 εντάσσεται το **Μέτρο 3.1. «Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσης και Καινοτομικών Εφαρμογών».**

Σύνδεση με το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι υπήρχαν ελάχιστες παρεμβάσεις, με στόχο την καλλιέργεια της επιχειρηματικότητας. Επομένως, κρίθηκε απαραίτητη η άμεση και οργανωμένη παρέμβαση στην καλλιέργεια της επιχειρηματικής δράσης και της αυτοαπασχόλησης των νέων.

Στόχος του Μέτρου είναι η κατάλληλη προετοιμασία των νέων, ώστε να μπορούν να αναπτύξουν τις δικές τους ατομικές επιχειρήσεις ή να εργαστούν σε άλλες μικρές επιχειρήσεις, μέσα από την ανάπτυξη της επιχειρηματικής σκέψης και δράσης. Με τον τρόπο αυτό, οι νέοι/-ες, αφού αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, θα έχουν τη δυνατότητα να στραφούν στην αυτοαπασχόληση, μέσω της δημιουργίας νέων επιχειρηματικών μονάδων. Για την υλοποίηση των στόχων του Μέτρου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Ενέργεια 3.1.1.: «Ενθάρρυνση Επιχειρηματικής Δράσης και Καινοτομικών εφαρμογών στην επαγγελματική εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση»

Στόχος της Ενέργειας αυτής είναι η ενθάρρυνση των νέων ώστε να ιδρύσουν επιχειρήσεις, η στήριξη νέων επιχειρηματιών, η άμεση ενημέρωση για τις δυνατότητες που υπάρχουν για τους/τις νέους/-ες επιχειρηματίες και η υλοποίηση προγραμμάτων επιχειρηματικότητας.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ίδρυση και λειτουργία κόμβων-θυρίδων επιχειρηματικότητας για την ενθάρρυνση και στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας». Η παρούσα Κατηγορία Πράξεων ανταποκρίνεται στην ανάγκη για ενημέρωση και υποστήριξη, όσων σκοπεύουν να στραφούν προς την επιχειρηματικότητα. Εκτός όμως από την παροχή πληροφοριών και τη διοργάνωση ημερίδων και εκδηλώσεων, οι θυρίδες επιχειρηματικότητας έχουν και ενεργό ρόλο στην προσέληψη νέων προς τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Κατηγορία Πράξεων β': «Μαθήματα επιχειρηματικότητας - Εκπόνηση Εκπαιδευτικού Υλικού». Η δημιουργία υλικού που ανταποκρίνεται στην ανάγκη για ενημέρωση των σπουδαστών/-τριών, αλλά και των μαθητών/-τριών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είναι απαραίτητη. Το υλικό αυτό μπορεί να διαδοθεί και ηλεκτρονικά μέσω του διαδικτύου, διευκολύνοντας έτσι την πληροφόρηση των ενδιαφερόντων.

Ενέργεια 3.1.2. «Προγράμματα Επιχειρηματικότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση»

Στόχος της παρούσας Ενέργειας είναι η ενημέρωση των ενδιαφερόμενων για τις δυνατότητες που υπάρχουν σχετικά με τη νεανική επιχειρηματικότητα, καθώς και η επιμόρφωση των νέων, μέσω της υλοποίησης προγραμμάτων-μαθημάτων επιχειρηματικότητας.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ίδρυση και λειτουργία Παρατηρητηρίου-μηχανισμού παρακολούθησης του επιχειρηματικού τοπίου, αποτίμησης και πολιτικών πρόβλεψης». Το Παρατηρητήριο συλλέγει όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που προωθούν την επιχειρηματικότητα και τα επεξεργάζεται κατάλληλα. Αυτό επιτρέπει τη δημιουργία μιας τράπεζας πληροφοριών, όπου συγκεντρώνονται πληροφορίες από όλους τους φορείς των οποίων οι δραστηριότητες στοχεύουν στην επαγγελματική αποκατάσταση των νέων. Επίσης, συγκεντρώνει στοιχεία σχετικά με τις ανάγκες για την ίδρυση επιχειρήσεων και παρέχει πληροφορίες μέσω του διαδικτύου. Τέλος, εκδίδει ενημερωτικά έντυπα, τα οποία αφορούν στην επιχειρηματικότητα.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων, καινοτομικών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών/-τριών και σπουδαστών/-τριών». Στην Κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται οι διδασκαλίες μαθημάτων επιλογής στην Ανώτατη Εκπαίδευση, κυρίως σε φοιτητές/-τριες που δεν έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μαθήματα επιχειρηματικότητας.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Οργάνωση ετήσιου πανελληνίου διαγωνισμού για την ανάπτυξη καινοτόμων και πρωτοπόρων επιχειρηματικών σχεδίων». Σημαντική είναι και η οργάνωση διαγωνισμών και

νοτόμων ιδεών και επιχειρηματικών σχεδίων, τα οποία παρουσιάζονται ετησίως και τα αρτιότερα από αυτά προωθούνται, στο πλαίσιο της Ενέργειας για συγχρηματοδότηση από αρμόδια υπουργεία, ανάλογα με το αντικείμενο του επιχειρηματικού πλάνου.

2.5. Άξονας Προτεραιότητας 4: «Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 4 ταυτίζεται με το 5ο πεδίο πολιτικής του Ε.Κ.Τ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται στις 58.779.000 ευρώ, απορροφώντας περίπου το 2,25% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 2,7% των πόρων του Ε.Κ.Τ.

Στόχος του Άξονα 4 είναι η βελτίωση της εκπαιδευτικής προετοιμασίας των γυναικών, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους και στην ευκολότερη δυνατότητα πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας. Η βελτίωση της εκπαιδευτικής προετοιμασίας των γυναικών θα συντελέσει στην αύξηση της απασχόλησής τους και στην πρόσβασή τους σε νέα πεδία εργασίας. Επιπλέον, μια σειρά από σχετικές δράσεις αποβλέπουν στη μείωση της εξάρτησης των γυναικών από οικογενειακές υποχρεώσεις. Η προσπάθεια βελτίωσης της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας υποβοηθείται από **δράσεις** που στοχεύουν:

- Στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση.
- Στην απελευθέρωση της γυναίκας από τις οικογενειακές υποχρεώσεις που την περιορίζουν ως προς το ωράριο εργασίας, την εύρεση εργασίας ή / και την περαιτέρω εκπαίδευση της.
- Στην εισαγωγή και ενίσχυση της έννοιας της ισότητας των φύλων στα σχολεία.
- Στην αύξηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών και στην ενίσχυσή τους, προκειμένου να αναλάβουν ανώτερες διοικητικές θέσεις, να βρεθούν σε κέντρα λήψης αποφάσεων, κ.λπ.

Οι δράσεις του Άξονα βρίσκουν εφαρμογή σε όλη τη χώρα και η χρονική διάρκεια υλοποίησής τους αφορά στο διάστημα 2000-2006. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το χρονικό πλαίσιο εφαρμογής όλων των δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. έχει παραταθεί έως το 2008.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται Μέτρα των οποίων οι δράσεις αφορούν στη βελτίωση της πρόσβασης και της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας. Οι δράσεις που αναδεικνύουν τη διάσταση της ισότητας των φύλων συμπεριλαμβάνονται σε όλους τους άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 εντάσσονται τα ακόλουθα **δύο (2) Μέτρα**:

Μέτρο 4.1.: «Προγράμματα Προώθησης της Ισότητας των Φύλων, με έμφαση στην Υποστήριξη της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης των Γυναικών»

Στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση της Ισότητας των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Συγκεκριμένα οι δράσεις του στοχεύουν:

- Στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, προκειμένου να εντοπίζουν τα στερεότυπα του φύλου, την ανισότητα και τις διακρίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα και εν συνεχεία να είναι σε θέση να παρεμβαίνουν, αναπτύσσοντας επιστημονικό λόγο και καλές πρακτικές, στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος.
- Στη δημιουργία και χρήση εκπαιδευτικών δομών, στην παραγωγή διδακτικού υλικού και στην εισαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με στόχο την ανάδειξη μιας έμφυλης οπτικής και την εξάλειψη των στερεοτύπων φύλου.
- Στην ενθάρρυνση των μαθητριών/σπουδαστριών να παρακολουθήσουν προγράμματα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, με βάση τη διάσταση του φύλου, ώστε να καταπολεμηθούν τα επαγγελματικά στερεότυπα που οδηγούν στο χαρακτηρισμό πολλών επαγγελματιών ως «ανδροκρατούμενων» ή «γυναικοκρατούμενων» και να ενθαρρύνονται οι γυναίκες να επιλέγουν επαγγέλματα αυξημένου κύρους και απολαβών.

Ωφελοόμενοι/-ες του Μέτρου είναι:

- Οι μαθητές/-τριες της δευτεροβάθμιας γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης.
- Οι σπουδαστές/-τριες των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Οι εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι πραγματοποιήθηκε ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας στις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης, το οποίο παρακολούθησαν 154 εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το Πρόγραμμα ευαισθητοποίησε και ενδυνάμωσε όσους/-ες εκπαιδευτικούς συμμετείχαν σε θέματα που αφορούσαν στην ισότητα των φύλων, μέσα από βιωματικές προσεγγίσεις, καθώς οι εκπαιδευτικοί υιοθέτησαν το ρόλο των ερευνητών/-τριών μέσα στη σχολική τάξη. Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας επεκτάθηκε και στους/τις μαθητές/-τριες, με την υλοποίηση διδακτικών παρεμβάσεων, στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος, από τις οποίες παρήχθη ο «Φάκελος Παρεμβατικών Μαθημάτων - Ισότητα των φύλων - Ο ρόλος των εκπαιδευτικών».⁷³

Στο Μέτρο 4.1. εντάσσεται η ακόλουθη Ενέργεια:

Ενέργεια 4.1.1.: «Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης γυναικών»

Στόχος: Η υλοποίηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών και προγραμμάτων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού σε θέματα ισότητας των φύλων. Η ανάλυση και μελέτη διδακτικών βιβλίων, η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, η δημιουργία δομών για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα, καθώς και η ενίσχυση ενεργειών υπέρ των γυναικών. Στο πλαίσιο της Ενέργειας 4.1.1. εντάσσονται οι ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων :

Κατηγορία Πράξεων α': «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών και Παρεμβατικά Προγράμματα για την Προώθηση της Ισότητας των Φύλων». Η εικόνα της εκπαίδευσης, όπως σκιαγραφείται μέσα από τη σύγχρονη έρευνα, μαρτυρά ότι το σχολείο αναπαράγει τις κυρίαρχες ιδεολογίες για τις σχέσεις των φύλων, που οδηγούν στη διαμόρφωση ανδρικών και γυναικείων ταυτοτήτων και συμβάλλει καθοριστικά στην «κοινωνική κατασκευή» τους και στη διαμόρφωση παραδοσιακών και στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των ανδρών και των γυναικών. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται:⁷⁴ «οι διαφορετικές ταυτότητες φύλου δομούνται στη βάση της διατήρησης της αντίληψης για το ρόλο του άνδρα - κουβαλητή για τα αγόρια και της αποκλειστικής αποστολής των κοριτσιών για μητρότητα και τη δημιουργία οικογένειας».

Παράλληλα, στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος, απουσιάζουν θέματα που προωθούν την ιδεολογία της ισότητας, ενώ οι ίδιοι/-ες οι εκπαιδευτικοί ενισχύουν παραδοσιακές συμπεριφορές και τρέφουν διαφορετικές προσδοκίες για τους μαθητές και τις μαθήτριά τους, προσδοκίες που σχετίζονται με στερεότυπες αντιλήψεις για τους ρόλους των φύλων.

Το σχολείο λειτουργεί αφενός ως ένας μηχανισμός που συμβάλλει στην αναπαραγωγή και τη διατήρηση προκαταλήψεων και έμφυλων στερεοτύπων, αφετέρου όμως είναι δυνατόν να αποτελέσει έναν από τους σημαντικότερους μηχανισμούς, όπου οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα μπορούν να γίνουν αντικείμενο αμφισβήτησης και να μεταβληθούν σημαντικά. Επομένως, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη της λήψης μέτρων για την προώθηση της ισότητας στην εκπαίδευση και αυτό μπορεί να καταστεί εφικτό μέσα από την επιμόρφωση και κατάρτιση όλων εκείνων που μεταλαμπαδεύουν τη γνώση, δηλαδή των εκπαιδευτικών.

Στον τομέα της επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης των εν ενεργεία εκπαιδευτικών δεν υπήρξε μέχρι στιγμής κάποια οργανωμένη και συνεχής προσπάθεια, η οποία θα στόχευε στην εισαγωγή του προβληματισμού για την ισότητα και το ρόλο των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες σχεδιάστηκαν κάποιες δράσεις και εφαρμόστηκαν προγράμματα, με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, ωστόσο είχαν πειραματικό και πιλοτικό χαρακτήρα και απευθύνονταν σε μικρό αριθμό εκπαιδευτικών με περιορισμένα αποτελέσματα.⁷⁵ Η έλλειψη

73 Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., Δημητρούλη, Κ., Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ., Κορωναίου, Α., Μαραγκουδάκη, Ε., Ραβάνης, Κ. (επιστ. επιμ.), *Οδηγός Εφαρμογής και Διαχείρισης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2007, σσ. 15-16.

74 Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., «Ο παράγοντας φύλο στην ελληνική σχολική πραγματικότητα: Συνοψίζοντας τα ερευνητικά αποτελέσματα», στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου & Λ. Φρόση, (επιμ.) *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα...*, ό.π., σ. 254, text at: <http://www.kethi.gr>

75 Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., «Ο παράγοντας φύλο στην ελληνική σχολική πραγματικότητα: Συνοψίζοντας τα ερευνητικά αποτελέσματα», στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου & Λ. Φρόση, (επιμ.) *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα...*, ό.π., σσ. 252-258.

μιας συγκροτημένης πολιτικής στον τομέα αυτό είχε ως αποτέλεσμα:

- Την απουσία σχεδιασμού οποιασδήποτε στρατηγικής ή μοντέλων προγραμμάτων που θα στοχεύουν στην προώθηση της ισότητας στην εκπαίδευση.
- Την ενίσχυση από τους/τις εκπαιδευτικούς παραδοσιακών συμπεριφορών και τη δημιουργία διαφορετικών προσδοκιών για τους μαθητές και τις μαθήτριές τους, προσδοκίες που σχετίζονται με στερεότυπες αντιλήψεις για τους ρόλους των φύλων.
- Την αναπαραγωγή από το σχολείο των κυρίαρχων ιδεολογιών για τις σχέσεις των φύλων, που οδηγούν στη διαμόρφωση ανδρικών και γυναικείων ταυτοτήτων και συμβάλλουν καθοριστικά στην «κοινωνική κατασκευή» τους και στη διαμόρφωση παραδοσιακών και στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των ανδρών και των γυναικών.⁷⁶

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των εν ενεργεία εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έτσι, ώστε να μπορούν να εντοπίζουν την ανισότητα, τη διάκριση και τα στερεότυπα, όπου τα συναντούν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Παράλληλα, να αποκτήσουν οι ίδιοι/-ες οι εκπαιδευτικοί την ικανότητα να αναπτύσσουν στρατηγικές παρέμβασης και να εκφέρουν επιστημονικό λόγο σε ζητήματα που αφορούν στην ισότητα των φύλων, και τέλος να προωθηθεί η προοπτική της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, στο πλαίσιο της σύνδεσης της τελευταίας με την αγορά εργασίας, με τη διερεύνηση του περιεχομένου των ανδρικών και γυναικείων ταυτοτήτων στην εφηβεία και την εφαρμογή μεθόδων παρέμβασης σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Επιμέρους στόχοι της Κατηγορίας Πράξεων είναι οι εξής:

- Να δώσει την ευκαιρία στους/τις εκπαιδευτικούς να προσεγγίσουν αποτελεσματικά θέματα που έχουν σχέση με την ανάπτυξη των ταυτοτήτων φύλου σε διάφορες ηλικίες.
- Να δώσει την ευκαιρία στους/τις εκπαιδευτικούς να εξετάσουν κριτικά τις υπάρχουσες θεματικές και πρακτικές διδασκαλίας και να προτείνουν νέες προσεγγίσεις στα αντικείμενα που διδάσκουν.
- Να εμπλουτίσει το ρόλο των εκπαιδευτικών, καθιστώντας τους/τες εσωτερικούς/-ές μεταρρυθμιστές/-τριες στα σχολεία τους.
- Να σχεδιάσει και να υλοποιήσει στρατηγικές παρέμβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Να προωθήσει τη χρήση νέων εναλλακτικών διδακτικών μεθοδολογιών.

Στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας πραγματοποιούνται Πράξεις που αφορούν σε δύο είδη προγραμμάτων:

- Προγράμματα Επιμόρφωσης και Ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ισότητα των φύλων.
- Παρεμβατικά Προγράμματα που αφορούν στο σύνολο ή μέρη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και σχεδιάζονται από εκπαιδευτικούς που έχουν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα ισότητας των φύλων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού».

Η εφηβεία είναι μια σημαντική περίοδος όπου οι νέοι/-ες προσπαθούν να διαμορφώσουν την ταυτότητά τους, να αποδεχτούν τους ρόλους τους κάνοντας σημαντικές επιλογές, τόσο στην προσωπική όσο και στην επαγγελματική τους ζωή. Στην προσπάθειά τους αυτή θα πρέπει να ενισχυθούν και να ενθαρρυνθούν μέσω καινοτόμων προγραμμάτων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού που θα υλοποιούνται σε όλες τις σχολικές μονάδες.

Με τη βοήθεια του Επαγγελματικού Προσανατολισμού οι έφηβοι/-ες μπορούν να αποκτήσουν αυτογνωσία, να αξιοποιήσουν τις ικανότητές τους, να κατανοήσουν την έννοια της ισότητας των φύλων στην κοινωνία και να διευρύνουν τις παραδοσιακές ταυτότητες φύλου, ενσωματώνοντας σε αυτές νέα στοιχεία και χαρακτηριστικά.

Μέσα από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα θα προωθείται η προσωπική ενεργοποίηση των εφήβων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων, με στόχο την ομαλή ενσωμάτωσή τους στην αγορά εργασίας, η σταδιακή προετοιμασία τους για την επιλογή κατάλληλου επαγγέλματος που θα τους/τις βοηθήσει να ξεφύγουν από τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για τους ρόλους, τα επαγγέλματα, αλλά και τις σχετικές με το φύλο τους κοινωνικές προδιαγραφές και επιλογές.

76 Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. & Ζιώγου, Σ., «Στρατηγικές για την ισότητα των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία: Καλές πρακτικές και εφαρμογές», στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου & Λ. Φρόση, (επιμ.) *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα...*, ό.π., σσ. 242-250.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός, προκειμένου να εφαρμόζεται αποτελεσματικά, προϋποθέτει την απαλλαγή των επαγγελματιών που τον ασκούν από τις προκαταλήψεις σε σχέση με το φύλο, τη φυλή, την καταγωγή, αλλά και την κατάλληλη εκπαίδευση σε θέματα άρσης κοινωνικών στερεοτύπων, καθώς και σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Οι σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού έχουν τη δυνατότητα, μέσα από την καθημερινή επαφή τους με τα παιδιά, να τους μεταδώσουν νέες αξίες και ιδέες, να τα απαλλάξουν από τα κοινωνικά στερεότυπα αναφορικά με τα δύο φύλα, ενθαρρύνοντάς τα ιδιαίτερα στη διαμόρφωση νέων και ενδιαφερόντων ρόλων.⁷⁷

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν υπάρχει οργανωμένη και μεθοδευμένη προσπάθεια ατομικής συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης σε εφήβους, ούτε η εξειδίκευση της συμβουλευτικής και του προσανατολισμού με βάση τη διάσταση του φύλου, καθώς ο παράγοντας φύλο έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο στη διαμόρφωση της ταυτότητας του φύλου στην εφηβεία όσο και στις διαδικασίες μετάβασης από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή, από το σχολείο στην αγορά εργασίας.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η καθιέρωση ατομικής συμβουλευτικής, ψυχολογικής υποστήριξης και επαγγελματικού προσανατολισμού των εφήβων, με έμφαση στη διάσταση του φύλου έτσι, ώστε να προσανατολιστούν στη ζωή, ακολουθώντας λιγότερο παραδοσιακές επιλογές και να αντιμετωπίσουν ρεαλιστικότερα τα προβλήματα που συναντούν και απορρέουν από τον τρόπο, με τον οποίο διαμορφώνονται οι ταυτότητες φύλου στη κοινωνία.

Για την υλοποίηση της παρούσας Κατηγορίας Πράξης απαιτείται η ευαισθητοποίηση συμβούλων Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και υπευθύνων συμβουλευτικών γραφείων με θέμα τον παράγοντα φύλο στην εφηβεία και τις επαγγελματικές επιλογές, μέσω της συμμετοχής τους σε αντίστοιχα προγράμματα ευαισθητοποίησης.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Μελέτη διδακτικού υλικού/διδακτικών βιβλίων». Ο ρόλος των σχολικών βιβλίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός στη διαμόρφωση τόσο της έμφυλης ταυτότητας του μαθητή και της μαθήτριας όσο και της εικόνας που διαμορφώνουν για τους/τις εκπροσώπους του άλλου φύλου. Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις για τις συμπεριφορές, τις ικανότητες και τους ρόλους των δύο φύλων αναπαράγονται και μεταφέρονται έμμεσα από τα σχολικά βιβλία όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης στους μαθητές και τις μαθήτριες.⁷⁸ Το διδακτικό υλικό αποτελεί κρίσιμο παράγοντα στην επίτευξη της ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση, διότι εμπεριέχει μοντέλα ρόλων του φύλου και οδηγίες συμπεριφοράς, ακόμη και όταν ρητώς εξυπηρετεί άλλους μαθησιακούς στόχους.

Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί πολύ λίγες αναλύσεις και μελέτες των διδακτικών βιβλίων όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης σε σχέση με τον τρόπο που προβάλλονται τα φύλα στα βιβλία αυτά, ενώ από αυτές οι περισσότερες επικεντρώνονται κυρίως στα αναγνωστικά, που χρησιμοποιούνταν παλιότερα στο δημοτικό σχολείο.⁷⁹ Απουσιάζουν οι μελέτες και κατ' επέκταση οι προτάσεις για το διδακτικό υλικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις μελέτης ολόκληρου του υπάρχοντος διδακτικού υλικού που χρησιμοποιείται στην πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τις σχολές αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες αλλαγές και προσθήκες.

Οι Πράξεις που υλοποιούνται αφορούν στην εκπόνηση μελετών - αναλύσεων των διδακτικών βιβλίων και στοχεύουν στην ανίχνευση και αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών που έχουν τα υπάρχοντα διδακτικά βιβλία στη διαμόρφωση προτύπων, αξιών και αντιλήψεων για την κοινωνική θέση των φύλων, ενώ παράλληλα προτείνουν αλλαγές, καλά παραδείγματα προς εφαρμογή, νέες διδακτικές μεθόδους κ.λπ.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία». Τα πορίσματα των ερευνών⁸⁰ μαρτυρούν ότι η ιεραρ-

77 Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ., «Εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων: ο ρόλος του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού», στο: Β. Δεληγιάννη και Σ. Ζιώγου, (επιμ.), *Φύλο και σχολική πράξη*, Βάνιας, Αθήνα, 1997, σσ. 653-658.

78 Μαραγκουδάκη, Ε., *Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων. Παιδικά αναγνώσματα στο Νηπιαγωγείο*, Δ' Έκδοση, Οδυσσεάς, Αθήνα, 2005, σσ. 140-141.

79 Δεληγιάννη, Β. και Ζιώγου, Σ. (επιμ.), *Εκπαίδευση και φύλο*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1999, σσ. 129-168. Βλ. επίσης: Μαραγκουδάκη, Ε., *Εκπαίδευση...*, ό.π., σσ. 131-137.

80 Ιγγλέση, Χ., *Πρόσωπα Γυναίκων - Προσωπεία της Συνείδησης: Συγκρότηση της γυναικείας ταυτότητας στην ελληνική κοινωνία*, Οδυσσεάς, Αθήνα, 1990, σ. 42.

χική δομή του σχολείου, οι πρακτικές των εκπαιδευτικών, το αναλυτικό πρόγραμμα, τα διδακτικά εγχειρίδια και το περιεχόμενο των μαθημάτων, αναπαράγουν τη διχοτομική ανισότητα των φύλων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος και συγκεκριμένα στα σχολικά βιβλία απουσιάζουν θέματα που προωθούν την ιδεολογία της ισότητας των φύλων, ενώ συνεχίζει να διατηρείται το παραδοσιακό περιεχόμενό τους. Ως εκ τούτου, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη διεύρυνσης των σχολικών εγχειριδίων, των διδακτικών βιβλίων, των βιβλίων για τον/την εκπαιδευτικό, καθώς και του υλικού που χρησιμοποιείται για τη διδασκαλία έτσι, ώστε να συμπεριληφθούν αξίες και ιδεολογίες που συνδέονται και με τα δύο φύλα και να επεκταθεί ο γενικός προβληματισμός σε θέματα που αφορούν την ισότητα των φύλων.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η δημιουργία κατάλληλου βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο θα πιστοποιηθεί, όπου είναι αναγκαίο, αναλόγως του τύπου του σχολείου, από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, προκειμένου να υποβοηθείται ο/η εκπαιδευτικός που επιθυμεί να εισάγει θέματα σχετικά με το φύλο στην τάξη του/της, κατά τη διάρκεια διδασκαλίας των μαθημάτων.

Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων, οι δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, προσαρμοσμένες κατάλληλα προς τις αντιληπτικές ικανότητες των παιδιών των διαφόρων ηλικιών, στοχεύοντας στην ανάπτυξη του προβληματισμού, την ευαισθητοποίηση και την αποτελεσματική εισαγωγή και προσέγγιση θεμάτων για την ισότητα και τις σχέσεις των φύλων.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Δομές για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα: Παρατηρητήριο παρακολούθησης και αξιολόγησης». Η έλλειψη μιας κεντρικά σχεδιασμένης εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων αποτέλεσε βασικό χαρακτηριστικό του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε μια συστηματική και οργανωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της ισότητας στην εκπαίδευση, η οποία θα συνέβαλε στη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής.

Η ανάγκη λοιπόν οργάνωσης μιας δομής, ενός μηχανισμού που θα έχει ως αντικείμενο την παροχή συστηματικών πληροφοριών για την εξέλιξη των εκπαιδευτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων, την αξιολόγηση και τη διάδοση καλών πρακτικών, καθώς και τον εντοπισμό των ερευνητικών πεδίων που χρήζουν μελέτης, είναι επιτακτική. Με αυτό τον τρόπο αναπτύσσεται ένας μηχανισμός, ο οποίος αξιολογεί το πλαίσιο των δράσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων, ενισχύει τις διαδικασίες σχεδιασμού νέων και προβαίνει στη βελτίωση των υφιστάμενων, διατυπώνοντας αντίστοιχα προτάσεις.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η οργάνωση και η στελέχωση μιας δομής, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα όλων των δράσεων, που ως στόχο έχουν την ισότητα των φύλων, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, σε όλους τους τύπους σχολείων. Επίσης, προτείνει νέες δράσεις και πολιτικές και ενημερώνει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (εκπαιδευτικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, υπεύθυνους Υπουργείου Παιδείας) για την πορεία των Πράξεων.

Κύριο έργο της δομής αυτής είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής της ισότητας στην εκπαίδευση. Για την οργάνωση του Παρατηρητηρίου κρίνεται σκόπιμη η συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ειδικών επιστημόνων (Πανεπιστημίων) και του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας.

Κατηγορία Πράξεων στ': «Θετικές Ενέργειες υπέρ των γυναικών». Είναι γεγονός πως, αν και στις περισσότερες δυτικές κοινωνίες θεσμικά όλα σχεδόν τα επαγγέλματα μπορούν να ασκηθούν από άνδρες και γυναίκες, ωστόσο, ο διαχωρισμός τους σε τυπικά «γυναικεία» και «αντρικά» εξακολουθεί να αποτελεί μια καθιερωμένη κοινωνική πρακτική, σε όλο γενικά το δυτικό πολιτισμό, αλλά και διαπολιτισμικά.⁸¹

Ο προσδιορισμός-διαχωρισμός των επαγγελμάτων και των θέσεων εργασίας σε τυπικά γυναικεία ή αντρικά γίνεται με βάση τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας δηλαδή, τους τρόπους συμπεριφοράς, τις ικανότητες και τις επιδεξιότητες που απαιτούνται για την επιτυχή και αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος, αλλά και κυρίως με βάση το κύρος, το γόητρο και κατ' επέκταση τις οικονομικές αποδοχές που συνεπάγονται. Έτσι, για παράδειγμα, τα επαγγέλματα και οι θέσεις εργασίας που θεωρούνται τυπι-

81 Μαραγκουδάκη, Ε., «Η διάκριση των φύλων και η κοινωνική θέση της γυναίκας», *Ο αγώνας της γυναίκας - Παγκόσμιο συνέδριο γυναικών*, Αθήνα, 1992, σ. 25.

κά «γυναικεία», τόσο στο βιομηχανικό τομέα όσο και στον τομέα των υπηρεσιών, προϋποθέτουν χαρακτηριστικά προσωπικότητας που παραδοσιακά και στερεότυπα αποδίδονται στις γυναίκες.⁸²

Επιπλέον, παρατηρείται ότι παρ' όλης τις ακαδημαϊκές επιτυχίες που σημειώνουν και που παρουσιάζουν εντυπωσιακή αύξηση τα τελευταία χρόνια, οι εκπαιδευτικές και οι επαγγελματικές επιλογές των γυναικών εξακολουθούν να είναι πολύ παραδοσιακές και τυπικές ως προς το φύλο. Γεγονός παραμένει ότι οι γυναίκες συμμετέχουν σε μικρότερα, από τους άνδρες, ποσοστά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και επιλέγουν εκπαιδευτικές κατευθύνσεις που έχουν μικρότερες απαιτήσεις και οδηγούνται σε απολυτήρια χαμηλής εξειδίκευσης με λιγότερες πιθανότητες επαγγελματικής ανόδου.⁸³ Για την άρση αυτής της υφιστάμενης κατάστασης, στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II και συγκεκριμένα μέσω της Πράξης 4.1.1. στ', προβλέπονται ενέργειες που στοχεύουν στην ενίσχυση των γυναικών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Αυτός ουσιαστικά είναι ο βασικός **στόχος** της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων.

Με δεδομένη την ανάγκη της ενίσχυσης των γυναικών πραγματοποιούνται τα ακόλουθα:

- Δίνονται κίνητρα στους/τις μαθητές/-τριες των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για να παρακολουθήσουν ειδικότητες, οι οποίες χαρακτηρίζονται «ανδροκρατούμενες» και παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στις ειδικότητες εκείνες που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες.
- Ενισχύεται η πρακτική άσκηση των μαθητών/-τριών των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω της θετικής προσέγγισης των επιχειρήσεων, καθώς παρατηρείται ότι οι επιχειρήσεις δεν προτιμούν τις γυναίκες όταν επιλέγουν τους/τις πρακτικά ασκούμενους/-ες.
- Εμπλουτίζονται οι βιβλιοθήκες των Ι.Ε.Κ., της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, με βιβλιογραφία έντυπη και ηλεκτρονική σε θέματα φύλου και ισότητας.
- Υποβοηθούνται οι γυναίκες απόφοιτες των Τ.Ε.Ε., ΕΠΑ.Λ., ΕΠΑ.Σ. και των σχολών αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, κατά τη διαδικασία ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων ζ': «Εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα στην κοινωνία». Ο διαχωρισμός των ανθρώπων σε άτομα αρσενικού και θηλυκού γένους είναι ένα βιολογικό γεγονός, λειτουργικό και αναγκαίο για τη διαδικασία αναπαραγωγής και διατήρησης του ανθρώπινου είδους.⁸⁴ Με βάση αυτό το βιολογικό γεγονός και το διαφορετικό ρόλο, που τα άτομα αρσενικού και θηλυκού γένους διαδραματίζουν στη διαδικασία της αναπαραγωγής, έχει δημιουργηθεί μια πληθώρα διακρίσεων και ανισοτήτων κοινωνικοπολιτισμικού χαρακτήρα ανάμεσά τους. Αναντίρρητα υπάρχουν ανατομικές, γενετικές και βιολογικές διαφορές ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες.⁸⁵ Οι διαφορές αυτές «*δε φανερώνουν ποτέ όμως μια μερική ή ολική ανωτερότητα ή κατωτερότητα του ενός φύλου σε σχέση με το άλλο*»⁸⁶ και κατ' επέκταση δε δικαιολογούν και δε δικαιώνουν την κοινωνική διάκριση και ανισότητα ανάμεσα στα φύλα. Όπως χαρακτηριστικά έχει υποστηριχτεί από τη γνωστή για τις σχετικές έρευνες ανθρωπολόγο Μ. Mead: «*σε κάθε γνωστή κοινωνία, ο διαφορετικός ρόλος που τα δυο φύλα διαδραματίζουν στη λειτουργία της αναπαραγωγής του είδους έχει επεκταθεί σε άλλου τύπου κοινωνικές διακρίσεις που σχετίζονται ελάχιστα με τις βιολογικές διαφορές που αποτέλεσαν το έναυσμα*».⁸⁷

Παρά τις διακυμάνσεις έκτασης και έντασης που αυτή η κοινωνική ανισότητα μπορεί να παρουσιάζει ανάμεσα στα διάφορα κοινωνικοπολιτικά συστήματα σε κανένα σύστημα «*οι γυναίκες δεν έχουν την ισότιμη πρόσβαση στις καίριες (για την κάθε συγκεκριμένη κοινωνία) οικονομικές και πολιτικές διαδικασίες*».⁸⁸

Σε μια δημοκρατική κοινωνία, όμως, αναδεικνύεται η ανάγκη προώθησης τόσο των ανδρών όσο και

82 Μαραγκουδάκη, Ε., «Η διάκριση»..., *ό.π.*, σ. 26.

83 Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. «Εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των δύο φύλων: ο ρόλος του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού», στο: Β. Δεληγιάννη-Κουίμτζη και Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Φύλο και σχολική πράξη*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1997, σ. 313.

84 Μαραγκουδάκη, Ε., «Η διάκριση»..., *ό.π.*, σ. 1.

85 Στο ίδιο, σ. 1.

86 Νασιάκου, Μ., «Διαφορές των φύλων και ψυχολογική ταυτότητα», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τευχ. 36-37, Αθήνα, Δεκέμβριος, 1979, σσ. 357-364.

87 Mead, M., *Male and Female*, Penguin Books, 1981: 30 (1η έκδοση USA 1949).

88 Σκουτέρη-Διδασκάλου, Ν., *Ανθρωπολογικά για το γυναικείο ζήτημα, Ο Πολίτης*, Αθήνα, 1999, σ. 288.

των γυναικών, με στόχο την ισότιμη συμμετοχή και εκπροσώπηση στην οικονομία, στη λήψη αποφάσεων, στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή, κάτι που εντάσσεται στη γενικότερη φιλοσοφία της αρχής της ενσωμάτωσης (mainstreaming) της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αγόρια και τα κορίτσια αποτελούν τους/τις αυριανούς/-ές πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καθούνται να ζήσουν σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία όπου η εφαρμογή της ισότητας σε όλες τις διαστάσεις της θα διασφαλίζει την κοινωνική συνοχή. Στο πνεύμα αυτό, και στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II, εντάσσεται η Κατηγορία Πράξεων ζ'.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η επιμόρφωση εκπαιδευτικών, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν και να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν θέματα που άπτονται της κοινωνικής συνοχής, καθώς και η υλοποίηση σχετικών πιλοτικών προγραμμάτων σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι δράσεις που πραγματοποιούνται αφορούν:

- Στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Στη διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- Στην εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα που προωθούν την ισότητα και την κοινωνική συνοχή.
- Στην εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων σε όλες τις σχολικές μονάδες με τη μέθοδο «project».
- Στην αξιολόγηση του συνόλου των δράσεων.

Κατηγορία Πράξεων η': «Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος για την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων μέσα από τον πολιτισμό». Ο πολιτισμός, σύμφωνα με τη φεμινιστική προσέγγιση της Ιστορίας, της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και των άλλων ανθρωπιστικών επιστημών ήταν και εξακολουθεί να είναι ένας ανδρικός πολιτισμός, βασισμένος στην ανδρική εμπειρία και σε ένα γεγονός σχεδόν οικουμενικό που, εντούτοις, αδυνατούμε να εξηγήσουμε: Το πως δηλαδή και γιατί, σχεδόν παντού, οι ανδρικές ενέργειες υπεραξιολογούνται σε σχέση με αυτές των γυναικών:⁸⁹ «*Τί έχει αυτή η ανδρική εμπειρία που έσπρωξε την ανδρική σκέψη σε θεωρητικές αναζητήσεις; Γιατί δεν έκαναν το ίδιο και οι γυναίκες;*».⁹⁰ Οι γυναίκες δεν υπήρξαν δυναμικά υποκείμενα των ανθρωπιστικών επιστημών. Οι αναφορές τους σε αυτές, υπήρξαν πάντοτε ευκαιριακές και πάντα σε σχέση με τους άνδρες ή τους γιους τους. Και φυσικά η παρουσίαση του πολιτισμού και της εξέλιξης υπήρξε μονομερής⁹¹: «*Όταν καταλογίζουμε στην ιστορία (αυτή που γράφουν οι άνθρωποι) ότι είναι ανδροκεντρική, εννοούμε ότι αποδίδει την ιστορία (αυτοί που δημιουργούν οι άνθρωποι) με έναν ακρωτηριασμένο και μονοσήμαντο τρόπο και όχι σαν την ενιαία εξέλιξη της ανθρώπινης κοινότητας στο σύνολό της*».⁹² Ο πολιτισμός, είναι κατασκευή των ανδρών, σπουδαίων, κυρίαρχων πολεμιστών και φιλοσόφων, ενώ οι γυναίκες θεωρούνται προέκταση της φύσης.⁹³ Έτσι, τα δύο φύλα θεωρούνται παγιωμένα και «φυσικά», «ακόμα και από τις πιο ευαίσθητες από τις διαθέσιμες ιστορικές προσεγγίσεις».⁹⁴ Επιπλέον, η ανδρική προσέγγιση έχει εγγραφεί στο σώμα και εκδηλώνεται τόσο στο συνειδητό όσο και στο ασυνείδητο, τόσο στη ζωή όσο και στην τέχνη - η λογοτεχνία και το θέατρο είναι διαποτισμένα από αυτή.⁹⁵

Γίνεται έτσι φανερό ότι σήμερα, που η προώθηση των γυναικών στη σύγχρονη κοινωνία σε κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και πολιτισμικό επίπεδο στη βάση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της καθημερινής ζωής, αποτελεί στόχο της πολιτικής τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, η ανάδειξη του ρόλου που διαδραμάτισαν οι γυναίκες στην Ευρωπαϊκή Ιστορία και στον Ευρωπαϊκό πολιτισμό, είναι καθοριστικής σημασίας.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση, οι τέχνες και ο πολιτισμός είναι τομείς στους οποίους πρέπει να δοθεί πρωταρχική σημασία στον εντοπισμό των στερεοτύπων αρχικά, και στη συνέχεια στην ευαισθητοποίηση και στην αλλαγή στάσεων, νοοτροπιών και συμπεριφορών που σχετίζονται με την ισότητα των δύο φύλων. Η Κατηγορία Πράξεων η' περιλαμβάνει ακριβώς δράσεις που στόχο έχουν ακριβώς αυτήν την ευαισθητοποίηση και την άρση των στερεοτύπων. Πιο συγκεκριμένα:

89 Γκασούκα, Μ., *Κοινωνικές-Λαογραφικές παράμετροι*, εκδ. Φιλιππούτη, Αθήνα, 1999, σ. 69.

90 O'Brien, M., *Φιλοσοφία της αναπαραγωγής*, Νέα Σκέψη, Αθήνα, 1998, σσ. 17-19.

91 Γκασούκα, Μ., *Κοινωνικές-Λαογραφικές...*, ό.π., σ. 68.

92 Βαρίκα, Ε. & Σκληβενίτη, Κ. (επιμ.), «Η εξέγερση αρχίζει από παλιά», *Εκδοτική Ομάδα Γυναικών*, Αθήνα, 1975, σ. 10.

93 Γκασούκα, Μ., *Κοινωνικές-Λαογραφικές...*, ό.π., σ. 69.

94 Αβδελά, Ε. & Ψαρρά Α. (επιμ.), *Σιωπηρές ιστορίες. Γυναίκες και φύλο στην ιστορική αφήγηση*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1997, σ. 20.

95 Bourdieu, P., *Η ανδρική κυριαρχία*, Δελφίνι, Αθήνα, 1996, σ. 65.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας σχετικά με θέματα ισότητας των δύο φύλων, μέσα από την εφαρμογή και υλοποίηση δράσεων, που σχετίζονται με ζητήματα ισότητας των φύλων στις τέχνες και τον πολιτισμό. Σκοπός είναι η προώθηση της αλληλαγής στερεοτύπων, στάσεων, αξιών και συμπεριφορών που ορίζουν τους ρόλους των δύο φύλων μέσα από τη διάδραση των τομέων της Εκπαίδευσης και του Πολιτισμού. Οι δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων είναι:

- Η εκπόνηση ειδικού επιμορφωτικού και εκπαιδευτικού υλικού σε θέματα σχετικά με τον πολιτισμό, την ισότητα των φύλων, την τέχνη και την πολυπολιτισμικότητα.
- Η ταχύρυθμη κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο προαναφερθέν υλικό.
- Η πιλοτική εφαρμογή του υλικού αυτού σε επιλεγμένες σχολικές μονάδες.
- Η πραγματοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας και της ευρύτερης κοινωνίας.

Μέτρο 4.2.: «Προγράμματα Υποστήριξης των Γυναικών στις Προπτυχιακές και Μεταπτυχιακές Σπουδές. Προγράμματα Σπουδών και Ερευνητικά Προγράμματα για τις Γυναίκες»

Στόχος του Μέτρου είναι η προώθηση της ισότητας των φύλων στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας, καθώς και η εφαρμογή της έννοιας της δια βίου εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, οι δράσεις του στοχεύουν:

- Στη στήριξη των γυναικών που σπουδάζουν σε Ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να αναπτύξουν επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα έτσι, ώστε να ανταποκριθούν καλύτερα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.
- Στη συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και στην ισόρροπη αντιπροσώπευσή τους σε τομείς των θετικών επιστημών και της νέας τεχνολογίας, μέσω οικονομικών κινήτρων (υποτροφίες, επιδόματα, κ.λπ.).
- Στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών ή ερευνητικών δραστηριοτήτων που ως αντικείμενο έχουν τη μελέτη θεμάτων που σχετίζονται με τη γυναίκα και τη θέση της σε όλους τους τομείς, προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί η κοινωνία και να σχεδιαστούν οι κατάλληλες δράσεις.

Ωφελούμενοι/-ες από το Μέτρο είναι:

- οι φοιτητές/-τριες,
- οι σπουδαστές/-τριες,
- οι πτυχιούχοι Ιδρυμάτων Ανώτατης εκπαίδευσης.

Στο Μέτρο 4.2. εντάσσεται η ακόλουθη **Ενέργεια**:

Ενέργεια 4.2.1. «Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα»

Στόχος: Η υποστήριξη της πρόσβασης των γυναικών σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα επιστημών και νέας τεχνολογίας, καθώς και η ερευνητική δράση των γυναικών σε γνωστικούς τομείς, όπου υπο-αντιπροσωπεύονται. Επίσης, η ενίσχυση της βασικής και μεταδιδακτορικής έρευνας σε θέματα φύλου και ισότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η εξειδίκευση στις Γυναικείες Σπουδές και να προωθηθούν οι αρχές της ισότητας και στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της Ενέργειας 4.2.1. εντάσσονται οι ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας».

Το πλήθος των ειδικών μελετών και των ιστορικών και εμπειρικών μελετών έδωσε τη δυνατότητα να θεμελιωθεί από τη δεκαετία του '60 και μετά ο νέος κλάδος των Γυναικείων Σπουδών. Ο κλάδος αυτός ανταποκρίνεται πλήρως στην αυστηρή έννοια του όρου επιστήμη, δηλαδή, στη συστηματική, αντικειμενική μελέτη των εμπειρικών φαινομένων και στο σύνολο των γνώσεων που προκύπτουν από αυτήν. Οι Γυναικείες Σπουδές, ως ειδικός επιστημονικός κλάδος, χρησιμοποιούν όλες τις γνωστές και στους άλλους κλάδους της επιστήμης μεθόδους δηλαδή, την παρατήρηση, τη θεωρητική μελέτη, την εμπειρική έρευνα, την ανάλυση, τη στατιστική, τα μαθηματικά.⁹⁶

⁹⁶ Καητσόγια-Τουρναβίτη, Ν., «Η εισαγωγή γυναικείων σπουδών στην ανώτατη παιδεία και η συμβολή τους για την αναβάθμιση της θέσης των γυναικών», *Δίπλη*, Αθήνα, 1989, σ. 4.

Η μελέτη των προβλημάτων που συνδέονται ειδικά με τη γυναίκα και τη θέση της στην οικογένεια, την οικονομία, την κοινωνία αναπτύχθηκε, κυρίως από το 1950 και ύστερα, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στις οποίες άλλωστε από τα μέσα του αιώνα μας άρχισε η συστηματικότερη καλλιέργεια των κοινωνικών επιστημών. Σήμερα υπάρχουν περισσότερα από 250 τμήματα Γυναικείων Σπουδών σε πανεπιστήμια της χώρας αυτής, αλλά και μεταπτυχιακές σπουδές σε επίπεδο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό.⁹⁷

Στη χώρα μας, στην ανώτατη εκπαίδευση η ανισότητα και η διαφοροποίηση των φύλων εντοπίζεται και στην κατανομή και στα ποσοστά συμμετοχής. Έτσι, όπως διαπιστώνεται, η κατά φύλο κατανομή του φοιτητικού πληθυσμού στις διάφορες πανεπιστημιακές και πολυτεχνικές σχολές είναι άνιση και ακολουθεί τα παραδοσιακά και καθιερωμένα πρότυπα.⁹⁸

Οι διαφοροποιήσεις των φύλων, σε συνδυασμό με διαπιστώσεις σχετικά με την κοινωνική προέλευση των φοιτητών/-τριών, οδήγησαν την Α. Φραγκουδάκη να υποστηρίξει ότι: «η ελληνική ανώτατη εκπαίδευση είναι ως προς την ανισότητα των φύλων πολύ λιγότερο δημοκρατική από ό,τι στις άλλες χώρες» και ότι «η κοινωνική ανισότητα είναι μπροστά στις σπουδές ασύγκριτα μεγαλύτερη για τις γυναίκες από ό,τι για τους άνδρες».⁹⁹

Η ανάγκη προώθησης της θεματικής του φύλου σε όλους τους τομείς της παιδαγωγικής διαδικασίας αναδεικνύεται σήμερα σε κεντρικό ζήτημα του ελληνικού εκπαιδευτικού γίγνεσθαι, επειδή οι σπουδές είναι απαραίτητο να εναρμονιστούν με τις κοινωνικές ανάγκες, τόσο για την αποτελεσματικότερη προώθηση των γυναικών στην αγορά εργασίας όσο και για την προώθηση της ισότητας με βάση την ετερότητα γενικότερα στην κοινωνία.

Σε αντίθεση με την Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα, όπου οι γυναικείες σπουδές τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια έχουν γνωρίσει πολύ μεγάλη ανάπτυξη, αποτελώντας την ακαδημαϊκή έκφραση των πολιτικών, πολιτισμικών, οικονομικών και διανοητικών επεξεργασιών του γυναικείου κινήματος, στην Ελλάδα το θέμα των γυναικείων σπουδών μπήκε στο προσκήνιο στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II. Πιο συγκεκριμένα, στην Κατηγορία της Ενέργειας 4.2.1. εντάσσεται η Κατηγορία α' όπου:

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η προαγωγή της γνώσης, η ανάπτυξη της έρευνας, η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση στις Γυναικείες Σπουδές, η προώθηση δηλαδή της αρχής της ισότητας στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Επιμέρους στόχοι είναι:

- Η συστηματική ανάπτυξη και διάχυση της μελέτης του έμφυλου χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων και της τεκμηρίωσης της κοινωνικής ανισότητας σε θέματα φύλου.
- Η ανάπτυξη μιας νέας επιστημονικής προσέγγισης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα που θα κάνει αισθητή την παρουσία των γυναικών στο κοινωνικοοικονομικό και επιστημονικό γίγνεσθαι.
- Η δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού ικανού να κατανοεί και να προωθεί την αρχή της ισότητας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας (εκπαίδευση, διοίκηση, οικονομία, τεχνολογία, κ.λπ.).
- Η ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού ακαδημαϊκού δυναμικού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε θέματα ισότητας και φύλου.

Η οργάνωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία όλων εκείνων των προϋποθέσεων για τη στελέχωση της ανώτατης εκπαίδευσης με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, που αφενός προωθεί τη διδασκαλία και έρευνα των θεμάτων του φύλου και της ισότητας σε όλα τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα και αφετέρου καλύπτει τις απαιτήσεις για στελέχωση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για θέματα ισότητας και φύλου με την εφαρμογή του Μέτρου 4.1.

Κατηγορία Πράξεων β': «Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας». Οι σπουδές σε θέματα φύλου και ισότητας σε πανεπιστημιακό επίπεδο εμφανίζονται στην Ελλάδα στα τέλη της δεκαετίας του 1990, στιγμή κατά την οποία ασκήθηκε κριτική στην ακαδημαϊκή κοινότητα σχετικά με την έμφυλη διάσταση της γνώσης, το φύλο που παράγει και την ποιότητα του προϊόντος που παράγεται.¹⁰⁰

97 Στο ίδιο, σ. 4.

98 Μαραγκουδάκη, Ε., «Η διάκριση»..., ό.π., σ. 48.

99 Στο ίδιο, σ. 48.

100 Κογκίδου, Δ., «Φύλο και αναλυτικά προγράμματα: Η υπόσχεση των Γυναικείων Σπουδών στα ελληνικά πανεπιστήμια στον 21ο αιώνα», στο: Γ. Μπαγάκης, (επιμ.), *Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004, σσ. 256-263.

Σήμερα, αν και δεν έχουν θεσμοθετηθεί τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, λειτουργούν, σε πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας, Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας, με βασικό στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων και με αντικείμενο την κατασκευή του κοινωνικού φύλου, την έμφυλη διάσταση της παραγωγής της γνώσης, την άρση των στερεοτυπικών αντιλήψεων που αφορούν στη θέση της γυναίκας, καθώς και τον εντοπισμό της αναπαραγωγής των ανισοτήτων σε βάρος των γυναικών.

Όπως αναφέρει η Μ. Στρατηγάκη «σε συνολικές γραμμές η δυνατότητα χρηματοδότησης (από την Ε.Ε.) προσέφερε ευκαιρίες ανάπτυξης των σπουδών φύλου και ισότητας για πρώτη φορά στα ελληνικά Πανεπιστήμια, νομιμοποιώντας το γνωστικό πεδίο στην ακαδημαϊκή κοινότητα, όπως ήδη είχε γίνει σε πολλά ευρωπαϊκά και αμερικάνικα Πανεπιστήμια από τη δεκαετία του 1970».¹⁰¹

Μέσω αυτών των προγραμμάτων επιτυγχάνεται:

- Η ευαισθητοποίηση των φοιτητών/-τριών στα θέματα του κοινωνικού φύλου και η εξοικείωσή τους με τις φεμινιστικές θεωρίες και προσεγγίσεις.
- Η συνεργασία των πανεπιστημιακών λειτουργών, με στόχο την καλύτερη οργάνωση των προγραμμάτων που ήδη υλοποιούνται, αλλά και τη διεύρυνση των γνωστικών αντικειμένων ή το σχεδιασμό νέων μαθημάτων σε θέματα φύλου και ισότητας.¹⁰²
- Η περαιτέρω διεύρυνση και εξειδίκευση των προγραμμάτων σπουδών, προκειμένου, μέσω της εκπαίδευσης, να βελτιωθεί η θέση της γυναίκας στην κοινωνία και την αγορά εργασίας.

Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η προώθηση μαθημάτων φύλου και ισότητας σε προπτυχιακό επίπεδο στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, αποσκοπώντας στην ενθάρρυνση της ακαδημαϊκής κοινότητας και τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των Πανεπιστημίων, για την επεξεργασία προγραμμάτων μαθημάτων επιλογής σε θέματα φύλου και ισότητας.

Οι Πράξεις που υλοποιούνται αφορούν τόσο στην εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης που θα αποτυπώνει την υπάρχουσα κατάσταση όσο και στο σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων μαθημάτων σε θέματα φύλου και ισότητας.

Η έρευνα για τα ζητήματα φύλου ενισχύεται και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο του Άξονα 4 του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, δεσμεύτηκαν κονδύλια για την ενίσχυση ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνητικών ομάδων, μέσω της χορήγησης υποτροφιών, της εκπόνησης μελετών σε θέματα φύλου και ισότητας και της χρηματοδότησης της ανάληψης και ολοκλήρωσης του ερευνητικού έργου σε θέματα φύλου και ισότητας, στο πλαίσιο των διδακτορικών σπουδών. Στόχο αποτελεί η ενίσχυση και ανάπτυξη της έρευνας στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. με προτεραιότητα τη βασική έρευνα, αλλά και η συμμετοχή των φοιτητριών στις ερευνητικές δραστηριότητες. «*Η έρευνα για το φύλο είναι απαραίτητο να εμπεριέχει τη διάσταση του φύλου, επιδιώκοντας την ισότιμη αντιπροσώπευση των γυναικών και ανδρών στις ερευνητικές ομάδες, την ανάδειξη των εμπειριών και των ενδιαφερόντων των γυναικών, την αυξημένη αντιπροσώπευσή τους σε επιστημονικούς κλάδους, καθώς και τη διάχυση μελετών του φύλου σε επιμέρους θεματικές και επιστημονικά πεδία*».¹⁰³ Οι ερευνητικές δραστηριότητες, άμεσα συνδεδεμένες με την ανάγκη ευαισθητοποίησης της κοινωνίας, διερευνούν τη θέση των γυναικών στον κοινωνικό, εργασιακό και οικονομικό χώρο και σχεδιάζουν δράσεις που έχουν ως αποτέλεσμα:

- Την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου και την παραγωγή πρωτότυπων μελετών-ερευνών, τη δημιουργία νέων ερευνητικών μεθοδολογιών και επιστημονικών εργαλείων.
- Τη δημιουργία επιστημονικού δυναμικού ικανού να ανταποκριθεί στο αίτημα της ισότητας των φύλων, αλλά και, γενικότερα, στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.
- Τη στήριξη των φοιτητριών που σπουδάζουν, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο, συμμετέχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες και αποκτούν δεξιότητες και ακαδημαϊκά προσόντα απαραίτητα για την ένταξη και την ανέλιξή τους στην αγορά εργασίας.

Οι επόμενες Κατηγορίες Πράξεων γ', δ' και ε' αφορούν στην ανάληψη και εκπόνηση ερευνητικών

101 Στρατηγάκη, Μ., «Σπουδές φύλου και ισότητας στα ελληνικά πανεπιστήμια», στο ένθετο «Παιδεία και Κοινωνία», εφημ. *Κυριακάτικη Αυγή*, τχ. 1, Απρίλιος 2005.

102 Βλ. Στρατηγάκη, Μ., «Σπουδές φύλου...», *ό.π.*

103 Παπαγιαννοπούλου, Μ., «Η έρευνα για το φύλο στην Ελλάδα - Ο ρόλος του Κ.Ε.Θ.Ι.», Εισήγηση σε *Ημερίδα με τίτλο: «Φύλο και κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα»*, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 17/04/08.

προγραμμάτων και στην ενίσχυση ερευνητικών ομάδων. Πιο συγκεκριμένα:

Κατηγορία Πράξεων γ': «Υποτροφίες Έρευνας σε θέματα φύλου και ισότητας με προτεραιότητα στη βασική έρευνα». Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η ενίσχυση της έρευνας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε θέματα φύλου και ισότητας, στο πλαίσιο των διδακτορικών σπουδών. Απαραίτητα παραδοτέα των ερευνητικών χρηματοδοτήσεων που δίνονται είναι οι διατριβές που εκπονούνται, καθώς και οι δημοσιεύσεις που απορρέουν από αυτές.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια σε θέματα φύλου και ισότητας». Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια με αντικείμενο τα θέματα φύλου και ισότητας, με σκοπό την ενίσχυση της έρευνας και την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου στα Πανεπιστήμια. Παραδοτέα των ερευνητικών προγραμμάτων αποτελούν οι δημοσιεύσεις που προκύπτουν από τα ερευνητικά προγράμματα, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής τους, καθώς και οι εκθέσεις με τα αποτελέσματα από την ολοκλήρωση των προγραμμάτων.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Τ.Ε.Ι. σε θέματα φύλου και ισότητας». Στόχος της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η χρηματοδότηση ερευνητικών ομάδων στα Τ.Ε.Ι. με αντικείμενο τα θέματα φύλου και ισότητας, με σκοπό την ενίσχυση της έρευνας και την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου στα Τ.Ε.Ι. Παραδοτέα των ερευνητικών προγραμμάτων και σε αυτή την κατηγορία Πράξεων αποτελούν οι δημοσιεύσεις που θα προκύψουν από τα ερευνητικά προγράμματα, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής τους, καθώς και οι εκθέσεις με τα αποτελέσματα από την ολοκλήρωση των προγραμμάτων.

2.6. Άξονας Προτεραιότητας 5: «Δημιουργία και ενίσχυση υποδομών για την υλοποίηση των Μέτρων Ε.Κ.Τ.»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 5 δεν ταυτίζεται με συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής του Ε.Κ.Τ., αλλά υποστηρίζει τις δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 1 (βελτίωση πρόσβασης στην αγορά εργασίας) και τις δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 (παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης). Απορροφά το 18,9% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 100% των πόρων του Ε.Τ.Π.Α.

Οι **ωφελούμενοι/-ες** του Άξονα Προτεραιότητας 5 είναι:

- Οι μαθητές/-τριες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικές ανάγκες.
- Οι μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικοί των Ολοήμερων σχολείων.
- Οι σπουδαστές/-τριες και εκπαιδευτικοί των σχολείων β' ευκαιρίας.
- Οι σπουδαστές/-τριες με αναπηρία των δημοσίων Ι.Ε.Κ.
- Οι φοιτητές/-τριες ανώτατης εκπαίδευσης.
- Οι ενήλικες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του αναλφαβητισμού και κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Οι μαθητές/-τριες των σχολείων που αντιμετωπίζουν το φαινόμενο της διπλοβάρδιας.
- Οι γονείς, και ιδιαίτερα οι μητέρες, των μαθητών/-τριών των σχολείων που αντιμετωπίζουν το φαινόμενο της διπλοβάρδιας.

Στόχος του παρόντος Άξονα είναι η δημιουργία των κατάλληλων υποδομών και η παροχή εξοπλισμού έτσι, ώστε μαθητές/-τριες με ιδιαιτερότητες και ενήλικοι/-ες που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του αναλφαβητισμού, να μπορούν να ενταχθούν στο κοινωνικό σύνολο. Στον Άξονα Προτεραιότητας 5 εντάσσονται τα ακόλουθα **δύο (2) Μέτρα**:

Μέτρο 5.1.: «Αναβάθμιση Υποδομών & Εξοπλισμών για την Προώθηση Ισότητας Ευκαιριών Πρόσβασης στην Αγορά Εργασίας»

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Το Μέτρο αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς μετά τις παρεμβάσεις του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι αποκτήθηκαν οι απολύτως απαραίτητοι εξοπλισμοί και αντιμετωπίστηκε εν μέρει το πρόβλημα των υποδομών. Όμως, δεν υπήρχε συνολική και οργανωμένη αντιμετώπιση των ελλείψεων στις υποδομές. Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ υπάρχει πλήρης σχεδιασμός για τη δημιουργία νέων υποδομών, καθώς και για την αναβάθμιση των ήδη υπάρχουσών.

Στόχος του Μέτρου είναι η εξάλειψη της κοινωνικής ανισότητας και του κινδύνου περιθωριοποίη-

σης ατόμων με ιδιαιτερότητες ή ενηλίκων που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του αναλφαβητισμού έτσι, ώστε να υπάρχουν ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα και μέσω αυτού, στην αγορά εργασίας.

Ωφελοόμενοι/-ες από το Μέτρο αυτό είναι:

- Οι μαθητές/-τριες πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης, για τους/τις οποίους/-ες πρέπει να ληφθούν ιδιαίτερα μέτρα, προκειμένου να μην εγκαταλείψουν το σχολείο.
- Οι ενήλικες που δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση και απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Για την υλοποίηση των στόχων του Μέτρου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες στη συνέχεια αναλύονται σε Κατηγορίες Πράξεων.

Ενέργεια 5.1.1.: «Υποδομές για άτομα με αναπηρία». Στόχος της παρούσας Ενέργειας είναι η διευκόλυνση της ένταξης των μαθητών/-τριών με αναπηρία στο εκπαιδευτικό σύστημα, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ανάπτυξη και αναβάθμιση των υποδομών για άτομα με αναπηρία». Η παρούσα Κατηγορία Πράξεων προϋποθέτει τη διαμόρφωση των σχολικών μονάδων και τον εξοπλισμό των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής (Σ.Μ.Ε.Α.) και των Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.) έτσι, ώστε να γίνουν προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία και να εξυπηρετούν πλήρως τις ανάγκες τους. Επίσης, κατάλληλα διαμορφώνονται και τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.).

Ενέργεια 5.1.2.: «Υποδομές και Εξοπλισμοί Ολοήμερου Σχολείου». Στόχος είναι η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής για τους/τις μαθητές/-τριες μέσα από την αναβάθμιση των υποδομών του Ολοήμερου Σχολείου.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία». Στόχος είναι η κατάλληλη διαμόρφωση των σχολείων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και ο εξοπλισμός των σχολικών μονάδων με όλα τα σύγχρονα μέσα διδασκαλίας.

Κατηγορία Πράξεων β': «Ολοήμερα Νηπιαγωγεία». Στόχος είναι η αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής των ολοήμερων νηπιαγωγείων έτσι, ώστε να αυξηθεί η ελκυστικότητά τους και να παρέχονται καλύτερες δωρεάν εκπαιδευτικές υπηρεσίες κυρίως σε παιδιά που προέρχονται από οικογένειες χαμηλού οικονομικού επιπέδου.

Ενέργεια 5.1.3. «Υποδομές και Εξοπλισμός Σχολείων Δεύτερης ευκαιρίας»

Κατηγορία Πράξεων α: «Ανάπτυξη Υποδομών Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας». Η Κατηγορία αυτή δημιουργεί τις κατάλληλες υποδομές για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, καθώς επίσης και για τον εξοπλισμό τους.

Κατηγορία Πράξεων β: «Ανάπτυξη Υποδομών για την εκπαίδευση ενηλίκων». Οι απαραίτητες υποδομές δημιουργούνται στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Παράλληλα, δημιουργείται και Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ερευνών για την εκπαίδευση των ενηλίκων.

Μέτρο 5.2.: «Αναβάθμιση Υποδομών και Εξοπλισμών για την Βελτίωση της Ποιότητας της Εκπαίδευσης»

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι χρηματοδοτήθηκαν πολλά έργα, όπως η προμήθεια εξοπλισμού σε σχολεία και βιβλιοθήκες, η ανέγερση σχολικών κτηρίων, αλλά και η παρέμβαση σε υπάρχοντα κτίρια. Με το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ δίνεται και πάλι έμφαση στην κατασκευή σχολικών αιθουσών, προκειμένου να εξαλειφθεί το φαινόμενο της διπλοβάρδιας, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα. Παράλληλα, συνεχίζεται και η βελτίωση των υποδομών των εργαστηρίων, των βιβλιοθηκών και των κτηρίων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και ο εξοπλισμός ορισμένων εργαστηρίων της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας, της τεχνικής και της ανώτατης εκπαίδευσης.

Στόχος του Μέτρου είναι η κατασκευή νέων και η αναβάθμιση των παλιών κτηριακών υποδομών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, καθώς επίσης και ο ολοκληρωμένος εξοπλισμός για την υποστήριξη των σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων.

Ωφελοόμενοι/-ες από το Μέτρο αυτό είναι οι μαθητές/-τριες και οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμί-

δων εκπαίδευσης και κυρίως της τεχνικής εκπαίδευσης, καθώς οι ανάγκες εξοπλισμού των εργαστηρίων είναι μεγάλη. Επίσης, με την εξάλειψη του προβλήματος της διπλοβάρδιας στα σχολεία, στο οποίο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο Μέτρο 5.2 επωφελούνται ιδιαίτερα και οι μπότερες, αφού τους δίνεται η ευκαιρία να απασχοληθούν κανονικά.

Για την υλοποίηση των στόχων του Μέρους πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες στη συνέχεια αναλύονται σε Κατηγορίες Πράξεων.

Ενέργεια 5.2.1.: «Βιβλιοθήκες ανώτατης εκπαίδευσης». Στόχος είναι η ενίσχυση της υποδομής των Κεντρικών Βιβλιοθηκών των Ανώτατων Ιδρυμάτων με τις ακόλουθες Κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Κατασκευή και Αγορά Κτηρίων Κεντρικών Βιβλιοθηκών». Προβλέπεται η κατασκευή νέων κτηρίων, καθώς και η βελτίωση των ήδη υφιστάμενων, προκειμένου να στεγαστούν οι κεντρικές βιβλιοθήκες και οι βιβλιοθήκες των σχολών και τμημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Επίσης, στην Ενέργεια αυτή συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός των βιβλιοθηκών και η ημιπρόσληψη τεχνικών συμβούλων επίβλεψης των έργων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Εξοπλισμός Κεντρικών Βιβλιοθηκών». Οι Κεντρικές Βιβλιοθήκες Ανώτατης Εκπαίδευσης σε επίπεδο τμήματος, σχολής, Ιδρύματος ή παραρτήματος αυτών συνεχίζουν να αναβαθμίζονται και επίσης προβλέπεται προμήθεια εξειδικευμένου εξοπλισμού (π.χ. ηλεκτρονικός εξοπλισμός, λογισμικό κ.λπ.).

Ενέργεια 5.2.2.: «Ανάπτυξη εργαστηρίων και εποπτικών μέσων στην Α'θμια και Β'θμια εκπαίδευση». Με την παρούσα Ενέργεια προβλέπεται η κατασκευή εργαστηρίων φυσικών επιστημών, τεχνολογίας και πληροφορικής έτσι, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες δημιουργίας και αναβάθμισης σχολικών εργαστηρίων.

Κατηγορία Πράξεων α': «Τεχνικοί Σύμβουλοι». Αφορά στην πρόσληψη των Τεχνικών Συμβούλων που θα εμπλακούν στη διαδικασία υλοποίησης των Πράξεων μέσα από την εκπόνηση των μελετών και την επίβλεψη των διαμορφώσεων των χώρων.

Κατηγορία Πράξεων β': «Κτηριακές Παρεμβάσεις». Όπου κρίνεται απαραίτητο θα γίνουν οι κατάλληλες κτηριακές παρεμβάσεις στις σχολικές μονάδες.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Προμήθεια Εξοπλισμού». Προβλέπεται η προμήθεια του εξοπλισμού σε σχολικές μονάδες, καθώς και η δημιουργία (σε περιορισμένο αριθμό δημοτικών σχολείων) εργαστηρίων φυσικής, καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Εργαστήρια Φυσικής, καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης». Με στόχο την αποτελεσματικότερη διδασκαλία της φυσικής και των άλλων μαθημάτων, τα σχολεία εξοπλίζονται με τα κατάλληλα εποπτικά μέσα έτσι, ώστε το γνωστικό αντικείμενο να προσεγγίζεται μέσα από την προσωπική εμπλοκή.

Ενέργεια 5.2.3.: «Σχολεία πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»

Με την παραπάνω Ενέργεια προβλέπεται η ενίσχυση της κτηριακής υποδομής των Σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με βασικό στόχο την εξάλειψη του φαινομένου της διπλοβάρδιας που πλήττει τόσο τους/τις μαθητές/-τριες των σχολείων αυτών, όσο και τις μπότερες που δυσκολεύονται να βρουν κανονική απασχόληση.

Κατηγορία Πράξεων α': «Κτήρια Α'βάθμιας και Β'βάθμιας εκπαίδευσης». Προβλέπεται η ολοκλήρωση της αναβάθμισης της κτηριακής υποδομής και του εξοπλισμού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η υλοποίηση αντίστοιχου προγράμματος για την πρωτοβάθμια.

Κατηγορία Πράξεων β': «Τεχνικοί Σύμβουλοι». Με αυτή την Κατηγορία Πράξεων προβλέπεται η πρόσληψη τεχνικών συμβούλων για την εκπόνηση των απαραίτητων μελετών, βάσει των οποίων θα γίνουν οι απαιτούμενες κτηριακές παρεμβάσεις σε υφιστάμενες υποδομές των Σ.Ε.-Τ.Ε.Ε. (ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.), Σ.Ε.Κ., καθώς και για την επίβλεψή τους.

Ενέργεια 5.2.4.: «Αναβάθμιση των υποδομών των δημοσίων Ι.Ε.Κ.»

Στόχος είναι η κάλυψη των αναγκών υλικοτεχνικής υποδομής της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Κατηγορία Πράξεων α': «Κτηριακή Υποδομή Ι.Ε.Κ.». Σε αυτή την Ενέργεια περιλαμβάνεται η κατασκευή νέων κτηρίων ή η ανακατασκευή παλαιών για τη στέγαση και λειτουργία των δημοσίων Ι.Ε.Κ..

Κατηγορία Πράξεων β': «Εξοπλισμός Πληροφορικής». Το έργο αφορά στην παροχή εξοπλισμού πληροφορικής των δημοσίων Ι.Ε.Κ., όπως προβλέπεται από τα προγράμματα κατάρτισης και από τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Εξοπλισμός Λοιπών Εργαστηρίων». Παράλληλα προβλέπεται και παροχή εξοπλισμού εκτός πληροφορικής με σκοπό την καλύτερη κατάρτιση των νέων.

Κατηγορία Πράξεων δ': «Βιβλιοθήκες». Οι υφιστάμενες βιβλιοθήκες εξοπλίζονται πλήρως, καθώς επίσης και οι βιβλιοθήκες των ιδιόκτητων δημοσίων Ι.Ε.Κ.

Κατηγορία Πράξεων ε': «Εξοπλισμός Διδασκτριών και Εκπαιδευτικού Κέντρου Ο.Ε.Ε.Κ.». Αναβαθμίζονται τα διδασκτήρια (αίθουσες διδασκαλίας, χώροι διοίκησης, εργαστήρια) και το Εκπαιδευτικό Κέντρο του Ο.Ε.Ε.Κ., το οποίο πρέπει να καλύπτει ορισμένες λειτουργίες επαγγελματικής κατάρτισης όπως:

- Κέντρο Πιστοποίησης.
- Κέντρο Αναπαραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού.
- Αίθουσα Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Μ.Ι.Σ.), για την επεξεργασία στατιστικών και οικονομικών δεδομένων.
- Χώροι επιμόρφωσης.
- Κέντρο Τεκμηρίωσης για την ενημέρωση επί θεμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε σχέση με δράσεις του CEDEFOP.

Ενέργεια 5.2.5.: «Ανάπτυξη των Τ.Ε.Ε., των Σ.Ε.Κ. (ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.) και των Μουσικών Σχολείων»

Τα Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα (Σ.Ε.Κ.), τα Σχολικά Εργαστήρια (Σ.Ε.) και τα Μουσικά Σχολεία εξοπλίζονται με σύγχρονα μέσα, με στόχο τη χρήση των νέων εργαστηριακών τεχνικών και την εξοικείωση των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών στη χρήση τους.

Κατηγορία Πράξεων α': «Εξοπλισμός των Τ.Ε.Ε. και των Σ.Ε.Κ. (ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.) και των Μουσικών Σχολείων». Στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας προβλέπεται η αναβάθμιση του εξοπλισμού των Μουσικών Σχολείων, των Σχολικών Εργαστηρίων Τ.Ε.Ε. και των ΣΕΚ με σύγχρονο εξοπλισμό.

Ενέργεια 5.2.6.: «Κτήρια ανώτατης εκπαίδευσης»

Στόχος είναι η αναβάθμιση των κτηριακών υποδομών των τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων της χώρας, προκειμένου παρέχεται καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της Ενέργειας χρηματοδοτείται η ακόλουθη Κατηγορία Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α': «Κτηριακές υποδομές ανώτατης εκπαίδευσης». Προβλέπεται η κατασκευή και βελτίωση κτηριακών υποδομών, όπως φοιτητικές εστίες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, κ.λπ., καθώς και η κάλυψη του αναγκαίου εξοπλισμού (επίπλωση).

Ενέργεια 5.2.7.: «Εκπαιδευτικός εξοπλισμός της ανώτατης εκπαίδευσης»

Ο στόχος της παρούσας Ενέργειας ταυτίζεται με τους στόχους του Μέτρου 2.2. Συγκεκριμένα, η Ενέργεια αυτή στοχεύει στη συνέχιση του εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και επομένως στην καλύτερη προετοιμασία των νέων να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων α': «Αναμόρφωση/αναβάθμιση προγραμμάτων σπουδών». Ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός αναβαθμίζεται, προκειμένου να καλυφθούν όλες οι εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης, χρηματοδοτούνται δράσεις απόκτησης εκπαιδευτικού εξοπλισμού που συνδέονται με Πράξεις αναμόρφωσης των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Κατηγορία Πράξεων β': «Διεύρυνση ανώτατης εκπαίδευσης». Προβλέπεται η κατάλληλη διαμόρφωση των χώρων, καθώς και η κάλυψη εκπαιδευτικού και διοικητικού εξοπλισμού για τα νέα τμήματα της ανώτατης εκπαίδευσης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Μέτρου 2.2.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών». Η Κατηγορία Πράξεων αφορά στον εκπαιδευτικό εξοπλισμό, ο οποίος σχετίζεται με τις πράξεις μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Ενέργεια 5.2.8.: «Υποστήριξη λοιπών δράσεων του Ε.Κ.Τ. που απαιτούν εξοπλισμό»

Στόχος της παρούσας Ενέργειας είναι η ανάπτυξη της υλικότεχνικής υποδομής που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση αντίστοιχων Πράξεων των Αξόνων 2, 3 και 4 και δεν προβλέπονται σε προηγούμενες Πράξεις.

Κατηγορία Πράξεων α': «Ενίσχυση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην Ανώτατη Εκπαίδευση». Αναβαθμίζεται η υλικοτεχνική υποδομή των Τ.Π.Ε. στην ανώτατη εκπαίδευση, προκειμένου να αναβαθμιστούν οι προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στις Τ.Π.

Κατηγορία Πράξεων β': «Υποστήριξη λοιπών δράσεων του Ε.Κ.Τ. που απαιτούν εξοπλισμό». Προβλέπεται η χρηματοδότηση για την ανάπτυξη της υλικοτεχνικής και κτηριακής υποδομής, καθώς και της αγοράς κτηρίων, προκειμένου να υλοποιηθούν οι αντίστοιχες πράξεις των Αξόνων 2, 3 και 4 που δεν προβλέπονται στις προηγούμενες Κατηγορίες Πράξεων.

2.7. Άξονας Προτεραιότητας 6: «Τεχνική βοήθεια - Προετοιμασία νέας προγραμματικής περιόδου»

Ο Άξονας Προτεραιότητας 6 στηρίζει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μέσα από υπηρεσίες διαχείρισης, αξιολόγησης και δημοσιότητας, την τεχνική υποστήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Διαχειριστικής Αρχής, την εκπόνηση μελετών και την υποστήριξη έργων που περιλαμβάνονται στους άξονες του προγράμματος. Απορροφά το 0,8% του συνολικού προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και το 1,0% των πόρων του Ε.Κ.Τ.

Οι **ωφελοούμενοι** του Άξονα Προτεραιότητας 6 είναι:

- Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.
- Οι δυνητικοί τελικοί δικαιούχοι των Έργων.
- Όλοι οι ωφελοούμενοι από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Στόχος του παρόντος Άξονα είναι να στηρίξει το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ και να καλύψει ενδεχόμενα κενά του έτους, ώστε να υλοποιηθούν αποτελεσματικά όλες οι δράσεις που προβλέπονται.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 6 εντάσσονται τα ακόλουθα **δύο (2) Μέτρα**:

Μέτρο 6.1.: «Τεχνική Βοήθεια»

Σύνδεση με Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι: Προκειμένου να υποστηριχθούν οι τελικοί δικαιούχοι και να υλοποιηθούν τα Μέτρα του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, πρέπει να υιοθετηθούν και να υλοποιηθούν παρεμβάσεις οι οποίες θα στηρίζονται σε υποδομές, συνεργασίες και εμπειρίες που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι. Συγκεκριμένα, καλύφθηκαν προμήθειες σε υπολογιστές και εκτυπωτές, κατασκευάστηκε ιστοσελίδα, με σκοπό την πληροφόρηση και προσλήφθηκαν Σύμβουλοι Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Δημοσιότητας και Μηχανογράφησης, οι οποίοι βοήθησαν στην υλοποίηση του προγράμματος.

Στόχος του Μέτρου είναι η βελτίωση της διαδικασίας των χρηματοδοτήσεων από τα ταμεία, καθώς και η ανάπτυξη των διοικητικών και τεχνικών ικανοτήτων όσων εμπλέκονται στο σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου. Επίσης, μέσα από τη δημοσιότητα και την πληροφόρηση επιδιώκεται η εξασφάλιση της διαφάνειας για τους δυνητικούς και τελικούς δικαιούχους και η ενημέρωση της κοινής γνώμης.

Οι **ωφελοούμενοι** του Μέτρου 6.1 συμπίπτουν με αυτούς του Άξονα Προτεραιότητας 6. Για την υλοποίηση των στόχων του Μέτρου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Ενέργειες οι οποίες εν συνεχεία αναλύονται σε Κατηγορίες Πράξεων.

Ενέργεια 6.1.1. «Τεχνική Βοήθεια»

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.α: «Προμήθειες ΕΥΔ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.» Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής (αγορά εξοπλισμού, ανάπτυξη λειτουργικών συστημάτων, κ.λπ.).

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.β: «Μελέτες ΕΥΔ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.» Σκοπός της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων είναι η χρηματοδότηση μελετών, προκειμένου να ενταχθούν και άλλες πράξεις στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.γ: «Έρευνες ΕΥΔ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.» Προβλέπεται η εκπόνηση ερευνών για την καλύτερη προετοιμασία των δράσεων του Ε.Π.

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.δ: «Ενημέρωση Εκπαίδευση». Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από επιμορφωτικά σεμινάρια, συνέδρια και ημερίδες για την κατάρτιση τόσο του προσωπικού της υπηρεσίας διαχείρισης όσο και των φορέων/δικαιούχων.

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.ε: «Υπηρεσίες ΕΥΔ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.» Σκοπός είναι η όσο το δυνατόν πιο

άρτια προετοιμασία επιλογής, εφαρμογής, υλοποίησης, αξιολόγησης και παρακολούθησης και αποτίμησης των πράξεων και των παρεμβάσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II.

Κατηγορία Πράξεων 6.1.1.στ: «Πληροφόρηση-Δημοσιότητα». Μέσα από μια σειρά ενεργειών προβλέπεται η ενημέρωση των τελικών δυνητικών δικαιούχων, των τελικών αποδεκτών και της κοινής γνώμης.

Μέτρο 6.2.: «Μελέτες ωρίμανσης και προετοιμασίας της 4ης Προγραμματικής περιόδου»

Στόχος του Μέτρου είναι η έγκαιρη προετοιμασία των ενεργειών που πρόκειται να συμπεριληφθούν στα Προγράμματα Δ' Προγραμματικής περιόδου 2007-2013, καθώς και η προετοιμασία των φορέων που θα τα υλοποιήσουν.

Για την υλοποίηση των στόχων του Μέτρου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Ενέργειες, οι οποίες εν συνεχεία αναλύονται σε Κατηγορίες Πράξεων.

Ενέργεια 6.2.1. «Μελέτες ωρίμανσης και προετοιμασίας της Δ' προγραμματικής περιόδου»

Κατηγορία Πράξεων α': «Μελέτες-δράσεις για τη βελτίωση υπάρχουσών δομών Τελικών Δικαιούχων και τη δημιουργία-ωρίμανση νέων δομών». Προβλέπεται η εκπόνηση μελετών, προκειμένου να βελτιωθούν οι υπάρχουσες δομές τελικών δικαιούχων και να δημιουργηθούν νέες δομές διαχείρισης και υποστήριξης του Προγράμματος.

Κατηγορία Πράξεων β': «Μελέτες εξειδίκευσης της στρατηγικής της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ». Εκπονούνται μελέτες που εξυπηρετούν τη στρατηγική της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ, με στόχο να δημιουργηθεί πιο ελκυστικό περιβάλλον για εργασία και επενδύσεις, να ενισχυθεί η ανάπτυξη και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή μέσα από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Κατηγορία Πράξεων γ': «Τεχνικές Μελέτες για την ωρίμανση έργων υποδομής στον τομέα της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, που αναμένεται να υλοποιηθούν κατά την νέα Προγραμματική Περίοδο 2007-2013». Εντάσσονται μελέτες, που αφορούν σε έργα στρατηγικής σημασίας, σχετικές με τον περιφερειακό αναπτυξιακό προγραμματισμό ή με το πλαίσιο του ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού της χώρας.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ
ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1. Εισαγωγή

Ο όρος «μεθοδολογία» αναφέρεται σε μια συνολική προσέγγιση της ερευνητικής διαδικασίας, από το θεωρητικό υπόβαθρο μέχρι τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων και αφορά σε ζητήματα, όπως πώς, πού, πότε και γιατί έγινε η συλλογή των δεδομένων και πώς αυτά θα αναλυθούν.¹⁰⁴

Στο κεφάλαιο αυτό αρχικά θα αναλυθεί ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επιλογή του δείγματος, δηλαδή της ομάδας από την οποία έχουν ληφθεί οι μετρήσεις.¹⁰⁵ Στη συνέχεια, αιτιολογείται η επιλογή του ερωτηματολογίου, ως μέσο συλλογής των δεδομένων της έρευνας και γίνεται αναφορά στην ποιοτική έρευνα, η οποία κρίθηκε κατάλληλη για την παρούσα μελέτη. Επίσης, αναλύεται ο τρόπος κατασκευής του ερωτηματολογίου και η επιλογή των ερωτήσεων ανά θεματική ενότητα, καθώς και η διαδικασία συλλογής των ερωτηματολογίων από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στην έρευνα.

Λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του προγραμματικού σχεδιασμού του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ,¹⁰⁶ σύμφωνα με την οποία οκτώ μέτρα εξυπηρετούν την πολιτική της ισότητας ευκαιριών (Μέτρο 1.1., Μέτρο 1.2., Μέτρο 2.4., Μέτρο 2.6., Μέτρο 3.1., Μέτρο 4.1., Μέτρο 4.2., Μέτρο 5.1.), αποφασίστηκε να επικεντρωθεί η μελέτη κατά κύριο λόγο στην περιγραφή των Μέτρων του Άξονα 4, καθώς επίσης και στα Μέτρα των υπόλοιπων Αξόνων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων. Ωστόσο, μετά την επεξεργασία και αξιολόγηση των απαντήσεων των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων που λάβαμε,¹⁰⁷ αλλά και από τη σχετική ενημέρωση και καθοδήγηση που δόθηκε από τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, διαπιστώθηκε ότι ουσιαστικά μόνο τρία (3) Μέτρα περιλαμβάνουν Έργα και Δράσεις που σχετίζονται με το φύλο και συγκεκριμένα τα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την αναφορά του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων¹⁰⁸ σε ό, τι αφορά την οριζόντια πολιτική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. 2000-2006 παρουσίασε συνάφεια μέσω δύο κυρίως Αξόνων, του Άξονα Προτεραιότητας 1: «Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην εργασία για όλους και ιδιαίτερα για όσους απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό», αλλά και του Άξονα Προτεραιότητας 4: «Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας».

Ειδικότερα, στον Άξονα Προτεραιότητας 1 περιλαμβάνεται η Ενέργεια για το Ολοήμερο Σχολείο, που συνέβαλε στη διευκόλυνση κυρίως της εργαζόμενης μητέρας στο να εργαστεί ή να βελτιώσει τα επαγγελματικά της προσόντα. Επίσης, στον Άξονα Προτεραιότητας 4, πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που αφορούσαν σε δράσεις αποκλειστικά με στόχο τις γυναίκες, όπως: προγράμματα υποστήριξης επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών, προγράμματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού με βάση τη διάσταση του φύλου, προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης, με ειδικά προγράμματα σε θέματα ισότητας για την προσέλευση γυναικών σε τομείς, όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη.

Με βάση λοιπόν τα προαναφερθέντα, αποφασίστηκε να περιοριστούμε και να επικεντρωθούμε στα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2.¹⁰⁹

104 Collins, J. & Hussey, R., *Business Research*, Palgrave McMillan, 2003, σ. 55.

105 Παρασκευόπουλος, Ι.Ν., *Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Επιστήμες Συμπεριφοράς*, τόμος Α, Αθήνα, 1990, σ. 23.

106 Το σχετικό κείμενο περιλαμβάνεται στην ιστοσελίδα www.epaeek.gr

107 Σχετική περιγραφή των δεδομένων των ερωτηματολογίων πραγματοποιείται σε επόμενα κεφάλαια.

108 Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προγραμματική Περίοδος 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση (Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Ε/2007/5634/16-11-2007), Αθήνα, 2007, σσ. 61-62.

109 Σχετική αναφορά των στόχων και των επιμέρους Κατηγοριών Πράξεων γίνεται στο Κεφάλαιο 2.

Αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των Δράσεων των Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, που σχετίζονται με το φύλο, καθώς και η αποτίμηση των αποτελεσμάτων των Δράσεων αυτών, προκειμένου να διαπιστωθούν οι συνέπειες που είχαν, τόσο στην προώθηση των θεμάτων ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση όσο και στη διαμόρφωση εκπαιδευτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων. Οι ειδικότεροι στόχοι της έρευνας διατυπώνονται υπό μορφή διερευνητικών ερωτημάτων στο Υποκεφάλαιο 3.5.

3.2. Δείγμα

Το δείγμα αρχικά αποτέλεσαν όλοι οι Τελικοί Δικαιούχοι που υλοποιούν Έργα που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και εντάσσονταν στα οκτώ Μέτρα των προαναφερθέντων Αξόνων. Στοιχεία για το συνολικό αριθμό τους και τον τίτλο των Πράξεων/Έργων που υλοποιούν αντλήσαμε από την ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.¹¹⁰ Σχετικός Πίνακας με τον τίτλο της Πράξης/Έργου, το όνομα των Τελικών Δικαιούχων και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους παρατίθεται στο Παράρτημα της Μελέτης.

Αρχικά, ο συνολικός αριθμός του δείγματος των Τελικών Δικαιούχων στους οποίους απευθύναμε ερωτηματολόγια ήταν **95**, οι οποίοι αποτέλεσαν το «προσκαλούμενο» δείγμα της έρευνάς μας.¹¹¹ Ανάμεσά τους περιλαμβάνονταν οι Τελικοί Δικαιούχοι που υλοποιούσαν Πράξεις/Έργα (συνολικά: **671 δράσεις**), που εντάσσονταν στα οκτώ Μέτρα που αρχικά είχε προβλεφθεί να επικεντρωθεί η ερευνητική ομάδα. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε, η απόφασή μας να ασχοληθούμε μόνο με τα τρία (3) προαναφερθέντα Μέτρα (1.2., 4.1. και 4.2.), λόγω της συναφούς σχέσης τους με το φύλο, μας οδήγησε στην αλλαγή του προσκαλούμενου δείγματος, το οποίο αποτέλεσαν συνολικά **28** Τελικοί Δικαιούχοι, που υλοποιούσαν αντίστοιχα **63 δράσεις** στο πλαίσιο των Μέτρων αυτών.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 1.2. υλοποιήθηκαν συνολικά εννέα (9) Δράσεις, από αντίστοιχα τέσσερις (4) Τελικούς Δικαιούχους και συγκεκριμένα από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τη Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Κοινωνικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας. Από το σύνολο των προαναφερόμενων Δράσεων, οι πέντε (5) έχουν ολοκληρωθεί, ενώ οι υπόλοιπες τέσσερις (4) ολοκληρώθηκαν το τελευταίο εξάμηνο του 2008 ή αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο επόμενο δίμηνο.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1. υλοποιήθηκαν συνολικά έντεκα (11) Δράσεις από εννέα (9) αντίστοιχα Τελικούς Δικαιούχους και συγκεκριμένα: το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του Υπουργείου Παιδείας, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Τ.Ε.Ι. Καβάλας. Αρκετές ολοκληρώθηκαν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2008, ενώ οι υπόλοιπες αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2008.

Στο πλαίσιο του Μέτρου 4.2. υλοποιήθηκαν συνολικά 43 Δράσεις, από 21 αντίστοιχα Τελικούς Δικαιούχους, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Από αυτές, οι 18 έχουν ήδη ολοκληρωθεί, ενώ οι υπόλοιπες 25 αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός τριμήνου. Η κατανομή των δράσεων ανά Μέτρο, Ενέργεια, Κατηγορία Πράξης και Τελικό Δικαιούχο παρουσιάζεται στους πίνακες 1.1., 1.2. και 1.3. στο Παράρτημα της μελέτης.

Οι Τελικοί αυτοί Δικαιούχοι αποτέλεσαν το «προσκαλούμενο» δείγμα της έρευνάς μας, όπου στείλαμε το ερωτηματολόγιό μας. Παράλληλα, εκτός από την ηλεκτρονική αποστολή του ερωτηματολογίου και μετά την ενημέρωση που είχαμε από τις αρμόδιες χειρίστριες των εν λόγω Πράξεων/Έργων ότι ορισμένα από αυτά είχαν ήδη ολοκληρωθεί, αποστείλαμε σχετικά έγγραφα¹¹² προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, με αίτημα τη χορήγηση των Τελικών Εκθέσεων υλοποίησης των Έργων/Πράξεων που έχουν ολοκληρωθεί, προκειμένου να αντλήσουμε πληροφορίες στην περίπτωση που δε μας επέστρεφαν τα ερωτηματολόγια.

110 Βλ. Ενταγμένες Πράξεις στην ιστοσελίδα www.epaeak.gr

111 Για τις έννοιες «προσκαλούμενο», «προμηθεύον» βλ. σχετικά: Παρασκευόπουλος, Ι.Ν., *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*, τ. Β', Αθήνα, 1993, σσ. 29-31.

112 Τα υπ' αριθμ. πρωτ. 21400/16-7-2008 και 21401/16-7-2008 έγγραφα του Κ.Ε.Θ.Ι. προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Από το συνολικό αυτό δείγμα καταφέραμε, μετά από συνεχή επικοινωνία και υπομνήσεις προς τους Τελικούς Δικαιούχους, να μας επιστραφούν τα **19**, τα οποία αποτέλεσαν το «προμηθεύον τα δεδομένα» δείγμα. Επίσης, μας απεστάλησαν τρεις αρνητικές απαντήσεις. Το ποσοστό αυτό είναι περίπου 30% και μπορεί να θεωρηθεί ως ικανοποιητικό, δεδομένης της ελλιπούς συμμετοχής, λόγω της καθοδικής περιόδου.

Επισημαίνεται ότι από το αρχικά «προσκαλούμενο» δείγμα ανταποκρίθηκαν **10** Τελικοί Δικαιούχοι, οι οποίοι μας απέστειλαν ισάριθμα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Ωστόσο, επειδή τα Έργα των Τελικών αυτών Δικαιούχων, λόγω της μη συναφούς σχέσης τους με το φύλο, δεν ενέπιπταν στα Μέτρα¹¹³ με τα οποία αποφασίσαμε να ασχοληθούμε, προχωρήσαμε μόνο στην καταγραφή των δεδομένων των εν λόγω ερωτηματολογίων και όχι στη συνολική ερμηνεία και αποτίμησή τους.

3.3. Μέσα Συλλογής των Δεδομένων

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης προτιμήθηκε η **ποιοτική έρευνα**, προκειμένου να αποτυπωθούν όσο το δυνατόν πιο αναλυτικά οι συνέπειες των δράσεων των Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση. Εξάλλου, σύμφωνα με τον Patton (2002),¹¹⁴ η ποιοτική έρευνα χρησιμοποιείται συνήθως για τη συλλογή περιγραφικών πληροφοριών για:

- Τα προγράμματα/Προϊόντα και τους ανθρώπους που συμμετέχουν σε αυτά, τα χρησιμοποιούν ή επηρεάζονται από αυτά.
- Τα προγράμματα/Προϊόντα και τους ανθρώπους που τα δημιουργούν.

Προκειμένου να συλλέξουμε τα δεδομένα της έρευνάς μας αποφασίσαμε να κατασκευάσουμε ένα αυτοσχέδιο μέσο συλλογής ερευνητικού υλικού, που ήταν το ερωτηματολόγιο. Η κατασκευή και χρήση του ερωτηματολογίου έναντι άλλων μέσων συλλογής ερευνητικού υλικού αποφασίστηκε λόγω των μεθοδολογικών περιορισμών που υπήρχαν και συγκεκριμένα λόγω:

- Της έλλειψης ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων υλοποίησης των Έργων, από τις οποίες θα μπορούσαμε να λάβουμε τα απαραίτητα στοιχεία. Μετά από τη σχετική επικοινωνία που προηγήθηκε με τις αρμόδιες χειρίστριες των Έργων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, τα περισσότερα από αυτά δεν έχουν ολοκληρωθεί, λόγω μη λήξης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κατά το χρονικό διάστημα που εκπονήθηκε η μελέτη, ενώ και για αυτά που ολοκληρώθηκαν δεν υπήρχαν αντίστοιχες Τελικές Εκθέσεις. Η ερευνητική ομάδα με σχετικό έγγραφο που υπέβαλε προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, αιτήθηκε τη χορήγηση τελικών εκθέσεων υλοποίησης των Έργων που ολοκληρώθηκαν και παράλληλα απέστειλε το ερωτηματολόγιο ηλεκτρονικά και προς τους/τις Υπεύθυνους/-ες αυτών. Ωστόσο, από την εν λόγω Υπηρεσία μας απεστάλησαν Τελικές Εκθέσεις που αφορούν σε ορισμένα από τα Έργα που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο του Μέρους 4.2., για τα οποία όπως ενημερωθήκαμε σχετικά¹¹⁵ δεν έχουν υποβληθεί Τελικές Εκθέσεις στην Ε.Υ.Δ. Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, αλλά βρίσκονται στο Ίδρυμα που υλοποιούνται τα αντίστοιχα ερευνητικά Υποέργα. Αντίστοιχα, για κάποια άλλα που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο του Μέρους 1.2., μας απάντησαν με σχετικό έγγραφο¹¹⁶ ότι δεν περιλαμβάνουν δράσεις που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων.
- Της περιορισμένης χρονικής διάρκειας κατά την οποία θα έπρεπε να εκπονηθεί η εν λόγω μελέτη.

Επομένως, η χορήγηση ενός ερωτηματολογίου θα μας εξασφάλιζε άμεσα και σε σχετικά μικρό χρονικό διάστημα όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, καθώς το ερωτηματολόγιο θεωρείται ως μια από τις πιο διαδεδομένες μεθόδους συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιούνται, τόσο σε ποσοτικές όσο και σε ποιοτικές έρευνες.¹¹⁷ Εξάλλου, τα ερωτηματολόγια είναι οικεία σε όλους/-ες, καθώς οι περισ-

113 Τα προαναφερθέντα έργα ανήκαν στα Μέτρα 1.1., 2.4., 2.6., 3.1.

114 Patton, M., *Qualitative Research and Evaluation Methods*. (3rd ed.) Thousand Oaks, Sage Publications, 2002.

115 Το έγγραφο που μας απεστάλη είναι το υπ' αριθμ. πρωτ. 15822/24-7-2008 έγγραφο της ΕΥΔ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. και βρίσκεται στο αρχείο του Κ.Ε.Θ.Ι.

116 Το έγγραφο αυτό εστάλη από τη Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας (Διεύθυνση Σ.Ε.Π.ΕΔ), σύμφωνα με το οποίο τα προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης σχολ. ετών 2006-2007 και 2007-2008, τα οποία εντάσσονται στην Ενέργεια 1.2.2. «Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης» του Μέρους 1.2., όπου Τελικός Δικαιούχος είναι η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ., δεν περιλαμβάνουν δράσεις που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων. Το εν λόγω έγγραφο περιλαμβάνεται στο αρχείο του Κ.Ε.Θ.Ι.

117 Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M., *How to Research*. Philadelphia: Open University Press, 2001, σ. 179.

σότεροι/-ες έχουν συμπληρώσει κάποια στιγμή ένα ερωτηματολόγιο, ενώ μειώνεται και η πιθανότητα να επηρεαστούν οι ερωτηθέντες/-είσες από την άποψη του/της ερευνητή/-τριας, αφού συνήθως απαντούν στο ερωτηματολόγιο μόνοι/-ες τους.¹¹⁸

Προτιμήσαμε το ερωτηματολόγιο έναντι της συνέντευξης, αν και γνωρίζουμε ότι μια τέτοια διαδικασία θα έδινε την ευκαιρία άμεσης επικοινωνίας με τους/τις ερωτηθέντες/-είσες, καθώς και τη δυνατότητα διευκρινίσεων και συμπληρωματικών ερωτημάτων, όμως θα ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα και δε θα ήταν δυνατό να καλυφθεί όλο το δείγμα. Επίσης, ενδεχομένως να υπήρχε πίεση στα υποκείμενα της έρευνας από την παρουσία του/της ερευνητή/-τριας κατά τη διάρκεια των απαντήσεων, γεγονός το οποίο θα επηρέαζε το αποτέλεσμά της. Επιπλέον, η γεωγραφική κατανομή και διασπορά των Τελικών Δικαιούχων ήταν τέτοιας μορφής, που δεν έκανε εφικτή την πρόσβαση και τη ζωντανή, προσωπική επικοινωνία μαζί τους, ενώ ο μεγάλος αριθμός των Τελικών Δικαιούχων θα δυσχέραινε την πραγματοποίηση συνεντεύξεων.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, η κατασκευή και χορήγηση ερωτηματολογίου θεωρήθηκε ως το προσφορότερο μέσο συλλογής δεδομένων, που αφορούσαν στα διερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου σχεδιάστηκαν και διατυπώθηκαν κατά τρόπο, ώστε οι απαντήσεις να μας εξασφαλίζουν τις ζητούμενες πληροφορίες. Επιπλέον, τόσο οι ερωτήσεις όσο και οι οδηγίες για την απάντησή τους διατυπώθηκαν και διαρρυθμίστηκαν κατά τρόπο που να βοηθούν τον/την Υπεύθυνο/-η Έργου στη συμπλήρωσή του και να μην υπάρχουν παρερμηνείες. Η τήρηση των βασικών αυτών αρχών θεωρήσαμε ότι θα συμβάλει στη βελτίωση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας των ερευνητικών δεδομένων, που θα προέλθουν από ένα αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο.

Για να επιτευχθεί η «αντιπροσωπευτικού περιεχομένου» εγκυρότητα των ερωτηματολογίων, επιλέξαμε με συστηματικό τρόπο τις ερωτήσεις, επιδιώκοντας την αντιπροσωπευτικότερη εκπροσώπηση όλων των διαφορετικών μορφών του μελετώμενου αντικειμένου.¹¹⁹

3.3.1. Το Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από ερωτήσεις ανοικτού τύπου.¹²⁰ Για να συντάξουμε τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου καθορίσαμε τους επιμέρους θεματικούς άξονες που συνθέτουν τον κεντρικό στόχο της έρευνάς μας. Συγκεκριμένα, επιμερίσαμε το κεντρικό θέμα της έρευνας στις θεματικές ενότητες που το συνθέτουν και προσδιόρισαν αναλυτικά τις συγκεκριμένες πληροφορίες που έπρεπε να συλλεγούν για καθεμία από τις επιμέρους αυτές θεματικές ενότητες.

Στη συνέχεια, προχωρήσαμε στη διατύπωση των ερωτήσεων που θα μας εξασφάλιζαν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Χρησιμοποιήσαμε μόνο ανοικτού τύπου ερωτήσεις, προκειμένου να δώσουμε τη δυνατότητα στους/τις Υπευθύνους/-ες Έργων να καταγράψουν και να αποτυπώσουν όλο το εύρος των δράσεων και των πληροφοριών που ζητούσαμε.

Η μη επιλογή των κλειστών ερωτήσεων, παρά το γεγονός της ευκολότερης συμπλήρωσής, κωδικοποίησης και ανάλυσής τους, οφείλεται στη διαφορετικότητα του περιεχομένου των Έργων και των αντίστοιχων δράσεών τους, γεγονός το οποίο μας περιόριζε εκ των προτέρων στην ανεύρεση και διατύπωση κάποιων δεδομένων απαντήσεων. Ταυτόχρονα, όμως, θεωρήσαμε ότι το εύρος και η ποικιλία των απαντήσεων θα μας εξασφάλιζε όλες εκείνες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που αναζητούμε, προκειμένου να αποτυπώσουμε και να αξιολογήσουμε στο μέγιστο βαθμό τις συνέπειες των δράσεων αυτών.

Το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε έξι (6) θεματικές ενότητες, προκειμένου να διευκολυνθούν, τόσο οι ερωτηθέντες/-είσες κατά τη συμπλήρωση όσο και η ερευνητική ομάδα κατά την επεξεργασία του ερωτηματολογίου.

118 StatPac *Designing Surveys and Questionnaires*, 2007. [Online]. Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.statpac.com/surveys/index.htm#toc>

119 Οδηγίες για την κατασκευή και τη διαμόρφωση ερωτηματολογίων περιέχονται στα συγγράμματα των: Παρασκευόπουλος, Ι.Ν., *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας, ό.π.*, σσ. 81-82. Howard, K. & Sharp, J.A. *Η επιστημονική μελέτη* (μετάφραση: Β.Π. Νταλάκου), Gutenberg, Αθήνα, 1994, σσ. 213-215. Βάμβουκας, Μ.Ι., *Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, 1988, σσ. 246-263.

120 Η πλήρης μορφή του ερωτηματολογίου παρατίθεται στο Παράρτημα της Μελέτης.

Οι ερωτήσεις που περιελάμβανε το ερωτηματολόγιο έπρεπε να απαντηθούν βάσει του **Τεχνικού Δελτίου Έργου** και κατανέμονταν με βάση το περιεχόμενό τους, στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- A) Στοιχεία του Έργου
- B) Σύνοψη περιγραφή του φυσικού αντικείμενου (βάσει του Τ.Δ.Ε.)
- Γ) Δράσεις του Έργου
- Δ) Δείκτες του Έργου
- E) Εντοπισμός κενών
- ΣΤ) Διατύπωση προτάσεων

Η **πρώτη θεματική ενότητα** περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν στα **Στοιχεία του Έργου**. Στην ενότητα αυτή συμπληρώθηκαν στοιχεία, όπως ο Τίτλος του Έργου που υλοποιήθηκε, σε ποιον Άξονα Προτεραιότητας, Μέτρο, Ενέργεια και Κατηγορία Πράξεων ανήκει, καθώς και την περιοχή στην οποία υλοποιήθηκε το Έργο. Επίσης, αναφέρονται ο Φορέας Χρηματοδότησης, ο Συνολικός Προϋπολογισμός και το Ποσοστό Απορρόφησης. Τα στοιχεία αυτά είναι ιδιαίτερα χρήσιμα, καθώς διευκολύνεται αρχικά η αρχειοθέτηση των ερωτηματολογίων και στη συνέχεια η καταγραφή και αποτίμηση των δεδομένων.

Η **δεύτερη θεματική ενότητα** περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν στο **Φυσικό Αντικείμενο** του Έργου, βάσει του Τεχνικού Δελτίου. Οι τρεις πρώτες ερωτήσεις της παρούσας ενότητας ζητούν συνοπτική περιγραφή του αντικείμενου του Έργου, καθώς και του σκοπού και των επιμέρους στόχων, προκειμένου να γίνει σαφής ο στόχος κάθε Έργου ξεχωριστά και στη συνέχεια να αναλυθούν ανά Κατηγορία πράξεων. Οι ερωτήσεις είναι οι ακόλουθες:

- Ποιο είναι το αντικείμενο του Έργου;
- Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του Έργου;
- Ποιοι είναι οι επιμέρους στόχοι του Έργου;

Στη συνέχεια ακολουθούν δύο ερωτήσεις με τις οποίες εντοπίζονται οι ωφελούμενες -άμεσα και έμμεσα- ομάδες του Έργου:

- Ποιοι/-ές είναι οι άμεσα ωφελούμενοι/-ες του Έργου; (παρακαλούμε, παραθέστε στοιχεία της Ομάδας-στόχου, όπως: ηλικιακή κατηγορία, εκπαιδευτικό επίπεδο, κ.λπ.)
- Ποιοι/-ές είναι οι έμμεσα ωφελούμενοι/-ες του Έργου;

Τέλος, ζητείται καταγραφή των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του Έργου έτσι, ώστε να αποτυπωθούν οι προσδοκίες πριν από την ολοκλήρωση του Έργου και στη συνέχεια να αποτιμηθούν οι συνέπειες των δράσεων στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

- Ποια είναι τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Έργου;

Στην **τρίτη θεματική ενότητα** ζητείται να περιγραφούν αναλυτικά οι **Δράσεις** που υλοποιήθηκαν και ειδικά αυτές που προωθούσαν άμεσα ή έμμεσα την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση. Επίσης, γίνεται αναφορά σε νέες ή συμπληρωματικές δράσεις που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν σε μελλοντικά Έργα και να στοχεύουν στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, καθώς και στα αναμενόμενα και μακροπρόθεσμα από την εφαρμογή του Έργου αποτελέσματα. Οι ερωτήσεις της τρίτης ενότητας είναι οι ακόλουθες:

- Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου/Υποέργων συμπεριλαμβάνονται Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση; Παρακαλούμε σημειώστε αναλυτικά ποιες είναι αυτές.
- Ποιες άλλες δράσεις θεωρείτε ότι θα ήταν σκόπιμο να αναπτυχθούν σε άλλο Έργο ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος αναφορικά με τις Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;
- Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα (σε ό,τι έχει καταγραφεί στο Τ.Δ.Ε.) των Δράσεων του Έργου που υλοποιήσατε/υλοποιείτε όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;
- Υπάρχουν, κατά τη γνώμη σας, μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Έργου που σχετίζονται με το φύλο και την εκπαίδευση (με βάση την Ενδιάμεση ή/και Τελική σας Έκθεση); Εάν ναι, ποια;

Στην **τέταρτη θεματική ενότητα** ζητείται να συμπληρωθεί πίνακας στον οποίο θα καταγράφονται οι μετρήσιμοι δείκτες που έχουν τεθεί και σχετίζονται με τις Δράσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στο διαχωρισμό αγοριών-κοριτσιών, ανδρών-γυναικών, εάν έχουν τεθεί ανάλογοι δείκτες.

Οι Υπεύθυνοι/-ες Έργων καλούνται να συμπληρώσουν τους δείκτες σε τέσσερις στήλες. Στην πρώτη στήλη περιγράφουν τους δείκτες, προσδιορίζοντας την κατηγορία στην οποία ανήκουν (άνδρες-γυναίκες, αγόρια-κορίτσια, κ.λπ.). Στη δεύτερη στήλη πρέπει να αποτυπώσουν τους δείκτες με βάση τον αρχικό σχεδιασμό του Τεχνικού Δελτίου Έργου. Η τρίτη στήλη συμπληρώνεται στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί το Έργο, ενώ στην τέταρτη καταγράφουν τους τελικούς δείκτες, που αντιστοιχούν στη φάση ολοκλήρωσης του Έργου. Η συμπλήρωση των στηλών αυτών ήταν ιδιαίτερα σημαντική, καθώς, μέσα από τη συγκριτική συσχέτιση των δεικτών στη φάση του αρχικού σχεδιασμού και στη φάση ολοκλήρωσης του Έργου, μας παρείχε βασικές πληροφορίες για την πορεία υλοποίησης του και την πρόοδο του φυσικού αντικειμένου, που συνέβαλαν στους στόχους του Μέτρου.

Παρακάτω παρατίθεται ο πίνακας που συμπεριλαμβάνεται στο ερωτηματολόγιο:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων ¹²¹	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου ¹²²	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου

Η **πέμπτη** και η **έκτη θεματική ενότητα** περιλαμβάνουν τον εντοπισμό των κενών, που ενδεχομένως να διαπιστώθηκαν κατά την υλοποίηση του Έργου, και την καταγραφή των βελτιωτικών προτάσεων που θα συμβάλλουν στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των Δράσεων, σε σχέση με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση κατά τη νέα προγραμματική περίοδο (Ε.Σ.Π.Α.).

Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές τις δύο τελευταίες θεματικές ενότητες είναι οι ακόλουθες:

- Από την μέχρι τώρα υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου, ποια ήταν τα σημαντικότερα εμπόδια/προβλήματα που αντιμετωπίσατε, σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των Δράσεων που σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;
- Τι θεωρείτε ότι απουσιάζει από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου και σχετίζεται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;
- Παρακαλούμε σημειώστε οτιδήποτε πιστεύετε ότι θα μπορούσε να αποτελέσει πρόταση βελτίωσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Δράσεων, σε σχέση με την ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση στη νέα προγραμματική περίοδο (Ε.Σ.Π.Α.).

Επισημαίνεται ότι στο Παράρτημα Ι, όπου γίνεται η παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας, η καταγραφή των απαντήσεων των ερωτηματολογίων επιχειρείται για τα Έργα, όλων των Μέτρων και όλων των Αξόνων και παρατίθενται οι απαντήσεις των Υπευθύνων Έργων, όπου συμπληρώθηκαν. Ωστόσο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, η ερμηνεία και ο σχολιασμός των ευρημάτων θα επικεντρωθεί μόνο στα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2., τα οποία σχετίζονται με την ισότητα των φύλων.

3.4. Διαδικασία Συλλογής των Δεδομένων

Το ερωτηματολόγιο απεστάλη προς τους/τις Υπεύθυνους/-ες Έργων των Τελικών Δικαιούχων, που υλοποιούν Έργα σχετιζόμενα με το φύλο, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο επετεύχθησαν τα αποτελέσματα των Έργων, σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό και να αποτυπωθούν τα αποτελέσματα των Δράσεων.

Η αποστολή των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Δεν προτιμήθηκε η αποστολή των ερωτηματολογίων μέσω του απλού ταχυδρομείου, καθώς θα απαιτού-

¹²¹ Η υποσημείωση που αναφερόταν ήταν η εξής : «Στην περίπτωση που οι δείκτες αφορούν σε άνδρες-γυναίκες, αγόρια-κορίτσια παρακαλούμε να το διευκρινίσετε».

¹²² Η υποσημείωση που αναφερόταν ήταν η εξής : «Η στήλη συμπληρώνεται εάν δεν έχει ολοκληρωθεί το Έργο».

σε περισσότερο χρόνο και δε θα διευκόλυνε ιδιαίτερα τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες. Δεδομένου, επίσης, ότι όλοι οι Τελικοί Δικαιούχοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και έχουν ηλεκτρονικές διευθύνσεις, κρίθηκε απαραίτητη η αποστολή των ερωτηματολογίων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εφόσον ενδείκνυται σε έρευνες όπου το δείγμα είναι μεγάλο, δεν απαιτεί πολύ χρόνο και έχει υψηλά ποσοστά ανταπόκρισης.¹²³ Προκειμένου να αποσταλούν τα ερωτηματολόγια στους/τις Υπευθύνους/-ες των Έργων, πραγματοποιήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία με τους 95 Τελικούς Δικαιούχους¹²⁴ των Πράξεων που περιλαμβάνονται στα οκτώ (8) Μέτρα (M1.1, M1.2, M2.4, M2.6, M3.1, M4.1, M4.2, M5.1), τα οποία αποτελούσαν το αρχικό μας δείγμα, τους οποίους ενημερώναμε για το σκοπό και τη σημασία της έρευνας.

Μετά την τηλεφωνική συνομιλία και συνεννόηση είτε με τους ίδιους τους/τις Υπευθύνους/-ες Έργων είτε με τις Γραμματείες των Δικαιούχων/Υπευθύνων, εντοπίστηκαν οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις, όπου θα αποστέλλονταν τα ερωτηματολόγια και στη συνέχεια θα προωθούνταν στον κάθε Υπεύθυνο Έργου ξεχωριστά. Σε δύο περιπτώσεις, κατόπιν παράκλησης των Τελικών Δικαιούχων, χρησιμοποιήθηκε εναλλακτικό μέσο αποστολής του ερωτηματολογίου. Όσον αφορά στην πρώτη περίπτωση (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) προτιμήθηκε η επίσημη αλληλογραφία μέσω του ταχυδρομείου,¹²⁵ ενώ στη δεύτερη περίπτωση (Διεύθυνση Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Σχεδίων) η αποστολή του ερωτηματολογίου έγινε μέσω fax.¹²⁶

Για να επιτύχουμε τη μέγιστη επιστροφή των συμπληρωθέντων ερωτηματολογίων, επικοινωνούσαμε τηλεφωνικά με τους αρμόδιους φορείς, προκειμένου να τους ανακοινώσουμε την επικείμενη αποστολή του. Με αυτό τον τρόπο ελέγχαμε κατά πόσο είναι ακριβής η ηλεκτρονική διεύθυνση του/της Υπευθύνου Έργου, στον/στην οποίο/-α θα αποστέλλονταν το ερωτηματολόγιο.

Επίσης, μαζί με το ερωτηματολόγιο, αποστέλλαμε συνοδευτική επιστολή, στην οποία παραθέτονταν βασικές πληροφορίες για τη φύση, το σκοπό και τη σπουδαιότητα της έρευνας, τα στοιχεία των ερευνητών/-τριών και του φορέα που εκπροσωπούν, καθώς και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα έπρεπε να τα συμπληρώσουν και να τα αποστείλουν ηλεκτρονικά.

Αρχικά, στις 7/7/08 η ερευνητική ομάδα απέστειλε το ερωτηματολόγιο στους Τελικούς Δικαιούχους των οποίων οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις είχαν ανευρεθεί, με περιθώριο να απαντηθεί μέχρι τις 11/7/08. Στο διάστημα αυτό η υπεύθυνη της ερευνητικής ομάδας παρέλαβε **13** συμπληρωμένα ερωτηματολόγια και **3** αρνητικές απαντήσεις.

Μετά την παρέλευση του προαναφερόμενου χρονικού διαστήματος που είχαμε θέσει και καθώς δεν είχαμε τον πλήρη αριθμό των επιστραφέντων ερωτηματολογίων είτε λόγω του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο εστάλη (θερινή περίοδος), είτε λόγω της απροθυμίας ορισμένων να απαντήσουν, το αποστείλαμε εκ νέου, θέτοντας ως νέα προθεσμία επιστροφής στις 18/7/2008.

Αυτή τη φορά τα ερωτηματολόγια τα αποστείλαμε προς τους Τελικούς Δικαιούχους των Έργων που εντάσσονταν στα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2. και σχετίζονταν με την ισότητα των φύλων, όπως σχετικά έχει προαναφερθεί σε προηγούμενο Υποκεφάλαιο. Τα προσωπικά στοιχεία επικοινωνίας των Υπευθύνων των Έργων τα λάβαμε μετά την επικοινωνία που είχαμε με τις αρμόδιες χειρίστριες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης. Προκειμένου να αυξηθεί ο βαθμός ανταπόκρισης και να επιστραφούν όσο το δυνατόν περισσότερα απαντημένα ερωτηματολόγια έτσι, ώστε το δείγμα να είναι αντιπροσωπευτικό, επιχειρήθηκε εκ νέου τηλεφωνική επικοινωνία με τους Τελικούς Δικαιούχους, οι οποίοι έλαβαν το ερωτηματολόγιο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 14/7/08, με περιθώριο απάντησης έως τις 18/7/08.

Στο χρονικό αυτό διάστημα παραλάβαμε έξι (**6**) συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι μέχρι τις 30/7/2008 συνέχιζαν να μας στέλνουν ερωτηματολόγια (**9**), παρά το προκαθορισμένο χρονικό διάστημα που τους είχαμε θέσει, ενώ στις αρχές Σεπτεμβρίου παραλάβαμε ακόμη ένα (**1**). Συνολικά παραλάβαμε εικοσιεννέα (**29**) συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, εκ των οποίων τα

123 Balter, K., Balter, O., Fondell, E. & Lagerros, Y. Web-based and Mailed Questionnaires: A Comparison of Response Rates and Compliance. *Epidemiology*, 16 (4), 2005, pp. 577-579.

124 Βλ. σχετικά : Πίνακα 1.1. στο Παράρτημα της Μελέτης.

125 Το σχετικό έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 21370/10-7-08, που απεστάλη προς το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της Μελέτης.

126 Το εν λόγω fax απεστάλη στις 10/7/08 και περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της Μελέτης.

δεκαεννέα (19) αποτέλεσαν το τελικό δείγμα της έρευνας μας, καθώς συμπληρώθηκαν από Τελικούς Δικαιούχους, των οποίων τα Έργα σχετίζονται με το φύλο.

3.5. Διερευνητικά Ερωτήματα

Οι συγκεκριμένοι στόχοι της έρευνας, οι οποίοι διατυπώνονται υπό τη μορφή διερευνητικών ερωτημάτων είναι οι ακόλουθοι:

1. Ποιος είναι ο βασικός σκοπός και οι επιμέρους στόχοι υλοποίησης του κάθε Έργου;
2. Ποιες είναι οι Δράσεις του Έργου που προωθούν την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;
3. Πού στοχεύουν οι Δράσεις αυτές; (άμεσα/έμμεσα ωφελοούμενοι/-ες)
4. Ποια είναι τα αποτελέσματα των Δράσεων αυτών;
5. Πώς συνέβαλαν οι Δράσεις αυτές στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;
6. Ποιος είναι ο αριθμός των επωφελοούμενων από τις Δράσεις;
7. Ποιες είναι οι προτάσεις και οι προοπτικές για νέα αντικείμενα έρευνας;

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται συνθετική παρουσίαση και κριτική εξέταση των Δράσεων και των αποτελεσμάτων των Έργων που αφορούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση και επιχειρείται μια συνοδική αποτίμηση των αποτελεσμάτων των Δράσεων αυτών. Επισημαίνεται ότι η ερμηνεία των ευρημάτων ανά Τελικό Δικαιούχο και Κατηγορία Πράξεων θα επικεντρωθεί μόνο στα Μέτρα 1.2., 4.1. και 4.2., τα οποία σχετίζονται με την ισότητα των φύλων, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

4.1. Συνθετική Παρουσίαση των Δράσεων και Ερμηνεία των Αποτελεσμάτων των Έργων

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Κατηγορία Πράξεων 1.2.3.α. Οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων, στόχευσαν στην υποστήριξη των μαθητών/-τριών του Δημοτικού σχολείου, προκειμένου να ξεπεράσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να καταπολεμηθεί η σχολική αποτυχία και η διαρροή και να εξασφαλιστεί η ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Συνέβαλαν, επίσης, αποφασιστικά στη διευκόλυνση της οικογένειας του/της μαθητή/-τριας -κυρίως των μητέρων που παραδοσιακά στην Ελλάδα έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης των παιδιών- καθώς, μέσα από την απασχόληση και τη δημιουργική αξιοποίηση του χρόνου παραμονής του/της μαθητή/-τριας στο σχολείο, δόθηκε η δυνατότητα στις γυναίκες να ανταποκριθούν στις επαγγελματικές και κοινωνικές τους υποχρεώσεις και να ενταχθούν ή να βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν Δράσεις για την εφαρμογή και λειτουργία του Ολοήμερου προγράμματος στα Δημοτικά σχολεία, υλοποιήθηκαν κεντρικά επιμορφωτικά σεμινάρια, στα οποία συμμετείχαν στελέχη της εκπαίδευσης, καθώς και περιφερειακά και τοπικά σεμινάρια, με τη συμμετοχή των Διευθυντών/-τριών σχολείων και των εκπαιδευτικών και παρήχθη έντυπο ενημερωτικό υλικό.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, διαπιστώνουμε ότι έγιναν σημαντικές ενέργειες για:

- την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής,
- την αξιοποίηση του πρόσθετου χρόνου με εναλλακτικές μορφές μάθησης,
- την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους γονείς, και ιδιαίτερα για τις γυναίκες.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών, ο Φορέας Υλοποίησης ανέφερε δείκτες κατά την ολοκλήρωση του Έργου και σύμφωνα με αυτούς στόχευσε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα σε: α) 140.610 επωφελομένους/-ες μαθητές/-τριες από προγράμματα Ολοήμερων σχολείων, εκ των οποίων 68.900 αγόρια και 71.710 κορίτσια, β) 69.733 επιμορφωμένους/-ες εκπαιδευτές/-τριες σε λοιπά προγράμματα, εκ των οποίων 34.123 άνδρες και 35.610 γυναίκες (ανθρωποώρες: 565.335, εκ των οποίων 279.406 άνδρες και 285.929 γυναίκες), γ) 281.220 επωφελομένους γονείς των μαθητών/-τριών, εκ των οποίων 140.610 άνδρες και 140.610 γυναίκες, δ) 532 προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, και ε) 4.271 δομές που επωφελήθηκαν από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις.

Αν και ο Φορέας Υλοποίησης δεν έχει καταγράψει αρχικούς στόχους, ωστόσο η πλήρης απορρόφηση του ποσού, σε ποσοστό 99,8% αποδεικνύει την επίτευξη των στόχων που ετέθησαν.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Κατηγορία Πράξεων 1.2.3.β. Το συγκεκριμένο Έργο αφορούσε στη δημιουργία του Προγράμματος Ολοήμερου στα Νηπιαγωγεία της χώρας.

Η εφαρμογή του Ολοήμερου συνέβαλε στην αναβάθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης και στην ολοκληρωμένη προετοιμασία των νηπίων για την ομαλή μετάβαση στο δημοτικό σχολείο, στην ενίσχυση της κρατικής μέριμνας, με στόχο τη μείωση των μορφωτικών διακρίσεων και τη διευκόλυνση των γονέων και κυρίως της εργαζόμενης μητέρας. Είναι το σχολείο που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας - με τους δυο γονείς να εργάζονται. Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο ερω-

τηματολόγιο, στο πεδίο «Δράσεις», προκύπτει ότι η εφαρμογή του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου είναι επιτυχημένη, καθώς οι Δράσεις ολοκληρώθηκαν στο σύνολό τους, με πλεονεκτήματα τόσο στα ίδια τα παιδιά που το παρακολουθούν, όσο και στις απαιτήσεις της σύγχρονης οικογένειας.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών, ο Φορέας Υλοποίησης ανέφερε δείκτες κατά την παρούσα φάση υλοποίησης του Έργου και σύμφωνα με αυτούς στόχευσε στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και συγκεκριμένα σε: α) 192.365 επωφελούμενους/-ες μαθητές/-τριες από προγράμματα Ολοήμερων σχολείων, εκ των οποίων 94.260 αγόρια και 98.105 κορίτσια, και 9.680, εκ των οποίων 4.744 αγόρια και 4.936 κορίτσια από λοιπά προγράμματα εκπαίδευσης, β) 4.190 επιμορφωμένους/-ες εκπαιδευτές/-τριες σε προγράμματα Ειδικής Αγωγής και λοιπά προγράμματα, εκ των οποίων 815 άνδρες και 3.375 γυναίκες (ανθρωποώρες: 40.000, εκ των οποίων 11.488 άνδρες και 28.512 γυναίκες), γ) 384.730 επωφελούμενους γονείς των μαθητών/-τριών, εκ των οποίων 192.365 άνδρες και 192.365 γυναίκες, δ) 60 προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, ε) 484 προγράμματα για μαθητές και μαθήτριες, στ) 2.300 δομές που επωφελήθηκαν από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και ζ) 484 εκδηλώσεις (ημερίδες, συνέδρια, κ.λπ.).

Δεδομένου ότι: α) οι δείκτες που αποτυπώνονται αφορούν στην παρούσα φάση και όχι στη φάση ολοκλήρωσης του Έργου και β) το ποσοστό απορρόφησης του προϋπολογισμού ανέρχεται σε 78%, θεωρούμε ότι η επίτευξη των στόχων του Έργου έχει πραγματοποιηθεί.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορίας Πράξεων 4.1.1.α. Με δεδομένο ότι στον τομέα της επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα ισότητας των φύλων των εν ενεργεία εκπαιδευτικών δεν υπήρχε μέχρι σήμερα κάποια οργανωμένη και συνεχής προσπάθεια, με συνέπεια να απουσιάζουν οποιαδήποτε μοντέλα προγραμμάτων που θα στοχεύουν στην προώθηση της ισότητας στην εκπαίδευση, οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων, στόχευσαν στην επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας των φύλων, τόσο των εκπαιδευτικών -ανδρών και γυναικών- των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και των δομών της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης όσο και των μαθητών/-τριών, των γονέων, της υπόλοιπης σχολικής κοινότητας και της ευρύτερης κοινωνίας.

Συγκεκριμένα, υλοποιήθηκαν Προγράμματα Επιμόρφωσης και Ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Επίσης, υλοποιήθηκαν Παρεμβατικά Προγράμματα, τα οποία σχεδιάζονταν και υλοποιούνταν από εκπαιδευτικούς που είχαν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα ισότητας των φύλων. Στο πλαίσιο των Παρεμβατικών Προγραμμάτων, οι εκπαιδευτικοί είχαν τη δυνατότητα να εισαγάγουν την οπτική της ισότητας των φύλων στα διάφορα μαθήματα, εμπλουτίζοντας τη διδασκαλία τους, ή να πραγματοποιήσουν άλλες δραστηριότητες, με τη μορφή σχολικών δραστηριοτήτων.

Εκπονήθηκαν Μελέτες με πλούσιο θεωρητικό υλικό σε θέματα ισότητας και σχέσεων των φύλων στις διάφορες πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και εκπαιδευτικά βιβλία, εγχειρίδια και εργαλεία.

Ακόμη, εκπονήθηκαν Εκθέσεις Αξιολόγησης, στις οποίες αποτυπώνονταν οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών σε θέματα ισότητας των φύλων, οι οποίες αποτέλεσαν εργαλείο αξιολόγησης των στάσεων και των συμπεριφορών τους.

Πραγματοποιήθηκαν διάφορες Εκδηλώσεις Ενημέρωσης, που στόχευαν, τόσο στην ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας και στην αύξηση του αριθμού των ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών όσο και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των διαφόρων φορέων και της ευρύτερης κοινωνίας γενικότερα. Τέλος, δημιουργήθηκε ιστοσελίδα, μέσα από την οποία η εκπαιδευτική κοινότητα είχε δυνατότητα πρόσβασης, ενημέρωσης και πληροφόρησης σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό που αναρτούνταν σε αυτήν.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν διαπιστώνουμε ότι:

- Επιμορφώθηκε και ευαισθητοποιήθηκε ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας των φύλων, με αποτέλεσμα να μπορούν να εντοπίζουν τη διάκριση και τα στερεότυπα του φύλου, να αναλαμβάνουν δράσεις και να υλοποιούν παρεμβάσεις για την ισότητα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Εμπλουτίστηκαν οι γνώσεις μαθητών/-τριών και σπουδαστών/-τριών από πολλά σχολεία της χώρας σε θέματα ισότητας των φύλων.

- Ενημερώθηκαν οι γονείς για τις αρχές της ισότητας των φύλων, μέσα από τις δραστηριότητες των παιδιών τους.
- Παρήχθη ένας σημαντικός αριθμός εκπαιδευτικών παραδοτέων που θα καλύψει το έλλειμμα που υπάρχει στη βιβλιογραφία σε θέματα ισότητας των φύλων.
- Προωθήθηκε η εισαγωγή των αρχών της ισότητας των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και δημιουργήθηκαν οι πρώτες τάξεις στην εκπαιδευτική κοινότητα, με στόχο την προώθηση θεμάτων που αφορούν στην ισότητα των φύλων.
- Ενημερώθηκαν και ευαισθητοποιήθηκαν οι φορείς και τα στελέχη της εκπαίδευσης για τα θέματα ισότητας των φύλων και διαπίστωσαν τις ωφέλειες που μπορεί να προκύψουν, όταν εφαρμόζονται δράσεις παρέμβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Επηρεάστηκαν οι νοοτροπίες, οι στάσεις και οι αντιλήψεις όχι μόνο των κοριτσιών αλλά και των αγοριών.
- Συνδέθηκε το θέμα της ισότητας των φύλων με τις διαδικασίες του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας και προωθήθηκε η ιδέα της συμφιλίωσης της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και από τα δύο φύλα.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών, ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε Δείκτες που αφορούσαν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γενική, Τεχνολογική) και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση και σχετίζονται με:

- τους/τις μαθητές/-τριες,
- τους/τις εκπαιδευτικούς,
- τις δομές,
- τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών,
- τα παρεμβατικά προγράμματα, και
- τα προγράμματα επιμόρφωσης μαθητών/-τριών.

Σύμφωνα με την προβλεπόμενη αποτύπωση των Δεικτών κατά την ολοκλήρωση του Έργου, στα τέλη Σεπτεμβρίου ή τέλη Νοεμβρίου του 2008 -για κάποια Υποέργα- φαίνεται ότι ο στόχος επετεύχθη πλήρως ή και υπερκαλύφθηκε ως προς:

- τους/τις μαθητές/-τριες της Τεχνολογικής από λοιπά προγράμματα εκπαίδευσης και τους/τις σπουδαστές/-τριες Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης,
- τους/τις επιμορφούμενους/-ες Εκπαιδευτικούς Τεχνολογικής και τους/τις Εκπαιδευτικούς Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, καθώς και τους/τις επιμορφούμενους/-ες Εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης σε λοιπά προγράμματα,
- τις Δομές Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, καθώς και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης που ωφελούνται από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις,
- τα Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Γενικής, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, καθώς και στελεχών των Δομών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης,
- τα Παρεμβατικά Προγράμματα, και
- τα Προγράμματα Επιμόρφωσης μαθητών/-τριών Γενικής, Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

Επιπρόσθετα, οι στόχοι που τέθηκαν σχετικά με:

- τους/τις επωφελούμενους/-ες μαθητές/-τριες Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης από λοιπά προγράμματα εκπαίδευσης,
- τους/τις επιμορφούμενους/-ες εκπαιδευτικούς Γενικής Εκπαίδευσης σε λοιπά προγράμματα,
- τους/τις επιμορφούμενους/-ες εκπαιδευτικούς Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης σε λοιπά προγράμματα και
- τα προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής και Τεχνολογικής Κατάρτισης φαίνεται εν πρώτοις ότι δεν έχουν καλυφθεί, εν τούτοις η πλήρης απορρόφηση του προϋπολογισμού του Έργου (89,58% του συνολικού προϋπολογισμού ύψους 22.322.488€¹²⁷), σε συνδυασμό με την εντυπωσιακή εικόνα που παρουσιάζεται, τόσο στη Δευτεροβάθμια Τεχνολογική Εκπαίδευση (υπερ-δεκαπλησιασμός

¹²⁷ Το ποσοστό απορρόφησης αφορά στις δαπάνες του Έργου οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί, εξοφληθεί και δηλωθεί έως και τις 21/7/2008. Στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που έχουν γίνει, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί, καθώς και οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μέχρι και τη λήξη του Έργου στις 30/11/2008. Επισημαίνεται ότι άλλα Υποέργα θα λήγουν στις 30/9/08 και άλλα στις 30/11/2008.

των επωφελομένων μαθητριών από 900 σε 10.286 και σχεδόν δεκαπλάσιασμός των επωφελομένων μαθητών από 1.300 σε 10.553 από λοιπά προγράμματα εκπαίδευσης) όσο και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση με την ένταξη νέων δεικτών, σύμφωνα με την 3η τροποποίηση και την απόφαση με αριθ. πρωτ. 28538/15-12-2006, μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε την πλήρη επίτευξη των στόχων του Έργου.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορίας Πράξεων 4.1.1.β. Με δεδομένο ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα οργανωμένη και μεθοδευμένη προσπάθεια ατομικής συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης σε έφηβους/-ες, ούτε εξειδίκευση της συμβουλευτικής και του προσανατολισμού με βάση τη διάσταση του φύλου, οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων στόχευσαν στην κατάρτιση και ευαισθητοποίηση στελεχών Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Σ.Ε.Π.), τόσο στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση όσο και στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, με θέμα τον παράγοντα φύλο στην εφηβεία και τις επαγγελματικές επιλογές, μέσω της συμμετοχής τους σε αντίστοιχα προγράμματα ευαισθητοποίησης.

Συγκεκριμένα, οργανώθηκαν Υπηρεσίες και εξοπλίστηκαν δομές Σ.Ε.Π. του ΥΠ.Ε.Π.Θ., οι οποίες αποτέλεσαν κέντρα συλλογής και διάχυσης πληροφοριών, σε σχέση με τις γυναίκες και την αγορά εργασίας, καθώς και την ισότητα των φύλων στην επαγγελματική και οικογενειακή ζωή.

Διεξήχθη έρευνα με κύριο ερευνητικό στόχο την ανίχνευση των πεποιθήσεων, των προσδοκιών, των αξιών και των επιλογών των εφήβων, των εκπαιδευτικών και των γονέων τους, αναφορικά με τις μεταβατικές διαδικασίες από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή και παράλληλα τη διερεύνηση των σχέσεων και των ρόλων των δύο φύλων στην οικογένεια και την εργασία.

Καταρτίστηκαν τα στελέχη Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, προκειμένου να αποκτήσουν την κατάλληλη τεχνογνωσία για την υλοποίηση ανάλογων προγραμμάτων, καθώς επίσης και για να προβληματιστούν σχετικά με τον παράγοντα φύλο, να μπορούν να εντοπίζουν από την πλευρά τους τα στερεότυπα και τις διακρίσεις, να αποκτήσουν δεξιότητες με τις οποίες θα διερευνούν τις ανάγκες των νεαρών εφήβων, σχετικά με τις επαγγελματικές τους επιλογές και τέλος, να εισαγάγουν τον προβληματισμό του φύλου σε θέματα ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής.

Εφαρμόστηκαν προγράμματα Σ.Ε.Π. στις σχολικές μονάδες, με τη συνεργασία μεταξύ των στελεχών Σ.Ε.Π. και των εκπαιδευτικών, οι οποίες αφορούσαν αποκλειστικά σε θέματα μετάβασης των δύο φύλων στην αγορά εργασίας και συμφιλίωσης της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή.

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν Ενέργειες Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης που αποσκοπούσαν στην ενημέρωση της εκπαιδευτικής και επιστημονικής κοινότητας, καθώς και των στελεχών Σ.Ε.Π.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν διαπιστώνουμε ότι :

- Δημιουργήθηκαν δομές Σ.Ε.Π. και Συμβουλευτικής κατάλληλα εξοπλισμένες, ώστε να προωθούν την ιδεολογία της ισότητας των φύλων, τόσο στην τοπική όσο και στην εκπαιδευτική κοινότητα.
- Επιμορφώθηκαν, κατάρτιστηκαν και απέκτησαν τεχνογνωσία τα στελέχη Σ.Ε.Π., με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν Δράσεις για την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας, στα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Προωθήθηκε η αντίληψη ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας είναι θέμα όχι μόνο των γυναικών, αλλά και των ανδρών.
- Βελτιώθηκε η ποιότητα υπηρεσιών Σ.Ε.Π. και Συμβουλευτικής που θα παρέχεται στα νεαρά άτομα, καθώς η οπτική του φύλου που ενσωματώνεται θα επιτρέπει σφαιρικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.
- Σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν Δράσεις σε δημόσιες εκπαιδευτικές μονάδες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των λοιπών φορέων, με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική.

Ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, έθεσε Δείκτες που αφορούσαν στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Συμβουλευτική στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γενική, Τεχνολογική) και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση και σχετίζονται με:

- τους/τις μαθητές/-τριες που επωφελοούνται από τα προγράμματα Σ.Ε.Π.,
- τους γονείς των μαθητών/-τριών,
- τις δομές που επωφελοούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, καθώς και τα στελέχη των δομών

που συμμετέχουν στην υλοποίηση προγραμμάτων Σ.Ε.Π., και

- τα προγράμματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Σύμφωνα με την αποτύπωση των Δεικτών κατά την παρούσα φάση του Έργου που ολοκληρώνεται στα τέλη Σεπτεμβρίου 2008, φαίνεται ότι ο στόχος:

- υπερκαλύφθηκε ως προς τις Δομές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού που υλοποιούν προγράμματα Σ.Ε.Π.,
- επετεύχθη πλήρως ως προς: τους γονείς των μαθητών/-τριών, τις Δομές Δευτεροβάθμιας Γενικής-Τεχνολογικής Εκπαίδευσης & της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα προγράμματα Σ.Ε.Π., και
- καλύφθηκε κατά το ήμισυ ως προς: τους/τις μαθητές/-τριες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γενικής, Τεχνολογικής) και τους/τις σπουδαστές/-τριες της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, τους/τις μαθητές/-τριες (γενικά) που επωφελήθηκαν από προγράμματα Σ.Ε.Π. και, τέλος, τα στελέχη των δομών Σ.Ε.Π. που συμμετείχαν στην υλοποίηση προγραμμάτων Σ.Ε.Π.

Αν και το Έργο έχει απορροφήσει το 68,2%¹²⁸ του συνολικού προϋπολογισμού, που ανέρχεται σε 11.617.375 , θα πρέπει να επισημάνουμε τη μεγάλη σημασία που έχει η επίτευξη των στόχων του Έργου σχετικά με:

- Την κατάρτιση των στελεχών Σ.Ε.Π., προκειμένου να αναγνωρίζουν την ανισότητα και τη διάκριση των φύλων σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, να σχεδιάζουν δράσεις που προωθούν την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου στις δραστηριότητες Σ.Ε.Π. και να αναλαμβάνουν και να εφαρμόζουν διαδικασίες συμβουλευτικής απαλλαγμένοι/-ες από στερεότυπα.
- Το όφελος των Δομών, τόσο της Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνολογικής όσο και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, καθώς είχαν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τους μηχανισμούς που υποβοηθούν στην ανάπτυξη της ανισότητας των φύλων, να εντοπίσουν τη διάκριση των φύλων σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, να αναγνωρίσουν την ανισότητα των ευκαιριών για τα δύο φύλα και να σχεδιάζουν δράσεις με τη διάσταση του φύλου.
- Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των οικογενειών -που αποτελούν μέρος της τοπικής κοινότητας- των μαθητών και μαθητριών στο θέμα της ισότητας των φύλων, καθώς και των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών των παιδιών τους.
- Την προώθηση της αντίληψης ότι η ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας είναι θέμα που δεν αφορά μόνο στο γυναικείο πληθυσμό, αλλά έχει ως απαραίτητη προϋπόθεση την αλλαγή στη νοοτροπία, τις στάσεις και τις αξίες, τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.δ. Καθώς από το αναλυτικό πρόγραμμα και τα σχολικά βιβλία απουσιάζουν θέματα που προωθούν την ιδεολογία της ισότητας των φύλων, οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν, στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων, στόχευσαν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στο χώρο της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εισάγοντας το σχετικό προβληματισμό στην εκπαιδευτική διαδικασία, με τη δημιουργία και παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Επίσης, η παραγωγή του υλικού αυτού θεωρητικά συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση των δύο βασικών συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας και συγκεκριμένα των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών, καθώς οι Δράσεις που υλοποιήθηκαν αφορούσαν, τόσο στην ενημέρωση των στελεχών της εκπαίδευσης όσο και στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών.

Με την παραγωγή του βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού και την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με το φύλο στην εκπαιδευτική διαδικασία, διαπιστώνουμε ότι:

- Εισήχθησαν στην εκπαιδευτική διαδικασία θέματα και ζητήματα που αφορούν και συνδέονται με τις ασύμμετρες σχέσεις ανάμεσα στα φύλα. Τα εισαγόμενα προς συζήτηση θέματα είχαν ως αφορμή είτε το περιεχόμενο των μαθημάτων, που προβλέπονται από το αναλυτικό πρόγραμμα των

¹²⁸ Το ποσοστό απορρόφησης αφορά στις δαπάνες του Έργου οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί, εξοφληθεί και δηλωθεί, με τα αντίστοιχα Μηνιαία Δελτία, έως και τις 30/6/2008. Στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που έχουν γίνει, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί, καθώς και οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μέχρι και τη λήξη του Έργου, στις 30/9/2008. Το τελικό ποσοστό απορρόφησης του Έργου θα μπορεί να δοθεί στις 30/9/2008, οπότε και ολοκληρώνεται η υλοποίηση του Έργου Καλλιπρόο.

σχολείων, είτε ήταν ανεξάρτητα από αυτά.

- Προωθήθηκε η φιλοσοφία της ισότητας των φύλων, τόσο στον ιδιωτικό χώρο της οικογένειας όσο και στο δημόσιο χώρο της εκπαίδευσης, της εργασίας, της πολιτικής, της ψυχαγωγίας.
- Αναδείχθηκε και προβλήθηκε η συμμετοχή και η θετική συνεισφορά των γυναικών στην οικογένεια, την αγορά εργασίας και γενικότερα στην εξέλιξη, την ανάπτυξη και την πρόοδο της κοινωνίας διαχρονικά.
- Χρησιμοποιήθηκε μη σεξιστική γλώσσα.
- Δημιουργήθηκε προβληματισμός για τα κοινωνικά στερεότυπα και παρουσιάστηκαν κατευθύνσεις για την εξάλειψή τους.

Επίσης, το βοηθητικό αυτό εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί παράλληλα-συμπληρωματικά ή και ανεξάρτητα από τα σχολικά εγχειρίδια, υιοθετεί τη χρήση της βιωματικής προσέγγισης, προκειμένου οι μαθητές/-τριες να προβληματιστούν και να αναθεωρήσουν τις υπάρχουσες στερεότυπες αντιλήψεις για το γυναικείο φύλο, συμβάλλει στην ανάπτυξη διαφόρων γνωστικών ικανοτήτων, καθώς προτείνει ποικίλες μεθόδους διδασκαλίας, και είναι προσαρμοσμένο κατάλληλα προς τις αντιληπτικές ικανότητες των παιδιών των διαφόρων ηλικιών, στοχεύοντας στην ανάπτυξη του προβληματισμού, την ευαισθητοποίηση και την αποτελεσματική εισαγωγή και προσέγγιση θεμάτων για την ισότητα και τις σχέσεις των φύλων.

Στο πλαίσιο του Έργου διανεμήθηκε βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.ε. Δεδομένης της έλλειψης μιας συστηματικής και οργανωμένης αξιολόγησης της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας στην εκπαίδευση, οι Δράσεις που εφαρμόζονται¹²⁹ στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων στοχεύουν στην οργάνωση και στελέχωση μιας δομής, η οποία θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί τις δράσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων και θα λειτουργεί ως Κέντρο Τεκμηρίωσης για τη συγκέντρωση, καταγραφή και επεξεργασία των εν λόγω στοιχείων, προτείνοντας νέες δράσεις και πολιτικές και ενημερώνοντας όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.

Συγκεκριμένα, εκπονούνται μελέτες, διερευνώνται οι διεθνείς πρακτικές και οι δυνατότητες συνεργασίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, μέσα από τις οποίες θα εκπονηθούν σχετικές μελέτες και εκθέσεις, θα εκδοθούν καλές πρακτικές και θα διοργανωθούν ημερίδες, με σκοπό τη δημοσιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιούνται διαπιστώνουμε ότι έχει οργανωθεί και λειτουργεί μία δομή, η οποία:

- παρακολουθεί όλη την πορεία υλοποίησης των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II που στοχεύουν στην ισότητα των φύλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και σε όλους τους τύπους σχολείων,
- αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των Δράσεων αυτών,
- ενημερώνει όλους τους Υπεύθυνους εκπαιδευτικούς Φορείς για τα ευρήματα των μελετών και ερευνών του, καθώς και για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων,
- προτείνει νέες δράσεις και πολιτικές, σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, στους αντίστοιχους Φορείς σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής,
- ευαισθητοποιεί τα στελέχη της εκπαίδευσης, μέσω της δημιουργίας κατάλληλων δράσεων και πολιτικών και συμβάλλει στην άρση στερεοτύπων, αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών στο χώρο της εκπαίδευσης,
- συμβάλλει στην ανάδειξη και διάδοση Καλών Πρακτικών σε όλους τους τομείς, αναφορικά με την προώθηση των έμφυλων ζητημάτων.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.ζ. Οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων στόχευσαν:

- Στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας, προκειμένου να

¹²⁹ Η παρούσα Μελέτη εκπονείται στο πλαίσιο Έργου της υπό αναφορά Κατηγορίας Πράξεων. Επειδή οι Δράσεις του εν λόγω Έργου δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, χρησιμοποιείται ο ενεστωτικός χρόνος.

ευαισθητοποιηθούν και να μπορούν να αντιμετωπίζουν θέματα που αφορούν στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση και την κοινωνία, τις κοινωνικές ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη ξενοφοβία και το ρατσισμό, την πολυπολιτισμικότητα, τα ολυμπιακά ιδεώδη και άλλα συναφή θέματα.

- Στην υλοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με τη μέθοδο «project» και με συντονιστές/-τριες τους/τις επιμορφωθέντες/-είσες εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας.

Επίσης, εκπονήθηκε επιμορφωτικό υλικό για τους/τις επιμορφούμενους/-ες εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτικό υλικό για τους/τις μαθητές/-τριες που συμμετείχαν στα σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα, καθώς και ενημερωτικό υλικό. Επίσης, δημιουργήθηκε ιστοσελίδα, μέσω της οποίας είχαν τη δυνατότητα να ενημερώνονται όλοι/-ες οι εμπλεκόμενοι/-ες.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, διαπιστώνουμε ότι ευαισθητοποιήθηκε η εκπαιδευτική και μαθητική κοινότητα, καθώς και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο σε θέματα ισότητας στην κοινωνία, σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα και στους άλλους πολιτισμούς, και ανοχής στη διαφορετικότητα.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών που προηγήθηκε, ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε Δείκτες που σχετίζονται με:

- τους/τις μαθητές/-τριες της Πρωτοβάθμιας, της Δευτεροβάθμιας Γενικής, της Δευτεροβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης,
- τους/τις Εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης,
- τη διοργάνωση εκδηλώσεων (ημερίδων και συνεδρίων), και
- τα προγράμματα μαθητών/-τριών Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με την αποτύπωση των Δεικτών κατά την παρούσα στιγμή φαίνεται ότι ο στόχος επετεύχθη πλήρως ή και υπερκαλύφθηκε ως προς τις τιμές σχετικά με: τους/τις μαθητές/-τριες της Πρωτοβάθμιας, της Δευτεροβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, τα προγράμματα για μαθητές/-τριες πρωτοβάθμιας και τη διοργάνωση εκδηλώσεων.

Αν και καταρχήν φαίνεται πως οι στόχοι που τέθηκαν σχετικά με τη Δευτεροβάθμια Γενική Εκπαίδευση (επιμόρφωση ανδρών και γυναικών εκπαιδευτικών, μαθητές/-τριες και προγράμματα) δεν έχουν καλυφθεί, εν τούτοις η παράταση του Έργου μέχρι το τέλος Νοεμβρίου 2008, σε συνδυασμό με το σημαντικό αναπορρόφητο ποσό (ποσοστό 32,7% του συνολικού προϋπολογισμού των 9.289.648) δίνει τη δυνατότητα στον Φορέα Υλοποίησης να πραγματοποιήσει, ως ένα βαθμό, τους τιθέμενους στόχους.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.στ. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας Πράξεων και όπως διαφαίνεται από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο της συγκεκριμένης έρευνας, προκειμένου να ενισχυθεί η ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας, δόθηκαν κίνητρα σε μαθήτριες, προκειμένου να παρακολουθήσουν ανδροκρατούμενες ειδικότητες. Παράλληλα, ενισχύθηκε η πρακτική άσκηση των μαθητριών των σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και κατάρτισης, δηλαδή δόθηκε επιδότηση, τόσο στις ασκούμενες όσο και στις επιχειρήσεις στις οποίες εκείνες απασχολήθηκαν. Σε επίπεδο βιβλιογραφίας, πραγματοποιήθηκε αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και μελέτη των τάσεων προσφοράς και ζήτησης επαγγελματιών ανά φύλο και σύνδεση αυτών με τις τάσεις που παρατηρούνται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Προκύπτει εύλογα το συμπέρασμα ότι οι Δράσεις της Κατηγορίας στο μεγαλύτερο βαθμό πραγματοποιήθηκαν και ότι προωθήθηκε η ενδυνάμωση της γυναικείας απασχολησιμότητας και επιχειρηματικότητας.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών, ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε Δείκτες που, στο πλαίσιο θετικών δράσεων υπέρ των γυναικών, αφορούσαν αποκλειστικά στο γυναικείο πληθυσμό και συγκεκριμένα: α) μαθήτριες και σπουδάστριες που επωφελήθηκαν από ειδικά προγράμματα πρακτικής άσκησης, προκειμένου να ενδυναμωθεί η γυναικεία απασχόληση και επιχειρηματικότητα, καθώς και η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, και β) μαθήτριες και σπουδάστριες που επωφελήθηκαν από ειδικά προγράμματα υποτροφιών, ως κίνητρο στον προσανατολισμό τους προς «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες.

Κατά την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου στα τέλη Ιουνίου 2008, ο ποσοτικός στόχος του

Έργου (5.000 γυναίκες) είχε σχεδόν απολύτως επιτευχθεί, καθώς 4.700 μαθήτριες και σπουδάστριες ενθαρρύνθηκαν και επωφεληθήκαν από τα ειδικά προγράμματα πρακτικής άσκησης ή υποτροφιών, με τον προσανατολισμό τους σε επαγγέλματα, που αν και έχουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας, εντούτοις η παρουσία των γυναικών σε αυτά δεν είναι ικανοποιητική. Η διαφορά που εντοπίζεται αφορά στη διαμοίραση του αριθμού των 5.000 γυναικών, αφού παρατηρούμε πως 2.810 γυναίκες (αντί 2.000 όπως αρχικά είχε προβλεφθεί) επωφεληθήκαν από υποτροφίες, ενώ 1.869 γυναίκες (αντί 3.000 όπως αρχικά είχε προβλεφθεί) επωφεληθήκαν από προγράμματα πρακτικής άσκησης.

Θα πρέπει να επισημανθεί, επίσης, πως η επίτευξη των δεικτών του Έργου -που το φυσικό του αντικείμενο ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2008 και έχει απορροφήσει το 72,5%, ενώ υπολογίζεται ότι μέχρι τη λήξη του οικονομικού αντικείμενου θα έχει απορροφήσει το σύνολο του προϋπολογισμού του- αποκτά βαρύνουσα σημασία, καθώς καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια από το Φορέα Υλοποίησης, προκειμένου να ξεπεραστούν οι προσωπικές και κοινωνικές δυσκολίες των ανήλικων κοριτσιών που, επιπλέον, χρειάζονταν τη συναίνεση του/της κηδεμόνα για να συμμετάσχουν στα προγράμματα υποτροφιών ή πρακτικής άσκησης.

Γενική Γραμματεία Ισότητας του ΥΠ.ΕΣ. - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.στ. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας, οι Δράσεις σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα σχετίζονταν με τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των Τ.Ε.Ε. και των σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και κατάρτισης με βιβλιογραφία έντυπη και ηλεκτρονική σε θέματα φύλου και ισότητας και on-line σύνδεσή τους με τη Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων (Β.Γ.Θ.) που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας και βρίσκεται στην Αθήνα.

Πιο συγκεκριμένα, από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο, διαφαίνεται ότι εκπονήθηκε μελέτη βιβλιογραφίας ελληνικής και διεθνούς σε θέματα σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, καθώς και εκπόνηση καταλόγου βιβλιογραφίας θεμάτων Ισότητας για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των Τ.Ε.Ε. και Ι.Ε.Κ. Επίσης, το υλικό, που εκπονήθηκε, διανεμήθηκε σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στις σχολικές βιβλιοθήκες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το υλικό που διανεμήθηκε στις σχολικές μονάδες της χώρας λάμβανε υπόψη, πέρα από τη διάσταση του φύλου, και ειδικές πληθυσμιακές κατηγορίες που κινδυνεύουν από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και από κοινωνικό αποκλεισμό. Πραγματοποιήθηκε, επίσης, on-line σύνδεση των βιβλιοθηκών των Γυναικείων Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας με τις βιβλιοθήκες των σχολικών μονάδων για περαιτέρω διευκόλυνση των μαθητών/-τριών. Όλες οι παραπάνω Δράσεις δημοσιεύτηκαν και υποστηρίχτηκε η διάχυσή τους στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Διαφαίνεται έτσι ότι οι όλες οι Δράσεις που προβλέπονταν έχουν υλοποιηθεί και ότι μέσω του Έργου προωθείται η ισότητα των φύλων στην Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ, ο Φορέας Υλοποίησης προσδιόρισε δείκτες που αφορούσαν στο χώρο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και σχετίζονταν, τόσο με την τεκμηρίωση και τον εξοπλισμό των βιβλιοθηκών του συνόλου των σχολικών μονάδων όσο και την on-line σύνδεσή τους με τη Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων της Γ.Γ.Ι. Στο πλαίσιο αυτό, επιτεύχθηκαν οι Δείκτες που αφορούσαν στη δημιουργία τράπεζας πληροφοριών, στη διενέργεια μελετών, στην αναπαραγωγή ή προμήθεια βιβλίων και λοιπών εκπαιδευτικών μέσων εκπαίδευσης κατάρτισης, στην ανάπτυξη οπτικοακουστικού υλικού και στον εξοπλισμό βιβλιοθηκών.

Η μικρή απορρόφηση του προϋπολογισμού (20,73% του συνολικού προϋπολογισμού των 1.121.357) του Έργου που ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2008, δεν επέτρεψε την επίτευξη των δεικτών που αφορούσαν: στη δημιουργία / εκσυγχρονισμό / επέκταση των δομών, στην καταμέτρηση του εξοπλισμένου πληθυσμού, στις ενέργειες ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και διάχυσης στα Μ.Μ.Ε., στη δικτύωση των δομών, στην εκπόνηση και διάθεση έντυπου υλικού και στη διενέργεια εμπειρογνωμοσυών πιστοποίησης. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να επισημάνουμε τη μεγάλη σημασία που έχει:

- η μελέτη της βιβλιογραφίας σε θέματα ισότητας, σε συσχέτιση με τα θεματικά αντικείμενα των σχολών,
- η προμήθεια και αποστολή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού για τον εξοπλισμό των βιβλιοθηκών των σχολικών μονάδων και η on-line σύνδεσή τους με τη Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων, με απώτερο σκοπό να λειτουργήσουν οι σχολικές βιβλιοθήκες ως χώρος προσφοράς γνώσης και

πληροφόρησης για θέματα που άπτονται την προώθησης της ισότητας των δύο φύλων, καθώς και ως χώρος ευαισθητοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας για την ισότητα των δύο φύλων.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.στ. Η φιλοσοφία και οι επιμέρους στόχοι της αξιολόγησης συνδέονται άμεσα με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, με έμφαση στη διαδικασία μετάβασης από την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην αγορά εργασίας και την κοινωνία της πληροφορίας.

Οι μαθήτριες και οι σπουδάστριες διερεύνησαν τις επενέργειες των σύγχρονων αλλαγών στην εργασιακή, αλλά και στην κοινωνική σφαίρα, και τα πολλαπλά κοινωνικά προβλήματα που γεννούν οι νέες μορφές διακρίσεων και ανισοτήτων σε βάρος των γυναικών. Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, είχαν τη δυνατότητα να ευαισθητοποιηθούν και να κατανοήσουν τη σημασία που έχει η επιδίωξη συμφιλίωσης της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, ως μιας πολιτικής και να διαθέτουν ετοιμότητα στις συνεχείς «αναδομήσεις του εργασιακού χώρου», με τη γενίκευση της εφαρμογής των νέων τεχνολογιών.

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο του ερωτηματολογίου, προκύπτει ότι επιτεύχθηκαν οι Δράσεις στο σύνολό τους.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών που προηγήθηκε, ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε Δείκτες που αφορούσαν τόσο σε δείκτες εκροών, δηλαδή μελέτες εμπειρογνωμοσύνης και μελέτες αξιολόγησης όσο και σε δείκτες αποτελέσματος, δηλαδή σε θέσεις που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου.

Ο Φορέας Υλοποίησης που απορρόφησε το 100% του προϋπολογισμού του Έργου ολοκλήρωσε την υλοποίηση των Δράσεών του τον Ιούλιο 2008 και πέτυχε απολύτως τους δείκτες που αρχικά είχε θέσει.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.α. Στην Ελλάδα το θέμα των Γυναικείων Σπουδών μπήκε στο προσκήνιο στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II, σε αντίθεση με την εκπαιδευτική πραγματικότητα πολλών Ευρωπαϊκών χωρών, όπου οι γυναικείες σπουδές έχουν γνωρίσει τα τελευταία χρόνια πολύ μεγάλη ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων εκπονήθηκαν μελέτες σε θέματα φύλου και εκπαίδευσης, καθώς και σε άλλους τομείς, στις οποίες διερευνήθηκαν ζητήματα μέσα από την οπτική του φύλου. Δημιουργήθηκαν, επίσης, βάσεις δεδομένων, εκπονήθηκαν εργασίες και έρευνες, οι οποίες πραγματεύονταν κοινωνικά ζητήματα, μέσα από την οπτική του φύλου και των έμφυλων σχέσεων. Πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις, καθώς και συνέδρια και ημερίδες με προσκεκλημένους/-ες από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, καταρτισμένους/-ες σε θέματα φύλου.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, διαπιστώνουμε ότι η θεσμοποίηση των Γυναικείων Σπουδών και η λειτουργία Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δημιούργησαν νέες ευκαιρίες στο χώρο της έρευνας και της επαγγελματικής αποκατάστασης. Συγκεκριμένα:

- Δημιουργήθηκε ένα νέο επιστημονικό δυναμικό με όλα τα απαιτούμενα εφόδια για τη διερεύνηση των έμφυλων σχέσεων και την προώθηση της αρχής της ισότητας σε όλους τους τομείς της ελληνικής κοινωνίας.
- Ευαισθητοποιήθηκε το ακαδημαϊκό δυναμικό σε θέματα ισότητας και φύλου.
- Μέσα από τις βάσεις δεδομένων που δημιουργήθηκαν, πραγματοποιήθηκε λεπτομερής καταγραφή και τεκμηρίωση των μορφών ανισότητας των έμφυλων σχέσεων στην ελληνική κοινωνία αναφορικά με τις Ελληνίδες, αλλά και τις αλλοδαπές, εργαζόμενες και μη, γυναίκες.
- Διερευνήθηκαν οι ανάγκες του σύγχρονου πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της ελληνικής κοινωνίας σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, εργασία, υγεία, κ.ά.).

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών που αναφέρει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε δείκτες που σχετίζονται με τους/τις φοιτητές/-τριες που ωφελήθηκαν από το Π.Μ.Σ., καθώς και με τους/τις φοιτητές/-τριες Μεταπτυχιακών που ωφελήθηκαν από τις υποτροφίες του Πανεπιστημίου.

Σύμφωνα με την αποτύπωση των δεικτών, έχουν επιτευχθεί όλοι οι τιθέμενοι στόχοι, εκτός από τους επωφελούμενους άνδρες από προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, κάτι το οποίο μπορεί να αιτιολογηθεί από τη μεγάλη απορρόφηση γυναικείου πληθυσμού στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δείκτες που

αφορούσαν στις γυναίκες στη μία περίπτωση (επωφελοόμενες από υποτροφίες) διπλοασιάστηκαν, ενώ στην άλλη (επωφελοόμενες από Π.Μ.Σ.) υπερδιπλοασιάστηκαν, με το δείκτη να φτάνει τις 67 γυναίκες, από 27 που είχε αρχικά προβλεφθεί.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.α. Με δεδομένο ότι η ανάγκη προώθησης της θεματικής του φύλου σε όλους τους τομείς της παιδαγωγικής διαδικασίας, αναδεικνύεται σήμερα σε κεντρικό ζήτημα του ελληνικού εκπαιδευτικού γίγνεσθαι και, καθώς το θέμα των Γυναικείων Σπουδών μπήκε στο προσκήνιο την τελευταία οκταετία στην Ελλάδα, σε αντίθεση με την Ευρώπη και την Αμερική όπου τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια οι γυναικείες σπουδές έχουν μεγάλη ανάπτυξη, οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων, στόχευσαν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας, την εξειδίκευση στις Γυναικείες Σπουδές και στην προώθηση της αρχής της ισότητας στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, σχεδιάστηκε, οργανώθηκε και υλοποιήθηκε το νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις, καθώς και συνέδρια και ημερίδες με προσκεκλημένους/-ες από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, καταρτισμένους/-ες σε θέματα φύλου. Τέλος, αναπτύχθηκε συνεργασία με Συμβουλευτικούς Σταθμούς και σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, διαπιστώνουμε ότι η θεσμοποίηση των Γυναικείων Σπουδών και η λειτουργία Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, δημιούργησαν νέες ευκαιρίες στο χώρο της έρευνας και της επαγγελματικής αποκατάστασης. Συγκεκριμένα:

- Δημιουργήθηκε ένα νέο επιστημονικό δυναμικό με όλα τα απαιτούμενα εφόδια για τη διερεύνηση των έμφυλων σχέσεων και την προώθηση της αρχής της ισότητας σε όλους τους τομείς της ελληνικής κοινωνίας. Επίσης, τα στελέχη της εκπαίδευσης επιμορφώθηκαν και ειδικεύτηκαν σε θέματα ισότητας και ταυτοτήτων φύλου, προκειμένου να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν των ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι, να προωθούν δράσεις σχετικές με την ισότητα, να καθοδηγούν και να στηρίζουν τους/τις εκπαιδευτικούς στις σχολικές τάξεις και να προωθούν την εκπαιδευτική πολιτική για την ισότητα των φύλων.
- Ευαισθητοποιήθηκε το ακαδημαϊκό δυναμικό σε θέματα ισότητας και φύλου.
- Εμπλουτίστηκε η ελληνική βιβλιογραφία με διδακτικό υλικό, εγχειρίδια και βιβλία για θέματα φύλου στην εκπαίδευση και τη φεμινιστική οπτική.
- Έγινε σαφής η ανάγκη για εμπλουτισμό και των προπτυχιακών προγραμμάτων των Τμημάτων που εκπαιδεύουν εκπαιδευτικούς στη θεματική του φύλου.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης έχει θέσει στόχους που αφορούν:

- στους/τις φοιτητές/-τριες που επωφελήθηκαν από Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.),
- στους/τις μεταπτυχιακούς φοιτητές/-τριες που ωφελήθηκαν από Προγράμματα Υποτροφιών,
- σε νέα Τμήματα που δημιουργήθηκαν, και
- σε θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης ή που διατηρούνται μετά το τέλος του Ε.Π.

Σύμφωνα με την αποτύπωση των δεικτών, έχουν επιτευχθεί απολύτως όλοι οι στόχοι που τέθηκαν αρχικά, ενώ έχει απορροφηθεί το 90% του προϋπολογισμού.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.β. Με δεδομένη την έλλειψη που παρατηρείται στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε τομείς που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας, οι Δράσεις που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων στόχευσαν στην αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της προπτυχιακής εκπαίδευσης, με την εισαγωγή της οπτικής του κοινωνικού φύλου στη διδασκαλία. Οργανώθηκαν προπτυχιακά μαθήματα επιλογής για το κοινωνικό φύλο, λειτούργησε διεπιστημονικό εργαστήριο έρευνας και εκπαίδευσης για το κοινωνικό φύλο, πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια για τους/τις διδάσκοντες/-ουσες, ενώ παράλληλα διοργανώθηκαν επιστημονικές συναντήσεις και εκδηλώσεις για το κοινωνικό φύλο, με τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας.

Μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν, διαπιστώνουμε ότι έγιναν σημαντικές ενέργειες για:

- την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτών/-τριών και των εκπαιδευομένων σχετικά με την κοινωνική, οικονομική και πολιτική σημασία της έρευνας για το φύλο,

- την εντρύφηση και ανάδειξη της αρχής του mainstreaming στις κοινωνικές επιστήμες,
- τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών.

Ο Φορέας Υλοποίησης δε σημειώνει τους δείκτες κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου παρά μόνο κατά την παρούσα φάση υλοποίησής του. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, βάσει της απορρόφησης του 81% του συνολικού προϋπολογισμού, έχουν επωφεληθεί 870 άτομα (180 άνδρες και 690 γυναίκες) από Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας και έχουν δημιουργηθεί δύο (2) νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.β. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Κατηγορίας επιχειρήθηκε να καλυφθεί το κενό που υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα, όπου παρατηρείται σχετική έλλειψη Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση σε τομείς που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας. Πιο συγκεκριμένα, προωθήθηκε η ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, με την υποστήριξη και προβολή προϊόντων γυναικείων συνεταιρισμών, καθώς και η ενημέρωση και η γνώση θεμάτων φύλου και ισότητας με τη δημιουργία πύλης του Έργου με ιστοσελίδες υποστήριξης των μαθημάτων, η δημιουργία θεματικών πυλών (subject gateways) για θέματα ισότητας των δύο φύλων και η ενίσχυση διαλογικής συζήτησης στον ιστότοπο σε αντίστοιχα θέματα (forum). Επιδιώχθηκε, επίσης, συνεργασία με την Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, με γυναικείους συνεταιρισμούς και συλλόγους, καθώς και με ιδρύματα που ασχολούνται με ζητήματα που αφορούν στις γυναίκες όπως Πανεπιστημιακά Τμήματα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Ο Φορέας Υλοποίησης δε δίνει τους δείκτες κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, παρά μόνο κατά την ολοκλήρωσή του. Επομένως, δεν είναι δυνατόν να γίνει συνολική αποτίμηση των δεικτών. Γνωρίζουμε μόνο ότι συνολικά 500 φοιτητές και 600 φοιτήτριες του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας επωφεληθήκαν από τα Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας, ενώ δημιουργήθηκαν: μία θέση πλήρους απασχόλησης, μία θέση μερικής και εποχιακής απασχόλησης και διατηρήθηκαν τέσσερις θέσεις εργασίας.

Τ.Ε.Ι. Πάτρας - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.β. Στην Ελλάδα σήμερα, παρατηρείται σχετική έλλειψη Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στην ανώτατη εκπαίδευση σε τομείς που άπτονται θεμάτων φύλου και ισότητας. Το κενό αυτό επιχειρήθηκε να καλύψει η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο του ερωτηματολογίου, οι Δράσεις επικεντρώθηκαν στο σπουδαστικό σώμα του Τ.Ε.Ι. Πάτρας, στο εκπαιδευτικό και το διοικητικό προσωπικό του Τ.Ε.Ι. Πάτρας. Υπάρχουν όμως και Δράσεις που αφορούν στο σύνολο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και την ευρύτερη κοινότητα.

Από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, γίνεται φανερό ότι επιτεύχθηκαν οι Δράσεις που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων, αφού: α) οργανώθηκαν και διδάχτηκαν τέσσερα (4) μαθήματα που αφορούν στην ισότητα των φύλων, β) η οπτική του φύλου εντάχθηκε στο κύριο corpus των μαθημάτων, και γ) η βιβλιογραφία ενισχύθηκε σημαντικά στα θέματα αυτά. Παράλληλα, αναπτύχθηκε διάλογος, όχι μόνο στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία για θέματα που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων.

Σύμφωνα με την καταγραφή των δεικτών από το Φορέα Υλοποίησης του Έργου, είχαν προσδιοριστεί δείκτες που αφορούσαν σε φοιτητές και φοιτήτριες Τ.Ε.Ι. επωφελομένους/-ες από Προγράμματα Σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας. Οι δείκτες αυτοί έχουν υπερκαλυφθεί, τόσο στον ανδρικό (από 700 φοιτητές κατά τον αρχικό σχεδιασμό σε 1000 κατά την παρούσα φάση) όσο και στο γυναικείο πληθυσμό (από 1.500 φοιτήτριες κατά τον αρχικό σχεδιασμό σε 2.000), δηλαδή το σύνολο σχεδόν του Έργου έχει υλοποιηθεί αν και παρουσιάζεται μικρός δείκτης απορροφητικότητας (39%).

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.δ. Ως στόχος της συγκεκριμένης Κατηγορίας αναφέρθηκε η συλλογή και η επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων αναφορικά με:

- την παρουσία/εκπροσώπηση γυναικών εκπαιδευτικών σε θέσεις διοικητικής και παιδαγωγικής ευθύνης στη Β'/θμια Εκπαίδευση, και
- την κατά φύλο σύνθεση του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των 21 ΑΕΙ της χώρας, την κατανομή κατά φύλο και βαθμίδα και τις διαφοροποιήσεις ανάμεσα σε Σχολές κοινωνικών και ανθρωπιστικών σπουδών και σε Σχολές θετικών επιστημών.

Από τον τελικό δικαιούχο δε συμπληρώθηκαν τα πεδία που αφορούσαν στην υλοποίηση συγκεκρι-

μένων Δράσεων και στο ποσοστό απορρόφησης και, κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να εξαγάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για το κατά πόσο υλοποιήθηκαν οι Δράσεις της Κατηγορίας.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.ε. Μέσω της συγκεκριμένης Κατηγορίας προβλεπόταν η δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας δεδομένων για την κατανόηση του «μαύρου κουτιού» της ελληνικής οικογένειας και η συμβολή στη διαμόρφωση αποτελεσματικής αγροτικής πολιτικής σε ζητήματα ισότητας των φύλων. Προβλεπόταν, επίσης, η προώθηση της έρευνας σε ζητήματα φύλου στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Από τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν διαφαίνεται ότι το έργο συνέβαλε στην ένταξη της οπτικής του φύλου στα μαθήματα του Πανεπιστημίου και κατά συνέπεια στην ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε θέματα ισότητας στον αγροτικό χώρο, προκειμένου γυναίκες και άνδρες να έχουν ίσες ευκαιρίες.

Οι αρχικοί στόχοι που τέθηκαν από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών σχετίζονταν με τις νέες γυναίκες. Σύμφωνα με την αποτύπωση των τελικών δεικτών, έχουν επιτευχθεί με ακρίβεια όλοι οι στόχοι, οι οποίοι συγκεκριμένα αφορούσαν σε τρεις νέες γυναίκες ερευνήτριες και μία γυναίκα για την τεχνική υποστήριξη του Έργου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό απορρόφησης του προϋπολογισμού του Έργου ανέρχεται σε 94,7%.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.ε. Η συγκεκριμένη Κατηγορία Πράξεων συνδέεται με την προσπάθεια ενίσχυσης του Αγροτουρισμού, τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημαντικό φορέα ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων στη χώρα μας αποτέλεσαν οι γυναίκες του αγροτικού χώρου, είτε ως μεμονωμένες επιχειρηματίες είτε υπό τη μορφή συνεταιρισμών. Δεν έγινε δυνατό να διερευνηθούν εάν επιτεύχθηκαν οι επιμέρους στόχοι του Έργου, καθώς το πεδίο της έρευνας που αφορούσε στις Δράσεις δε συμπληρώθηκε.

Σύμφωνα με την περιγραφή των δεικτών, ο Φορέας Υλοποίησης, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Έργου, προσδιόρισε Δείκτες που σχετίζονται με τους/τις επωφελούμενους/-ες άνδρες και γυναίκες από Προγράμματα Ενίσχυσης των ερευνητικών ομάδων του Τ.Ε.Ι., καθώς και με τον αριθμό των δημοσιεύσεων ανακοινώσεων. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις τουλάχιστον επιτεύχθηκε ο τιθέμενος στόχος, αν και το ποσοστό απορρόφησης ανέρχεται σε 70,5%. Μάλιστα, στην περίπτωση των δημοσιεύσεων πραγματοποιήθηκαν δύο παραπάνω από τον αρχικό στόχο.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξεων 4.2.1.ε. Η παραπάνω Κατηγορία έχει άμεση σχέση και ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων των επαγγελματιών υγείας απέναντι στο φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών με την αξιολόγηση των γνώσεών τους, προκειμένου να αντιμετωπίσουν κακοποιημένες γυναίκες, με την ανάδειξη ιδιαιτεροτήτων της γυναικείας κακοποίησης σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της ίδιας Κατηγορίας, παράλληλα με το θέμα της γυναικείας κακοποίησης και της ευαισθητοποίησης του νοσηλευτικού προσωπικού που αποτέλεσαν το κυρίως αντικείμενο, προωθήθηκε και η ισότητα των δύο φύλων με την προώθηση μαθημάτων Φύλου και Ισότητας, με την ενίσχυση της βιβλιογραφίας και με την προαγωγή της γνώσης και την προώθηση της αρχής της ισότητας στο γνωστικό πεδίο του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Από τον Τελικό Δικαιούχο δε συμπληρώθηκαν οι δείκτες που τέθηκαν κατά τον αρχικό σχεδιασμό του Τ.Δ.Ε., καθώς επίσης δε συμπληρώθηκε το ποσοστό απορρόφησης. Κατά συνέπεια, δεν μπορούμε να εξαγάγουμε ασφαλή συμπεράσματα ούτε να προβούμε σε συνολική αποτίμηση των δεικτών σχετικά με την επίτευξή τους. Γνωρίζουμε μόνο ότι συνολικά 230 άτομα (80 άνδρες και 150 γυναίκες) επωφελήθηκαν από τα Προγράμματα Ενίσχυσης Ερευνητικών Ομάδων ΤΕΙ, ενώ, παράλληλα, δημοσιεύτηκαν τρεις (3) ανακοινώσεις.

4.2. Αποτίμηση Δεικτών ανά Άξονα

Συγκεντρωτικά, οι δείκτες οι οποίοι τέθηκαν από τους Φορείς Υλοποίησης των Έργων του Άξονα 1 (Μέτρο 1.2.) και Άξονα 4 (Μέτρο 4.1. και Μέτρο 4.2.) του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II αφορούσαν στα ακόλουθα:

Άξονας 1.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής και λειτουργίας του Προγράμματος Ολοήμερου στα Δημοτικά Σχολεία

(περίπου 7.036 τμήματα σε 4.271 Δημοτικά Σχολεία), καθώς και στα Νηπιαγωγεία (περίπου 2.300 Νηπιαγωγεία και 25 ειδικά Νηπιαγωγεία) της χώρας πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω:

- **332.975 επωφεληόμενοι/-ες μαθητές/-τριες από προγράμματα ολοήμερων σχολείων**, εκ των οποίων 163.160 αγόρια και 169.815 κορίτσια,
- **9.680 επωφεληόμενοι/-ες μαθητές/-τριες από λοιπά προγράμματα**, εκ των οποίων 4.744 αγόρια και 4.936 κορίτσια,
- **73.923 επιμορφωμένοι/-ες εκπαιδευτές/-τριες**, εκ των οποίων 34.938 άνδρες και 38.985 γυναίκες (ανθρωπόωρες: 605.335, εκ των οποίων 290.894 άνδρες και 314.441 γυναίκες),
- **665.950 επωφεληόμενοι γονείς των μαθητών/-τριών**, εκ των οποίων 332.975 άνδρες και 332.975 γυναίκες,
- **6.571 Δομές που ωφελήθηκαν από τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις**,
- **592 Προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών**,
- **484 Προγράμματα μαθητών/-τριών**,
- **484 εκδηλώσεις** (ημερίδες, συνέδρια, συμμετοχή σε εκθέσεις, ενημερωτικές συναντήσεις).

Άξονας 4.

Επιμόρφωση Ευαισθητοποίηση Μαθητών/-τριών, Σπουδαστών/-τριών και Φοιτητών/-τριών

Η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών και των σπουδαστών/-τριών και φοιτητών/-τριών είχε ως στόχο την εισαγωγή προβληματισμού στην εκπαιδευτική διαδικασία για τα θέματα που άπτονται της ισότητας των φύλων, ενώ δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία μετάβασης από την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο της επιμορφωτικής εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι νέοι και οι νέες είχαν την ευκαιρία να:

- διαμορφώσουν συνείδηση της ιδιότητας του/της πολίτη που θα αναγνωρίζει και θα επιδιώκει τις αρχές της ισότητας των φύλων, ως απαραίτητου συστατικού της δημοκρατίας,
- έρθουν σε επαφή με τις αρχές της φεμινιστικής παιδαγωγικής και τις αρχές της ισότητας των φύλων,
- αποκτήσουν συνείδηση της διαφορετικής διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου στην εφηβεία από το σχολείο και την οικογένεια,
- αναγνωρίσουν την ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα, στις δικές τους πρακτικές και συμπεριφορές,
- αναπτύξουν τις γνώσεις τους στα θέματα ισότητας των φύλων,
- προετοιμαστούν και να καταρτιστούν αποδοτικότερα, στην προοπτική της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό των Φορέων Υλοποίησης, προβλεπόταν η επιμόρφωση - ευαισθητοποίηση 679.439 μαθητών/-τριών, σπουδαστών/-τριών και φοιτητών/-τριών, εκ των οποίων 331.227 άνδρες και 348.212 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί **474.323 μαθητές/-τριες, σπουδαστές/-τριες και φοιτητές/-τριες**, εκ των οποίων **228.045 άνδρες** και **246.278 γυναίκες**.

Αναλυτικά ανά εκπαιδευτική βαθμίδα:

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 32.206 μαθητών/-τριών, εκ των οποίων 15.781 άνδρες και 16.425 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν ήδη επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 53.910 μαθητές/-τριες, εκ των οποίων 26.460 άνδρες και 27.450 γυναίκες.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Γενική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 320.374 μαθητών/-τριών, εκ των οποίων 155.533 άνδρες και 164.841 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 194.651 μαθητές/-τριες, εκ των οποίων 92.987 άνδρες και 101.664 γυναίκες.

Τεχνολογική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 49.620 μαθη-

τών/-τριών, εκ των οποίων 27.486 άνδρες και 22.134 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν ήδη επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 48.939 μαθητές/-τριες, εκ των οποίων 26.023 άνδρες και 22.916 γυναίκες.

Αρχική επαγγελματική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 29.878 σπουδαστών/-τριών, εκ των οποίων 11.680 άνδρες και 18.198 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 21.656 σπουδαστές/-τριες, εκ των οποίων 8.308 άνδρες και 13.348 γυναίκες.

Ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής βαθμίδας, υπήρχε από τους Φορείς Υλοποίησης η πρόβλεψη για την επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 245.000 μαθητών/-τριών, εκ των οποίων 120.000 άνδρες και 125.000 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 149.770 μαθητές/-τριες, εκ των οποίων 72.470 άνδρες και 77.300 γυναίκες.

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 2.361 φοιτητών/-τριών, εκ των οποίων 747 άνδρες και 1.614 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 5.397 φοιτητές/-τριες, εκ των οποίων 1.797 άνδρες και 3.600 γυναίκες.

Επιμόρφωση Εκπαιδευτών/-τριών των σχολικών μονάδων

Η Επιμόρφωση-Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών -ανδρών και γυναικών- στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γενική και Τεχνολογική) και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, σε θεματικές ενότητες που αφορούν, κυρίως, στην ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση, αλλά και στα θέματα των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού, της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, της πολυπολιτισμικότητας και, τέλος, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, ανδρών και γυναικών, στόχευσε στο να:

- εντοπίζουν τα στερεότυπα του φύλου, την ανισότητα και τις διακρίσεις σε όλους τους κοινωνικούς τομείς, αλλά ιδιαίτερα στο χώρο εργασίας τους, στην εκπαίδευση,
- κατανοούν τον αναπαραγωγικό ρόλο του σχολείου στη συντήρηση της κοινωνικής ανισότητας με βάση το φύλο,
- προωθούν την ισότητα με βάση τα σχετικά επιστημονικά δεδομένα,
- σχεδιάζουν και να υλοποιούν παρεμβάσεις με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων.

Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό των Φορέων Υλοποίησης προβλεπόταν η επιμόρφωση - ευαισθητοποίηση 9.500 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων 4.457 άνδρες και 5.043 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί **10.125 εκπαιδευτικοί**, εκ των οποίων **3.698 άνδρες και 6.427 γυναίκες**.

Αναλυτικά ανά εκπαιδευτική βαθμίδα:

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό δεν είχε υπολογισθεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών, εντούτοις, στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 1.377 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων 645 άνδρες και 732 γυναίκες.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Γενική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 7.948 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων 3.624 άνδρες και 4.524 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 6.867 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων 2.239 άνδρες και 4.628 γυναίκες.

Τεχνολογική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 896 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων 582 άνδρες και 314 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 1.497 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων 636 άνδρες και 861 γυναίκες.

Αρχική επαγγελματική Εκπαίδευση

Κατά τον αρχικό σχεδιασμό είχε υπολογιστεί η επιμόρφωση-ευαισθητοποίηση 456 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων 251 άνδρες και 205 γυναίκες. Στην παρούσα φάση έχουν επιμορφωθεί-ευαισθητοποιηθεί 384 εκπαιδευτικοί, εκ των οποίων 178 άνδρες και 206 γυναίκες.

Κατάρτιση αρμοδίων Στελεχών Σ.Ε.Π.

Η κατάρτιση αποσκοπούσε στο να αποκτήσουν τα Στελέχη Σ.Ε.Π. τα εφόδια, προκειμένου να:

- κατανοούν τους μηχανισμούς ανάπτυξης της ανισότητας των δύο φύλων στους διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής,
- αναγνωρίζουν τη διάκριση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών ανά φύλο,
- να σχεδιάζουν δράσεις για τον επαγγελματικό προσανατολισμό στην εκπαίδευση, εφαρμόζοντας τις αρχές της ισότητας των φύλων.

Μέσω της κατάρτισης των αρμοδίων στελεχών Σ.Ε.Π., που πραγματοποιήθηκε με **44** προγράμματα κατάρτισης, δημιουργήθηκε ένα ικανό σώμα **625** στελεχών της εκπαίδευσης που θα μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν δράσεις για την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και μετά το πέρας των Έργων. Επίσης, πραγματοποιήθηκε η διάχυση της πληροφορίας σε 756 Δομές, εκ των οποίων 651 της Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης (81 ΚΕ.ΣΥ.Π. & 570 ΓΡΑ.Σ.Ε.Π.) και 105 ΓΡΑ.Σ.Υ. της Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης).

Ευαισθητοποίηση γονέων και τοπικής κοινωνίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των Έργων κρίθηκε απαραίτητη η ευαισθητοποίηση των γονέων, αλλά και ευρύτερα της ελληνικής κοινωνίας -τοπικοί κοινωνικοί φορείς και οργανώσεις, τοπική αυτοδιοίκηση- καθώς οι αρχές της ισότητας διαχέονται μέσα από την εκπαίδευση και σε αυτήν, προκειμένου να:

- έρθουν σε επαφή, να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τις αρχές και τη φιλοσοφία της ισότητας των φύλων,
- γνωρίσουν τους προβληματισμούς της φεμινιστικής παιδαγωγικής και να προβληματιστούν για το διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης και γενικά διαπαιδαγώγησης των παιδιών τους ανάλογα με το φύλο τους.

Δομές

Σημαντικό δείκτη επιτυχίας του Άξονα αποτελεί η δημιουργία ή επέκταση ή αναβάθμιση των **Δομών** που ωφελήθηκαν από τα προγράμματα (20.155 δομές, εκ των οποίων 4.504 δομές που ωφελήθηκαν από προγράμματα Σ.Ε.Π.).

Επιμορφωτικά Προγράμματα Εκπαιδευτικών

Υλοποιήθηκαν 78 Επιμορφωτικά Προγράμματα καταμελημένα στις 13 Περιφέρειες της χώρας, στα οποία συμμετείχαν οι εν ενεργεία εκπαιδευτικοί των δημόσιων σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γενικής και Τεχνολογικής), καθώς και των σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Προγράμματα σε Σχολικές Μονάδες

Υλοποιήθηκαν 850 Παρεμβατικά Προγράμματα σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, σε καθένα από τα οποία συμμετείχαν τουλάχιστον 5 σχολικές μονάδες, εκπροσωπούμενες από έναν/μία έως δύο εκπαιδευτικούς. Συγκεκριμένα, ενώ είχε αρχικά σχεδιαστεί η συμμετοχή 3.890 δομών, στη συνέχεια συμμετείχαν στο Έργο 4.576 και συγκεκριμένα: 4.363 της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (3.573 της Γενικής Εκπαίδευσης, 790 της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) και 213 δομές ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Επίσης, από άλλα Προγράμματα, πλην των Παρεμβατικών, **ωφελήθηκαν 4.504 δομές** της Δευτεροβάθμιας και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και συγκεκριμένα: 3.015 Δομές της Γενικής Εκπαίδευσης, 565 της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, 170 δομές της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και 754 δομές ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Επιπρόσθετα, **υλοποιήθηκαν 2.451 Προγράμματα** για μαθητές/-τριες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα: 1.450 στην Πρωτοβάθμια και 1.001 στη Δευτεροβάθμια (760 στη Γενική και 241 στην Τεχνολογική Εκπαίδευση).

Προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Οι Δράσεις αυτές προωθούν την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας και, γενικότερα την κοινωνία και υλοποιούνται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση. Πραγματοποιήθηκαν **4.068 Προγράμματα** που απευθύνονται και στα δύο φύλα, αν και -κατεξοχήν-

αφορούν στη μετάβαση των νεαρών γυναικών από την εκπαίδευση στο επάγγελμα και την ενήλικη ζωή. Οι δομές που ωφελήθηκαν από τις Δράσεις αυτές ανέρχονται σε 4.504 και συγκεκριμένα: 3.015 της Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης, 565 της Δευτεροβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και 170 της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και 754 Δομές ανεξαρτήτως εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Πρακτική Άσκηση

Η ενίσχυση της πρακτικής άσκησης μαθητριών/σπουδαστριών των σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κρίθηκε απαραίτητη, προκειμένου να ενδυναμωθεί η γυναικεία απασχολησιμότητα και επιχειρηματικότητα και η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας. Στη Δράση αυτή συμμετείχαν **1.869 μαθήτριες/σπουδάστριες** (έναντι 3.000 του αρχικού στόχου).

Πρόγραμμα Υποτροφιών

Η χορήγηση υποτροφιών στις μαθήτριες/σπουδάστριες προσφέρθηκε ως κίνητρο στον προσανατολισμό των μαθητριών/σπουδαστριών προς «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες που παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Στη Δράση αυτή συμμετείχαν **2.810 μαθήτριες/σπουδάστριες** (έναντι 2.000 του αρχικού στόχου).

Διεξαγωγή ερευνών - Εκπόνηση μελετών

- Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα: προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Οδηγός Εφαρμογής και Διαχείρισης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων.
- Έρευνα (συλλογή πρωτογενούς υλικού) με κύριο στόχο την ανίχνευση των πεποιθήσεων, αξιών προσδοκιών και επιλογών των εφήβων, των γονιών τους και των εκπαιδευτικών για τις μεταβατικές διαδικασίες από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή και, παράλληλα, οι σχέσεις και οι ρόλοι των δύο φύλων στην οικογένεια και την εργασία.
- Εκπόνηση μελέτης της εθνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σε θέματα ισότητας των δύο φύλων, σε πλήρη αντιστοιχία με το επίπεδο του εκπαιδευτηρίου και τις εξειδικεύσεις που το χαρακτηρίζουν, καθώς και εκπόνηση κατάλογου βιβλιογραφίας θεμάτων Ισότητας για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των Τ.Ε.Ε. & Ι.Ε.Κ.
- Συλλογή, κριτικός σχολιασμός και οργάνωση της ψηφιοποίησης της υπάρχουσας ερευνητικής παραγωγής στον τομέα της ισότητας στην εκπαίδευση / Οριζόντια μελέτη.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των εκπαιδευτικών επιλογών.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων και πολιτικών για τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω της εκπαιδευτικής προετοιμασίας.
- Εκπαιδευτικό επίπεδο και συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας: Μελέτη βιβλιογραφικής επισκόπησης.
- Έμφυλες κοινωνικές αναπαραστάσεις στα σχολικά εγχειρίδια: Μελέτη βιβλιογραφικής επισκόπησης.
- Κατά φύλο επαγγελματικός διαχωρισμός (κάθετος και οριζόντιος): Διακρίσεις και ανισότητες κατά των γυναικών στην εκπαίδευση.
- Οδηγός εισαγωγής αρχών ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.
- Επιλογή και διαμόρφωση δεικτών σταθερής παρακολούθησης σε σχέση με το φύλο, την εκπαίδευση και την απασχόληση από πηγές στην Ελλάδα και στις χώρες της Ε.Ε.
- Παραγωγή στατιστικής σειράς δεικτών.
- Εκθέσεις εμπειρογνωμοσύνης εξειδικευμένων θεμάτων με αποδέκτες κέντρα λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής.
- Συγγραφή μελετών αξιολόγησης για Δράσεις των Έργων, π.χ.
 - Έκθεση Αξιολόγησης επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.
 - Δύο Εκθέσεις Αξιολόγησης για τα σεμινάρια επιμόρφωσης μαθητριών/σπουδαστριών: μία για τη συμβατική εκπαίδευση και μία για την εξ αποστάσεως.
 - Μία έκθεση αξιολόγησης για το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) των μαθητριών/σπουδαστριών.

- Μία έκθεση αξιολόγησης για την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης των μαθητριών/σπουδαστριών.
- Μία έκθεση αξιολόγησης για τη χορήγηση υποτροφιών στις μαθήτριες/σπουδάστριες.
- Μία έκθεση αξιολόγησης για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των Τ.Ε.Ε./Ι.Ε.Κ.
- Συγγραφή δώδεκα Μελετών Εμπειρογνωμοσύνης.
- Δώδεκα Δημοσιεύσεις.

Δημιουργία νέων τμημάτων - Εμπλουτισμός μαθημάτων με την οπτική του φύλου

- Λειτουργία δύο (2) νέων Μεταπτυχιακών Τμημάτων: α) Πανεπιστήμιο Αιγαίου: «Γυναίκες και φύλα: Ανθρωπολογικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις» και β) Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης «Παιδαγωγική της Ισότητας των Φύλων: Προωθώντας την Ιδεολογία της Ισότητας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία».
- Δημιουργία δύο (2) προαιρετικών μαθημάτων σε προπτυχιακό επίπεδο με τίτλους: «Γυναίκες και κέντρα λήψης αποφάσεων» και «Γυναίκες και πολιτική» (Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας σε Κοζάνη και Καστοριά αντίστοιχα).
- Οργάνωση και διδασκαλία τεσσάρων (4) μαθημάτων ισότητας & εμπλουτισμός αναλυτικού περιεχομένου υποχρεωτικών μαθημάτων (Τ.Ε.Ι. Πάτρας).
- Οργάνωση προπτυχιακού μαθήματος επιλογής με τίτλο: «Το φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες» (Πανεπιστήμιο Κρήτης).
- Εμπλουτισμός του περιεχομένου των μαθημάτων που σχετίζονται με την προαγωγή της γνώσης και ευαισθητοποίησης των φοιτητών/-τριών σε θέματα ισότητας των φύλων στον αγροτικό χώρο (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών).

Δημιουργία και παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των Έργων, παρήχθη εκπαιδευτικό υλικό για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή. Το υλικό αυτό χρησιμοποιεί γλώσσα μη σεξιστική, δεν αναπαράγει τα παραδοσιακά κοινωνικά στερεότυπα με βάση το φύλο, είναι σαφές και κατανοητό, επιμελημένο ως προς την εμφάνιση και εύκολα προσβάσιμο, τόσο για το διδακτικό προσωπικό όσο και για το μαθητικό/σπουδαστικό πληθυσμό.

Έτσι, ως προϊόντα των Έργων, ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε:

- Την παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή και συγκεκριμένα: 5.800 κασετίνες με έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό σε αντίστοιχα Νηπιαγωγεία, 5.470 κασετίνες με έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό σε αντίστοιχα Δημοτικά, 1.904 κασετίνες σε αντίστοιχα γυμνάσια, 1.065 κασετίνες σε αντίστοιχα Λύκεια, 485 κασετίνες σε αντίστοιχες μονάδες της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.
- Την εκπόνηση 22 εκπαιδευτικών βιβλίων, εργαλείων και πακέτων που περιλαμβάνουν βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, μεταφράσεις, εγχειρίδια και εργαλεία ευαισθητοποίησης και παρέμβασης, παρουσιάσεις, οδηγίες για τη δημιουργία υλικού προβολής και την οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων, καθώς και 2 ενημερωτικά φυλλάδια για τις ανάγκες των ημερίδων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών.
- Την προμήθεια και διανομή υλικού (έντυπου και ηλεκτρονικού) στις σχολικές βιβλιοθήκες, με στόχο τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών με θεματολογία ισότητας, εξειδικευμένη ανάλογα με τις ειδικότητες - αντικείμενα των σπουδών των σχολών, λαμβάνοντας ωστόσο ιδιαίτερη μέριμνα για τις μαθήτριες και σπουδάστριες που εντάσσονται σε ειδικές πληθυσμιακές κατηγορίες και κινδυνεύουν από αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. **Περισσότερα από 38.000 βιβλία εκπαίδευσης/κατάρτισης** έχουν διατεθεί στις 747 Δομές που εκσυγχρονίσθηκαν και επεκτάθηκαν στο πλαίσιο του Έργου.
- Τον εμπλουτισμό των Δομών Σ.Ε.Κ. με υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό), προκειμένου να διατίθεται η απαραίτητη ροή πληροφοριών για θέματα ισότητας.
- Τη δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού.

Υλικό προβολής και δημοσιότητας των Έργων

Επιτεύχθηκε η δημιουργία, αναπαραγωγή και διανομή του σχετικού υλικού προβολής και δημοσιότητας στις σχολικές μονάδες, καθώς και στις δομές Σ.Ε.Π., με στόχο την ενημέρωση των εκπαιδευτικών μονάδων και των τοπικών κοινοτήτων.

Ηλεκτρονική Δικτύωση

- Λειτουργία Τράπεζας Πληροφοριών και on line σύνδεση των βιβλιοθηκών των σχολικών μονάδων με την Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, με στόχο την περαιτέρω διευκόλυνση των μαθητών/-τριών και των σπουδαστών/-τριών, για μεγαλύτερη πληροφόρηση και απόκτηση γνώσης πέραν του αντικειμένου των σπουδών τους.
- Ηλεκτρονική δικτύωση και εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο πλαίσιο του Έργου «Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και παρεμβατικά προγράμματα για την προώθηση της ισότητας των φύλων» 4.1.1.α, με στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση του Έργου.
- Εμπλουτισμός δικτυακών κόμβων με πληροφοριακό και εκπαιδευτικό υλικό.

Διοργάνωση Εκδηλώσεων Ενημέρωσης - Ευαισθητοποίησης

Στο πλαίσιο των Έργων περιλαμβάνονται η διοργάνωση εκδηλώσεων (περίπου 1.640), όπως Ημερίδων, Διημερίδων και Συνεδρίων, Ενεργειών διάχυσης στα Μ.Μ.Ε. για την ενημέρωση: α) της εκπαιδευτικής κοινότητας και ιδιαίτερα των αρμόδιων φορέων, β) των Εκπαιδευτών/-τριών και Στελεχών Σ.Ε.Π., γ) της επιστημονικής κοινότητας και δ) των Μ.Μ.Ε. και της ευρύτερης κοινωνίας σχετικά με τους στόχους, τις Δράσεις και τα αποτελέσματα των υλοποιούμενων Έργων.

Τέλος, στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II δημιουργήθηκε το **Παρατηρητήριο για την Ισότητα στην Εκπαίδευση**, το οποίο παρακολουθεί και αξιολογεί τις δράσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων και λειτουργεί ως Κέντρο Τεκμηρίωσης για την αποτελεσματική και επιστημονική συγκέντρωση, καταγραφή και επεξεργασία των στοιχείων που αφορούν στο εν λόγω πεδίο. Η λειτουργία του Παρατηρητηρίου, μέσω της εκπόνησης μελετών/ερευνών, αλλά και μέσω της διατύπωσης προτάσεων προς τα Κέντρα Λήψης Αποφάσεων σχετικά με τη χάραξη και εφαρμογή πρωτοβουλιών/πολιτικών για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων βάσει του φύλου, συμβάλλει στην επιτυχή αντιμετώπιση της έλλειψης κεντρικά σχεδιασμένης εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων, καθώς και στη συστηματική και οργανωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της ισότητας στην εκπαίδευση.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ερμηνεία των δεδομένων της έρευνας διαφαίνεται ότι:

Η εφαρμογή και λειτουργία Ολοήμερων Προγραμμάτων σε ένα μεγάλο αριθμό Νηπιαγωγείων και Δημοτικών σχολείων συνέβαλε στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής και στη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς με την επιπρόσθετη και δημιουργική απασχόληση των παιδιών τους, δόθηκε η δυνατότητα να ανταποκριθούν στις επαγγελματικές και κοινωνικές τους υποχρεώσεις.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων σε δομές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης είχε ως αποτέλεσμα τον εμπλουτισμό των γνώσεων των μαθητών/-τριών και σπουδαστών/-τριών σε θέματα ισότητας των φύλων, την ευαισθητοποίηση ενός μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών, την εισαγωγή των αρχών της ισότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα και την επίδραση στις στάσεις και τις αντιλήψεις όχι μόνο των κοριτσιών, αλλά και των αγοριών. Επιπρόσθετα, η εφαρμογή προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, σε αντίστοιχες με τις προαναφερόμενες δομές, συνέβαλε στην κατάρτιση των στελεχών Σ.Ε.Π. και στην ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε θέματα ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής.

Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών σε θέματα ισότητας των δύο φύλων, μέσω της συμμετοχής τους σε αντίστοιχα προγράμματα, τους έδωσε τη δυνατότητα να εντοπίζουν τα στερεότυπα, όπου τα συναντούν, και συνέβαλε στη διαφοροποίηση των στάσεων των αγοριών και των κοριτσιών, αναφορικά με τις εκπαιδευτικές και τις επαγγελματικές τους επιλογές.

Η ευαισθητοποίηση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των στελεχών Σ.Ε.Π., μέσω της ενεργούς συμμετοχής τους σε προγράμματα προώθησης της ισότητας των δύο φύλων, τους κατέστησε ικανούς να διακρίνουν την αναπαραγωγή στερεοτύπων, τόσο στη δική τους στάση όσο και στην ευρύτερη εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον, τους βοήθησε στην ανάληψη δράσεων, στην υλοποίηση παρεμβάσεων για την ισότητα των δύο φύλων και στην υποστήριξη των μαθητών/-τριών στον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης των μαθητριών/σπουδαστριών συνέβαλε στην ενδυνάμωση της γυναικείας απασχολησιμότητας και επιχειρηματικότητας και διευκόλυνε την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ενώ παράλληλα η χορήγηση υποτροφιών αποτέλεσε σημαντικό κίνητρο στον προσανατολισμό των μαθητριών/σπουδαστριών προς ανδροκρατούμενες ειδικότητες που παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας.

Η λειτουργία νέων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η διδασκαλία νέων μαθημάτων, αλλά και ο εμπλουτισμός του περιεχομένου των μαθημάτων με την οπτική του φύλου σε προπτυχιακό επίπεδο, συνέβαλαν τόσο στη διεύρυνση του επιστημονικού πεδίου, αναφορικά με το ζήτημα των έμφυλων σχέσεων, όσο στην ενίσχυση του ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος σε θέματα ισότητας και φύλου.

Η δημιουργία, επέκταση ή αναβάθμιση Δομών και οι Δράσεις, που αυτές παρείχαν, προώθησαν την ισότητα των φύλων στη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό, καθώς η ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε αυτές επέτρεψε την αντιμετώπιση γενικότερων προβλημάτων των νεαρών ανδρών και γυναικών.

Η παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, έντυπου ή και ηλεκτρονικού, συνέβαλε στην υποβοήθηση των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία τους, στην ανάπτυξη των γνωστικών ικανοτήτων των παιδιών -διαφόρων ηλικιών- και στην αποτελεσματική εισαγωγή και προσέγγιση θεμάτων για την ισότητα και τις σχέσεις των φύλων, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η διεξαγωγή ερευνών και η εκπόνηση μελετών σε θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων συνέβαλαν στην ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας, την αξιολόγηση των Δράσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής και τη διατύπωση προτάσεων για την ανάληψη πρωτοβουλιών, καθώς και τη χάραξη

πολιτικών από τους φορείς σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής.

Η διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, η παραγωγή υλικού προβολής και δημοσιότητας και η ηλεκτρονική δικτύωση συνετέλεσαν στη δημοσιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων των Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, στην ενημέρωση της εκπαιδευτικής, της επιστημονικής και της μαθητικής κοινότητας, των γονέων, της ευρύτερης και της τοπικής κοινωνίας και των Μ.Μ.Ε.

Επισημαίνουμε όμως ότι κατά την εφαρμογή των ανωτέρω Δράσεων, παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες ελλείψεις:

Η περιορισμένη δυνατότητα χρήσης των νέων τεχνολογιών, που οφειλόταν, είτε στον ελλιπή εξοπλισμό είτε στις ελλιπείς γνώσεις των συμμετεχόντων/-ουσών στα εν λόγω Έργα, δυσχέραινε σε ορισμένες περιπτώσεις την υλοποίησή τους.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η έλλειψη επιμόρφωσης των στελεχών που υπηρετούσαν σε Δομές Σ.Ε.Π., σε εξειδικευμένα θέματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού με την οπτική του φύλου, περιόρισε τη δυνατότητα πλήρους αξιοποίησης των Δράσεων και των εργαλείων που τους δίνονταν.

Η χρονική καθυστέρηση στην έγκριση και κατά συνέπεια στην υλοποίηση των Έργων, που οφειλόταν είτε σε γραφειοκρατικής φύσεως εμπόδια είτε σε δυσκολίες συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Φορέων, είχε ως συνέπεια τη μείωση των Δράσεων, καθώς και του συνολικού προϋπολογισμού.

Σε μεμονωμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε μειωμένη συμμετοχή των ανδρών σε Δράσεις Έργων, η οποία ενδεχομένως να οφειλόταν είτε στην αντίληψη που επικρατεί ότι τα θέματα φύλου αφορούν κυρίως στις γυναίκες, είτε σε ελλιπή πληροφόρηση για τα θέματα αυτά.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι, παρά τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Έργων, οι Δράσεις που τελικώς εφαρμόστηκαν, στηρίχτηκαν στο σχεδιασμό και τη χάραξη πολιτικών στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. Ι, συνεχίστηκαν, εμπλουτίστηκαν και κάλυψαν -σε μεγάλο βαθμό- τους αρχικά τιθέμενους στόχους του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν, διαφαίνεται η ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με τρόπο που θα επιτρέψει την ανάπτυξη ενός σύγχρονου ευέλικτου, αποδοτικού συστήματος εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο θα είναι προσαρμοσμένο και θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες, ανάγκες και προκλήσεις.

Οι προτάσεις μας αφορούν:

- Στη δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου που θα διασφαλίζει την υλοποίηση, καθώς και τη συνέχιση της εφαρμογής των Δράσεων ισότητας.
- Στην εφαρμογή Δράσεων και την υλοποίηση Προγραμμάτων επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα της Ισότητας των Φύλων, σε άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης -πλην της Δευτεροβάθμιας- και συγκεκριμένα στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έτσι, ώστε:
 - να προωθηθούν η φιλοσοφία και οι πρακτικές των ίσων ευκαιριών, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου και της δημοκρατίας στο εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, και
 - να ενταχθεί η διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, δεδομένου ότι σε αυτή τη βαθμίδα εκπαίδευσης τα στερεότυπα παρουσιάζονται αρκετά έντονα. Αυτό αποδεικνύεται μέσα από τα κείμενα των βιβλίων, τόσο του Νηπιαγωγείου όσο και του Δημοτικού, στα οποία διαφαίνονται έντονα οι αναπαραστάσεις του γυναικείου και ανδρικού φύλου. Επομένως, αυτές είναι Δράσεις που στοχεύουν σε νέες και καινοτόμες ιδέες προώθησης της Ισότητας των Φύλων, μέσα σε ένα ανανεωτικό και βελτιωτικό πλαίσιο.
- Στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης Δράσεων παρεμφερών προς αυτές που περιγράφηκαν, με αύξηση του ποσού της χρηματοδότησης ανά Έργο, ενίσχυση των υλικοτεχνικών υποδομών, αύξηση των μόνιμων θέσεων εργασίας και υπερνίκηση εμποδίων και δυσκολιών γραφειοκρατικού τύπου.
- Στην εφαρμογή Δράσεων σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες σε διάφορες Περιφέρειες της χώρας.
- Στην ένταξη μαθημάτων, σχετικών με θέματα φύλου, σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών σε όλες τις Σχολές, καθώς και στη δημιουργία νέων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.
- Στη χρήση διευρυμένων και εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Στην παροχή κινήτρων στους/τις εκπαιδευτικούς, προκειμένου να επιμορφωθούν σε εξειδικευμένα πεδία έρευνας, γεγονός το οποίο θα διασφαλίσει τη συνέχιση της ενασχόλησής τους και μετά το πέρας της χρηματοδότησης των Έργων.
- Στη βελτίωση της ποιότητας επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, ώστε να εφοδιαστούν με την απαραίτητη γνώση, προκειμένου να αναβαθμιστεί η εκπαιδευτική διαδικασία.
- Στη διασφάλιση της δυνατότητας χρήσης των νέων τεχνολογιών, με την παροχή σύγχρονου και κατάλληλου εξοπλισμού σε όλες τις εκπαιδευτικές μονάδες, καθώς και με την κατάρτιση και εξοικείωση των συμμετεχόντων/-ουσών σε ανάλογα Έργα στις νέες τεχνολογίες.
- Στην παροχή επιμόρφωσης των στελεχών των Δομών Σ.Ε.Π. σε εξειδικευμένα θέματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού με την οπτική του φύλου, προκειμένου να εμβαθύνουν σε αυτά και να καταστούν ικανοί/-ές να αναγνωρίζουν τους μηχανισμούς αναπαραγωγής της ανισότητας, όπου τη συναντούν, τόσο οι ίδιοι/-ες όσο και οι μαθητές/-τριές τους.
- Στην ευρεία διάχυση της πληροφόρησης σχετικά με θέματα ισότητας των φύλων, μέσα από την αύξηση των επιμορφωτικών Προγραμμάτων και των Δράσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης,

η οποία θα στοχεύει, αφενός στη διαμόρφωση της αντίληψης ότι η ισότητα των φύλων δεν αποτελεί «γυναικεία» υπόθεση και αφετέρου στην αύξηση της συμμετοχής των ανδρών σε Δράσεις και Ενέργειες που αφορούν σε ζητήματα φύλου.

- Στη διασφάλιση ενός πλαισίου γόνιμης συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων Φορέων, μέσα από το συστηματικό συντονισμό των Δράσεων και των Ενεργειών, την κοινή φιλοσοφία και τους κοινούς στόχους, προκειμένου να πραγματοποιούνται αποτελεσματικά οι σχεδιαζόμενες δράσεις.
- Στην αξιοποίηση της υπάρχουσας εμπειρίας των Φορέων που έχουν υλοποιήσει ανάλογα Έργα.
- Στην επίσπευση των διαδικασιών έγκρισης των προς υλοποίηση Έργων, προκειμένου να μειωθούν οι χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες και να επιτευχθεί η απρόσκοπτη υλοποίηση των Δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσσον

- Αβδελά, Ε. & Ψαρρά, Α. (επιμ.), *Σιωπηρές ιστορίες. Γυναίκες και φύλο στην ιστορική αφήγηση*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1997.
- Ανακοίνωση της Επιτροπής *Ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ των γυναικών και των ανδρών στο σύνολο των κοινοτικών πολιτικών και στόχων* [COM (96) τελικό, 21.2.1996].
- Βάμβουκας, Μ.Ι., *Εισαγωγή στην ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και μεθοδολογία*, Γρηγόρη, Αθήνα, 1988.
- Βαρίκα, Ε. & Σκληβενίτη, Κ. (επιμ.), *Η εξέγερση αρχίζει από παλιά*, Εκδοτική Ομάδα Γυναικών, Αθήνα, 1975.
- Bourdieu, P., *Η ανδρική κυριαρχία*, Δελφίνοι, Αθήνα, 1996.
- Γενική Γραμματεία Ισότητας. *Δελτίο Τύπου: Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων*, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (2004-2008), Αθήνα, 2004.
- Γκασούκα, Μ., *Κοινωνικές-Λαογραφικές παράμετροι*, Φιλιππούλη, Αθήνα, 1999.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ., Φρόση, Λ. (επιμ.), *Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα: Προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2003.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β., Δημητρούλη, Κ., Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ., Κορωναίου, Α., Μαραγκουδάκη, Ε., Ραβάνης, Κ. (επιστ. επιμ.), *Οδηγός εφαρμογής και διαχείρισης Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2007.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. & Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ. (επιμ.), *Εκπαίδευση και φύλο*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1999.
- Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. & Ζιώγου, Σ., *Φύλο και σχολική πράξη*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1997.
- Δόκου, Μ., *Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διοίκηση της εκπαίδευσης*, text at: http://www.pspa.uoa.gr/data/download/ede/conferences/SDE_2005/papers/Dokou_Maria.pdf
- Εθνική Έκθεση της Ελλάδας, Για το 4ο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες, *Η κατάσταση των γυναικών στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 1984-1994*, Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, Γ.Γ.Ι., Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, Μάρτιος 2005.
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ), *Οδηγός εφαρμογής των πολιτικών ισότητας των φύλων στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των Δράσεων των Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ.*, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αθήνα, 2003, text at: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>
- Έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (Μάρτιος 2000), Προς την Ευρώπη της καινοτομίας και της γνώσης, text at: <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10241.htm>
- Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, *Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (C 364, 18.12.2000), text at: http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf
- Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, *Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2007/C 306/01)*, 17/12/2007, text at: http://europa.eu/lisbon_treaty/full_text/index_el.htm
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: *Χάρτης Πορείας για την Ισότητα μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την περίοδο 2006-2010* [COM(2006)92 τελικό - SEC(2006) 275].
- Ζιώγου-Καραστεργίου, Σ. & Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. *Ισότητα των φύλων και εκπαίδευση στην Ελλάδα*, στο: Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή (επιμ.), *Γυναίκες και ιδιότητα του πολίτη*, Κεφ. 2, Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1998, σσ. 33-52.
- Howard, K. & Sharp, J.A., *Η επιστημονική μελέτη* (μετάφραση: Β.Π. Νταλάκου), Gutenberg, Αθήνα, 1994.
- Ιγγλέση, Χ., *Πρόσωπα γυναικών - Προσωπεία της συνείδησης: Συγκρότηση της γυναικείας ταυτότη-*

- τας στην ελληνική κοινωνία, Οδυσσέας, Αθήνα, 1990.
- Κ.Ε.Θ.Ι., *Προς μία Κοινωνική Στρατηγική-Πλαίσιο για την ισότητα των φύλων (2001-2005)*, Αθήνα, 2000.
- Καλτσόγια-Τουρναβίτη, Ν., *Η εισαγωγή γυναικείων σπουδών στην ανώτατη παιδεία και η συμβολή τους για την αναβάθμιση της θέσης των γυναικών*, Δίνη, Αθήνα, 1989.
- Κογκίδου, Δ., *Φύλο και Αναλυτικά Προγράμματα: Η υπόσχεση των Γυναικείων Σπουδών στα Ελληνικά Πανεπιστήμια στον 21ο αιώνα*, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
- Μαραγκουδάκη, Ε., *Η διάκριση των φύλων και η κοινωνική θέση της γυναίκας, Ο αγώνας της γυναίκας - Παγκόσμιο Συνέδριο Γυναικών*, Αθήνα, 1992.
- Μαραγκουδάκη, Ε., *Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων, Παιδικά αναγνώσματα στο Νηπιαγωγείο*, Δ΄ Έκδοση, Οδυσσέας, Αθήνα, 2005.
- Ο' Brien, Μ., *Φιλοσοφία της αναπαραγωγής*, Νέα Σκέψη, Αθήνα, 1998.
- Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (10 Δεκεμβρίου 1948), text at: <http://www.unhchr.ch/udhr/lang/grk.pdf>
- Παλαιοκρασάς, Σ., Ρουσέας, Π. & Βρετάκου, Β., *Η γυμνασιακή σχολική διαρροή στην Ελλάδα. Ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, 2001.
- Παπαγιαννοπούλου, Μ., *Η έρευνα για το φύλο στην Ελλάδα - Ο ρόλος του Κ.Ε.Θ.Ι.*, Εισήγηση σε Ημερίδα με τίτλο: «Φύλο και κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα», Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 17/04/08.
- Παπαγιαννοπούλου, Μ. & Παπαρούνη, Ρ., *Οι εθνικές πολιτικές για την ισότητα των φύλων στην απασχόληση*, Κ.Ε.Θ.Ι., Αθήνα, 2005.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν., *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*, τόμος Β΄, Αθήνα, 1993.
- Παρασκευόπουλος, Ι.Ν., *Στατιστική εφαρμοσμένη στις επιστήμες συμπεριφοράς*, τόμος Α΄, Αθήνα, 1990.
- Πυργιωτάκης, Ι.Ε., *Ολοήμερο σχολείο: διεθνείς εξελίξεις και η ελληνική περίπτωση*, στο: Ι.Ε. Πυργιωτάκης (επιμ.), *Ολοήμερο Σχολείο-Λειτουργία και Προοπτικές*, ΥΠΕΠΘ-Π.Ι.-ΟΔΕΒ, Αθήνα 2002.
- Σκουτέρη-Διδασκάλου, Ν., *Ανθρωπολογικά για το γυναικείο ζήτημα*, Ο Πολίτης, Αθήνα, 1991.
- Σοφινίδου, Ε., *Σχολική διαρροή*, Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς, Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς, Αθήνα, 2004.
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, *Προγραμματική Περίοδος 2007-2013, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση*, Αθήνα, 2007.

Ξενογλώσσον

- Balter, K., Balter, O., Fondell, E. & Lagerros, Y., *Web-based and Mailed Questionnaires: A Comparison of Response Rates and Compliance*, *Epidemiology*, 16 (4), 2005, pp. 577-579.
- Blaxter, L., Hughes, C. & Tight, M., *How to Research*. Philadelphia: Open University Press, 2001.
- Collins, J. & Hussey, R., *Business Research*, Palgrave MacMillan, 2003.
- Commission of the European Communities, *White Paper: Growth, competitiveness, employment. The Challenges and ways forward into the 21st century*, COM(93) 700, December 1993, text at: http://aei.pitt.edu/1139/01/growth_wp_COM_93_700_Parts_A_B.pdf
- Council of Europe, *Declaration on equality of women and men*, Decl-16.11.88E, 16 November 1988, text at: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=609520&SecMode=1&DocId=699020&Usage=2>
- Council of Europe, *European Social Charter* (18.X.1961), Turin 1961, text at: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/035.htm>
- Council of Europe, *European Social Charter (revised)* (3.V.1996), Strasbourg 1996, text at: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/163.htm>
- Council of Europe, *National Machinery, Action Plans and Gender Mainstreaming in the Council of Europe Member States since the 4th World Conference on Women (Beijing, 1995)*, Strasbourg 2008, text at: [http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Equality/PDF_EG\(2004\)4_E.pdf](http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Equality/PDF_EG(2004)4_E.pdf)
- Mead, M., *Male and female*, Penguin Books, USA, 1949.

Patton, M., *Qualitative Research and Evaluation Methods*. (3rd ed.) Thousand Oaks SAGE Publications, 2002.

StatPac, *Designing Surveys and Questionnaires*, 2007. [Online]. Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.statpac.com/surveys/index.htm#toc>

United Nations General Assembly, *United Nations Millennium Declaration (A/RES/55/2)*, New York 2000, text at: <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf>

United Nations, *Follow-up to the Fourth World Conference on Women and to the special session of the General Assembly entitled Women 2000: gender equality, development and peace for the twenty-first century: implementation of strategic objectives and action in the critical areas of concern and further actions and initiatives*, Commission on the Status of Women, Forty-ninth session, E/CN.6/2005/CRP.8, 9 March 2005, text at: <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/csw49/documents/E-CN-6-2005-CRP8-E.pdf>

United Nations, *Report of the Ad Hoc Committee of the Whole of the twenty-third special session of the General Assembly*, Official Records, Twenty-third special session, Supplement No. 3 (A/S-23/10/Rev.1), New York, 2000, text at: <http://www.un.org/womenwatch/daw/followup/as2310rev1.pdf>

Αρθρογραφία

Στρατηγάκη, Μ., «Σπουδές φύλου και ισότητας στα Ελληνικά Πανεπιστήμια», *εφημ. Κυριακάτικη Αυγή*, Απρίλιος 2005.

Ιστοσελίδες που χρησιμοποιήθηκαν

Γενική Γραμματεία Ισότητας, www.isotita.gr

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., www.epeaek.gr

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, www.esfhellas.gr

Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, http://europa.eu/scadplus/treaties/singleact_el.htm

Ένταξη της ισότητας ευκαιριών στις κοινοτικές πολιτικές, <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10921.htm>

Ευρωπαϊκή Ένωση, www.europa.eu

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση (ΕΣΑ), http://europa.eu/scadplus/glossary/european_employment_strategy_el.htm

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10938.htm>

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, www.europarl.europa.eu

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας, www.kethi.gr

Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000-2006), www.info3kps.gr

Πέμπτο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για την Παροχή Ίσων Ευκαιριών (2001-2006), <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c10904.htm>

Συμβούλιο του Λουξεμβούργου, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/032a0006.htm

Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, http://europa.eu/scadplus/treaties/maastricht_el.htm

Συνθήκη του Άμστερνταμ, <http://www.eurotreaties.com/amsterdamtext.html>

Τέταρτο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες, <http://europa.eu/scadplus/leg/el/cha/c11903.htm>

4η Παγκόσμια Διάσκεψη Γυναικών του Ο.Η.Ε. στο Πεκίνο, <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η καταγραφή των δεδομένων αποτυπώνεται με βάση τις θεματικές ενότητες του ερωτηματολογίου. Σε κάθε μία από αυτές, αναφέρεται ο Τελικός Δικαιούχος και η Κατηγορία Πράξης. Στην πρώτη θεματική ενότητα που αφορά στα στοιχεία του κάθε Έργου η καταγραφή πραγματοποιείται ανά Άξονα και ανά Μέτρο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «1.1.2.δ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Ή ΞΕΝΗΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Ή ΞΕΝΗΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ ΓΙΑ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ Η ΑΛΛΟΓΕΝΕΙΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
ΜΕΤΡΟ	1.1. Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1.1.2. Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας - Εκπαίδευση Ενηλίκων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	1.1.2.δ Ανάπτυξη επιπέδων πιστοποίησης της γνώσης της Ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Το έργο δεν έχει γεωγραφικά όρια
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	585.000,00 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	51%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «1.2.3.α ΟΛΟΗΜΕΡΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΟΛΟΗΜΕΡΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
ΜΕΤΡΟ	1.2. Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με εναλλακτικές μορφές μάθησης

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1.2.3. Ολοήμερο Σχοδείο
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	1.2.3.α Ολοήμερα Δημοτικά Σχοδεία
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	111.049.228,04 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	99,78%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «1.2.3.β ΟΛΟΗΜΕΡΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΟΛΟΗΜΕΡΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	1. Προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
ΜΕΤΡΟ	1.2. Καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής με εναλλακτικές μορφές μάθησης
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1.2.3. Ολοήμερο Σχοδείο
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	1.2.3.β Ολοήμερα Νηπιαγωγεία
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	10.310.906,10 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	78,34%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.4.2.α ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ / ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	165-1. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.4. Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.4.2. Πρακτική Άσκηση μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών και στήριξη Γραφείων διασύνδεσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.4.2.α Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης, Γ φάση
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Το έργο δεν έχει γεωγραφικά όρια
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Γ' Κ.Π.Σ. Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	150.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	76%

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.4.2.α ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Γ΄ ΦΑΣΗ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΝΙΑΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ Γ΄ ΦΑΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.4. Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.4.2. Πρακτική Άσκηση μαθητών, σπουδαστών και φοιτητών και στήριξη Γραφείων διασύνδεσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.4.2.α Πρακτική Άσκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης, Γ΄ φάση
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Ηπείρου (Άρτα, Ιωάννινα, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα)
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΚΤ και εθνικοί πόροι
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.250.000 € (αναμένεται αύξηση προϋπολογισμού 2.808.196,48 €)
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	87%

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.6.1.α ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Κ.Π.Ε.)»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΝΩΝ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΡΧΑΝΩΝ - «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.6. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.6.1. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.6.1.α. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Νομός Ηρακλείου Κρήτης
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	205.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.6.1.α ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Κ.Π.Ε.)»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.6. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.6.1. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.6.1.α Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Αγροτική περιοχή
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	60.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	70%

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.6.1.α ΚΕΝΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Κ.Π.Ε.)»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.6. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.6.1. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.6.1.α. Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.)
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Δυτικής Μακεδονίας
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	58.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «2.6.1.η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΝΩΝΑ-ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ Α/ΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	2. Προώθηση & Βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης
ΜΕΤΡΟ	2.6. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.6.1. Προγράμματα προστασίας περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	2.6.1.η Προγράμματα σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού περιβάλλοντος
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Πελοποννήσου
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙ.Π.Ε.Ε.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	21.250 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	(Το φυσικό αντικείμενο του έργου έχει ολοκληρωθεί, υπολείπεται το οικονομικό αντικείμενο)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «3.1.1.α ΊΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΒΩΝ - ΘΥΡΙΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ / ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΊΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΒΩΝ - ΘΥΡΙΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	3. Ανάπτυξη και Προώθηση της Επιχειρηματικότητας και Προσαρμοστικότητας των Νέων
ΜΕΤΡΟ	3.1. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.1.1. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών στην επαγγελματική εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	3.1.1.α Ίδρυση και λειτουργία κόμβων - θυρίδων επιχειρηματικότητας για την ενθάρρυνση και στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΚΤ 75% & ΠΔΕ ΥΠ.Ε.Π.Θ. 25%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.900.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «3.1.2.α Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου μηχανισμού παρακολούθησης του επιχειρηματικού τοπίου, αποτίμησης και πολιτικών προβλεψής»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ / ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου - μηχανισμού παρακολούθησης του επιχειρηματικού τοπίου, αποτίμησης και πολιτικών προβλεψής
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	3. Ανάπτυξη και Προώθηση της Επιχειρηματικότητας και Προσαρμοστικότητας των Νέων
ΜΕΤΡΟ	3.1. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής δράσης και καινοτομικών εφαρμογών στην επαγγελματική εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.1.2 Προγράμματα επιχειρηματικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	3.1.2.α Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου - μηχανισμού παρακολούθησης του επιχειρηματικού τοπίου, αποτίμησης και πολιτικών πρόβλεψής
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΚΤ 75% ΠΔΕ-ΥΠ.Ε.Π.Θ. 25%
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	850.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «3.1.2.β Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων καινοτομικών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών και σπουδαστών»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΦΑΣΗ 2
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	3. Ανάπτυξη & Προώθηση της Επιχειρηματικότητας και Προσαρμοστικότητας των Νέων
ΜΕΤΡΟ	3.1. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής ενέργειας και καινοτόμων εφαρμογών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.1.2 Προγράμματα επιχειρηματικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	3.1.2.β Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δράσεων καινοτομικών εφαρμογών και μαθημάτων επιλογής φοιτητών και σπουδαστών
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Νομός Αχαΐας
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	200.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	75%

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.α ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλων με έμφαση στην υποστήριξη της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης των γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.α Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και παρεμβατικά προγράμματα για την προώθηση της ισότητας των φύλων
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	25.000.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	89,58% (22.322.488) ¹³⁰

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.β ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ: ΠΡΩΘΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ
ΦΥΛΟΥ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.β Προγράμματα Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

¹³⁰ Το ποσοστό απορρόφησης αφορά στις δαπάνες του Έργου οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί, εξοφληθεί και δηλωθεί έως και τις 21/7/2008. Στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που έχουν γίνει, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί, καθώς και οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μέχρι και τη λήξη του Έργου στις 30/11/2008. Επισημαίνεται ότι άλλα Υποέργα θα λήξουν στις 30/9/08 και άλλα στις 30/11/2008.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	11.617.374,43 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	68,2% ¹³¹

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.6 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ / ΤΜΗΜΑ Φ.Π.Ψ. / ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΦΥΛΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα Υποστήριξης Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.δ Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Ηπείρου
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.574.455,05 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.ε: ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών

¹³¹ Το ποσοστό απορρόφησης αφορά στις δαπάνες του Έργου οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί, εξοφληθεί και δηλωθεί, με τα αντίστοιχα Μηνιαία Δελτία, έως και τις 30/6/2008. Στο ποσοστό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που έχουν γίνει, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί, καθώς και οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μέχρι και τη λήξη του Έργου, στις 30/9/2008. Το τελικό ποσοστό απορρόφησης του Έργου θα μπορεί να δοθεί στις 30/9/2008, οπότε και ολοκληρώνεται η υλοποίηση του Έργου «Καθημέρι».

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα Υποστήριξης της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Γυναίκες
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.ε Δομές για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα: Παρατηρητήριο παρακολούθησης και αξιολόγησης
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Διαρθρωτικό Ταμείο (80%) και Κρατική Συμμετοχή (20%)
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	951.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.ζ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΩΘΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα προώθησης της ισότητας των φύλων με έμφαση στην υποστήριξη της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.ζ. Εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα στην κοινωνία
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II - Γ΄ Κ.Π.Σ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	9.289.648,05 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	32.68%

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.στ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.στ Θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Το έργο δεν έχει γεωγραφικά όρια
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	75% Ευρωπαϊκή ένωση 25% Υπουργείο Παιδείας
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	150.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	100%

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.στ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ του ΥΠΕΣΔΔΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΘΕΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΜΕΛΕΤΗ - ΕΡΕΥΝΑ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ)
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.στ Θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠΕΣΔΔΑ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.121.356,47 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	20,73%

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.1.1.στ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΥΡΥΔΙΚΗ - ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.1. Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.1.1. Προγράμματα υποστήριξης της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για γυναίκες
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.1.1.στ Θετικές ενέργειες υπέρ των γυναικών
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	5.960.338,50 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	72,5%

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.α ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.α. Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Αστική
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	75% Ευρωπαϊκή Ένωση 25% Υπουργείο Παιδείας
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	440.300 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	90%

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.α ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ/ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ - ΝΠΜΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γυναίκες και Φύλα: Ανθρωπολογικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις»
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.α. Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΟΛΗ Η ΧΩΡΑ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	475.300 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	66,25% (έως την 31/12/07, βάσει του 4ου ΤΔΠΕ/Υ 2007). Έως σήμερα (10/7/2008) υπολογίζεται περίπου σε 72,47%

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.β Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.β Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Κρήτης
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	372.500 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	81%

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.β Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.β Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	87.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	57,12%

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.β ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε θέματα Φύλου και Ισότητας, στο Τ.Ε.Ι. Πατρών
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών σε προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.β Προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Πάτρα και ευρύτερη περιοχή
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	94.700 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	39% (Το σύνολο σχεδόν του Έργου έχει υλοποιηθεί αλλά παρουσιάζουμε μικρό δείκτη απορροφητικότητας)

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.δ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ/ΤΜΗΜΑ Φ.Π.Ψ. / ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΠΙΚΑΘΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ (Τίτλος Υποέργου)
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.δ Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Ηπείρου
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	100.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.6 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΥ Γ.Π.Α. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.δ Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Πανεπιστήμια σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Κοινότητες Νομών Δυτικής Μακεδονίας
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ.
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	193.800 € (170.000 € το Υποέργο και 23.800 € η κεντρική Δράση)
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	94,75%

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.ε ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ Τ.Ε.Ι. ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ - ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.ε Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα Τ.Ε.Ι. σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Αστική
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΥΠ.Ε.Π.Θ. / ΔΙΠΕΕ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	62.136 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	70,57 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ «4.2.1.ε ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΑ Τ.Ε.Ι. ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ»

ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ - ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ - ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ ΙΙ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΥ ΤΕΙ «ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ»
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	4. Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας
ΜΕΤΡΟ	4.2. Προγράμματα υποστήριξης των γυναικών στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.2.1. Προπτυχιακά, μεταπτυχιακά και ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στις γυναίκες. Υποστήριξη ερευνητικής δράσης γυναικών
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	4.2.1.ε Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα ΤΕΙ σε θέματα φύλου και ισότητας
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιφέρεια Κρήτης
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ε.Ε. - Εθνικοί Πόροι
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	100.000 €
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	94,75%

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ποιο είναι το αντικείμενο του Έργου;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Η ανάπτυξη ενός συστήματος αξιολόγησης και πιστοποίησης της ελληνομάθειας Α1 και Γ2 επιπέδου για ομογενείς και αλλογενείς.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Η εφαρμογή και λειτουργία του Προγράμματος Ολοήμερου σε περίπου 4.271 Δημοτικά Σχολεία (περίπου 7.036 τμήματα Ολοήμερου) στο σύνολο της χώρας.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Η εφαρμογή και λειτουργία του Προγράμματος Ολοήμερου στα Νηπιαγωγεία της χώρας.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η διενέργεια εξαμηνιαίας πρακτικής άσκησης των φοιτητών/-τριών, με στόχο να ασκηθούν τρεις μήνες σε οργανισμούς Αρχείων και τρεις μήνες σε οργανισμούς Βιβλιοθηκών.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η διενέργεια της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών/-τριών του Τ.Ε.Ι. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται από τους σπουδαστές/-τριες και των 13 τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η εκπαίδευση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των νέων στην κατεύθυνση της διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η επιμόρφωση και ενημέρωση των νέων σε θέματα διαχείρισης του τοπικού περιβάλλοντος, μέσα από την υλοποίηση επιμορφωτικών σεμιναρίων και το σχεδιασμό Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η εκπόνηση και υλοποίηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης για μαθητές/-τριες και νέους/-ες που επισκέπτονται το Κ.Π.Ε. και Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που υλοποιούνται στα σχολεία.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Η εκπαίδευση εκπαιδευτών-εκπαιδευτικών και η ανάπτυξη ημερήσιων ή/και τριήμερων Προγραμμάτων εκπαιδευτικής ενημέρωσης και επίσκεψης μαθητών και εκπαιδευτικών στο χώρο που οριοθετείται ως Οικολογικό Πάρκο Πάρωνα-Υγρότοπου Μουστού.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Η ίδρυση, ενίσχυση και λειτουργία κόμβων-θυρίδων επιχειρηματικότητας για τη διάχυση πληροφόρησης και την ενθάρρυνση και στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Η συλλογή, έρευνα και ανάλυση μικροοικονομικών και μακροοικονομικών μεγεθών και στοιχείων, σε σχέση με την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την παροχή επεξεργασμένης και προτυποποιημένης πληροφορίας σε κάθε ενδιαφερόμενο/-η.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Η ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Η προώθηση της Ισότητας των Φύλων στο χώρο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, εισά-

γοντας το σχετικό προβληματισμό στη σχολική διαδικασία με την υλοποίηση Παρεμβατικών Προγραμμάτων στις σχολικές μονάδες.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός και η Συμβουλευτική στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση που προωθούν την ισότητα των φύλων κατά τη μετάβαση των μαθητών και μαθητριών στην αγορά εργασίας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Η παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των δύο φύλων. Επίσης, λειτουργεί ως Κέντρο Τεκμηρίωσης για την αποτελεσματική και επιστημονική συγκέντρωση, καταγραφή και επεξεργασία των στοιχείων που αφορούν στο εν λόγω πεδίο.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ

- Η Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας, σε θεματικές ενότητες που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση και την κοινωνία, τις κοινωνικές ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη ξеноφοβία και το ρατσισμό, την πολυπολιτισμικότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό, τα Ολυμπιακά ιδεώδη, τις Ολυμπιακές αξίες και άλλα συναφή θέματα.
- Τα Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα, τα οποία οργανώνονται με τη μέθοδο «project» με ίδια θεματολογία στις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, Γενικής και Τεχνικής, ιδιωτικής και δημόσιας, είτε μεμονωμένα είτε μέσω συμπράξεων, με συντονιστές/-τριες τους/τις επιμορφωθέντες/-είσες εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, με έμφαση στη διαδικασία μετάβασης από την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην αγορά εργασίας και την κοινωνία της πληροφορίας, καθώς και στη βελτίωση της πρόσβασης των κοριτσιών και των νεαρών γυναικών που βρίσκονται ήδη στην επαγγελματική εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, και την ισότιμη συμμετοχή τους στην επαγγελματική ζωή.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Ο εξοπλισμός των βιβλιοθηκών του συνόλου των σχολικών μονάδων της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με βιβλιογραφία έντυπη και ηλεκτρονική σε θέματα φύλου και ισότητας και η on-line σύνδεσή τους με τη Βιβλιοθήκη Γυναικείων Θεμάτων (ΒΓΘ) που έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Η ειδίκευση εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων σε θέματα διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου και προώθησης της ισότητας στο σχολείο.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου λειτουργεί μονοτημηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Γυναίκες και Φύλο: Ανθρωπολογικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις» που διεξάγεται στη Μυτιλήνη, είναι διάρκειας τριών ακαδημαϊκών εξαμήνων και έχει μία κατεύθυνση. Το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει τα κυριότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που θέτουν οι μελέτες για τις γυναίκες και το φύλο στην ανθρωπολογία και την ιστορία και ασχολείται με τη διερεύνηση του φύλου, ως αναλυτικού εργαλείου για την πληρέστερη κατανόηση ζητημάτων που σχετίζονται με την πολιτική, την εκπαίδευση, την οικονομία, την υγεία, τη γλώσσα και την τέχνη.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η αξιοποίηση και αναβάθμιση της πολυετούς εμπειρίας των μελών στην έρευνα και εκπαίδευση για τις γυναίκες και το φύλο, καθώς και η υλοποίηση Δράσεων, με τη μορφή του παρόντος Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, με ευρύτερο αντικείμενο «Το Φύλο στις Κοινωνικές Επιστήμες».

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1. β. Η ένταξη στα Προγράμματα Σπουδών του Τ.Ε.Ι. Δυτ. Μακεδονίας θεματικών ενοτήτων Γυναικείων Σπουδών.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η οργάνωση και διδασκαλία τεσσάρων μαθημάτων ισότητας, η ενημέρωση και ανάπτυξη προβληματισμού της ακαδημαϊκής, αλλά και της ευρύτερης, κοινότητας σε θέματα ισότητας των φύλων σε επίπεδο γνώσης αλλά και βίωσης αξιών, ο εμπλουτισμός αναλυτικού περιεχομένου υποχρεωτικών μαθημάτων των Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Πάτρας με την οπτική του φύλου, αναγνωρίζοντας ότι η οπτική του φύλου διαπερνά όλα τα επιστημονικά αντικείμενα και γνωστικά πεδία, και η ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας σε θέματα φύλου.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Η διερεύνηση των απόψεων των γυναικών εκπαιδευτικών καριέρας, αναφορικά με τις προσωπικές, καθώς και τις κοινωνικές συνιστώσες, που συνέβαλαν στην υπέρβαση των κοινωνικών επικαθορισμών σε ό,τι αφορά την επαγγελματική τους εξέλιξη-ανάπτυξη.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η προαγωγή συνθηκών ισότητας των φύλων στον αγροτικό χώρο και η διερεύνηση των μηχανισμών που αναδεικνύουν τη γυναικεία απασχόληση στη γεωργία και διευκολύνουν την ένταξη των νέων γυναικών στο γεωργικό επάγγελμα.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η ενίσχυση ερευνητικών ομάδων του Τ.Ε.Ι., θέτοντας ως κεντρικούς στόχους την απόκτηση πολύτιμων ερευνητικών εμπειριών από τους/τις ερευνητές/-τριες και παράλληλα την καθοριστική παρέμβασή τους στην επιστημονική πρόοδο και την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας. Επίσης, η ανάληψη και περαίωση ερευνητικού έργου σε θέματα φύλου και ισότητας, καθώς και η ενθάρρυνση της συμμετοχής γυναικών σε ερευνητικές περιοχές που το γυναικείο φύλο υπο-αντιπροσωπεύεται.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η εκτίμηση της στάσης και των αντιλήψεων των επαγγελματιών υγείας απέναντι στο φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών, η αξιολόγηση της επάρκειας των γνώσεων των επαγγελματιών υγείας, η ανάδειξη ιδιαιτεροτήτων που αφορούν στο φαινόμενο της κακοποίησης, η προαγωγή της έρευνας και της διατηρηματικής συνεργασίας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η ανάπτυξη της συνεργασίας με κοινωνικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του Έργου;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Η ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης που οδηγεί στην πιστοποίηση ελληνομάθειας προκαταρτικού επιπέδου (Α1 επίπεδο), το οποίο είναι ειδικά σχεδιασμένο για άτομα περιορισμένης ελληνομάθειας, καθώς και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση Προγράμματος κατάρτισης και επιμόρφωσης των διδασκόντων/-ουσών της συγκεκριμένης ομάδας-στόχου, προκειμένου να αποκτήσουν τις απαραίτητες γλωσσολογικές ικανότητες που απαιτούνται για τη διδασκαλία ξένης γλώσσας στο συγκεκριμένο επίπεδο. Στόχος του πιστοποιητικού που προτείνεται είναι η αύξηση του αριθμού των ομιλητών/-τριών της ελληνικής γλώσσας με την προσέλευση μαθητών/-τριών από μικρή ηλικία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Η εξασφάλιση της κατάλληλης απασχόλησης, ώστε να αξιοποιείται δημιουργικά ο χρόνος παραμονής του παιδιού στο σχολείο, βοηθώντας τους/τις μαθητές/-τριες να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, να ξεπεράσουν τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, και η ενθάρρυνση της προσπάθειάς τους για μάθηση και επιτυχία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Η αναβάθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης και η ολοκληρωμένη προετοιμασία των νηπίων για τη μετάβαση στο Δημοτικό σχολείο, η ενίσχυση της κρατικής μέριμνας, με στόχο τη μείωση των μορφωτικών διακρίσεων και η διευκόλυνση των γονέων, κυρίως των εργαζόμενων.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η Πρακτική Άσκηση σκοπό έχει να εφαρμόσουν οι φοιτητές/-τριες θεωρίες και γνώσεις που διδάχτηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η σύνδεση της εκπαίδευσης και της παραγωγής. Για το λόγο αυτό, το Ίδρυμα τοποθετεί τους/τις σπουδαστές/-τριες του σε θέσεις πρακτικής άσκησης που έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο σπουδών τους και για κάθε σπουδαστή/-τρια υπάρχει εποπτεία από μέλος Δ.Ε.Π. και από στέλεχος του φορέα υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η καλλιέργεια γνώσεων και αξιών σε μαθητές/-τριες, εκπαιδευτικούς και τον ευρύτερο πληθυσμό για την προστασία του περιβάλλοντος και την εκπαίδευση εκπαιδευτικών, οι οποίοι προωθούν το θεσμό της Π.Ε. στα σχολεία, στην Περιβαλλοντική Αγωγή.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων +- Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η δημιουργία του γνωστικού υπόβαθρου που απαιτείται για την προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της ποιότητας ζωής, με την παροχή συγκεκριμένης εκπαίδευσης στους/τις νέους/-ες και την επιμόρφωση στελεχών της εκπαίδευσης και εκπαιδευτικών, αλλά και η ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση και η ενεργοποίηση των νέων στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η ενημέρωση, εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών και πολιτών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.ν. Η γνωριμία της εκπαιδευτικής κοινότητας με τον ιδιαίτερο φυσικό πλούτο του Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα και του Υγροβιότοπου Μουστου, η σύνδεση της τυπικής μάθησης με τις προστατευόμενες περιοχές και η ενδυνάμωση της λειτουργίας και των υποδομών ενημέρωσης που λειτουργούν με ευθύνη του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μουστου στην περιοχή.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Η ενθάρρυνση των νέων, σπουδαστών/-τριών και αποφοίτων, να δραστηριοποιηθούν στον κόσμο των επιχειρήσεων -που τις περισσότερες φορές τους είναι άγνωστος- και η στήριξή τους, επειδή απαιτούνται γνώσεις που παρέχονται από ειδικούς στους οποίους οι μελλοντικοί επιχειρηματίες δεν έχουν πρόσβαση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Η συμβολή στην παροχή δομημένης πληροφορίας, η οποία, μετά την επεξεργασία της, θα διανέμεται σε κάθε ενδιαφερόμενο/-η.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Η ενημέρωση όλων των φοιτητών/-τριών του Πανεπιστημίου Πατρών για θέματα επιχειρηματικότητας, με τη διεξαγωγή μαθημάτων σεμιναριακού χαρακτήρα, με ασκήσεις, καθώς και με εργαστηριακές ασκήσεις προσομοίωσης και εκπόνησης επιχειρηματικών σχεδίων.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών -ανδρών και γυναικών- μέσω επιμορφωτικών Προγραμμάτων ώστε, αφού εντοπιστούν τα στερέοτυπα του φύλου, η ανισότητα και οι διακρίσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα, να μπορούν να παρεμβαίνουν αναπτύσσοντας επιστημονικό λόγο και καλές πρακτικές στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, κεντρικός σκοπός του Έργου ήταν η ευαισθητοποίηση *άμεσα* των εκπαιδευτικών και *έμμεσα* των μαθητών και μαθητριών σε θέματα ισότητας των φύλων, προκειμένου:

- να προωθηθούν η φιλοσοφία και οι πρακτικές της ισότητας και της δημοκρατίας στο εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον,

- να επιτευχθεί η εξάλειψη των διακρίσεων μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα,
- να ενταχθεί η διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (Α.Ε.Κ.),
- να συνδεθεί το ζήτημα της ισότητας των φύλων με τις διαδικασίες του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Η διαμόρφωση Δράσεων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, που προωθούν την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Η προώθηση της ισότητας των φύλων στο χώρο της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο, Γενικό Λύκειο και ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.), εισάγοντας το σχετικό προβληματισμό στην εκπαιδευτική διαδικασία, με την παραγωγή κατάλληλου βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο εισάγει την προβληματική του φύλου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, συμβάλλει στην προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλους τους κοινωνικούς τομείς και προβάλλει τις πολύπλευρα θετικές διαστάσεις της προώθησης και επίτευξης της ισότητας των φύλων σε όλους τους κοινωνικούς τομείς.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Η επιτυχής αντιμετώπιση της έλλειψης κεντρικά σχεδιασμένης εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων, καθώς και η συστηματική και οργανωμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των πολιτικών της ισότητας στην εκπαίδευση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Η ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας, καθώς και των μαθητών/-τριών των σχολικών μονάδων Α'/θμιας και Β'/θμιας εκπαίδευσης σε Προγράμματα που προβάλλουν και προωθούν θέματα ισότητας στην κοινωνία, ανοχής στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα, καθώς και σε Δράσεις ενίσχυσης μιας υγιούς, δημοκρατικής, ανοικτής και ανεκτικής κοινωνίας με καινοτόμα προσέγγιση μέσα από την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των Δράσεων της παρούσας κατηγορίας πράξεων και η εκτίμηση και επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των επιμέρους πράξεων, καθώς και του συνολικού Έργου.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η εξειδίκευση και ο εμπλουτισμός της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με σχετική βιβλιογραφία των αντίστοιχων θεματικών σπουδών με τη διάσταση του φύλου, και η διασύνδεση των σχολικών μονάδων με τη βιβλιοθήκη γυναικείων θεμάτων ως εργαλείο πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του μαθητικού κοινού σε θέματα που αφορούν και προάγουν την ισότητα των φύλων.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η υλοποίηση Δράσεων υπέρ της ενίσχυσης των γυναικών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, με απώτερο σκοπό την προώθηση της ισότητας ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων και την καταπολέμηση του αποκλεισμού των γυναικών από την αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Η ειδίκευση εκπαιδευτικών και σχολικών ψυχολόγων, σε θέματα διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου και προώθησης της ισότητας στο σχολείο.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Η υψηλού επιπέδου εκπαίδευση επιστημόνων και ερευνητών/-τριών στις Γυναικείες Σπουδές και τις μελέτες για το φύλο έτσι, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών και να συμβάλουν στην προώθηση της αρχής της ισότητας, στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1. β. Η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της προπτυχιακής εκπαίδευσης, με την εισαγωγή της οπτικής του κοινωνικού φύλλου στη διδασκαλία.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1. β. Η δημιουργία και προσφορά δύο (2) προαιρετικών μαθημάτων σε προπτυχιακό επίπεδο. Τα δύο αυτά μαθήματα με τίτλους «Γυναίκες και κέντρα λήψης αποφάσεων» και «Γυναίκες και πολιτική» προσφέρθηκαν σε φοιτητές και φοιτήτριες του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, σε Κοζάνη και Καστοριά αντίστοιχα.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η κάλυψη των αναγκών των σπουδαστών/-τριών όλων των Σχολών του Τ.Ε.Ι. Πάτρας σε γνωστικά αντικείμενα που δε διδάσκονταν, καθώς επίσης η απόκτηση αντίληψης και στάσης για ισότιμη συνεργασία των δύο φύλων σε όλους τους τομείς της ζωής.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Η συλλογή και η επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων αναφορικά με: α) την παρουσία/εκπροσώπηση γυναικών εκπαιδευτικών σε θέσεις διοικητικής και παιδαγωγικής ευθύνης στη Β'/θμια Εκπαίδευση, και β) την κατά φύλο σύνθεση του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των 21 Α.Ε.Ι. της χώρας, την κατανομή κατά φύλο και βαθμίδα και τις διαφοροποιήσεις ανάμεσα σε Σχολές Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών και σε Σχολές Θετικών Επιστημών.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η προαγωγή συνθηκών ισότητας των φύλων στον αγροτικό χώρο.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η ανάπτυξη της πολυδραστηριότητας του αγροτικού νοικοκυριού και κατ' επέκταση η βελτίωση των οικογενειακών εισοδημάτων, με απώτερο στόχο τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η προώθηση της αρχής της ισότητας στο γνωστικό πεδίο του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και μαθημάτων Φύλλου και Ισότητας σε προπτυχιακό επίπεδο, η ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας και η παροχή δια βίου εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας.

Ποιοι είναι οι επιμέρους στόχοι του Έργου;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ.

- Η ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης που οδηγεί στην πιστοποίηση ελληνομάθειας προκαταρκτικού επιπέδου (Α1 επίπεδο), το οποίο είναι ειδικά σχεδιασμένο για άτομα με περιορισμένη ελληνομάθεια.
- Η ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης που οδηγεί στην πιστοποίηση ανώτατου επιπέδου ελληνομάθειας (Γ2+ επίπεδο), το οποίο εκτός από την πιστοποίηση της άριστης γνώσης της ελληνικής, δίνει τα μέσα στους/στις κατόχους του να διδάσκουν αποτελεσματικά την ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό.
- Ο σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης των υποψηφίων/διδασκόντων/-ουσών του Γ2+ επιπέδου, προκειμένου, μέσω των προσφερόμενων μαθημάτων, να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και διδακτικές ικανότητες που απαιτούνται για τη γλωσσική διδασκαλία και να εκπαιδευτούν στη μεθοδολογία της διδακτικής της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας σε όλα τα επίπεδα και για όλες τις ηλικίες.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του Υ.Π.Ε.Π.Θ. Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α.

- Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας των παραδοσιακών ακαδημαϊκών μαθημάτων, μέσα από μία πολλαπλότητα προσεγγίσεων, οι οποίες ενισχύουν την προσωπικότητα των μαθητών/-τριών.
- Η συμβολή στην ανακούφιση της οικογένειας του/της μαθητή/-τριας, του/της οποίου/-ας οι γονείς εργάζονται, και προπαντός της μονογονεϊκής οικογένειας, εξασφαλίζοντας τρόπους δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών.

- Η διευκόλυνση ιδιαίτερα των γυναικών, οι οποίες παραδοσιακά στην ελληνική κοινωνία αναλαμβάνουν τη φροντίδα των παιδιών, να ενταχθούν -εφόσον το επιθυμούν- στην αγορά εργασίας ή να καλλιεργήσουν δεξιότητες, προκειμένου να ενταχθούν ή να βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Η εξυπηρέτηση παιδαγωγικών και κοινωνικών σκοπών και η συμβολή στην προώθηση ισότιμων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους γονείς που απελευθερώνονται από την ανάγκη φροντίδας των παιδιών τους, στην εξασφάλιση ίσης αφετηρίας και ευκαιριών για το μέλλον και στην άμβλυνση των κοινωνικών και μορφωτικών διαφορών.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Να έλθουν σε επαφή οι ασκούμενοι/-ες φοιτητές/-τριες με την εργασιακή πραγματικότητα των κλάδων που έχουν επιλέξει να σπουδάσουν (Αρχειονομία - Βιβλιοθηκονομία). Να καλλιεργηθεί στους/στις φοιτητές/-τριες η επαγγελματική συνείδηση και να ενισχυθούν οι δυνατότητες επαγγελματικής τους αποκατάστασης, δημιουργώντας ένα σταθερό σύνδεσμο μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η ένταξη όλο και περισσότερων σπουδαστών/-τριών σε θέσεις πρακτικής άσκησης σχετικές με το αντικείμενο σπουδών τους, η εξυπηρέτηση των σπουδαστών/-τριών, η ποιοτική βελτίωση του θεσμού της πρακτικής και η λήψη πληροφοριών, που θα βοηθήσουν στην αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α.

- Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών και πολιτών σε περιβαλλοντικά ζητήματα.
- Η καλλιέργεια περιβαλλοντικής κουλτούρας, η επαφή και γνωριμία με τη φύση.
- Η αύξηση του αριθμού των ενημερωμένων και ευαισθητοποιημένων πολιτών σε θέματα περιβάλλοντος.
- Η ανάπτυξη και καθιέρωση των θεσμών που προωθούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση και έρευνα.
- Η δημιουργία γνωστικού υπόβαθρου για την κατανόηση της πολυπλοκότητας και της αλληλεξάρτησης των παραμέτρων του φυσικού περιβάλλοντος.
- Η επαφή και γνωριμία με τις εξελίξεις στις οικολογικές επιστήμες.
- Η αλληλαγία στάσεων και συμπεριφορών των άμεσα ωφελούμενων μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών, γονέων και των πολιτών γενικότερα.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η ουσιαστική και ολοκληρωμένη θεώρηση των θεμάτων προστασίας του περιβάλλοντος, στην ανάπτυξη και παροχή της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, δημιουργώντας νέους ή υποστηρίζοντας και επεκτείνοντας υπάρχοντες σχετικούς θεσμούς.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α.

- Η δημιουργία γνωστικού υπόβαθρου για την προστασία της οικολογικής ισορροπίας και της ποιότητας ζωής.
- Η ανάδειξη των τοπικών και παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών και πολιτών στα προβλήματα αυτά και την υιοθέτηση και ανάπτυξη φιλικών συμπεριφορών προς το περιβάλλον.
- Η ανάπτυξη μεθόδων και πρακτικών για τον περιορισμό της περιβαλλοντικής καταστροφής.
- Η ανάληψη δράσης για την επίλυση συγκεκριμένων τοπικών περιβαλλοντικών προβλημάτων, αλλά και γενικότερα για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.
- Η προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία, μέσω της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα Π.Ε.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Η σύνδεση της τυπικής μάθησης με την προστατευόμενη περιοχή, με τη χρήση:

- των υποδομών ενημέρωσης - Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης,
- των υποδομών για τους/τις επισκέπτες/-τριες που έχουν δημιουργηθεί από διάφορα Προγράμματα (πινακίδες ενημέρωσης, μονοπάτια, παρατηρητήριο πουλιών κ.λπ.) σε όλη την προστατευόμενη ζώνη και γενικά στην περιοχή οικοανάπτυξης, και
- του πακέτου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, με τίτλο: «Προσεγγίζοντας το φυσικό περιβάλλον του Πάρνωννα».

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α.

- Η μείωση των διακρίσεων και ανισοτήτων που αντιμετωπίζουν οι νέοι/-ες, σπουδαστές/-τριες ή άνεργοι/-ες, στην αγορά εργασίας και οι οποίες εμποδίζουν την κοινωνική και επαγγελματική τους ένταξη ιδιαίτερα στο χώρο του «επιχειρείν».
- Η δημιουργία επιχειρηματικής κουλτούρας στους/στις νέους/-ες, μέσα από διαδικασίες ενημέρωσης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, προκειμένου να αναπτύξουν επιχειρηματική δράση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α.

- Η συγκέντρωση όλων των στατιστικών στοιχείων από διάφορες πηγές.
- Η αξιολόγηση, επεξεργασία και αναδιανομή των πληροφοριών.
- Η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών για αποθήκευση πληροφοριών από κυβερνητικούς, κοινωνικούς, ευρωπαϊκούς και άλλους φορείς.
- Η δημιουργία και διαρκής ενημέρωση Μητρώου Νέων Επιχειρήσεων.
- Η αξιολόγηση της πορείας της επιχειρηματικότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα σε μικρο- και μακροοικονομικό επίπεδο, η διενέργεια αναλύσεων και η επεξεργασία προτάσεων κ.ο.κ.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δε δόθηκε απάντηση

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Οι εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας και της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης:

- να μπορούν να εντοπίζουν την ανισότητα, τη διάκριση και τα στερεότυπα του φύλου, όπου τα συναντούν στο εκπαιδευτικό σύστημα,
- να αναπτύσσουν και να εκφέρουν επιστημονικό λόγο για την ισότητα των φύλων,
- να διαμορφώνουν και να υλοποιούν παρεμβάσεις, με στόχο την ισότητα αξιοποιώντας τα δεδομένα των Αναλυτικών Προγραμμάτων,
- να αναπτύσσουν καλές πρακτικές στο πλαίσιο λειτουργίας του σχολικού συστήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Δευτεροβάθμιας και οι σπουδαστές και οι σπουδάστριες Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης:

- να συνειδητοποιήσουν τις πατριαρχικές δομές της κοινωνίας και την υποβαθμισμένη θέση των γυναικών στις σύγχρονες δημοκρατίες,
- να αναγνωρίζουν την ανισότητα των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα, στις δικές τους πρακτικές και συμπεριφορές,
- να αντιμετωπίζουν κριτικά τους τρόπους με τους οποίους τα διδακτικά τους εγχειρίδια, το αναλυτικό πρόγραμμα και τα ΜΜΕ παρουσιάζουν τα δύο φύλα,
- να αποκτήσουν συνείδηση της διαφορετικής διαμόρφωσης των ταυτοτήτων φύλου στην εφηβεία, από το σχολείο και την οικογένεια,
- να διαμορφώσουν συνείδηση ιδιότητας του/της πολίτη που θα αναγνωρίζει και θα επιδιώκει τις αρχές της ισότητας των φύλων, ως απαραίτητου συστατικού της δημοκρατίας,
- να αναπτύσσουν πνεύμα συνεργασίας, τόσο με τους/τις εκπαιδευτικούς τους όσο και μεταξύ τους,
- να αναπτύσσουν κριτικό πνεύμα, διερευνητικές ικανότητες και ικανότητες οργάνωσης.

Οι γονείς των μαθητών/-τριών, καθώς και τα μέλη των τοπικών κοινωνιών:

- να έρθουν σε επαφή με τις αρχές της ισότητας, καθώς θα πληροφορούνται τις δραστηριότητες και τις θεματικές των Παρεμβατικών Προγραμμάτων από τα παιδιά τους,
- να γνωρίσουν τους προβληματισμούς της φεμινιστικής παιδαγωγικής κατά τη διάρκεια των εκθέ-

- σεων και επιδείξεων των δραστηριοτήτων των Παρεμβατικών Προγραμμάτων,
- να διαπιστώσουν μια διαφορετική δυνατότητα του σχολείου να εκπαιδεύσει τα παιδιά τους.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β.

- Η διερεύνηση, σε πανελλήνια κλίμακα, των επαγγελματικών και εκπαιδευτικών επιλογών των νεαρών ατόμων και των απόψεων και αξιών τους για τις κοινωνικές σχέσεις των δύο φύλων και την οικογενειακή ζωή.
- Η ανάπτυξη και υλοποίηση Προγράμματος Κατάρτισης αρμοδίων Στελεχών Σ.Ε.Π.
- Ο εξοπλισμός των δομών Σ.Ε.Π. σε όλη τη χώρα, με το κατάλληλο έντυπο ή/και ηλεκτρονικό υλικό.
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση Δράσεων σε δημόσιες εκπαιδευτικές μονάδες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των λοιπών φορέων, με στόχο την προώθηση της ισότητας των φύλων στον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη συμβουλευτική και την επεξεργασία της ιδεολογίας της ισότητας στην αγορά εργασίας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Η εισαγωγή στην εκπαιδευτική διαδικασία θεμάτων που αφορούν στις ασύμμετρες σχέσεις ανάμεσα στα φύλα, στην προώθηση της φιλοσοφίας της ισότητας των φύλων σε όλους τους κοινωνικούς τομείς, στην προβολή της επίτευξης της ισότητας των φύλων ως βασική αρχή της δημοκρατίας, στην ανάδειξη της προσφοράς των γυναικών στην οικογένεια και την εργασία και στην ανάδειξη της σχέσης, ανάμεσα στην επίτευξη της ισότητας των φύλων και την οικονομική ανάπτυξη των σύγχρονων χρόνων.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε.

- Η δημιουργία ενός μηχανισμού διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ φορέων, οργανισμών και ατόμων που εμπλέκονται με οποιοδήποτε τρόπο στη διαδικασία προώθησης της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.
- Η διερεύνηση, η χαρτογράφηση και η καταμέτρηση, τόσο της ποσοτικής όσο και της ποιοτικής διάστασης και μεταβολής των εκπαιδευτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων, καθώς και της σχέσης εκπαίδευσης απασχόλησης υπό την οπτική του φύλου.
- Η ανάδειξη και διάδοση καλών πρακτικών σε ό,τι αφορά την καλύτερη δυνατή προώθηση έμφυλων ζητημάτων στο χώρο της εκπαίδευσης, αλλά και γενικότερα στους τομείς της απασχόλησης, της υγείας και πρόνοιας, της κοινωνικής πολιτικής, αλλά και μειονεκτουσών κοινωνικών κατηγοριών γυναικών κ.λπ.
- Η ευαισθητοποίηση στελεχών/επαγγελματιών-εκπαιδευτικών και η δημιουργία κατάλληλων Δράσεων και πολιτικών.
- Η συμβολή στην άρση στερεοτύπων, αντιλήψεων, στάσεων και συμπεριφορών στο χώρο της εκπαίδευσης, βάσει των αρχών της ισότητας των φύλων.
- Η διατύπωση προτάσεων προς τα κέντρα λήψης αποφάσεων, σχετικά με τη χάραξη και εφαρμογή πρωτοβουλιών/πολιτικών για την αντιμετώπιση του ζητήματος, καθώς και η ενίσχυση των διαδικασιών λήψης των απαραίτητων εκείνων μέτρων που απαιτούνται για την προώθηση πολιτικών ισότητας των φύλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Η δημιουργία επιμορφωτικού υλικού για τους/τις επιμορφούμενους/-ες εκπαιδευτικούς (Βιβλίο Εκπαιδευτικού) και εκπαιδευτικού υλικού για τους/τις μαθητές/-τριες που συμμετείχαν στα Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα (Τετράδια Δραστηριοτήτων για μαθητές/-τριες Α'-Β'-Γ' Δημοτικού, Δ'-Ε'-Στ' Δημοτικού και Α'-Β'-Γ' Γυμνασίου & Εκπαιδευτικό Παιχνίδι), καθώς και ενημερωτικού υλικού (φυλλάδιο, αφίσα, βεβαιώσεις υλοποίησης προγραμμάτων, αυτοκόλλητες ετικέτες με λογότυπα) για τη συνολική προβολή του Έργου στο ευρύτερο κοινό. Επίσης, δημιουργία της ιστοσελίδας <http://kallipateira.sch.gr/> για την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στο Έργο για την πορεία υλοποίησης του και την παρουσίαση φωτογραφικού υλικού από τα Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η διαδικασία της εξωτερικής αξιολόγησης στοχεύει να διερευνήσει το βαθμό επίτευξης των εξής βασικών στόχων:

- Να διακρίνουν οι μαθήτριες/σπουδάστριες των Τ.Ε.Ε./Ι.Ε.Κ. τις επενέργειες των σύγχρονων αλλαγών στην εργασιακή, αλλά και την κοινωνική σφαίρα, και να διερευνούν τα πολλαπλά κοινωνικά προβλήματα που γεννούν οι νέες μορφές διακρίσεων και ανισοτήτων σε βάρος των γυναικών.
- Να κατανοήσουν οι μαθήτριες και οι σπουδάστριες τη σημασία που έχει η επιδίωξη συμφιλίωσης της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ως μιας πολιτικής που στοχεύει στη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας και την ουσιαστικότερη συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.
- Να διαθέτουν ετοιμότητα στις συνεχείς «αναδομήσεις του εργασιακού χώρου», με τη γενίκευση της εφαρμογής των νέων τεχνολογιών.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η ενημέρωση για τη στάση του ατόμου και δη των νέων γυναικών-κοριτσιών, σχετικά με την επιλογή επαγγέλματος για την καταπολέμηση του επαγγελματικού διαχωρισμού, καθώς και η προώθηση της ισότητας των φύλων στο χώρο της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, με απώτερο σκοπό την προώθηση της ισότητας ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων και την καταπολέμηση του αποκλεισμού των γυναικών από την αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ.

- Άμβλυνση των ανισοτήτων που παρουσιάζονται μεταξύ των δύο φύλων στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.
- Χρήση και αξιοποίηση Δομών και φορέων συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε να προωθηθούν ίσες ευκαιρίες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση δίκαιων εκπαιδευτικών και επαγγελματικών επιλογών για τις νέες γυναίκες.
- Ενθάρρυνση και παροχή κινήτρων στις μαθήτριες/σπουδάστριες για να στραφούν σε επαγγέλματα και ειδικότητες που έχουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας και όπου η εκπροσώπηση γυναικών κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα.
- Αξιοποίηση των πρακτικών από χώρες της Ε.Ε.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Να καταστήσει ως ειδικούς στη θεματική της ισότητας των φύλων, άτομα που αποτελούν στελέχη της εκπαίδευσης (πτυχιούχους των Τμημάτων που προετοιμάζουν εκπαιδευτικούς και Τμημάτων Ψυχολογίας).
- Να δημιουργήσει νέο επιστημονικό δυναμικό, που θα στελεχωσει μελλοντικά τα Πανεπιστήμια και θα προωθήει την έρευνα και τη διδασκαλία των γυναικείων σπουδών, το φεμινιστικό προβληματισμό στην επιστήμη και την ισότητα των φύλων στον ακαδημαϊκό χώρο.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Εισαγωγή φοιτητών/-τριών στους κυριότερους σύγχρονους προβληματισμούς για το φύλο, στους χώρους διαφορετικών επιστημονικών κλάδων και πεδίων.
- Συμβολή στην κατανόηση του έμφυλου χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων και ιδεολογιών σε τομείς, όπως η πολιτική, η εκπαίδευση, η οικονομία, η υγεία, η γλώσσα και η τέχνη.
- Παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε κοινωνικά ευαίσθητους τομείς, όπου διαμορφώνονται οι πολιτικές της ισότητας και του φύλου.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Τα γνωστικά και μαθησιακά ενδιαφέροντα, οι εκπαιδευτικές ανάγκες και οι προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης των φοιτητών/-τριών του Πανεπιστημίου Κρήτης.
- Η ενθάρρυνση των Μεταπτυχιακών Σπουδών σε ζητήματα φύλου και ισότητας και η συνακόλουθη πλήρωση του μεγάλου αντίστοιχου κενού στον ελληνικό ακαδημαϊκό και εργασιακό χώρο.
- Οι σύγχρονες διεθνείς απαιτήσεις διεπιστημονικής και πολυεπιστημονικής συνεργασίας και διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής προσέγγισης στις κοινωνικές επιστήμες.
- Η αναγκαιότητα συνεχούς και συστηματικής ερευνητικής και εκπαιδευτικής ανταλλαγής, μεταξύ ελλήνων και ξένων ειδικών σε θέματα φύλου και Γυναικείων Σπουδών.
- Η ανάγκη δημοσιοποίησης της αποκτηθείσας συναφούς εμπειρίας των ελληνικών Α.Ε.Ι., και ειδι-

κότερα του Πανεπιστημίου Κρήτης, και σύσφιξης των σχέσεων της πανεπιστημιακής κοινότητας στην τοπική κοινωνία.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Ευαισθητοποίηση των φοιτητών/-τριών σε θέματα φύλου και ισότητας.
- Ένταξη μαθημάτων στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας.
- Δημιουργία ιστοσελίδας, με επίκεντρο πληροφορίες και αναλύσεις αναφορικά με την πολιτική συμμετοχή και εκπροσώπηση των Ελληνίδων σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Δεν αναφέρονται στο Τ.Δ.Ε.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ.

- Η αποτύπωση του κοινωνικού και του εκπαιδευτικού προφίλ των γυναικών, σταδιοδρομίας ή αθλητικής καριέρας στην εκπαίδευση.
- Η καταγραφή των δυσκολιών, που συνάντησαν κατά την εξελικτική επαγγελματική τους πορεία ή που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένες γυναίκες στον εργασιακό τους χώρο.
- Η αποτύπωση των στρατηγικών που υιοθέτησαν αλλά και που υιοθετούν προς την κατεύθυνση υπέρβασης των όποιων δυσκολιών ή εμποδίων.
- Η διερεύνηση των επαγγελματικών νοοτροπιών και πρακτικών, που υιοθετούν κατά τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε.

- Να δημιουργήσει μια κρίσιμη μάζα δεδομένων για την κατανόηση του «μαύρου κουτιού» της ελληνικής οικογένειας και να συμβάλει στη διαμόρφωση αποτελεσματικής αγροτικής πολιτικής σε ζητήματα ισότητας των φύλων.
- Να προωθήσει την έρευνα σε ζητήματα φύλου στο Γ.Π.Α.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε.

- Να διερευνηθούν οι διαθέσεις του πληθυσμού-στόχου για την παραγωγή ιδιαίτερων τοπικών ή βιολογικών προϊόντων, καθώς και η ποιότητα και οι συνθήκες διατήρησης και αποθήκευσης ευπαθών προϊόντων.
- Να εκτιμηθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες των πληθυσμού-στόχου, ώστε να γίνουν προτάσεις για την παραγωγή του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.
- Να αποτυπωθούν όλα τα δεδομένα μέσω του G.I.S.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η καταγραφή και διερεύνηση των στάσεων, των αντιλήψεων και των γνώσεων που αφορούν στο φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών, η εφαρμογή παρεμβατικών μεθόδων στο σύστημα εκπαίδευσης και στους χώρους εργασίας, με έμφαση τους χώρους υγείας, η αύξηση του επιπέδου ευαισθητοποίησης του υγειονομικού προσωπικού και η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας υγείας των γυναικών που έχουν δεχτεί κακοποίηση.

Ποιοι είναι οι άμεσα και έμμεσα ωφελοούμενοι/-ες του Έργου;

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΑ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ/-ΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τελικός Δικαιούχος - Κατηγορία Πράξης	Άμεσα Ωφελοούμενοι/-ες	Έμμεσα Ωφελοούμενοι/-ες
Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας 1.1.2.δ	Άτομα νεαρής ηλικίας, που επιθυμούν να πιστοποιήσουν τη γνώση της ελληνικής γλώσσας στο συγκεκριμένο επίπεδο.	Μαθητές/-τριες που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα, ως ξένη.
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. 1.2.3.α	Μαθητές/-τριες Δημοτικού. Οικογένειες των μαθητών/-τριών δημοτικού. Προσλαμβανόμενοι/-ες εκπαιδευτικοί των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται στο Ολοήμερο. Επιμορφούμενοι/-ες εκπαιδευτικοί (δάσκαλοι/-ες και ειδικότητες).	
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. 1.2.3.β	Μαθητές/-τριες, προνήπια και νήπια. Οικογένειες των προνηπίων και νηπίων. Επιμορφούμενοι/-ες εκπαιδευτικοί νηπιαγωγοί.	
Ιόνιο Πανεπιστήμιο 2.4.2.α	Φοιτητές/-τριες που έχουν ολοκληρώσει το Β' και Γ' έτος σπουδών.	Οι φορείς όπου διενεργείται η πρακτική άσκηση.
Τ.Ε.Ι. Ηπείρου 2.4.2.α	Αγόρια και κορίτσια που ολοκληρώνουν το 3ο έτος σπουδών τους.	Οι φορείς όπου διενεργείται η πρακτική άσκηση.
Κ.Π.Ε. Αρχανών 2.6.1.α	Οι μαθητές/-τριες όλων των βαθμίδων, οι οποίοι/-ες παίρνουν μέρος στα Προγράμματα και συμμετέχουν στα Δίκτυα του Κ.Π.Ε. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στα σεμινάρια. Οι πολίτες της τοπικής κοινωνίας.	Οι συνεργαζόμενοι φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα. Οι επαγγελματίες της περιοχής, οι οποίοι/-ες συνεργάζονται και προμηθεύουν το Κέντρο ή επωφελούνται από την αύξηση του εκπαιδευτικού τουρισμού.
Κ.Π.Ε. Πραμάντων 2.6.1.α	Μαθητές/-τριες, εκπαιδευτικοί, φοιτητές/-τριες, νέοι/-ες επιστήμονες, στελέχη ΟΤΑ, τοπικοί φορείς, επαγγελματίες, απλοί πολίτες κ.ά.	Οι πολίτες της τοπικής κοινωνίας και γενικότερα της Περιφέρειας Ηπείρου.
Κ.Π.Ε. Σιάτιστας 2.6.1.α		Η τοπική κοινωνία και ειδικότερα οι προμηθευτές, τα εστιατόρια, τα τοπικά καταστήματα και τα ξενοδοχεία της πόλης.
Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωννα και Υγρότοπου Μούστου 2.6.1.η	Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/-τριες Α'/βάθμιας και Β'/βάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής στα όρια του Οικολογικού Πάρκου Πάρωννα.	Οι κάτοικοι των περιοχών που πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις από τα συμμετέχοντα σχολεία, καθώς και οι ασκούντες/-ούσες οικονομική δραστηριότητα.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς 3.1.1.α	Νέοι - νέες, φοιτητές/-τριες ΑΕΙ-ΤΕΙ, σπουδαστές/-τριες Τ.Ε.Ε., άνεργοι/-ες και άτομα άλλων κοινωνικών ομάδων.	Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.
Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς 3.1.2.α	Νέοι - νέες, φοιτητές/-τριες ΑΕΙ-ΤΕΙ, σπουδαστές/-τριες Τ.Ε.Ε., άνεργοι/-ες και άτομα άλλων κοινωνικών ομάδων.	Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.
Πανεπιστήμιο Πατρών 3.1.2.β	Οι φοιτητές/-τριες (προπτυχιακοί/-ές, μεταπτυχιακοί/-ές) που συμμετείχαν στο Έργο.	
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας 4.1.1.α	Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές/-τριες των σχολικών μονάδων της Β' /θμιας Εκπ/σης και οι εκπαιδευτές/-τριες και σπουδαστές/-τριες των Δομών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης.	Οι γονείς των μαθητών/-τριών και τα μέλη των τοπικών κοινωνιών.
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 4.1.1.β	Οι μαθητές και οι μαθήτριες των δημόσιων σχολικών μονάδων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι σπουδαστές και οι σπουδάστριες των ιδρυμάτων Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης. Τα στελέχη των Δομών Σ.Ε.Π. και οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Σ.Ε.Π.	Οι εκπαιδευτικοί, οι εργαζόμενες γυναίκες κάθε ηλικίας, οι γονείς των εφήβων, οι τοπικές κοινότητες στις οποίες υλοποιούνται Δράσεις Σ.Ε.Π. και γενικά οι φορείς της αγοράς εργασίας.
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 4.1.1.δ	Οι μαθητές, οι μαθήτριες και οι εκπαιδευτικοί.	Οι γονείς, οι συγγραφείς των σχολικών εγχειριδίων και τα στελέχη/σύμβουλοι της εκπαίδευσης.
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας 4.1.1.ε	Εκπαιδευτικοί φορείς, ιδρύματα και ινστιτούτα, φορείς της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και όλοι οι τύποι των σχολείων, καθώς οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.	Υπεύθυνοι του ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε Κέντρα Λήψης Αποφάσεων για τη διευκόλυνση λήψης αποφάσεων από Υπουργεία (π.χ. Απασχόλησης), Συμβούλια, επαγγελματικές οργανώσεις.
Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. 4.1.1.ζ	Οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας, οι οποίοι/-ες επιμορφώθηκαν στο πλαίσιο του Έργου κατά το έτος 2006-2007 και οι μαθητές και μαθήτριες από τις σχολικές μονάδες της Α' /θμιας και Β' /θμιας Εκπαίδευσης, Γενικής και Τεχνικής, δημόσιας και ιδιωτικής.	Οι Διευθυντές/-τριες Εκπαίδευσης, Προϊστάμενοι/-ες Γραφείων Φυσικής Αγωγής, Σχολικοί Σύμβουλοι Φυσικής Αγωγής, Νομαρχιακοί Υπεύθυνοι/-ες Ολυμπιακής Παιδείας, Διευθυντές/-τριες Σχολείων.
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 4.1.1.στ	Οι μαθήτριες των Τ.Ε.Ε. όλης της χώρας, οι σπουδάστριες των Ι.Ε.Κ. όλης της χώρας, οι εκπαιδευτικοί (κυρίως οι γυναίκες) που διδάσκουν στα Τ.Ε.Ε. και Ι.Ε.Κ., οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με τα σχολεία για την πρακτική άσκηση.	

Γενική Γραμματεία Ισότητας 4.1.1.στ	Οι Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και ο μαθητικός κόσμος αυτών, καθώς και ο ευρύτερος εκπαιδευτικός χώρος, οι οικογένειες των μαθητών/-τριών και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.	
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης 4.1.1.στ	Ο μαθητικός πληθυσμός της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	Τα στελέχη των Δομών Σ.Ε.Π. και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς.
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 4.2.1.α	Οι απόφοιτοι/-ες των Τμημάτων που εκπαιδεύουν εκπαιδευτικούς και ψυχολόγους. Οι γυναίκες πτυχιούχοι των σχετικών Τμημάτων. Οι εκπαιδευτικοί και ψυχολόγοι, που θα φοιτήσουν στο Πρόγραμμα.	Οι μαθητές και οι μαθήτριες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μελλοντικά. Η εκπαιδευτική κοινότητα. Οι γονείς των μαθητών/μαθητριών και ο ευρύτερος κοινωνικός περίγυρος.
Πανεπιστήμιο Αιγαίου 4.2.1.α	Οι Μεταπτυχιακοί φοιτητές/-τριες του ΠΜΣ. Οι εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί φορείς σε θέματα ισότητας και φύλου. Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, οι οποίοι θα συνεργαστούν με το Τμήμα.	Οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι νοσηλεύτριες/-τές - οι κοινωνικές/-οί λειτουργοί - μέλη αγροτουριστικών συνεταιρισμών, μέλη μη κυβερνητικών οργανώσεων, εργαζόμενες/-οι σε «παραδοσιακού» τύπου επιχειρήσεις, στον τομέα του τουρισμού. Η τοπική κοινωνία της Μυτιλήνης.
Πανεπιστήμιο Κρήτης 4.2.1.β	Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Κρήτης	Η τοπική κοινωνία, οικογένεια και οικονομία
Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας 4.2.1.β	Φοιτητές - Φοιτήτριες.	Το κοινό της Δυτικής Μακεδονίας (Διδάσκοντες/-ουσες, φοιτητές/-τριες, τοπικοί φορείς).
Τ.Ε.Ι. Πατρών 4.2.1.β	Το εκπαιδευτικό και το διοικητικό προσωπικό του Τ.Ε.Ι. Πάτρας και το σύνολο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.	Η ευρύτερη κοινότητα.
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων 4.2.1.δ	Οι μεταδιδακτορικοί ερευνητές/-τριες. Οι λοιποί/-ές φοιτητές/-τριες σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο, που συνεργάζονται με τους/τις μεταδιδακτορικούς ερευνητές/-τριες. Τα μέλη ΔΕΠ και οι λοιποί/-ές έμπειροι/-ες ερευνητές/-τριες που συμμετέχουν στις ερευνητικές ομάδες.	Το σύνολο των γυναικών που εργάζονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 4.2.1.ε	Τρεις νέες ερευνήτριες, οι οποίες εκπαιδεύτηκαν και συμμετείχαν στην υλοποίηση του Προγράμματος. Μία πτυχιούχος γεωπόνος.	Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Οι προπτυχιακοί/-ές και μεταπτυχιακοί/-ές φοιτητές/-τριες του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών μέσω του εμπλουτισμού της ύλης σχετικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών. Το Υπουργείο Αγροτικής ανάπτυξης και Τροφίμων και οι λοιποί αναπτυξιακοί φορείς που δραστηριοποιούνται σε ζητήματα φύλλου.
Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης 4.2.1.ε	Το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.	Οι φοιτητές/-τριες.
Τ.Ε.Ι. Κρήτης 4.2.1.ε	Απόφοιτοι/-ες Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., Δ.Ε.	Οι εκπαιδευτικοί και οι σπουδαστές/-τριες, το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των Νοσοκομείων και των Κέντρων Υγείας που συμμετείχαν στην έρευνα, καθώς και οι ο γυναίκες που έχουν υποστεί κακοποίηση και δέχονται τις υπηρεσίες του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού

Ποια είναι τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Έργου;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Η δημιουργία υποδομών για τη δια βίου εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, τη λειτουργική ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση, τη διάχυση των Τ.Π.Ε. στην κοινωνία, την υποστήριξη γονιών και μαθητών/-τριών με αξιόπιστο ψηφιακό υλικό, την ανάδειξη και υποστήριξη του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής γλώσσας.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής για τους/τις μαθητές/-τριες, η αξιοποίηση του πρόσθετου χρόνου με εναλλακτικές μορφές μάθησης και η προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους γονείς και ιδιαίτερα για τις γυναίκες.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Η προώθηση ισότιμων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους γονείς που απελευθερώνονται από την ανάγκη φροντίδας των παιδιών τους, στην εξασφάλιση ίσης αφετηρίας και ευκαιριών για το μέλλον, στην άμβλυση των κοινωνικών και μορφωτικών διαφορών.

Η προώθηση της δημιουργίας συνθηκών για τη μελλοντική καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας, αφού συμβάλλει στην ψυχοκινητική, κοινωνικο-συναισθηματική, αισθητική, νοητική ανάπτυξη του νηπίου, καθώς και στην καλλιέργεια των κινητικών και νοητικών δεξιοτήτων του.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α.

- Η δημιουργία σταθερού συνδέσμου του Τμήματος και του φοιτητικού δυναμικού του με την αγορά εργασίας.

- Η αξιολόγηση, μέσω των εμπειριών των φοιτητών/-τριών και των φορέων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, των αναγκών της αγοράς εργασίας, σε σχέση με τα προσφερόμενα μαθήματα και το υπάρχον Πρόγραμμα Σπουδών.
- Η διαμόρφωση της επαγγελματικής συνείδησης των φοιτητών/-τριών.
- Η παροχή δυνατοτήτων επιλογών εξειδίκευσης (ειδικές βιβλιοθήκες, ιστορικά ή οικονομικά αρχεία κ.λπ.) και ειδικεύσεις λειτουργιών (π.χ. ευρετηριάσεις, παροχή πληροφοριών, καταλογογράφηση κ.λπ.).

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Η εξοικείωση των σπουδαστών/-τριών με τον εργασιακό χώρο και η εφαρμογή των γνώσεων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στην πράξη.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών και πολιτών σε περιβαλλοντικά ζητήματα και η ανάπτυξη και καθιέρωση των θεσμών που προωθούν την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος, η αύξηση του ήπιου-εναλλακτικού τουρισμού, η επένδυση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η αύξηση χορήγησης πιστώσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό για έργα υποδομής της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων κ.λπ.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η αλλαγή στάσεων, συμπεριφορών και πρακτικών του πληθυσμού, σε ό,τι αφορά τη σχέση του με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον, κάτι που θα βοηθήσει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε νέους τομείς (βιολογική γεωργία, οικότουρισμός αγροτουρισμός, ανακύκλωση, έρευνα, βελτίωση ποιότητας ζωής).

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Η βελτίωση της ευαισθητοποίησης για την προστασία των διαφόρων (ορεινά, υγροτοπικά, αμιγώς δασικά, κ.λπ.) οικοσυστημάτων που συνθέτουν το φυσικό περιβάλλον, καθώς και η γνωριμία με την αξία του φυσικού περιβάλλοντος του τόπου, στον οποίο διαβιούν οι εκπαιδευτές/-τριες και οι εκπαιδευόμενοι/-ες ομάδα-στόχος του Προγράμματος.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α.

- Η ανάπτυξη ειδικού χώρου επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων του Προγράμματος και αρμόδιων φορέων.
- Η αναδιοργάνωση, ενίσχυση και γεωγραφική επέκταση των Θυρίδων, ώστε να αποτελέσουν κόμβους επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.
- Η επίτευξη του συντονισμού και της διασύνδεσης των φορέων και Δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, ώστε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι επικαλύψεις, τα κενά και η αποσπασματικότητα των Δράσεων και η ολιστική αντιμετώπιση θεμάτων που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Η παροχή δομημένης πλέον πληροφορίας η οποία, μετά την επεξεργασία της, θα διανέμεται σε κάθε ενδιαφερόμενο/-η, είτε αυτός/-ή είναι νέος/-α επιχειρηματίας είτε σχεδιάζει την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης είτε απλώς έχει την ιδιότητα του/της φοιτητή/-τριας ή του/της σπουδαστή/-τριας.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η ενθάρρυνση των επενδύσεων, μέρος των οποίων θα αφορούν εγχώρια παραγωγή, άρα και εισόδημα, και θα προκαλέσουν και πάλη πολυαπλυσιαστικές θετικές επιπτώσεις.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α.

- Θα προωθηθεί η εισαγωγή των αρχών της ισότητας των φύλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, οι οποίοι/-ες μπορούν να συμβάλουν έμπρακτα στην προώθηση μη σεξιστικών πρακτικών στα σχολεία και στο εκπαιδευτικό σύστημα.

- Θα προωθηθεί η παροχή ευκαιριών στους/στις εκπαιδευτικούς να στηρίξουν μέσα από Δράσεις την εκπαιδευτική πολιτική για την ισότητα των φύλων.
- Θα παραχθεί ένα συνεκτικό σώμα εκπαιδευτικών παραδοτέων που καλύπτει το έλλειμμα που υφίσταται, αναφορικά με θέματα που άπτονται της ισότητας των φύλων και θα προέρχονται από την ενεργοποίηση των ίδιων των εκπαιδευτικών.
- Θα διαμορφωθούν πανελληνίως στην εκπαιδευτική κοινότητα σαφείς τάσεις, με στόχο την περαιτέρω προώθηση ζητημάτων που αφορούν την ισότητα των φύλων.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής που θα παρέχεται στα νεαρά άτομα, η διαμόρφωση ενός σώματος στελεχών της εκπαίδευσης που θα μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν Δράσεις για την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και μετά το πέρας του Προγράμματος, και η καθιέρωση της αντίληψης ότι το θέμα της ισότητας των φύλων στην εργασία είναι θέμα γενικότερης σημασίας που αφορά όλα τα μέλη, ανεξαρτήτως φύλου, σε μια τοπική κοινότητα.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Η προώθηση της ισότητας των φύλων στο χώρο της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο, Γενικό Λύκειο και ΕΠΑ.Λ.-ΕΠΑ.Σ.), εισάγοντας το σχετικό προβληματισμό στην εκπαιδευτική διαδικασία με την παραγωγή κατάλληλου βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Με την ολοκλήρωση του Έργου έχει οργανωθεί και λειτουργεί αποδοτικά μια Δομή (Παρατηρητήριο) για τον έλεγχο και την προώθηση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί, σε όλη την πορεία υλοποίησής τους, όλες τις Δράσεις που πραγματοποιούνται, ενημερώνει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τα αποτελέσματα και προτείνει νέες Δράσεις και πολιτικές, σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση στους φορείς σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Η ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής και μαθητικής κοινότητας, καθώς και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σε θέματα ισότητας στην κοινωνία, σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα, ανοχής στη διαφορετικότητα και σεβασμού των άλλων πολιτισμών.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των Δράσεων της παρούσας Κατηγορίας Πράξεων και η εκτίμηση και επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των επιμέρους Πράξεων, καθώς και του συνολικού Έργου.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ.

- Η ευαισθητοποίηση και η ενημέρωση του μαθητικού κόσμου έτσι, ώστε να είναι σε θέση να αναλύσει και να αντιμετωπίσει κριτικά τις κοινωνικές επιδράσεις που διαμορφώνουν τις κυρίαρχες ιδεολογίες ταυτότητας φύλου.
- Η δυνατότητα πρόσβασης στη γνώση και πληροφορία σε θέματα ισότητας γενικά και, ειδικότερα στο χώρο των σπουδών τους, σε όλες τις σπουδάστριες/μαθήτριες και κυρίως αυτές των απομακρυσμένων περιοχών.
- Η διαμόρφωση όρων και συνθηκών για άρση των εμποδίων, εξάλειψη των στερεοτυπικών συμπεριφορών λόγω φύλου και του επαγγελματικού διαχωρισμού.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ.

- Η ενθάρρυνση της κατάρτησης του επαγγελματικού διαχωρισμού και, συνακόλουθα, ανακατανομή ειδικοτήτων και κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας.
- Η προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας με μελλοντικές προοπτικές, σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα.

- Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των Δομών και συστημάτων παροχής συμβουλευτικής και προσανατολισμού σε μια κρίσιμη ηλικιακή φάση για τη διερεύνηση και προετοιμασία ένταξης στην αγορά εργασίας.
- Η καταπολέμηση της ανεργίας και η προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας και για τα δύο φύλα.
- Η καταπολέμηση του αποκλεισμού ειδικών πληθυσμιακών κατηγοριών από την αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Η εξειδίκευση των στελεχών της εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας.
- Η ευαισθητοποίηση σε θέματα φεμινιστικής οπτικής και σχέσεων των φύλων σε μεταπτυχιακό επίπεδο στον ακαδημαϊκό χώρο.
- Η διαμόρφωση αναγκών για εμπλουτισμό και των Προπτυχιακών Προγραμμάτων των Τμημάτων που εκπαιδεύουν εκπαιδευτικούς με την προοπτική της ισότητας των φύλων.
- Αύξηση της ελληνικής βιβλιογραφίας με διδακτικό υλικό, εγχειρίδια και βιβλία για το θέμα του φύλου στην εκπαίδευση και την φεμινιστική οπτική.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Η απόκτηση από τους νέους/-ες επιστήμονες του ΠΜΣ όλων των απαιτούμενων εφοδίων για τη διερεύνηση των έμφυλων σχέσεων και την ευαισθητοποίηση στην ισότητα.
- Η ανάδειξη της ενεργής παρουσίας των Ελληνίδων στο κοινωνικο-οικονομικό και επιστημονικό γίγνεσθαι.
- Η συμμετοχή και ένταξη των γυναικών στις ισχύουσες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτικές δομές, με όρους που καθορίζονται και από τις ίδιες.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Η δυναμική προώθηση του επιστημονικού διαλόγου και η ευαισθητοποίηση εκπαιδευτών/-τριών και εκπαιδευόμενων στην τεράστια κοινωνική, οικονομική και πολιτική σημασία της έρευνας για το φύλο.
- Η προοπτική αυτή, που συμβαδίζει με την αρχή του mainstreaming στις Κοινωνικές Επιστήμες, θα συμβάλει προπαντός μακροπρόθεσμα, στην ανάδειξη και αξιοποίηση του κοινωνικού δυναμικού της χώρας.
- Η μεταβολή της ποιότητας των προσφερόμενων σπουδών στον ελληνικό χώρο. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης θα καταστεί ουσιαστικότερο, και θα αποτελέσει ένα στιβαρό εργαλείο ανάπτυξης της κοινωνικής γνώσης.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η ένταξη των μαθημάτων στα Προγράμματα Σπουδών των Τμημάτων του Τ.Ε.Ι.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση της ακαδημαϊκής και της ευρύτερης κοινότητας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δεν καταγράφονται προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η διερεύνηση των μηχανισμών που αναδεικνύουν τη γυναικεία απασχόληση στη γεωργία και διευκολύνουν την ένταξη των νέων γυναικών στο γεωργικό επάγγελμα

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, τα οποία θα προωθήσουν την τοπική αγροτική ανάπτυξη και η βελτίωση της εικόνας του Ιδρύματος στους παραγωγικούς φορείς.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η καταγραφή και διερεύνηση των στάσεων, των αντιλήψεων και των γνώσεων που αφορούν στο φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών, η εφαρμογή παρεμβατικών μεθόδων στο σύστημα εκπαίδευσης και στους χώρους εργασίας, με έμφαση στους χώρους υγείας, η αύξηση του επιπέδου ευαισθητοποίησης του υγειονομικού προσωπικού και η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας υγείας των γυναικών που έχουν υποστεί κακοποίηση.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ

Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του/των συγκεκριμένου/-ων Έργου/Υποέργων συμπεριλαμβάνονται Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Οι Δράσεις που συμπεριλήφθηκαν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου και που προωθούν άμεσα ή έμμεσα την ισότητα των δύο φύλων εστιάζονται στο γεγονός ότι, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Πράξης, καταβλήθηκε προσπάθεια ούτως ώστε η σύνθεση της Ομάδας Έργου να περιλαμβάνει γυναίκες και άνδρες σε ίσες αναλογίες, τόσο ως προς τον αριθμό των στελεχών όσο και ως προς το επίπεδο δραστηριότητας.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Οι Δράσεις για την εφαρμογή και λειτουργία του Προγράμματος Ολοήμερου Δημοτικού είναι οι εξής:

- Κάλυψη αμοιβών εκπαιδευτικών, ωρομισθίων για το χρονικό διάστημα 2004-2005.
- Κάλυψη αμοιβών μόνιμων εκπαιδευτικών που καλύπτουν ώρες για την υλοποίηση του Προγράμματος (σε όλη τη διάρκεια του Έργου).
- Χρηματοδότηση Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων (μικροεξοπλισμός για τα νέα, λειτουργικά και εκπαιδευτικό υλικό για όλα).
- Αναβάθμιση Συστήματος Διαχείρισης Μισθοδοσίας & στατιστικών στοιχείων (MIS).
- Κάλυψη αμοιβών Ομάδας Εργασίας.
- Κάλυψη αμοιβών επιμορφωτών/-τριών.
- Κάλυψη κόστους Έργου καταχωρητών, κεντρικών σεμιναρίων.
- Επισκέψεις στελεχών ΚΕΔΟΣ στις σχολικές μονάδες.
- Κάλυψη αμοιβών Επιστημονικής Επιτροπής Υποστήριξης για την εποπτεία, τον συντονισμό, την παρακολούθηση των Ομάδων Ειδικότητας, καθώς και την αξιολόγηση των προδιαγραφών που θα παραδοθούν από τις παραπάνω ομάδες.
- Κάλυψη αμοιβών Ομάδων Ειδικότητας για τη σύνταξη οδηγιών και προδιαγραφών, με στόχο τη δημιουργία του αναγκαίου παιδαγωγικού και διδακτικού υλικού ανά ειδικότητα.
- Υλοποίηση κεντρικών επιμορφωτικών σεμιναρίων με συμμετέχοντες/-ουσες στελέχη της εκπαίδευσης, όπως Περιφερειακοί/-ές Διευθυντές/-τριες, Διευθυντές/-τριες Εκπαίδευσης, Προϊστάμενοι/-ες Γραφείων και Σχολικοί Σύμβουλοι (Υποέργα 2, 3, 10).
- Υλοποίηση περιφερειακών & τοπικών σεμιναρίων. Αφορούν στην επιμόρφωση των Διευθυντών/-τριών Σχολείων, καθώς και των απασχολούμενων στο Πρόγραμμα εκπαιδευτικών (Υποέργα 4 & 11).
- Δημιουργία & διάδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού, η οποία αφορά: α) στην παραγωγή και εκτύπωση φυλλαδίων, β) στη δημιουργία αφισών & σελιδοδεικτών, γ) στην παραγωγή μεταλλικών πινακίδων (Υποέργα 5 & 12).

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Οι Δράσεις στο πλαίσιο του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου είναι οι εξής: Χρηματοδότηση Ολοήμερων Νηπιαγωγείων (έντυπα και γραφική ύλη, υλικά άμεσης ανάληψης, μικροεξοπλισμός νέων Ολοήμερων Νηπιαγωγείων) και χρηματοδότηση Ολοήμερων Ειδικών Νηπιαγωγείων (έντυπα και γραφική ύλη, υλικά άμεσης ανάληψης, βασικός και πρόσθετος ειδικός μικροεξοπλισμός).

- Επιμόρφωση των Στελεχών Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών.
- Εφαρμογή και αξιολόγηση Καινοτόμων Παρεμβάσεων Ολοήμερου Νηπιαγωγείου (Σχέδιο Εργασίας: Ομαλή μετάβαση του νηπίου στο Δημοτικό).
- Δημιουργία & διάδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού. Αφορά: α) στην παραγωγή και εκτύπωση

- φυλλοαδίων, β) στη δημιουργία αφισών & σελιδοδοεικτών, γ) στην παραγωγή μεταλλικών πινακίδων.
- Συγγραφή αναπαραγωγή και διανομή παιδαγωγικού υλικού.
- Δημιουργία ιστότοπου.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου συμπεριλαμβάνονται οι εξής Δράσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση:

- Το Τεχνικό Δελτίο προβλέπει να εφαρμοστούν όσα προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές του Ε.Σ.Δ.Α. για την ισότητα ανδρών και γυναικών, χωρίς όμως να περιγραφούν τα μέτρα που ελήφθησαν ή πρόκειται να ληφθούν για την προώθηση της ισότητας, σύμφωνα με τους ισχύοντες κοινοτικούς κανόνες.
- Από τους δείκτες εκρών προκύπτει ότι σχεδόν διπλάσιος είναι ο αριθμός των γυναικών εκπαιδευτικών, σε σύγκριση με εκείνον των ανδρών εκπαιδευτικών που παρακολουθούν, έπειτα από δική τους αίτηση και χωρίς καμία διάκριση επιλογής μεταξύ των δύο φύλων από το Κ.Π.Ε., τα επιμορφωτικά προγράμματα του Κ.Π.Ε., δεδομένο που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας για να διερευνηθεί κατά πόσο τυχαία είναι η παραπάνω διαφορά ή κατά πόσο οι γυναίκες είναι περισσότερο ευαισθητοποιημένες σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος, τάση που καταγράφεται και από έρευνες του εξωτερικού.
- Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Κ.Π.Ε. και, καθώς πρόκειται για μονάδα εκπαίδευσης σε σχέση με ζητήματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και προστασίας που οι Δράσεις του αφορούν κυρίως σε μαθητές/-τριες και εκπαιδευτικούς, δε γίνεται κάποια διάκριση μεταξύ των δύο φύλων ως προς την επιλογή και αντιμετώπιση των άμεσα επωφεληόμενων του Έργου.
- Καθώς, ωστόσο, ένας από τους στόχους της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι, εκτός από την Περιβαλλοντική Προστασία, η εξάλειψη της ανισότητας, της περιθωριοποίησης, της ισότιμης κατανομής όχι μόνο των φυσικών πόρων, αλλά και της εργασίας και του παραγόμενου πλούτου στο εσωτερικό της ίδιας γενιάς κ.ά., θα μπορούσαμε να διαμορφώσουμε κάποια προγράμματα για ομάδες του τοπικού πληθυσμού που χρήζουν ανάγκης ενδυνάμωσης σε θεματικούς άξονες που αφορούν Δράσεις του Κ.Π.Ε., εφόσον υπάρχουν σχετικά στοιχεία από αρμόδιο φορέα. Προς το παρόν οι Δράσεις απευθύνονται εξίσου και στα δύο φύλα.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου οι Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση είναι:

- Ίση αριθμητική εκπροσώπηση μαθητών/-τριών στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Κ.Π.Ε. Πραμάντων.
- Ίση αριθμητική εκπροσώπηση επιμορφούμενων ανδρών-γυναικών εκπαιδευτικών στα σεμινάρια που διοργάνωσε το Κ.Π.Ε. Πραμάντων.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Οι Δράσεις που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση είναι οι ακόλουθες:

- Δίνονται ίσες ευκαιρίες επιμόρφωσης σε γυναίκες και άνδρες εκπαιδευτικούς.
- Δίνονται ίσες ευκαιρίες συμμετοχής αγοριών και κοριτσιών στα Προγράμματα.
- Δίνεται δυνατότητα να συμμετάσχουν χωρίς διάκριση άνδρες και γυναίκες ως εισηγητές/-τριες σεμιναρίων

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου/Υποέργων συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες Δράσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση:

- Ημερίδα ενημέρωσης για το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Πρόγραμμα ενημέρωσης εκπαιδευτικών.
- Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, διάρκειας μίας ή/και τριών ημερών για τους/τις μαθητές/-τριες.

- Έκθεση-εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων του Έργου.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δεν καταγράφηκαν συγκεκριμένες Δράσεις και αναφέρθηκε ότι όλο το Πρόγραμμα απευθύνεται και στα δύο φύλα εξίσου.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Οι Δράσεις που καταγράφηκαν στην υλοποίηση και στο σχεδιασμό είναι οι ακόλουθες:

- Επιμορφωτικά Προγράμματα Εκπαιδευτικών. Υλοποιήθηκαν συνολικά 78 Επιμορφωτικά Προγράμματα κατανομημένα και στις 13 Περιφέρειες της χώρας (στο σύνολο των έξι ετών υλοποίησης του Έργου), στα οποία συμμετείχαν οι εν ενεργεία εκπαιδευτικοί των δημόσιων σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης και των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Κατά τη διάρκειά τους πραγματοποιούνταν τα ακόλουθα:
 - Επιμόρφωση Επιμορφωτών/-τριών. Οι επιμορφωτές/-τριες του Κ.Ε.Θ.Ι. και του Υπουργείου Παιδείας (Υ.Π.Ε.Π.Θ.) είχαν το ρόλο των πολλαπλασιαστών της επιμορφωτικής εμπειρίας και εμπνευστών/-τριών των ομάδων των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών που υλοποιούσαν Παρεμβατικά Προγράμματα. Η επιμόρφωση των ανωτέρω υλοποιούνταν σε δύο φάσεις: η 1η Φάση αφορούσε σε Επιμορφωτικά Σεμινάρια που διοργανώνονται στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Περιφέρειας και η 2η Φάση σε Επιμορφωτικές Συναντήσεις σε περιφερειακό επίπεδο, οι οποίες πραγματοποιούνταν καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου. Τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής επιμόρφωναν τους/τις Επιμορφωτές/-τριες της περιοχής ευθύνης τους.
 - Επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υλοποιούνταν με την εφαρμογή της μεθόδου της έρευνας-δράσης, η οποία αποτέλεσε καινοτόμο στοιχείο του Έργου. Η μέθοδος αυτή καθιστούσε τον/την ίδιο/-α τον/την εκπαιδευτικό ερευνητή/-τρια. Περιελάμβανε επιμορφωτικές συναντήσεις ανά εβδομάδα με τους/τις Επιμορφωτές/-τριες - Μέντορες όπου προσδιοριζόταν το περιεχόμενο των Παρεμβατικών Προγραμμάτων και παρέχονταν στους/στις εκπαιδευτικούς κατάρτιση-ενημέρωση σε θεωρητικό επίπεδο, με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία.
 - Παρεμβατικά Προγράμματα σε Σχολικές Μονάδες. Συνολικά υλοποιήθηκαν 850 σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, σε καθένα από τα οποία συμμετείχαν 5 τουλάχιστον σχολικές μονάδες, εκπροσωπούμενες από έναν/μία έως δύο εκπαιδευτικούς. Τα Προγράμματα αυτά υλοποιήθηκαν από τις/τους εκπαιδευτικούς στις τάξεις των προαναφερθέντων εκπαιδευτικών μονάδων με την ενεργό συμμετοχή μαθητών/μαθητριών και σπουδαστών/-τριών. Τα Παρεμβατικά Προγράμματα, υλοποιούνταν με τη μορφή:
 - Α) «Διδακτικών παρεμβάσεων», δηλαδή εμπλουτισμού της διδασκαλίας, ώστε να εισάγεται η οπτική της ισότητας των φύλων στα διάφορα μαθήματα υπό τη μορφή σχεδίων δράσης (projects).
 - Β) «Παρεμβατικών δραστηριοτήτων», που οργανώνονταν εκτός μαθημάτων, υπό μορφή σχολικών δραστηριοτήτων - projects.
 - Εκπόνηση Μελετών. Στο πλαίσιο του Έργου εκπονήθηκε μία μελέτη και ένας Οδηγός Εφαρμογής και Διαχείρισης. Συγκεκριμένα:
 1. Η μελέτη είχε τίτλο: «Φύλο και εκπαιδευτική πραγματικότητα στην Ελλάδα: προωθώντας παρεμβάσεις για την ισότητα των φύλων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα» και παρείχε στοιχεία που τεκμηριώνουν την προβληματική της επιμόρφωσης και παρέμβασης σε θέματα ισότητας και σχέσεων των φύλων, της επίδρασης του παράγοντα φύλου σε διάφορες πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του επιπέδου ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών και μαθητικού πληθυσμού στο σχετικό προβληματισμό.
 2. Ο Οδηγός Εφαρμογής & Διαχείρισης των Επιμορφωτικών και Παρεμβατικών Προγραμμάτων

παρείχε, βασιζόμενος στην ανωτέρω μελέτη, όλες τις απαραίτητες για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών πληροφορίες και, πιο συγκεκριμένα, πληροφορίες για το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και το πλαίσιο διαχείρισης του Έργου, καθώς και για το Σύστημα Εφαρμογής και Διαχείρισης, το οποίο ήταν σε ηλεκτρονική μορφή.

- Δημιουργία και παραγωγή εκπαιδευτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο του Έργου εκπονήθηκαν είκοσι δύο (22) συνολικά εκπαιδευτικά βιβλία, εργαλεία και πακέτα που περιλαμβάνουν βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, μεταφράσεις, εγχειρίδια και εργαλεία ευαισθητοποίησης και παρέμβασης, παρουσιάσεις, οδηγίες για τη δημιουργία υλικού προβολής και την οργάνωση σχετικών εκδηλώσεων, καθώς και δύο (2) ενημερωτικά φυλλάδια για τις ανάγκες των ημερίδων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών. Επισημαίνεται ότι το προαναφερθέν εκπαιδευτικό και ενημερωτικό υλικό εκτυπώθηκε και διανεμήθηκε σε όλες τις συμμετέχουσες συντονίστριες σχολικές μονάδες, στους/στις εκπαιδευτικούς, στους/τις επιμορφωτές/-τριες του Υπουργείου Παιδείας και του Κ.Ε.Θ.Ι.
- Διαρκής Διαμορφωτική και Τελική Αξιολόγηση. Στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονταν Δράσεις που είχαν στόχο τη μελέτη και έγκριση των Παρεμβατικών Προγραμμάτων, την εκπόνηση προαπαιτούμενων για την εφαρμογή της εσωτερικής αξιολόγησης μελετών, που διεκπεραιώνονταν με τα Ερωτηματολόγια τα οποία απευθύνθηκαν σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/-τριες πριν την επιμόρφωση και μετά την επιμόρφωση, την επεξεργασία των απαντήσεών τους και τη δημιουργία πινάκων, γραφημάτων και εξαγωγή συμπερασμάτων για τις αντιλήψεις τους σε θέματα ισότητας, σε Εκθέσεις Αξιολόγησης.
- Εκδηλώσεις Ενημέρωσης. Στο πλαίσιο του Έργου πραγματοποιήθηκαν δεκατρείς (13) Εκδηλώσεις Ενημέρωσης Ευαισθητοποίησης και Απολογισμού για την υλοποίηση του Έργου. Οι εκδηλώσεις απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και εκπαιδευτές/-τριες των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και των δεκατριών (13) Περιφερειών της χώρας.
Στόχος των εκδηλώσεων ήταν η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του Έργου, η άντληση των απαραίτητων συμπερασμάτων και η εξέταση των προοπτικών αξιοποίησής τους, προς όφελος των εμπλεκόμενων στο εκπαιδευτικό έργο και της κοινωνίας ευρύτερα. Σκοπός της πραγματοποίησης των εκδηλώσεων αυτών ήταν η ενημέρωση όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας για το υλοποιούμενο Έργο, καθώς και η περαιτέρω αύξηση του συνολικού αριθμού των ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών.
Επίσης, πραγματοποιήθηκε Τελικό Συνέδριο, ο χαρακτήρας του οποίου ήταν απολογιστικός και είχε στόχο να δημοσιοποιηθούν τα αποτελέσματα του Έργου και τα παραχθέντα από την υλοποίησή του προϊόντα.
- Ηλεκτρονική Δικτύωση και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Η εν λόγω Δράση συνέβαλε στην απρόσκοπτη, ταχύτερη και αποτελεσματικότερη υλοποίηση του Έργου. Ταυτόχρονα επέτρεψε στο Κ.Ε.Θ.Ι. να έχει μια γενική και εμπειριστατωμένη εποπτεία της εξελικτικής πορείας του Έργου και όλων των εμπλεκόμενων σε αυτήν ομάδων σε όλα τα επίπεδα, καθώς το ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής δικτύωσης διαθέτει διαφοροποιημένα επίπεδα πρόσβασης.
- Υλικό Προβολής και Δημοσιοποίησης της Πράξης. Στο πλαίσιο του Έργου έχει παραχθεί υλικό προβολής που αποσκοπεί στη διάχυση της πληροφορίας για το Έργο και τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του, προβάλλοντας την προβληματική του, τους στόχους παρέμβασης που επιχειρεί, καθώς και τη μεθοδολογική προσέγγισή τους. Σκοπός είναι η προβολή και η δημοσιοποίηση του υλοποιημένου Έργου.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Οι Δράσεις που σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων είναι οι ακόλουθες:

- Οργάνωση Υπηρεσιών και Εξοπλισμός Δομών Σ.Ε.Π.

Στόχος της δραστηριότητας είναι να καταστήσει τις Δομές Σ.Ε.Π. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. ως κέντρα συλλογής και διάχυσης πληροφοριών σε σχέση με τις γυναίκες και την αγορά εργασίας, και την ισότητα των φύλων στην επαγγελματική και οικογενειακή ζωή, ώστε να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών, των μαθητών/-τριών, των γονέων και της τοπικής κοινωνίας. Η δραστηριότητα απευθύνεται στο σύνολο των Δομών Σ.Ε.Π. της χώρας, δηλαδή σε 756 Δομές οι οποίες είναι:

- Από τη Γενική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:

□ 81 ΚΕΣΥΠ (πρόκειται για τα 79 ΚΕΣΥΠ που παρέχουν υπηρεσίες και για τα 2 συντονιστικά στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. και στο Π.Ι.).

□ 570 ΓΡΑΣ.Ε.Π.

- Από την Επαγγελματική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:

□ 105 ΓΡΑΣΥ

Με την οργάνωση των παραπάνω Δομών επιδιώκεται να εμπλουτιστούν οι βιβλιοθήκες των Δομών Σ.Ε.Π. με επιστημονικό και διδακτικό υλικό που εισάγει την οπτική του φύλου στον επαγγελματικό προσανατολισμό, να διαμορφωθούν μηχανισμοί διαρκούς καταγραφής και επεξεργασίας πληροφοριών που αφορούν, τόσο την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας όσο και τις ανάγκες των νεαρών ατόμων, ιδιαίτερα των κοριτσιών και των νέων γυναικών για πληροφόρηση, ενημέρωση και συμβουλευτική σε θέματα ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας και να αποτελέσουν οι Δομές Σ.Ε.Π. κέντρα διάδοσης της ιδεολογίας της ισότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις τοπικές κοινωνίες.

Στη δραστηριότητα περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους Δράσεις:

- Εξοπλισμός Βιβλιοθηκών των Δομών Σ.Ε.Π. με βιβλία και λοιπό έντυπο και ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό - ενημερωτικό υλικό.
- Εξοπλισμός Βιβλιοθηκών των Δομών Σ.Ε.Π. με έντυπο εκπαιδευτικό και ενημερωτικό υλικό που θα εκπονηθεί από το παρόν Έργο.
- Εξοπλισμός των Δομών Σ.Ε.Π. με ειδικό υλικό καταγραφής αναγκών και επεξεργασίας δεδομένων που θα αξιοποιηθούν από τις Δομές.
- Προμήθεια των Δομών Σ.Ε.Π. με υλικό ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για θέματα φύλου και επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Ηλεκτρονική Διασύνδεση των Δομών Σ.Ε.Π.

• Έρευνα

Η Δράση αυτή αφορούσε στη συλλογή πρωτογενούς υλικού με κύριο ερευνητικό στόχο να ανιχνευθούν πεποιθήσεις, αξίες, προσδοκίες και επιλογές των εφήβων, των εκπαιδευτικών και των γονιών τους για τις μεταβατικές διαδικασίες από την εφηβεία στην ενήλικη ζωή και, παράλληλα, οι σχέσεις και οι ρόλοι των δύο φύλων στην οικογένεια και την εργασία. Η έρευνα περιέλαβε τη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και από τις τρεις ομάδες-στόχους.

Αρχικά, τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο 2005 πραγματοποιήθηκε η εκπαίδευση των βοηθών έρευνας (ποσοτικής και ποιοτικής) στις έδρες των Περιφερειακών Ομάδων του Έργου (Αλεξανδρούπολη, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Βόλο, Αθήνα, Πάτρα, Ρόδο και Ρέθυμνο). Το διάστημα μεταξύ 7/3/2005 - ημερομηνία έκδοσης της σχετικής άδειας από τη Δ.Σ.Δ.Ε [Τμήμα Α' (Αρ. Πρωτ. 23894/Γ2)] και 31/5/2005, ολοκληρώθηκε η συλλογή και καταχώρηση του πρωτογενούς υλικού της έρευνας από όλες τις Περιφερειακές Ομάδες Έργου.

Το κύριο και μεγαλύτερο μέρος της έρευνας αφορούσε στα σχολεία Δευτεροβάθμιας Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Γυμνάσια, Ενιαία Λύκεια και Τ.Ε.Ε. ημερήσια και εσπερινά), συμπεριλαμβανομένων διαπολιτισμικών σχολείων, μειονοτικών σχολείων και επιλεγμένων σχολείων ειδικής αγωγής. Για τις δύο τελευταίες κατηγορίες σχολείων οργανώθηκαν ομάδες εστίασης μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών. Τέλος, ολοκληρώθηκε και η συλλογή ποσοτικών δεδομένων από Ι.Ε.Κ. όλης της χώρας

Από τη συλλογή και τον έλεγχο των δεδομένων της ποσοτικής έρευνας έχουν προκύψει τα εξής αποτελέσματα για τη Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση: έγκυρα ερωτηματολόγια μαθητών-μαθητριών: 7.908 (4.016 αγόρια & 3.847 κορίτσια - 45 δε δήλωσαν το φύλο τους), έγκυρα ερωτηματολόγια εκπαιδευτικών: 1.279 (άνδρες 539 άνδρες & 727 γυναίκες - 13 δε δήλωσαν το φύλο τους). Η απόκλιση από το αρχικώς προβλεπόμενο δείγμα των εκπαιδευτικών σημειώθηκε λόγω της απροθυμίας συμμετοχής τους και 4.063 γονείς (1.572 πατέρες & 2.472 μητέρες - 19 απροσδιορίστου). Επισημαίνεται ότι η συμμετοχή των γονέων ανήλθε σε ποσοστό 50% - για πρώτη φορά υπάρχει έρευνα ολοκληρωμένη σε τόσο μεγάλο δείγμα γονέων και σε σύνδεση με τα παιδιά τους.

Στο πλαίσιο της συλλογής ποιοτικών δεδομένων οργανώθηκαν ομάδες εστίασης για μαθητές/-τριες, γονείς και εκπαιδευτικούς, μαγνητοφωνήθηκαν και απομαγνητοφωνήθηκαν οι συνεντεύξεις. Ως προς τους μαθητές/-τριες διαμορφώθηκαν τρεις τύποι ομάδων: α) ομάδα μόνο με μαθητές, β) ομάδα

μόνο με μαθήτριες και γ) μικτή ομάδα από μαθητές και μαθήτριες. Οι ομάδες των γονέων και των εκπαιδευτικών ήταν μικτές ως προς το φύλο.

- Κατάρτιση Στελεχών Σ.Ε.Π.

Σκοπός της κατάρτισης των Στελεχών Σ.Ε.Π. ήταν να τους δοθεί η κατάλληλη γνώση και πληροφόρηση έτσι, ώστε να ενσωματώνουν στις Δράσεις που υλοποιούν και τις υπηρεσίες που παρέχουν την οπτική του φύλου και, ειδικότερα, να τους δοθεί η κατάλληλη τεχνογνωσία για να υλοποιήσουν τα Προγράμματα Σ.Ε.Π. του παρόντος Έργου.

Αναλυτικότερα, στόχοι της κατάρτισης είναι:

- Να έρθουν σε επαφή, άνδρες και γυναίκες, με το θεωρητικό προβληματισμό για τον παράγοντα φύλο, τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια σφαίρα και με στόχο να μελετήσουν:
 - ο την κοινωνική ανισότητα των φύλων γενικά και τη θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας ειδικότερα, δίνοντας έμφαση στις νεότερες απόψεις της διεθνούς βιβλιογραφίας όσον αφορά στις κοινωνικές σχέσεις των φύλων,
 - ο τη διαμόρφωση των ταυτοτήτων φύλου στην εφηβεία,
 - ο τις διαδικασίες με τις οποίες μεταβαίνουν τα νεαρά άτομα από το σχολείο στην αγορά εργασίας, δίνοντας έμφαση στις επιλογές και τις αποφάσεις τους για την ενήλικη ζωή ως συστατικών στοιχείων της ταυτότητας του φύλου τους.
- Να καταστούν ικανοί/-ές να διερευνούν τη δική τους εκπαιδευτική πραγματικότητα, ώστε να εντοπίζουν τα στερεότυπα, την ανισότητα και τις διακρίσεις με βάση το φύλο στο πλαίσιο των μεταβατικών διαδικασιών των εφήβων.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν, αφενός να διερευνούν τα προβλήματα και τις ανάγκες των νεαρών ατόμων όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τις ανισότητες φύλου και αφετέρου να σχεδιάζουν και να υλοποιούν στρατηγικές που θα προωθούν την ισότητα των φύλων στην επιλογή επαγγέλματος, στην εργασία και την οικογένεια.
- Να τους/τις βοηθήσει να εισαγάγουν τον προβληματισμό του φύλου σε θέματα ατομικής και ομαδικής συμβουλευτικής, δίνοντάς τους την ευκαιρία να διευρύνουν τον προβληματισμό και τις πρακτικές τους σε αυτό το πεδίο.
- Να τους/τις ευαισθητοποιήσει στην πολυπολιτισμική προσέγγιση του φύλου (ταυτότητες φύλου σε συνδυασμό με πολιτισμικές ταυτότητες) και στις ανάγκες των γυναικών που ανήκουν σε ειδικές ομάδες, προσφέροντας μια σφαιρική αντίληψη στο θέμα της ισότητας.

Το κάθε πρόγραμμα κατάρτισης (από τα συνολικά 44 που πραγματοποιήθηκαν) χωρίζονταν στις εξής κύριες ενότητες:

- Κοινωνιολογικές, ψυχολογικές και ανθρωπολογικές παράμετροι των ανισοτήτων φύλου: Η θεωρητική προσέγγιση (30 ώρες).
 - Εντοπίζοντας τις διαφορές, τις ανισότητες και τα στερεότυπα φύλου στις επιλογές των νέων: Η διερεύνηση της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πραγματικότητας (30 ώρες).
 - Προωθώντας την ισότητα των φύλων από την εκπαίδευση στην εργασία: Εφαρμογές και άσκηση (30 ώρες).
 - Συγγραφή γραπτής εργασίας (10 ώρες).
- Πιλοτική & Διευρυμένη Εφαρμογή Προγραμμάτων Σ.Ε.Π. Στόχοι των Προγραμμάτων αυτών είναι:
 - Η διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και η προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.
 - Η κριτική αμφισβήτηση και άρση των στερεοτύπων που επικρατούν για τα επαγγέλματα.
 - Η διεύρυνση των ταυτοτήτων φύλου, επιδιώκοντας την ενσωμάτωση, τόσο στις γυναικείες όσο και στις ανδρικές ταυτότητες, αξιών, αντιλήψεων και συμπεριφορών που ως τώρα θεωρούνταν τυπικά ότι συνδέονται μόνο με το ένα φύλο.
 - Η διεύρυνση και βελτίωση των επαγγελματικών οριζόντων των ανδρών και των γυναικών (με πιθανό αποτέλεσμα ανάμεσα σε άλλα και την ένταξη των γυναικών σε παραδοσιακά «ανδρικά» επαγγέλματα και των ανδρών σε «γυναικεία»).
 - Η απόκτηση, εκ μέρους και των αγοριών και των κοριτσιών, δεξιοτήτων και συμπεριφορών που ενσωματώνουν τις έννοιες της φροντίδας και της ενασχόλησης με την οικογένεια στις διαδικα-

σίες μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας.

Οι παραπάνω στόχοι εντάσσονται στην ευρύτερη λογική της ανάγκης για συμφιλίωση της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής και για τα δύο φύλα, έτσι ώστε άνδρες και γυναίκες να μπορούν να συμμετάσχουν ισότιμα στον τομέα της απασχόλησης. Δεν αρκεί, δηλαδή, σε μια διαδικασία προώθησης της ισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας να αναπτύξουμε Δράσεις που προωθούν τις γυναίκες μόνο στα λεγόμενα «ανδρικά» επαγγέλματα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο του κατά φύλο οριζόντιου επαγγελματικού διαχωρισμού. Η βιβλιογραφία, αλλά και η κοινή πρακτική, διαπιστώνουν ότι η βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων των δύο φύλων δεν εξαρτάται μόνο από την αλληλεγγύη στάσης και συμπεριφοράς των γυναικών στην επιλογή επαγγέλματος. Στόχος εξίσου σημαντικός είναι, τόσο ο προσανατολισμός και η ένταξη των ανδρών στον «γυναικείο» τομέα της παροχής υπηρεσιών και φροντίδας όσο και η ανάληψη εκ μέρους τους αρμοδιοτήτων και ευθυνών που ως τώρα προορίζονταν για τις γυναίκες, όπως π.χ. της υπεύθυνης ενασχόλησης με την οικογένεια, της φροντίδας των παιδιών και της κάλυψης των αναγκών του νοικοκυριού. Οι προβλεπόμενες, στο πλαίσιο του έργου, Δράσεις Σ.Ε.Π. αποσκοπούν, καθοδηγώντας αγόρια και κορίτσια να συνδυάζουν την οικογένεια με την εργασία, στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εργασία και τη βελτίωση των συνθηκών ένταξης των γυναικών στην απασχόληση.

Στο πλαίσιο του Έργου εκπονήθηκε Μοντέλο Δράσεων Σ.Ε.Π., το οποίο περιλαμβάνει:

- Δράσεις συνεργασίας, σχεδιασμού και καταγραφής. Αφορούν στη συνεργασία των καταρτισμένων στελεχών Σ.Ε.Π. με τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων, με στόχο το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων Σ.Ε.Π. Επίσης, στις Δράσεις αυτές εντάσσεται και η καταγραφή στάσεων και αναγκών των μαθητών/-τριών που θα συμμετάσχουν στα Προγράμματα. Το υλικό, που θα προκύπτει από την καταγραφή αυτή, θα χρησιμοποιείται για το σχεδιασμό των υπόλοιπων Δράσεων των Προγραμμάτων Σ.Ε.Π.
- Δράσεις πληροφόρησης και ενημέρωσης. Αφορούν μια σειρά από Ενέργειες που στοχεύουν στην πληροφόρηση των μαθητών/-τριών για σπουδές και επαγγέλματα με βάση την παράμετρο του φύλου, στις οποίες περιλαμβάνονται:
 - ο Ημέρες Σπουδών & Σταδιοδρομίας: 2 τουλάχιστον για κάθε ομάδα μαθητών/-τριών που εντάσσεται σε ένα Πρόγραμμα Σ.Ε.Π.
 - ο Επισκέψεις σε χώρους εργασίας: 1-2 επισκέψεις σε χώρους εργασίας κάθε ομάδας μαθητών/-τριών που εντάσσεται σε ένα Πρόγραμμα Σ.Ε.Π.
 - ο Ημερίδες γονέων: 1 τουλάχιστον Ημερίδα για τους γονείς κάθε ομάδας μαθητών/-τριών που εντάσσεται σε ένα Πρόγραμμα Σ.Ε.Π. Στις Ημερίδες αυτές πρέπει να συμμετέχουν εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας, προκειμένου να προβάλλονται οι στόχοι και τα αποτελέσματα των Προγραμμάτων Σ.Ε.Π. του Έργου.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Οι Δράσεις που αναφέρθηκαν ότι προωθούν την ισότητα των δύο φύλων κατά την υλοποίηση του Έργου είναι:

- Ενημέρωση Στελεχών Εκπαίδευσης.
- Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Στο πλαίσιο του Παρατηρητηρίου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Δράσεις που προωθούν τη διάσταση της ισότητας των δύο φύλων:

- Εισηγητικές προτάσεις προς την Επιστημονική Επιτροπή για την εκπόνηση newsletters.
- Εκπόνηση policy papers.
- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα με τρία υποσυστήματα: α) Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης, β) Βάση Δεδομένων του Π.Ι.Ε., γ) Δίγλωσσος Δικτυακός Τόπος του Π.Ι.Ε..
- Στατιστικά στοιχεία επισκεπτών/-τριών του διαδικτυακού χώρου και της βιβλιοθήκης.
- Εκθέσεις αξιολόγησης - Ετήσιες Εκθέσεις Πεπραγμένων - Τελική Απολογιστική Έκθεση.
- Εκθέσεις Αποτελεσμάτων.
- Λειτουργική διαχείριση Έργου, στην οποία συμπεριλαμβάνονται:
 - ο Συνδρομές
 - ο Δημοσιεύσεις
 - ο Προκηρύξεις στον τύπο
 - ο Εκπόνηση μελετών και αξιολογήσεων, στην οποία συμπεριλαμβάνονται:

- Σύνταξη αναλυτικών προδιαγραφών για κάθε παραδοτέο του Υποέργου 3 (εκπόνηση διαδικασιών υλοποίησης - αξιολόγησης - διάθεσης των μελετών).
- Εισηγήσεις και πορίσματα από τις μελέτες, προς την Επιτροπή Παρακολούθησης, για τη σύνταξη policy papers.
- Εκπόνηση μελετών.
- Συλλογή, κριτικός σχολιασμός και οργάνωση της ψηφιοποίησης της υπάρχουσας ερευνητικής παραγωγής στον τομέα της ισότητας στην εκπαίδευση: Οριζόντια μελέτη.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των εκπαιδευτικών πολιτικών.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II.
- Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων και πολιτικών για τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω εκπαιδευτικής προετοιμασίας.
- Εκπαιδευτικό επίπεδο και συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Μελέτη βιβλιογραφικής επισκόπησης.
- Έμφυλες κοινωνικές αναπαραστάσεις στα σχολικά εγχειρίδια: Μελέτη βιβλιογραφικής επισκόπησης.
- Κατά φύλο επαγγελματικός διαχωρισμός (κάθετος και οριζόντιος): Διακρίσεις και ανισότητες κατά των γυναικών στην εκπαίδευση.
- Οδηγός εισαγωγής αρχών ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.
- Επιλογή και διαμόρφωση δεικτών σταθερής παρακολούθησης σε σχέση με το φύλο, την εκπαίδευση και την απασχόληση από πηγές στην Ελλάδα και στις χώρες της Ε.Ε.
- Παραγωγή στατιστικής σειράς δεικτών.
- 5-6 Εκθέσεις εμπειρογνομosύνης εξειδικευμένων θεμάτων με αποδέκτες κέντρα λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής.
- Διερεύνηση διεθνούς πρακτικής και δυνατοτήτων συνεργασίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, στην οποία συμπεριλαμβάνονται:
 - Μελέτη αποτύπωσης της υπάρχουσας κατάστασης διεθνώς, και
 - Έκθεση προοπτικών συνεργασίας με αντίστοιχους φορείς σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Έκθεση αξιολόγησης δυνατότητας και προοπτικών διασύνδεσης.
- Τεχνική έκθεση διασύνδεσης του Παρατηρητηρίου με τις προτεινόμενες δομές.
- 5 ή 6 εκδόσεις ενημερωτικών φυλλαδίων και εντύπων για τη λειτουργία, τις δραστηριότητες και τα προϊόντα του Παρατηρητηρίου.
- Εκδόσεις καλών πρακτικών από τα παραδοτέα του Υποέργου 3 (Μελέτες, έρευνες, εκθέσεις κ.λπ.) σε πολλαπλά αντίτυπα για τη διάθεσή τους στους ενδιαφερόμενους (φορείς και φυσικά πρόσωπα).
- Διοργάνωση 4 ημερίδων/εκδηλώσεων στην Αθήνα και 4 εκδηλώσεων στις έδρες των Παραρτημάτων του Κ.Ε.Θ.Ι., με σκοπό τη δημοσιοποίηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων του Π.Ι.Ε.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.Ζ. Οι Δράσεις που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας είναι:

- Τα Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας.
- Τα Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του Έργου συμπεριλαμβάνονται Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, η Δράση αναπτύσσεται στις ακόλουθες φάσεις:

- Σχεδιασμός και κατασκευή εργαλείων αξιολόγησης του Έργου με έμφαση στη διάσταση του φύλου.
- Συλλογή δεδομένων πριν και μετά την εφαρμογή κάθε Δράσης (τελική αξιολόγηση).
- Επεξεργασία των δεδομένων.
- Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και των εκθέσεων της εσωτερικής αξιολόγησης.
- Εξειδίκευση δεικτών αποτελέσματος και επιπτώσεων.

- Συγγραφή μελετών αξιολόγησης για κάθε Δράση χωριστά και για το σύνολο του Έργου, όπως περιγράφονται στη συνέχεια:
 - ο Έκθεση Αξιολόγησης επιμόρφωσης εκπαιδευτικών (με βάση τις επιμέρους εκθέσεις για την εκπαιδευτική διαδικασία και την υλοποίηση των τριών υπεύθυνων φορέων).
 - ο Δύο Εκθέσεις Αξιολόγησης για τα σεμινάρια επιμόρφωσης μαθητριών/σπουδαστριών: μία για τη συμβατική εκπαίδευση και μία για την εξ αποστάσεως.
 - ο Μία έκθεση αξιολόγησης για το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) των μαθητριών/σπουδαστριών.
 - ο Μία έκθεση αξιολόγησης για την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης των μαθητριών/σπουδαστριών.
 - ο Μία έκθεση αξιολόγησης για τη χορήγηση υποτροφιών στις μαθήτριες/σπουδάστριες.
 - ο Μία έκθεση αξιολόγησης για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των Τ.Ε.Ε./Ι.Ε.Κ.
 - ο Μία έκθεση αξιολόγησης της μελέτης.
 - ο Μία τελική-συνδυαστική έκθεση αξιολόγησης για το σύνολο του Έργου.

Για τη σύνταξη των παραπάνω εκθέσεων, λαμβάνονται υπόψη και αξιοποιούνται, παράλληλα με τη νέα συλλογή δεδομένων, οι εκθέσεις της εσωτερικής αξιολόγησης.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Δράσεις που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων:

- Εκπόνηση μελέτης της εθνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σε θέματα ισότητας των δύο φύλων σε πλήρη αντιστοιχία με το επίπεδο του εκπαιδευτηρίου και τις εξειδικεύσεις που το χαρακτηρίζουν, καθώς και εκπόνηση κατάλογου βιβλιογραφίας θεμάτων Ισότητας για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών των Τ.Ε.Ε. & Ι.Ε.Κ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Στο πλαίσιο της Πράξης 4.1.1.στ αναφέρονται οι εξής Δράσεις:

- Αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης και μελέτη τάσεων προσφοράς και ζήτησης επαγγελματιών ανά φύλο και η σύνδεση αυτών με τις τάσεις που παρατηρούνται στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Η διερεύνηση και αποτύπωση της κατάστασης και των αναγκών της ελληνικής αγοράς εργασίας ανά φύλο και ανάλυση τάσεων προσφοράς και ζήτησης επαγγελματιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.
- Η χορήγηση υποτροφιών ως κίνητρο στον προσανατολισμό των μαθητριών/σπουδαστριών προς «ανδροκρατούμενες» ειδικότητες που παρουσιάζουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- Η ενίσχυση της πρακτικής άσκησης μαθητριών/σπουδαστριών των Σχολών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, έτσι ώστε να ενδυναμωθεί η γυναικεία απασχολησιμότητα και επιχειρηματικότητα και η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Για την υλοποίηση του Έργου καταγράφηκαν οι εξής Δράσεις που δε σχετίζονται άμεσα με την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων:

- Σχεδιασμός-Οργάνωση του Ν.Π.Μ.Σ.
- Υλοποίηση του Νέου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Συνεργασία με Πανεπιστήμια του εξωτερικού - Διαμόρφωση δικτύου.
- Συνεργασία με Συμβουλευτικούς Σταθμούς και Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Αξιολόγηση.
- Δημοσιότητα-Διάχυση αποτελεσμάτων (Ημερίδες και Σεμινάρια με ειδικές θεματικές).

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Οι Δράσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων συνοψίζονται ως εξής:

- Εκπόνηση μελετών σε θέματα φύλου και εκπαίδευσης, πολιτικής, υγείας, οικονομίας, τέχνης, γλώσσας (διερεύνηση ζητημάτων μέσα από την οπτική του φύλου).
- Πραγματοποίηση διαλέξεων από καθηγητές/-τριες, ερευνητές/-τριες και ειδικούς επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

- Πραγματοποίηση συνεδρίων, ημερίδων, συναντήσεων εργασίας, με προσκεκλημένους/-ες από την Ελλάδα ή το εξωτερικό ειδικούς στα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει το Π.Μ.Σ.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων που περιέχει άρθρα, μελέτες, μονογραφίες, συλλογικούς τόμους, πτυχιακές εργασίες και διατριβές που διαπραγματεύονται κοινωνικά ζητήματα, μέσα από την οπτική του φύλου και των έμφυλων σχέσεων.
- Εκπόνηση διπλωματικών εργασιών από τους φοιτητές/-τριες.
- Πραγματοποίηση έρευνας πεδίου (επιτόπια έρευνα) από τους φοιτητές/-τριες (ακαδ. έτος 2007-8).

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Στο Πανεπιστήμιο Κρήτης πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες Δράσεις που σχετίζονται με την προώθηση της Ισότητας των δύο φύλων:

- Οργάνωση και συντονισμός προπτυχιακών μαθημάτων επιλογής για το κοινωνικό φύλο.
- Ίδρυση-Λειτουργία Διεπιστημονικού Εργαστηρίου Έρευνας και Εκπαίδευσης για το Κοινωνικό Φύλο.
- Δημιουργία-Λειτουργία Διαρκούς Σεμιναρίου Διδασκόντων/-ουσών.
- Διοργάνωση-Δημοσιοποίηση Επιστημονικών Συναντήσεων-Εκδηλώσεων για το Κοινωνικό Φύλο.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Προπτυχιακών σπουδών σε θέματα φύλου και ισότητας του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες Δράσεις:

- Δημιουργία ιστοσελίδας.
- Επικέντρωση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων με έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική στην Ευρώπη.
- Επικέντρωση σε κέντρα - ινστιτούτα που παρέχουν πληροφόρηση και ανάλυση για την ενεργό συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Οι Δράσεις που υλοποιήθηκαν στο Τ.Ε.Ι. Πατρών και προωθούν την ισότητα των φύλων είναι:

- Παρέμβαση στο επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα: α) διδασκαλία μαθημάτων: Τίτλοι διδαχθέντων μαθημάτων: Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα από την οπτική της ισότητας των φύλων, Ίσες ευκαιρίες για τα δύο φύλα στους τομείς: Απασχόληση, Σχέσεις των δύο φύλων - Συντροφικότητα - Οικογένεια, Σύγχρονες τεχνικές management για την προώθηση των ίσων ευκαιριών, Φύλο και ισότητα, Η οπτική του φύλου στα τεχνολογικά επαγγέλματα, και β) ένταξη της οπτικής του φύλου σε επιλεγμένα υποχρεωτικά μαθήματα ανά Σχολή.
- Παρέμβαση στο κρυφό Αναλυτικό Πρόγραμμα (στάσεις εκπαιδευτικών με την υλοποίηση επιμορφωτικού σεμιναρίου, καθώς και με την ανάπτυξη σχετικού εγχειριδίου).
- Υλοποίηση Δράσεων επιμόρφωσης στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής και ευρύτερης κοινότητας - μέσω του κέντρου κοινοτικής ανάπτυξης και προώθησης των ίσων ευκαιριών ΚΕΚΑΠΙΣ).
- Δράσεις για την αντιμετώπιση της συντροφικής βίας.
- Δράσεις για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής παρενόχλησης.
- Δράσεις για την αντιμετώπιση του κάθετου και του οριζόντιου διαχωρισμού με βάση το φύλο, κ.ά.
- Δράσεις επιμόρφωσης στην κοινότητα.
- Διάχυση και ανάπτυξη επιμορφωτικού υλικού (αφίσες, φυλλάδια, κείμενα προβληματισμού, συλλογές υπογραφών, κ.ά.).
- Ανάπτυξη και προβολή θεατρικών δρώμενων.
- Διοργάνωση ημερίδων-δημόσιων συζητήσεων.
- Συνεργασία με λοιπούς φορείς.
- Συνδιοργάνωση προβολών ταινιών και λοιπών εκδηλώσεων, με φορείς, όπως την Νομαρχιακή Επιτροπή Ισότητας, γυναικείες οργανώσεις και άλλες οργανώσεις και φορείς.
- Επιμόρφωση πολιτικών και ενεργοποίησή τους να ασχοληθούν με θέματα ισότητας.
- Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης.
- Αγορά βιβλίων για τον εμπλουτισμό της μόνιμης συλλογής της βιβλιοθήκης.
- Καταγραφή βιβλιογραφίας σχετική με θέματα ισότητας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Αναφέρθηκε ότι οι Δράσεις δεν αφορούσαν στην ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση. Αφορούσαν στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών στην απασχόληση στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Η γνώση που παράχθηκε εμμέσως συμβάλλει στον εμπλουτισμό του περιεχομένου σχετικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών και στην προαγωγή της γνώσης και ευαισθητοποίησης των φοιτητών/-τριών σε θέματα ισότητας των φύλων στον αγροτικό χώρο.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Αναφέρθηκε ότι οι Δράσεις που υλοποιήθηκαν προωθούσαν την ισότητα των δύο φύλων, χωρίς όμως να υπάρξει λεπτομερής περιγραφή τους.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Οι Δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτής της Κατηγορίας Πράξεων και που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων είναι οι εξής:

- Προαγωγή της γνώσης και προώθηση της αρχής της ισότητας στο γνωστικό πεδίο του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.
- Προώθηση μαθημάτων Φύλου και Ισότητας σε προπτυχιακό επίπεδο.
- Ενίσχυση της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας.
- Παροχή δια βίου εκπαίδευση σε θέματα ισότητας.
- Ευαισθητοποίηση νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού σε θέματα ισότητας.

Ποιες άλλες Δράσεις θεωρείτε ότι θα ήταν σκόπιμο να αναπτυχθούν σε άλλο Έργο ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος αναφορικά με τις Δράσεις που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Διαπολιτισμικότητα και ισότητα των φύλων.
- Επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.
- Πληροφόρηση σε θέματα πολιτικής για την ισότητα των φύλων.
- Πληροφόρηση-ενημέρωση για θέματα ισότητας των φύλων μέσω διαλέξεων, ημερίδων κ.λπ.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Προτείνεται η εκπόνηση συγγραφή αναπαραγωγή και διανομή παιδαγωγικού και διδακτικού υλικού για τα επτά (7) γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Ολοήμερο σχολείο.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Ημερίδες για ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων και την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο

πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Επιμορφωτικά σεμινάρια με αντικείμενο την ισότητα των φύλων και ενημέρωση σχετικά με τα στερεότυπα που υπάρχουν.
- Σεμινάρια σχετικά με τον καταναλωτισμό.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωννα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Προτείνεται η εφαρμογή, ανάλογων με το υλοποιούμενο Έργο, Δράσεων σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες στις διάφορες Περιφέρειες της χώρας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Το Έργο «Καλλιρρόνη» είχε ως στόχο την ένταξη της οπτικής του φύλου και την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων στις Δράσεις Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Ως προς το συγκεκριμένο στόχο, θεωρούμε ότι το Έργο ήταν πλήρες και δεν υπάρχουν άλλες Δράσεις που θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί. Αυτό που αναδείχθηκε είναι η ανάγκη να υλοποιηθούν με διαφορετικό τρόπο ορισμένες από τις Δράσεις (ενημέρωση-ευαισθητοποίηση γονέων & τοπικής κοινωνίας) σε πιθανή συνέχιση του Έργου.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Δε δόθηκε απάντηση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος Έργου προτείνεται η δημιουργία μιας Κινητής Έκθεσης για περιήγηση στις δεκατρείς (13) Περιφέρειες της χώρας, με στόχο την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών στις θεματικές ενότητες του Έργου. Στο πλαίσιο της Έκθεσης, όπως σχετικά αναφέρεται, θα μπορούσαν να κατασκευαστούν διαδραστικά εκθέματα και να εκπονηθεί συναφές εκπαιδευτικό υλικό. Σύμφωνα με την Υπεύθυνη Έργου, η εν λόγω Δράση είχε προβλεφθεί στο Τεχνικό Δελτίο Έργου και είχε διενεργηθεί ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την υλοποίησή της, ο οποίος όμως ματαιώθηκε, καθώς το χρονικό διάστημα που απέμενε μέχρι τη λήξη του Έργου δεν ήταν αρκετό για την υλοποίηση του συνόλου του αντικειμένου του Υποέργου.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Θα ήταν σκόπιμο να αναπτυχθούν Δράσεις ευαισθητοποίησης, με τη διοργάνωση βιωματικών εργαστηρίων, τόσο για το μαθητικό κοινό όσο και για τους/τις εκπαιδευτικούς, που θα στοχεύουν στην ανάδειξη της σημασίας των ζητημάτων του φύλου, την άρση των διακρίσεων φύλου και των κοινωνικών στερεοτύπων, καθώς και την αλληλαγία νοοτροπιών που οδηγούν σε κοινωνικό αποκλεισμό, καθιστώντας με αυτόν τον τρόπο το χώρο της εκπαίδευσης ως τον πλέον πρόσφορο χώρο για τέτοιου είδους παρεμβάσεις.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Χορήγηση υποτροφιών σε μαθήτριες Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων επαγγελματικού προσανατολισμού και αντίστοιχων σεμιναρίων σχετικών με τη διευκόλυνση της εισόδου των γυναικών σε «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα.
- Πρακτική άσκηση των μαθητριών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (εκείνων που θα έχουν παρακολουθήσει τα προαναφερθέντα σεμινάρια), προκειμένου να ενισχυθεί η γενική απασχόληση και η επιχειρηματικότητά τους, καθώς και η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Διεθνείς, Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες.
- Κοινά ερευνητικά προγράμματα.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Η συνέχιση των υφιστάμενων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Η συνέχιση ερευνητικών προγραμμάτων (π.χ. Πυθαγόρας, Ηράκλειτος).
- Η υποστήριξη των υφιστάμενων ή και νέων εργαστηρίων, μέσω της ενίσχυσης των υποδομών τους.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Οι Δράσεις που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος, και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση αφορούν σε εμπειρικές έρευνες.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Δημιουργία βάσης δεδομένων με πληροφορίες για τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική.
- Παραγωγή ερευνητικού υλικού αναφορικά με τη συμμετοχή των Ελληνίδων γυναικών στην πολιτική.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Προτείνεται να συνεχιστούν όλες οι Δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του παρόντος Έργου.
- Θεωρείται σημαντικό να υλοποιηθούν σε ευρύτερη κλίμακα δράσεις που θα στοχεύουν στην καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο της εκπαίδευσης.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Η ίδρυση και λειτουργία ενός παρατηρητηρίου, με στόχο την παρακολούθηση της πρόσβασης και της επαγγελματικής ανέλιξης των γυναικών μελών Δ.Ε.Π. στα Α.Ε.Ι., καθώς και την πρόσβαση των γυναικών σε θέσεις κύρους και εξουσίας στη Γενική Εκπαίδευση (θέσεις διοίκησης και σχολικοί σύμβουλοι).
- Η ανάπτυξη έργων κοινωνικής πολιτικής, τα οποία θα διευκόλυναν τη συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής των γυναικών.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Δε δόθηκε απάντηση.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Οι Δράσεις, που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος και σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, είναι οι ακόλουθες:

- Προτείνεται η ανάπτυξη Δράσεων σε τοπικό επίπεδο που αποβλέπουν στην αναγνώριση της ισότητας των δύο φύλων.
- Προτείνεται, επίσης, η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών που υπάρχουν και στον ανδρικό πληθυσμό που απασχολείται με τον αγροτουρισμό. Στην περίπτωση ύπαρξης κοινών εκπαιδευτικών αναγκών, προτείνεται η ανάληψη, από τους αρμόδιους, κοινών Δράσεων για την επίτευξη κοινών στόχων.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Οι Δράσεις που προτείνονται να αναπτυχθούν στο πλαίσιο άλλου Έργου ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος δε σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση, αλλά με την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακοποίησης γυναικών και παιδιών.

Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα (σε ό,τι έχει καταγραφεί στο ΤΔΕ) των δράσεων του Έργου που υλοποιήσατε/υλοποιείτε όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των Δράσεων του Έργου που υλοποιήθηκε δε σχετίζονται με τη διάσταση της ισότητας των δύο φύλων, αλλά με το πιστοποιητικό ελληνομάθειας.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τις υλοποιηθείσες Δράσεις σχετίζονται με την εκπόνηση - συγγραφή - αναπαραγωγή και διανομή παιδαγωγικού και διδακτικού υλικού για τα επτά (7) γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο και όχι με την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων στην εκπαίδευση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Το Ολοήμερο Νηπιαγωγείο εξυπηρετεί παιδαγωγικούς και κοινωνικούς σκοπούς και συμβάλλει στην προώθηση ισότιμων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για τους γονείς και κυρίως για την εργαζόμενη μητέρα, που απελευθερώνονται από την ανάγκη φροντίδας των παιδιών τους, στην εξασφάλιση ίσης αφετηρίας και ευκαιριών για το μέλλον, στην άμβλυση των κοινωνικών και μορφωτικών διαφορών.

Πρωθεί, επίσης, τη δημιουργία συνθηκών για τη μελλοντική καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας, αφού συμβάλλει στην ψυχοκινητική, κοινωνικο-συναισθηματική, αισθητική, νοητική ανάπτυξη του νηπίου και στην καλλιέργεια των κινητικών και νοητικών δεξιοτήτων του. Ειδικότερα:

α) Στον τομέα της ψυχοκινητικής ανάπτυξης, το νήπιο υποβοηθείται:

- Να ανακαλύψει και να οργανώσει το γνωστικό σχήμα του σώματος του.
- Να οικοδομήσει τις βασικές έννοιες του χώρου και του χρόνου.
- Να δημιουργήσει ποικίλες σχέσεις, στο πλαίσιο των ψυχοκινητικών του δραστηριοτήτων.
- Να προαγάγει τη δημιουργική ψυχοκινητική του έκφραση.

β) Στον τομέα της κοινωνικο συναισθηματικής, ηθικής και θρησκευτικής ανάπτυξης, το νήπιο υποβοηθείται:

- Να δημιουργήσει σωστές προσωπικές σχέσεις με τα άλλα νήπια, το/τη νηπιαγωγό και τους/τις άλλους/-ες ενήλικους/-ες.
- Να ενταχθεί ομαλά στην ομάδα των συνομηθικών του, ως ισότιμο, δραστήριο και δημιουργικό μέλος.
- Να ανακαλύψει τη δύναμη και τη χαρά της συλλογικής προσπάθειας και να εθιστεί στην αμφίδρομη σχέση ατόμου και ομάδας.
- Να οικοδομήσει τις αξίες της κοινωνικής ζωής: υπευθυνότητα, ειλικρίνεια, συνεργατικότητα, αγάπη προς την πατρίδα, μέσα σε κλίμα ελευθερίας και αμοιβαιότητας, με απώτερο σκοπό την ηθική του ανάπτυξη και αυτονομία.

γ) Στον τομέα της αισθητικής ανάπτυξης, το νήπιο υποβοηθείται:

- Να προσεγγίσει αισθητικά τη φύση και τα έργα τέχνης, με απώτερο σκοπό να δημιουργήσει μελλοντικά προσωπικό αισθητικό κριτήριο.

- Να εκφραστεί με τρόπο δημιουργικό μέσα από διάφορες μορφές τέχνης.
- Να αντιληφθεί, διαισθητικά, ότι η τέχνη αποτελεί κοινό τρόπο έκφρασης και επικοινωνίας των λαών.

δ) Στον τομέα της νοητικής ανάπτυξης, το νήπιο υποβοηθείται:

- Να είναι δραστήριο και περίεργο, να διερευνά την πραγματικότητα ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξής του και να αναπτύξει θετική στάση απέναντι στη μάθηση.
- Να εμπλουτίσει τις εμπειρίες του από το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον και να τις οργανώνει με τη βοήθεια της συμβολικής λειτουργίας και ανάλογα με το βαθμό ωριμότητάς του.

ε) Στον τομέα της καλλιέργειας δεξιοτήτων (κινητικών και νοητικών), το νήπιο υποβοηθείται:

- Να οικοδομήσει βαθμιαία τις βασικές προμαθηματικές έννοιες και διαδικασίες.
- Να εισαχθεί σταδιακά στην προγραφική και προαναγνωστική διαδικασία και να αποκτήσει τις απαραίτητες, για το επίπεδο ανάπτυξής του, προγραφικές και προαναγνωστικές δεξιότητες.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των Δράσεων του Έργου που υλοποιήθηκε, όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση είναι το γεγονός ότι κατά την υλοποίηση υπήρξε μέριμνα, ώστε η αναλογία ανδρών και γυναικών που συμμετείχαν να είναι η ίδια.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα που προκύπτουν από την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου και αφορούν στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση είναι:

- Να αναλάβουν δράσεις άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί για την προστασία του περιβάλλοντος και να συμμετάσχουν εξίσου στη λήψη αποφάσεων που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος.
- Να ενθαρρυνθούν εξίσου άνδρες και γυναίκες εκπαιδευτικοί και να βοηθηθούν για να αναλάβουν προγράμματα Π.Ε.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Αναφέρθηκε ότι με το πέρας του Έργου αυτού τα αναμενόμενα αποτελέσματα, όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων, θα είναι τα παρακάτω:

- Θα έχει επιμορφωθεί ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας των φύλων και θα μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις για την ισότητα στα σχολεία τους.
- Θα έχουν εμπλουτιστεί οι γνώσεις πολλών μαθητών/-τριών και σπουδαστών/-τριών από όλη τη χώρα σε θέματα ισότητας των φύλων.
- Θα έχουν ενημερωθεί οι γονείς για τις αρχές της ισότητας των φύλων, μέσα από τις δραστηριότητες των παιδιών τους.
- Θα έχουν διαμορφωθεί πανελληνίως στην εκπαιδευτική κοινότητα σαφείς τάσεις, με στόχο την προώθηση θεμάτων που αφορούν στην ισότητα των φύλων.
- Θα συνειδητοποιήσουν οι φορείς και τα στελέχη της εκπαίδευσης την ωφέλεια που προκύπτει όταν

εφαρμόζονται Δράσεις παρέμβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία.

- Θα ευαισθητοποιηθεί η ελληνική κοινωνία γενικότερα, καθώς θα αρχίσουν να διαχέονται μέσα από την εκπαίδευση οι αρχές της ισότητας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Δε δόθηκε απάντηση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Η ευαισθητοποίηση 1.628 εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής Παιδείας στις θεματικές ενότητες του Έργου και η αφομοίωση των στόχων και μηνυμάτων από τους/τις μαθητές/-τριες μέσω της ενεργούς συμμετοχής τους σε περίπου 1350 Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα που υλοποιήθηκαν κατά τα έτη 2006-2007 και 2007-2008 στις σχολικές μονάδες της χώρας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των Δράσεων του Έργου, όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση είναι τα ακόλουθα:

- Να διακρίνουν οι μαθήτριες και οι σπουδάστριες τις επενέργειες των σύγχρονων αλλαγών στην εργασιακή, αλλήλα και την κοινωνική σφαίρα, και να διερευνούν τα πολλαπλά κοινωνικά προβλήματα που γεννούν οι νέες μορφές διακρίσεων και ανισοτήτων σε βάρος των γυναικών.
- Να κατανοήσουν οι μαθήτριες και οι σπουδάστριες τη σημασία που έχει η επιδίωξη συμφιλίωσης της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ως μιας πολιτικής που στοχεύει στη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας και την ουσιαστικότερη συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.
- Να διαθέτουν ετοιμότητα στις συνεχείς «αναδομήσεις του εργασιακού χώρου», με τη γενίκευση της εφαρμογής των νέων τεχνολογιών.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Έργου που σχετίζονται με το φύλο και την εκπαίδευση, συνοψίζονται στο γεγονός ότι το Έργο προσφέρει ένα πλούσιο υλικό έντυπο και ηλεκτρονικό στις σχολικές βιβλιοθήκες της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της χώρας που θα χρησιμοποιείται σε βάθος χρόνου.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των δράσεων του Έργου που υλοποιήθηκαν, όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, σχετίζονται με την ενδυνάμωση της γυναικείας απασχολησιμότητας και επιχειρηματικότητας και τη διεκδίκηση, από τις γυναίκες, θέσεων εργασίας με καλύτερες προοπτικές και ευνοϊκότερους όρους απασχόλησης.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του Έργου και σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση είναι:

1. Ειδικευμένα σε θέματα ισότητας και ταυτοτήτων φύλου στελέχη της εκπαίδευσης.
2. Διάχυση της ευαισθητοποίησης σε θέματα φεμινιστικής οπτικής και σχέσεων των φύλων σε μεταπτυχιακό επίπεδο στον ακαδημαϊκό χώρο.
3. Διεπιστημονική προσέγγιση ενός θέματος και την πληρέστερη διερεύνησή του κάτω από το πρίσμα διαφορετικών οπτικών.
4. Διαμόρφωση αναγκών για εμπλουτισμό και των Προπτυχιακών Προγραμμάτων των Τμημάτων που εκπαιδεύουν εκπαιδευτικούς με την προοπτική της ισότητας των φύλων.
5. Αύξηση της ελληνικής βιβλιογραφίας με διδακτικό υλικό, εγχειρίδια και βιβλία για το θέμα του φύλου στην εκπαίδευση και τη φεμινιστική οπτική.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Καταγράφηκε ότι οι Δράσεις του Έργου συμβάλουν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας, τη μετεκπαίδευση και εξειδίκευση στις μελέτες για τις γυναίκες και τα φύλλα, στην προώθηση δηλαδή της αρχής της ισότητας και στο γνωστικό πεδίο των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Με δεδομένες την απουσία Γυναικείων Σπουδών στην Ελλάδα σε ακαδημαϊκό επίπεδο και τη χαμηλή εκπροσώπηση των Ελληνίδων στα κέντρα λήψης αποφάσεων και γενικότερα στους σημαντικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας και πολιτικής, το Π.Μ.Σ. δημιουργεί όλες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για:

- Την προσαρμογή της Ανώτατης Εκπαίδευσης στις νέες απαιτήσεις για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- Τη δημιουργία ενός νέου επιστημονικού δυναμικού, ικανού να κατανοεί και να προωθεί την αρχή της ισότητας σε όλους τους τομείς της ελληνικής κοινωνίας.
- Την ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού-ακαδημαϊκού δυναμικού σε θέματα ισότητας και φύλου.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα συνοψίζονται ως εξής:

- Η εισαγωγή καινοτόμων Δράσεων και η επεξεργασία σύγχρονων διδακτικών εργαλείων.
- Η δυναμική προώθηση του επιστημονικού διαλόγου και η ευαισθητοποίηση εκπαιδευτών/-τριών και εκπαιδευομένων στην τεράστια κοινωνική, οικονομική και πολιτική σημασία της έρευνας για το φύλο.
- Η βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων σπουδών στον ελλαδικό χώρο.
- Ο εμπλουτισμός της επιστημονικής φυσιογνωμίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Ως αναμενόμενα αποτελέσματα αναφέρθηκαν η παρακολούθηση των μαθημάτων από φοιτητές/-τριες.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή της Πράξης είναι τα εξής:

- Δημιουργία αυριανών επαγγελματιών που θα ασχοληθούν με θέματα προώθησης της ισότητας.
- Δημιουργία ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών που θα συνεχίσουν την ενασχόλησή τους με θέματα ισότητας και μετά τη λήξη του Προγράμματος.
- Ανάπτυξη κανονισμού αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλησης στο Τ.Ε.Ι. Πάτρας. Ο σύλλογος του εκπαιδευτικού προσωπικού συμφωνεί στην προώθηση του εν λόγω κανονισμού και η ιδρυματική υπεύθυνη δεσμεύεται για τη συνέχιση ενεργειών.
- Ανάπτυξη και λειτουργία μόνιμης Επιτροπής Ισότητας στο Τ.Ε.Ι. Πάτρας. Ο καινούριος Πρόεδρος του Τ.Ε.Ι. δεσμεύτηκε δημόσια στην τελική ημερίδα του Προγράμματος για την ανάπτυξη της επιτροπής. Ο σύλλογος του εκπαιδευτικού προσωπικού συμφωνεί και θα πιέσει προς αυτή την κατεύθυνση. Η εκπρόσωπος του συλλόγου δεσμεύτηκε δημόσια στην τελική ημερίδα του Προγράμματος προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Δε δόθηκε απάντηση.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Σε σχέση με τα αναμενόμενα αποτελέσματα, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Πράξης, καταγράφηκε ότι όσοι/-ες έγιναν αποδέκτες των διαπιστώσεων της έρευνας, θα υλοποιήσουν τις προτάσεις σχετικά με την εκπαίδευση των γυναικών που ασχολούνται με τον αγροτουρισμό, αλλά ακόμα και όλου του αγροτικού πληθυσμού.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα που καταγράφηκαν σχετίζονται περισσότερο με την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με θέματα που αφορούν στη γυναικεία κακοποίηση και λιγότερο με τις Δράσεις για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

Υπάρχουν, κατά τη γνώμη σας, μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Έργου που σχετίζονται με το φύλο και την εκπαίδευση (με βάση την Ενδιάμεση ή/και την Τελική σας Έκθεση); Εάν ναι, ποια;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Στη συνείδηση φοιτητών/-τριών και φορέων η ισότιμη αντιμετώπισή τους από το Τμήμα Αρχαιονομίας και Βιβλιοθηκονομίας να συμβάλει στην παγίωση της ισότητας.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριών, των εκπαιδευτικών, των νέων και του γενικού πληθυσμού σε θέματα περιβάλλοντος.
- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών και υιοθέτηση περιβαλλοντικά υπεύθυνων στάσεων.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα των Δράσεων του Έργου που υλοποιήθηκε, όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση, αποβαίνουν θετικά ως προς την προώθηση της ισότητας των φύλων.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Δε δόθηκε απάντηση.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που διαφαίνονται να πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι:

- Καλύτερη εκπαιδευτική προετοιμασία και κατάρτιση των γυναικών, στην προοπτική της ένταξής τους στην αγορά εργασίας.
- Βελτίωση της στάσης των γυναικών στο ζήτημα της απασχόλησης, τόσο σχετικά με την επιλογή επαγγέλματος όσο και με την προσαρμογή τους σε αυτό.
- Βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των γυναικών στην αγορά εργασίας (αυτοεκτίμηση, δυνατότητα συνεργασίας, ανάπτυξη συναισθηματικής νοημοσύνης).
- Βελτίωση της στάσης των ανδρών απέναντι στην ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και την απασχόλησή τους σε συγκεκριμένα επαγγέλματα.
- Επαγγελματική εξέλιξη των γυναικών σε βαθμίδες ή δραστηριότητες για τις οποίες υπήρχαν δυσκολίες ή περιορισμοί.
- Αύξηση της συμμετοχής του γυναικείου πληθυσμού στην αγορά εργασίας, ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης κάποιας εκπαιδευτικής βαθμίδας, λόγω άρσης των σχετικών εμποδίων και περιορισμών.

- Αξιοποίηση του γυναικείου ανθρώπινου δυναμικού σε ειδικότητες και ομάδες επαγγελματιών, όπου είχαν περιορισμένη συμμετοχή μέχρι σήμερα

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Στο ερώτημα για τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που σχετίζονται με το φύλο και την εκπαίδευση και προκύπτουν από την εφαρμογή του Έργου, απαντούν σχετικά:

- Η κατάρτιση των στελεχών Σ.Ε.Π. συνέβαλε στην απόκτηση ευαισθησίας και τεχνογνωσίας, ώστε να εφαρμόζουν Δράσεις ισότητας των φύλων στο Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό, σε επίπεδο ατομικής και ομαδικής Συμβουλευτικής.
- Η οργάνωση των Δομών Σ.Ε.Π. σε όλη τη χώρα θα έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει, για αρκετό χρονικό διάστημα και μετά το 2008, διαθέσιμη η απαραίτητη ροή πληροφοριών σε θέματα ισότητας. Επιπροσθέτως, μέσω της προτεινόμενης υποδομής, σε συνδυασμό με την κατάρτιση των στελεχών, θα εδραιωθούν μελλοντικά στα σχολεία και, ιδιαίτερα στο πλαίσιο του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, οι διαδικασίες διάχυσης της πληροφόρησης, της καταγραφής των αναγκών και της οργάνωσης δραστηριοτήτων με θέμα την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Δε δόθηκε απάντηση.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η συλλογή, οργάνωση και σύνθεση του συνόλου των διαθέσιμων γνώσεων αναφορικά με τις Δράσεις που υλοποιούνται, τόσο στο πλαίσιο του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II όσο και γενικότερα, με στόχο την ισότητα των φύλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (Δευτεροβάθμια, Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση) και σε όλους τους τύπους σχολείων στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς.
- Η συλλογή, ανάλυση και αξιολόγηση πληροφοριών σχετικά με τις τάσεις για την ισότητα των φύλων στον τομέα της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Η παραγωγή νέων ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών και δεδομένων που θα αποκομιστούν μέσω των αναλύσεων και των μελετών καταγραφής και παρακολούθησης του θέματος της ισότητας.
- Η εισαγωγή και αξιοποίηση δεικτών και στατιστικών στοιχείων για την παρακολούθηση της ισότητας και τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Η παροχή γνώσεων, ο γνωμοδοτικός και συμβουλευτικός ρόλος και η σύνταξη εκθέσεων εκπαιδευτικής πολιτικής για την ισότητα των φύλων.
- Η ενημέρωση των Υπευθύνων του ΥΠ.Ε.Π.Θ., των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των Φορέων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης για τα ευρήματα των μελετών και των ερευνών του, καθώς και για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεών του.
- Η συμβολή του στην αποσαφήνιση στόχων και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των σχετικών πολιτικών και Δράσεων, καθώς και η λειτουργία του ως οργάνου που ανταλλάσσει πληροφορίες και θα εφαρμόζει καλές πρακτικές.
- Η λειτουργία του ως Κέντρου Τεκμηρίωσης που προτείνει νέες Δράσεις και πολιτικές σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση στους φορείς σχεδιασμού και άσκησης πολιτικής.
- Η συμβολή του στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ όλων των Φορέων, ώστε να προωθηθούν, να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν πρωτοβουλίες τον τομέα της προώθησης έμφυλων ζητημάτων στο χώρο της εκπαίδευσης, της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και της απασχόλησης, καθώς και η δημιουργία ενός μνημονίου συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων και των ατόμων.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα του Έργου αφορούν:

- Στη διεύρυνση του ρόλου και των στόχων του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, δεδομένου ότι μέσα από τις Δράσεις που υλοποιήθηκαν το μάθημα αυτό αξιοποιήθηκε, προκειμένου να αναδείξει την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

- Στην καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα από τους μαθητές/-τριες, γεγονός το οποίο επιτεύχθηκε με τη συμμετοχή τους σε συναφείς δραστηριότητες, μέσω της μεθόδου «project», στα σχολικά πιλοτικά προγράμματα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που προκύπτουν αφορούν:

- Στη χρησιμοποίηση, μελλοντικά, όλου του ανθρώπινου δυναμικού που μπορεί να συμμετάσχει ενεργά στην παραγωγή και την οικονομία γενικότερα.
- Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των γυναικών.
- Στη μείωση της ανεργίας των γυναικών, καθώς επιδιώκεται η διείσδυσή τους σε «ανδροκρατούμενα» επαγγέλματα, που έχουν αυξημένη ζήτηση στην αγορά εργασίας.
- Στη βελτίωση των συνθηκών συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, με συνέπεια τη βελτίωση της παραγωγικότητάς τους.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Το Έργο προσφέρει ένα πλούσιο υλικό, έντυπο και ηλεκτρονικό, στις σχολικές βιβλιοθήκες της Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της χώρας, που θα χρησιμοποιείται σε βάθος χρόνου.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η προώθηση μιας άλλης οργάνωσης και λειτουργίας της εκπαιδευτικής μονάδας, που να συνάδει με την οργάνωση και λειτουργία της αγοράς εργασίας.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Διεύρυνση και διάχυση της ιδεολογίας για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.
- Αλληλαγή στις στάσεις των εκπαιδευτικών, τόσο στο πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος όσο και στο κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου.
- Αλληλαγή στις επαγγελματικές επιλογές των μαθητών και των μαθητριών.
- Αλληλαγή στις απόψεις των γονέων και της ευρύτερης κοινωνίας.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Μέσω της συμμετοχής τους στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), οι φοιτητές/-τριες απέκτησαν γνώσεις στα αντικείμενα που πραγματεύεται το Π.Μ.Σ., σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν στο χώρο εργασίας τους. Επιπλέον, πολλοί/-ές απόφοιτοι/-ες του Π.Μ.Σ. εκπονούν διατριβές σε γνωστικά αντικείμενα σχετικά με το φύλο, σε ποικίλες επιστημονικές περιοχές, με αποτέλεσμα να παράγεται ένα νέο ανθρώπινο επιστημονικό δυναμικό.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η παραγωγή, μετάδοση και δημοσιοποίηση ποιοτικά υψηλής, διεπιστημονικής ακαδημαϊκής γνώσης και η ενθάρρυνση των Μεταπτυχιακών Σπουδών για το φύλο.
- Η συμβολή στην ανάδειξη και αξιοποίηση του κοινωνικού δυναμικού της χώρας.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η ένταξη των δύο προαιρετικών μαθημάτων στο Πρόγραμμα Σπουδών των Τμημάτων του Τ.Ε.Ι. Μακεδονίας.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η δημιουργία επαγγελματιών που θα ασχοληθούν με θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων.
- Η δημιουργία ευαισθητοποιημένων εκπαιδευτικών που θα συνεχίσουν την ενασχόληση τους με θέματα ισότητας και μετά τη λήξη του Προγράμματος.
- Η ανάπτυξη κανονισμού αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλησης στο Τ.Ε.Ι. Πάτρας. Όπως σχετικά αναφέρεται, ο σύλλογος του εκπαιδευτικού προσωπικού συμφωνεί στην προώθησή του και η ιδρυματική υπεύθυνη δεσμεύεται για τη συνέχιση ανάλογων ενεργειών.
- Η ανάπτυξη και λειτουργία μόνιμης Επιτροπής Ισότητας στο Τ.Ε.Ι. Πάτρας. Τόσο ο καινούργιος Πρόεδρος του Τ.Ε.Ι. όσο και οι εκπρόσωποι του συλλόγου του εκπαιδευτικού προσωπικού δεσμεύτηκαν δημόσια στην τελική ημερίδα του Προγράμματος στην ανάπτυξη και λειτουργία της εν λόγω επιτροπής.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Η ευαισθητοποίηση, τόσο της εκπαιδευτικής κοινότητας όσο και της κοινωνίας ευρύτερα, σχετικά με την υποδεέστερη θέση των γυναικών, συγκριτικά με την αντίστοιχη των ανδρών, στο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., καθώς και σε θέσεις παιδαγωγικής και διοικητικής ευθύνης στη Γενική Εκπαίδευση.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που πηγάζουν από την εφαρμογή του Έργου είναι τα ακόλουθα:

- Τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να αποτελέσουν υλικό προς αξιοποίηση για μια σφαιρική οργάνωση της εκπαίδευσης σε ζητήματα ισότητας των φύλων που να περιλαμβάνει και ζητήματα που άπτονται της θέσης των γυναικών του αγροτικού χώρου στο αγροτικό νοικοκυριό, την απασχόληση και στα θεσμικά όργανα που αφορούν την πρωτογενή παραγωγή.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα αφορούν στην προώθηση της ιδέας του αγροτουρισμού, καθώς η εμπλοκή και η συμμετοχή των ατόμων στις δραστηριότητες του αγροκτήματος ως εργασιακού χώρου, δε φαίνεται να έχει απασχολήσει όσο πρέπει. Μέσω του Έργου αυτού μπορεί να δημιουργηθεί η ιδέα να προγραμματιστούν εργασίες, στις οποίες οι ίδιοι/-ες οι επισκέπτες/-τριες θα δουλέψουν μαζί τους και θα πληρώσουν για την απόκτηση αυτής της εμπειρίας.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα αφορούν στην αλλαγή της αντίληψης, των γνώσεων και των στάσεων του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στα περιστατικά κακοποιημένων γυναικών, που επισκέπτονται τα Νοσοκομεία και τα Κέντρα Υγείας. Επίσης, η εφαρμογή του εν λόγω Έργου συνέβαλε στην ενημέρωση των γυναικών αυτών για τον τόπο και τον τρόπο, με τον οποίο μπορούν να απευθυνθούν, προκειμένου να αντιμετωπίσουν, με τη βοήθεια ειδικών, την κακοποίηση που έχουν υποστεί ή συνεχίζουν να υφίστανται.

ΔΕΙΚΤΕΣ

Καταγράψτε τους μετρήσιμους δείκτες που έχετε θέσει και σχετίζονται με τις δράσεις που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 1.1.2.6

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
[34701] ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	150 ετησίως	150 ετησίως	
[34702] ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	150 ετησίως	150 ετησίως	
[34685] ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	60 ετησίως	60 ετησίως	
[34687] ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	60 ετησίως	60 ετησίως	

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ. - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 1.2.3.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ		34.123
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ		279.406
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ		35.610
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ		285.929

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	68.900
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	71.710
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ, ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	140.610
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	140.610
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	532
ΔΟΜΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΔΟΜΩΝ	4.271

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	815	
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ	11.488	
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	3.375	
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ	28.512	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	94.260	

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΛΟΗΜΕΡΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	98.105
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	192.365
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	192.365
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	60
ΔΟΜΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	2.300
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ (ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΣΥΝΟΔΟΙ, ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ)	ΑΡΙΘΜΟΣ	484
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ, ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	4744
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	4.936
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	484

ΠΙΝΑΚΑΣ 34: ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.4.2.α. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35: Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.4.2.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ	359 άτομα	491 άτομα	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	648 άτομα	1.103 άτομα	
ΘΕΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	1.007 άτομα	1.594 άτομα	
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	746 επιχειρήσεις	1.167 επιχειρήσεις	

ΠΙΝΑΚΑΣ 36: Κ.Π.Ε. ΑΡΧΑΝΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.6.1.α. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 37: Κ.Π.Ε. ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.6.1.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ (πλήθος ατόμων)	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου (πλήθος ατόμων)
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	24		13
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	24		12
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	250		158
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	250		147

ΠΙΝΑΚΑΣ 38: Κ.Π.Ε. ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.6.1.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	40		42
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ.	40		28
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ	330		778
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ	270		559

ΠΙΝΑΚΑΣ 39: ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 2.6.1.η

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	65		
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	65		
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	85		
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	85		
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	3		
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	3		
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	4		

ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	4		
ΔΟΜΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	3		
ΔΟΜΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	3		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	2		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	2		

ΠΙΝΑΚΑΣ 40: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 3.1.1.α. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 41: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 3.1.2.α. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 42: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 3.1.2.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΕΙ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ		120
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΑΕΙ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ		85

ΠΙΝΑΚΑΣ 43: ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΔΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	140		213

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1.680	2.708
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	3.198	4.948
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	51	39
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	2.644	2.102
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	3.504	4.514
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	582	636
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	314	861
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	251	178
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	205	206
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	63.000	44.017
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	67.000	49.584
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1.300	10.553

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	900	10.286
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	43	63
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	6	12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	3	3
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	574	660
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	126	151
ΔΟΜΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	3.074	3.573
ΔΟΜΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	676	790

ΠΙΝΑΚΑΣ 44: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	85.000	47.500	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	90.000	50.550	

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	25.000	14.000
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	20.000	11.100
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	10.000	5.600
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	15.000	8.400
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΓΕΝΙΚΑ), ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	120.000	74.470
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ (ΓΕΝΙΚΑ), ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	125.000	77.300
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ (ΓΕΝΙΚΑ), ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	150.000	150.000
ΔΟΜΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	3.015	3.015
ΔΟΜΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	565	565

ΔΟΜΕΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΠΩΦΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	170	170
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	4.068	4.068
ΣΤΕΛΕΧΗ ΔΟΜΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	1.209	625
ΔΟΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ	699	754

ΠΙΝΑΚΑΣ 45: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.δ. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 46: ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.ε. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 47α: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΤΟΥ ΥΠ.Ε.Π.Θ. - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.ζ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	980	137
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ	39.200	5.480
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	1.020	114
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ	40.800	4.560

ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ		645
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ		25.800
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ		732
ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΕΣ		29.280
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ		1
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	1	

ΠΙΝΑΚΑΣ 47β: ΣΧΟΛΙΚΑ ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	15.781	26.460
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	16.425	27.540
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	7.533	1.470
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	7.841	1.530
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	1.186	1.470

ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	1.234	1.530
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	870	1.450
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	290	100
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ (ΑΝΔΡΕΣ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ) ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	290	90
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ (ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΣΥΝΕΔΡΙΑ)	ΑΡΙΘΜΟΣ	1.514	1.640

ΠΙΝΑΚΑΣ 48: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.στ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ			
ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ	1	0	1
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (EVALUATION RESEARCH)	8	8	8
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ			
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡ- ΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	1	1	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 49: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.στ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρη- σης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ	8	7	
ΔΟΜΕΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ	747	0	
ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	124.000	0	

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ / ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ - ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	38.019	38.019
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ / ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΟΙΠΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ	125	125
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	1	0
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	1	1
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	19	19
ΔΙΚΤΥΩΜΕΝΕΣ ΔΟΜΕΣ	748	0
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	1	1
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΧΥΣΗΣ ΣΤΑ ΜΜΕ	2	0
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ / ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	166	4
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	45.030	0

ΠΙΝΑΚΑΣ 50: ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.1.1.στ

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Τιμή στόχος	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου	Τιμή στόχος
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ-ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΘΕΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	Αριθμός Ατόμων	3.000		Αριθμός Ατόμων	1.869
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ-ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΘΕΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	Αριθμός Ατόμων	2.000		Αριθμός Ατόμων	2.810

ΠΙΝΑΚΑΣ 51: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
<i>ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ</i>			
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	13	13	13
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	60	60	60
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ	1	1	1
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ	6	6	6
ΝΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	1	1	1
<i>ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ</i>			
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	3,6	3,6	3,6
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ	1	1	1
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	1	1	1
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΧΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	1,36	1,36	1,36

ΠΙΝΑΚΑΣ 52: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.α

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	18	8	8
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	27	67	67
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ	3	3	3
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ, ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ	6	12	12

ΠΙΝΑΚΑΣ 53: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	2	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΑΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	180	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΑΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	690	
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΧΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ 12ΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	2,9	
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ	0	
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ 12ΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	7,7	

ΠΙΝΑΚΑΣ 54: Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	500	500
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΤΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	600	600
ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ 12ΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	1	1
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΧΙΑΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ 12ΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ	1	1

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ	4	4
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	0	0

ΠΙΝΑΚΑΣ 55: Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.β

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΤΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	700	1.000	
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΤΕΙ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1.500	2.000	

ΠΙΝΑΚΑΣ 56: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.δ. Δεν καταγράφονται οι δείκτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 57: ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.ε

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΝΕΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΕΣ- ΚΟΡΙΤΣΙΑ	3		3
ΑΤΟΜΟ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ -ΚΟΡΙΤΣΙ	1		1

ΠΙΝΑΚΑΣ 58: Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.ε

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΕΙ	12	12	12
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΕΙ	11	11	11
ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ / ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ	4	6	6

ΠΙΝΑΚΑΣ 59: Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ 4.2.1.ε

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου / Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΕΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ		80
ΕΠΩΦΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΕΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ		150
ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ / ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ		3

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΕΝΩΝ

Από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου, ποια ήταν τα σημαντικότερα εμπόδια/προβλήματα που εντοπίσατε σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των δράσεων που σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν υπήρξαν προβλήματα που να σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν καταγράφηκαν εμπόδια ή προβλήματα, καθώς δεν εντοπίστηκαν, λόγω της μικρής διάρκειας δραστηριοποίησης του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με τη μικρή διάρκεια του Έργου.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Απουσία Δράσεων που να προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου στο πλαίσιο του Άξονα 3.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Απουσία Δράσεων που να προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου στο πλαίσιο του Άξονα 3.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Οι καιρικές συνθήκες και η γεωγραφική κατανομή και διασπορά σχολικών μονάδων που ανήκουν σε παραμεθόριες ή νησιωτικές περιοχές δημιουργούσαν δυσχέρειες στη μετάβαση των εκπαιδευτικών σε μέρη που πραγματοποιούνταν οι επιμορφωτικές συναντήσεις με τους/τις επιμορφωτές/-τριες τους. Ενδεχομένως, η δυνατότητα εφαρμογής τηλεδιασκέψεων μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών, μέσω της δημιουργίας πλατφόρμας συνεργατικής/σύγχρονης τηλεκπαίδευσης, θα διευκόλυνε την επικοινωνία και θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα στους/στις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/-τριες να εξοικειωθούν με τα συστήματα νέων τεχνολογιών.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετώπισε το Έργο ήταν η ελλιπή βασική επιμόρφωση των Στελεχών που υπηρετούν στις δομές Σ.Ε.Π. Πιο συγκεκριμένα, υπήρχαν οι εξής κατηγορίες Στελεχών: α) Στελέχη που είχαν παρακολουθήσει προγράμματα βασικής επιμόρφωσης στο παρελθόν (διαφορετικής όμως διάρκειας και περιεχόμενου, ανάλογα με το χρόνο που διήρκεσε η επιμόρφωση), β) Στελέχη που δεν είχαν παρακολουθήσει κανένα κύκλο βασικής επιμόρφωσης στο παρελθόν (σημειώνεται ότι η βασική επιμόρφωση για το μεγαλύτερο αριθμό Στελεχών Σ.Ε.Π. υλοποιήθηκε το διάστημα Φεβρουάριος - Ιούνιος 2008, διάστημα κατά το οποίο οι καταρτίσεις του Έργου είχαν ολοκληρωθεί, ενώ στα σχολεία βρισκόταν σε εξέλιξη η τελευταία εφαρμογή Δράσεων).

Αποτέλεσμα αυτού ήταν να μην μπορέσουν όλα τα Στελέχη, που ενεπλάκησαν στο Έργο, να αξιοποιήσουν πλήρως το Μοντέλο Δράσεων και τα εργαλεία που τους παρασχέθηκαν. Επιπλέον, η έλλειψη ειδικής επιμόρφωσης στη συμβουλευτική δεν έδωσε τη δυνατότητα στο Έργο να αναπτύξει τις πιλοτικές Δράσεις ατομικής/ομαδικής συμβουλευτικής με την οπτική του φύλλου.

Ένα ακόμα πρόβλημα αποτέλεσε το πλαίσιο εφαρμογής του Σ.Ε.Π. στα σχολεία. Πιο συγκεκριμένα, η εναλλαγή των εκπαιδευτικών που διδάσκουν το μάθημα Σ.Ε.Π. στα σχολεία, καθώς και η ανάθεσή του σε εκπαιδευτικούς που δεν έχουν καμία εμπειρία στο θέμα του Επαγγελματικού Προσανατολισμού, δυσχέρανε, σε ορισμένες περιπτώσεις, την εφαρμογή των Δράσεων στα σχολικά τμήματα.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Η χρονική καθυστέρηση της έγκρισης του υλικού από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, καθώς και η χρονική καθυστέρηση στην έκδοση των Υπουργικών Αποφάσεων. Γενικότερα, διαπιστώθηκαν προβλήματα γραφειοκρατικής φύσεως.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Δεν παρουσιάστηκαν προβλήματα, καθώς τόσο τα Προγράμματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών όσο και τα Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα υλοποιήθηκαν ομαλά καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ

- Γραφειοκρατικά και διοικητικά προβλήματα.
- Θέματα συνεργασίας με ορισμένους μόνο φορείς.
- Θέματα συντονισμού και αποτελεσματικής συνεργασίας από κοινού των φορέων.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Δε διαπιστώθηκαν ιδιαίτερες δυσκολίες.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Απαιτήθηκε μεγάλη προσπάθεια, προκειμένου να εκφραστεί ενδιαφέρον για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις Υποτροφίες και την Πρακτική Άσκηση και αυτό αποδίδεται στο ότι οι καινοτόμες Δράσεις βρίσκουν επιφυλακτικό το κοινό, στο οποίο απευθύνονται, και μάλιστα όταν πρόκειται για ανήλικες μαθήτριες και χρειάζεται η συναίνεση του κηδεμόνα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Θέματα συνεργασίας με τα σχολεία σχετικά με την πρακτική άσκηση.
- Διοικητικά θέματα γραφειοκρατίας.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Σε πρακτικό επίπεδο, το μόνο πρόβλημα που αντιμετωπίστηκε ήταν ότι, κατά τον αρχικό σχεδιασμό, ο προϋπολογισμός, βάσει της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, ήταν περιορισμένος, με αποτέλεσμα να μην σχεδιαστούν και να μην αναπτυχθούν εξαρχής Δράσεις που θεωρούνταν ότι θα συνέβαλαν ακόμη περισσότερο στην ευόδωση των στόχων του Έργου. Το πρόβλημα αυτό μερικώς αντιμετωπίστηκε με την αύξηση του προϋπολογισμού.

Επιπλέον, προκάλεσε ορισμένες δυσλειτουργίες η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής κατά τα πρώτα έτη, γεγονός που σχετίζεται με τις μακροχρόνιες διαδικασίες που απαιτούνται για τις προμήθειες.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Αδυναμία επίτευξης της διατμηματικότητας και κυρίως της διεπιστημονικότητας, παρότι όλα τα Προγράμματα υπήρξαν διατμηματικά.
- Η θεσμικά μετέωρη θέση των Προγραμμάτων, που συνιστά τη μεγαλύτερη αδυναμία τους.
- Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση. Αυτό οφείλεται στο ότι τα Προγράμματα αυτά ξεκίνησαν ως διετή, αλλά σταδιακά επέκτειναν τη δράση τους με αποτέλεσμα την εξαιρετικά καθυστερημένη χρηματοδότηση.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1. β. Στα Τεχνολογικά Ιδρύματα που δεν υπάρχουν αρκετά τμήματα θεωρητικών κατευθύνσεων πρέπει να καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια για να ανακινήθει το ενδιαφέρον των φοιτητών/-τριών.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Παρουσιάστηκαν εμπόδια γραφειοκρατικού τύπου σχετικά με την υποστελέχωση του ειδικού λογαριασμού του Τ.Ε.Ι. Πάτρας, με αποτέλεσμα τη δημιουργία χρονικών καθυστερήσεων και τη μείωση κάποιων Δράσεων.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Τα εμπόδια δεν αφορούσαν στην εκπαίδευση.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Δε διαπιστώθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα, δεδομένου ότι ο πληθυσμός-στόχος του Έργου ήταν μόνο ο γυναικείος πληθυσμός.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε.

- Δυσκολία ανάδειξης της σημασίας αντιμετώπισης των κακοποιημένων γυναικών από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.
- Δυσκολία να αντιληφθεί το ίδιο το νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό ότι ο ρόλος που μπορούν και πρέπει να έχουν για την πρόληψη και αντιμετώπιση των περιστατικών αυτών είναι ζωτικής σημασίας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κλινικού τους έργου.

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Τι θεωρείτε ότι απουσιάζει από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του Έργου και σχετίζεται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β.
Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν απουσιάζει κάτι σημαντικό.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.ν. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Απουσία Δράσεων που να προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου στο πλαίσιο του Άξονα 3.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Απουσία Δράσεων που να προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου στο πλαίσιο του Άξονα 3.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Η ανάγκη υλοποίησης ορισμένων από τις Δράσεις (ενημέρωση-ευαισθητοποίηση γονέων και τοπικής κοινωνίας) με διαφορετικό τρόπο, δεδομένου ότι το Έργο, ως προς το συγκεκριμένο στόχο που είχε θέσει, δηλαδή την ένταξη της οπτικής του φύλου και την προώθηση της ισότητας των δύο φύλων στις Δράσεις Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, θεωρεί ότι ήταν πλήρες και δεν υπάρχουν άλλες Δράσεις που θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Το Έργο δεν εστιάζεται αποκλειστικά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση και την κοινωνία, καθώς η δυναμική του διαμοιράζεται και στα θεματικά πεδία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της πολυπολιτισμικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού. Σύμφωνα με απολογιστικά στοιχεία, από τα 814 Σχολικά Πιλοτικά Προγράμματα που υλοποιήθηκαν κατά το έτος 2006-2007, 175 Προγράμματα επικεντρώθηκαν στην Ισότητα των Φύλων και από τα 543 που υλοποιήθηκαν κατά το έτος 2007-2008, συνολικά 95 Προγράμματα.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ.

- Η μη έγκαιρη επικοινωνία των φορέων υλοποίησης.
- Η έλλειψη συγχρονισμού και αλληλουχίας των επιμέρους Δράσεων των φορέων.
- Η απουσία κοινών στόχων των επιμέρους φορέων σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η απουσία ευρείας διάχυσης της πληροφόρησης σχετικά με τα οφέλη του Έργου για τις σχολικές μονάδες.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1. στ. Η απουσία σεμιναρίων ενημέρωσης σε μαθήτριες Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, που βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Η διενέργεια της πρακτικής άσκησης σε περισσότερους ειδικούς φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων (Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Κέντρα Συμβουλευτικής, Σχολές Γονέων, κ.ά.).
- Δυνατότητες ανταλλαγών με ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια σε Τμήματα Γυναικείων Σπουδών.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α. Η ελληνικής ευαισθητοποίηση ανδρών σχετικά με τη συμμετοχή τους στα συγκεκριμένα Προγράμματα. Η έλλειψη μεγάλης συμμετοχής οφείλεται, αφενός στο γεγονός ότι τα Προγράμματα αυτά θεωρείται ότι απευθύνονται στις γυναίκες και αφετέρου, ενδεχομένως, στην έλλειψη δημοσιότητας σε κεντρικό επίπεδο.

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Συνέχιση προσφοράς μαθημάτων σχετικά με το φύλο στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.
- Θεσμοθέτηση Μεταπτυχιακού Προγράμματος με αποκλειστικό θέμα το Φύλο.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Ενέργειες προβολής και ευαισθητοποίησης που δεν περιορίζονται μόνο σε ημερίδες.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Η απουσία ενός αυστηρού θεσμικού πλαισίου που να επιβάλλει την υλοποίηση και τη συνέχιση υλοποίησης Δράσεων Ισότητας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η υλοποίηση του Έργου ήταν απρόσκοπτη εκτός από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες πολλές φορές οδήγησαν σε καθυστερήσεις αλλά και σε σχετική «αποθάρρυνση» των ερευνητών/-τριών για συνέχιση τέτοιου είδους ερευνών.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η δημιουργία αρχείου καταγραφής των περιστατικών κακοποίησης, η δημιουργία αναλυτικών πρωτοκόλλων αντιμετώπισης και η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, μέσω της εφαρμογής εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και πληροφοριακού υλικού.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ / ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Παρακαλούμε σημειώστε οτιδήποτε πιστεύετε ότι θα μπορούσε να αποτελέσει πρόταση βελτίωσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων σε σχέση με την ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση, στη νέα προγραμματική περίοδο Ε.Σ.Π.Α.).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κατηγορία Πράξης 1.1.2.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 1.2.3.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου - Κατηγορία Πράξης 2.4.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Αρχανών - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κ.Π.Ε. Πραμάντων - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α. Η διάρθρωση των προγραμματιζόμενων Δράσεων να γίνεται κατά τρόπο που να διευκολύνεται η ανάδειξη της ισότητας των δύο φύλων στην εκπαίδευση.

Κ.Π.Ε. Σιάτιστας - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.α.

- Η χορήγηση αδειών στους/στις εκπαιδευτικούς, με στόχο την επιμόρφωσή τους κατά τη διάρκεια εργάσιμων ημερών (και όχι στη διάρκεια των μη εργάσιμων ημερών της εβδομάδας).
- Η απόδοση κινήτρων στους/στις εκπαιδευτικούς, προκειμένου να αναλάβουν Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (π.χ. αμοιβή ή ικανοποιητική μείωση ωραρίου).
- Η διασαφήνιση του θέματος σχετικά με τις προτεραιότητες στις αναθέσεις, βάσει των εγκυκλίων, δεδομένου ότι, μετά από προφορικές οδηγίες των προϊσταμένων τους, οι εκπαιδευτικοί συμπληρώνουν το ωράριό τους κατά προτεραιότητα με άλλα μαθήματα, και όχι με περιβαλλοντικά μαθήματα ή μαθήματα αγωγής υγείας.

Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρωνα και Υγρότοπου Μούστου - Κατηγορία Πράξης 2.6.1.η. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.1.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.α. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Πανεπιστήμιο Πατρών - Κατηγορία Πράξης 3.1.2.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.α. Η εφαρμογή Δράσεων και η υλοποίηση Προγραμμάτων επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα της Ισότητας των Φύλων στο χώρο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έτσι, ώστε: α) να προωθείται η φιλοσοφία και οι πρακτικές των ίσων ευκαιριών, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου και της δημοκρατίας στο εκπαιδευτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και β) να εντάσσεται η διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, δεδομένου ότι σε αυτή τη βαθμίδα της εκπαίδευσης τα στερεότυπα παρουσιάζονται αρκετά έντονα, γεγονός που αποδεικνύεται μέσα από τα κείμενα των βιβλίων, τόσο του Νηπιαγωγείου όσο και του Δημοτικού, στα οποία διαφαίνονται έντονα οι αναπαραστάσεις του γυναικείου και ανδρικού φύλου. Επομένως, αυτές είναι Δράσεις που στοχεύουν σε νέες και καινοτόμες ιδέες προώθησης της Ισότητας των Φύλων, μέσα σε ένα ανανεωτικό και βελτιωτικό πλαίσιο.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.β. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ε. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων Κ.Π.Σ. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.ζ. Η ενεργοποίηση ομάδων εκπαιδευτικών ή στελεχών εκπαίδευσης, μέσω επιμορφωτικών προγραμμάτων και ημερίδων ενημέρωσης για τον τοπικό συντονισμό και την παρακολούθηση υλοποίησης των Δράσεων των έργων, με στόχο την ταχύτερη επίλυση των προβλημάτων και τη συνεχή στήριξη των εμπλεκόμενων φορέων.

Στο παρόν Έργο, η συμβολή των Νομαρχιακών Υπευθύνων Ολυμπιακής Παιδείας κρίθηκε ως καθοριστική, καθώς παρείχαν κατευθύνσεις στους/στις εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής - Ολυμπιακής

Παιδείας για τη συμμετοχή τους στα Προγράμματα επιμόρφωσης, και, μετέπειτα, για την υλοποίηση των σχολικών Πιλοτικών Προγραμμάτων στις περιοχές ευθύνης τους. Επίσης, παρείχαν στήριξη στο Φορέα Υλοποίησης του Έργου ενημερώνοντας για την πορεία εξέλιξης του Έργου σε τοπικό επίπεδο και συγκεντρώνοντας τα απαραίτητα παραστατικά για την εκκαθάριση των 1.350 Σχολικών Πιλοτικών Προγραμμάτων.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Ο συστηματικός συντονισμός των Δράσεων και Ενεργειών από την Εποπεύουσα Αρχή στην περίπτωση, κατά την οποία οι φορείς υλοποίησης ενός Προγράμματος είναι περισσότεροι από δύο.

Προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση ενός Προγράμματος αποτελούν: α) η καλή συνεργασία των φορέων υλοποίησης, που θα πρέπει να διαπνέονται από κοινή φιλοσοφία, κοινούς στόχους αποδεκτούς από όλους και συγκεκριμένο πλαίσιο συνεργασίας, και β) η προηγούμενη εμπειρία του φορέα και η σχετική ενασχόληση των υπευθύνων, κρίνονται ως απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή υλοποίηση ενός Προγράμματος ισότητας.

Γενική Γραμματεία Ισότητας - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η συνέχιση και αναβάθμιση ενεργειών που προσφέρουν πολλαπλάσιαστικά αποτελέσματα, καθώς και η διοργάνωση βιωματικών σεμιναρίων για την εκπαιδευτική κοινότητα σε θέματα ισότητας των φύλων.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Κατηγορία Πράξης 4.1.1.στ. Η καταγραφή αναγκών κοινωνικά αποκλεισμένων μαθητριών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Ο πολλαπλάσιασμός του αριθμού των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων για την ισότητα των φύλων.
- Η διοργάνωση διακρατικών συνεργασιών με Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα.
- Η δημιουργία ερευνητικών Προγραμμάτων.
- Οι προκλήσεις ειδικών θέσεων μελών Δ.Ε.Π. στα ελληνικά Πανεπιστήμια και τις Σχολές.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.α.

- Η αύξηση του ποσού της χρηματοδότησης ανά Έργο (αύξηση του αρχικού ορίου χρηματοδότησης).
- Η ενίσχυση των υποδομών (κτηριακών και υλικοτεχνικών).
- Η αύξηση των μόνιμων θέσεων εργασίας (διδασκόντων/-ουσών).

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Δημιουργία μόνιμων Γραφείων Φύλου και Ισότητας ή αθλιώς Επιτροπών Ισότητας στα Πανεπιστήμια, που θα απευθύνονται σε όλη την Πανεπιστημιακή κοινότητα. Στις αρμοδιότητές τους θα μπορούσαν να συγκαταλέγονται π.χ. η εποπτεία ζητημάτων σεξουαλικής παρενόχλησης, η παροχή βοήθειας προς γυναίκες μέλη Δ.Ε.Π. που, λόγω διακρίσεων, καθυστερούν στην εξέλιξή τους, η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων, η συγγραφή και δημοσίευση εκθέσεων, η εισαγωγή και παρακολούθηση της εφαρμογής πολιτικών ισότητας στα Πανεπιστήμια κ.ά.

Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β. Εστίαση σε εξειδικευμένα πεδία έρευνας.

Τ.Ε.Ι. Πατρών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.β.

- Η δέσμευση από κάθε ίδρυμα ότι επιτυχημένες Δράσεις θα συνεχίζουν να υλοποιούνται σε μόνιμη βάση.
- Η ύπαρξη ενός θεσμικού πλαισίου που να επιβάλλει σε κάθε ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης την υλοποίηση Δράσεων ισότητας.
- Η υλοποίηση των Δράσεων από εκπαιδευτές/-τριες που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα ισότητας και δε θεωρούν την υλοποίηση Δράσεων αποκλειστικά ως πηγή ενίσχυσης του εισοδήματός τους. Κάτι τέτοιο θα εξασφάλιζε τη συνέχιση της ενασχόλησης των στελεχών με θέματα ισότητας και μετά το πέρας της χρηματοδότησης.
- Η πρόβλεψη επιπλέον Δράσεων, όπως: α) Δράσεις αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλη-

σης στην εκπαίδευση, β) Δράσεις αντιμετώπισης της συντροφικής βίας σε ζευγάρια φοιτητικά ή ζευγάρια εφηβικά, γ) Δράσεις ενίσχυσης προσωπικών ικανοτήτων φοιτητριών και δ) Δράσεις ενίσχυσης συλλογικών πρωτοβουλιών από νέες και νέους.

- Η ενεργή εμπλοκή και συμμετοχή της σπουδαστικής κοινότητας σε εθελοντική αλληλ΄ και σε έμμισθη βάση, σε Δράσεις του Προγράμματος ακόμα και σε προπτυχιακό επίπεδο (κατ' ελάχιστον να καλύπτονται κάποια έξοδά τους, όπως έξοδα μετακίνησης).
- Κριτήριο για την αξιολόγηση μιας υποβληθείσας πρότασης να αποτελεί η ενεργή εμπλοκή και συμμετοχή της σπουδαστικής κοινότητας, καθώς και η εμπλοκή των γυναικείων/φεμινιστικών οργανώσεων ή άλλων συλλογικοτήτων που ασχολούνται με θέματα ισότητας.
- Η αξιοποίηση, μετά το πέρας της χρηματοδότησης, της τεχνογνωσίας που έχουν αποκτήσει οι φορείς που ασχολούνται σε μόνιμη βάση με θέματα ισότητας.
- Η πρόβλεψη Δράσεων για τη μείωση του οριζόντιου και του κάθετου εκπαιδευτικού/επαγγελματικού διαχωρισμού με βάση το φύλο της ακαδημαϊκής και της σπουδαστικής κοινότητας.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.δ. Δεν καταγράφηκαν στοιχεία.

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε.

- Η διερεύνηση των μεθόδων διδασκαλίας για την ισότητα των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας σε ζητήματα σχέσεων εκπαιδευτικής διαδικασίας και απασχόλησης των φύλων στην αγορά εργασίας.
- Η ενίσχυση της έρευνας από γυναίκες ερευνήτριες και η διερεύνηση των δυνατοτήτων ενδυνάμωσης της συμμετοχής των γυναικών στη δια βίου μάθηση και την αποτελεσματικότητά της.

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε. Η υλοποίηση του Έργου ήταν απρόσκοπτη εκτός από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, οι οποίες πολλές φορές οδήγησαν σε καθυστερήσεις αλλά και σε σχετική «αποθάρρυνση» των ερευνητών/-τριών για συνέχιση τέτοιου είδους ερευνών.

Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Κατηγορία Πράξης 4.2.1.ε.

- Δημιουργία βάσης δεδομένων και καταγραφής των περιστατικών κακοποίησης με διεύρυνση της καταγραφής και σε άλλες ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (παιδιά, ηλικιωμένοι/-ες, μετανάστες/-τριες, φορείς AIDS, κ.λπ.).
- Δημιουργία ενημερωτικού υλικού σε έντυπη μορφή για την ευαισθητοποίηση του πληθυσμού.
- Δημιουργία εκπαιδευτικών πακέτων που να απευθύνονται τόσο στους/στις επαγγελματίες υγείας, όσο και στο γενικό πληθυσμό, με σκοπό τη μείωση του φαινομένου της κακοποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας** (Κ.Ε.Θ.Ι.), φορέας εποπτευόμενος και χρηματοδοτούμενος από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, στο πλαίσιο του Έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ (4.1.1.ε) με τίτλο: «Παρατηρητήριο Αξιολόγησης και Παρακολούθησης των Δράσεων της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ισότητα», διεξάγει την έρευνα: **«Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ»**.

Με το ερωτηματολόγιο που καλείστε να συμπληρώσετε ως **Υπεύθυνος/-η του Έργου** πρόκειται να διερευνηθούν οι Δράσεις των Έργων που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και περιλαμβάνονται τόσο στον Άξονα 4 όσο και στους υπόλοιπους Άξονες του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις που θα πρέπει να απαντηθούν βάσει του **Τεχνικού Δελτίου του Έργου** σας και κατανέμονται, με βάση το περιεχόμενό τους, στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Στοιχεία του Έργου.
- Σύντομη περιγραφή του φυσικού αντικείμενου (βάσει του ΤΔΕ).
- Δράσεις του Έργου.
- Δείκτες του Έργου.
- Εντοπισμός κενών.
- Διατύπωση προτάσεων.

Η συνεργασία σας είναι αναγκαία για την επιτυχία της έρευνάς μας, καθώς το Έργο που έχετε αναλάβει, ως Τελικοί Δικαιούχοι, υπάγεται σε κάποιο από τα παρακάτω Μέτρα: Μ1.1., Μ1.2., Μ2.4., Μ2.6., Μ3.1., Μ4.1., Μ4.2., Μ5.1. που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση.

Για την επιτυχή επεξεργασία των δεδομένων του ερωτηματολογίου, θα σας παρακαλούσαμε θερμά να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι όλες οι απαντήσεις σας είναι εμπιστευτικές και θα αναλυθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Το επισυναπτόμενο ερωτηματολόγιο είναι απαραίτητο να συμπληρωθεί **από τον/την Υπεύθυνο/-η του Έργου**. Σας ευχαριστούμε θερμά για το χρόνο και τη συνεργασία σας και παρακαλούμε να μας αποστείλετε τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια **μέχρι την Παρασκευή 11/7/2008** στην ηλεκτρονική διεύθυνση: mkatsam@kethi.gr.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή βοήθεια, παρακαλούμε επικοινωνήστε στα τηλέφωνα 210 3259 532, 210 3898 075 ή στο e-mail: mkatsam@kethi.gr

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων,

Δρ. Μ. Κατσαμάγκου
Υπεύθυνη Έρευνας

ΦΟΡΕΑΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (Κ.Ε.Θ.Ι.)	Μ. Κατσαμάγκου, υπεύθυνη έρευνας Μ. Καλύβεζα, ερευνήτρια Ρ. Παπαρούνη, ερευνήτρια Στ. Ταμπόση, ερευνήτρια

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ)**

Τελικός Δικαιούχος-Φορέας Υλοποίησης:

.....
(παρακαλώ συμπληρώστε την επωνυμία του Φορέα/Οργανισμού/Υπηρεσίας σας)

Όνομα Υπεύθυνου/-ης Έργου:

.....

Στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο και ηλεκτρονική διεύθυνση):

.....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	
ΜΕΤΡΟ	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ	
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (π.χ. Περιφέρεια)	
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΤΔΕ)

Ποιο είναι το αντικείμενο του Έργου;

.....
.....
.....

Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του Έργου;

.....
.....
.....

Ποιοι είναι οι επιμέρους στόχοι του Έργου;

.....
.....
.....

Ποιοι/-ές είναι οι άμεσα ωφελοούμενοι/-ες του Έργου; (παρακαλούμε, παραθέστε στοιχεία της ΟΜΑΔΑΣ ΣΤΟΧΟΥ, όπως ηλικιακή κατηγορία, εκπαιδευτικό επίπεδο κ.λπ.)

.....
.....
.....

Ποιοι/-ές είναι οι έμμεσα ωφελοούμενοι/-ες του Έργου;

.....
.....
.....

Ποια είναι τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Έργου;

.....
.....
.....

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ

Στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου/Υποέργων συμπεριλαμβάνονται **Δράσεις** που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;

Παρακαλούμε σημειώστε αναλυτικά ποιες είναι αυτές:

1.
2.
3.

Ποιες άλλες Δράσεις θεωρείτε ότι θα ήταν σκόπιμο να αναπτυχθούν σε άλλο Έργο ή σε πιθανή συνέχιση του υπάρχοντος αναφορικά με τις **Δράσεις** που προωθούν, άμεσα ή έμμεσα, την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση;

.....
.....
.....

Ποια, κατά τη γνώμη σας, είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα (σε ό,τι έχει καταγραφεί στο ΤΔΕ) των Δράσεων του Έργου που υλοποιήσατε/υλοποιείτε όσον αφορά στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

.....
.....
.....

Υπάρχουν, κατά τη γνώμη σας, μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Έργου που σχετίζονται με το φύλο και την εκπαίδευση (με βάση την Ενδιάμεση ή/και Τελική σας Έκθεση); Εάν ναι, ποια;

.....
.....
.....

ΔΕΙΚΤΕΣ

Καταγράψτε τους μετρήσιμους δείκτες που έχετε θέσει και σχετίζονται με τις Δράσεις που προωθούν την ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση:

Τίτλος Δείκτη στόχων Έργου/ Υποέργων που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων	Μονάδα μέτρησης κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΤΔΕ	Μονάδα μέτρησης παρούσας φάσης Έργου	Μονάδα μέτρησης κατά την ολοκλήρωση του Έργου

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΕΝΩΝ

Από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου ποια ήταν τα σημαντικότερα εμπόδια/προβλήματα που αντιμετωπίσατε, σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των Δράσεων που σχετίζονται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

.....
.....
.....

Τι θεωρείτε ότι απουσιάζει από τη μέχρι τώρα υλοποίηση του συγκεκριμένου Έργου και σχετίζεται με την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση;

.....
.....
.....

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ / ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Παρακαλούμε σημειώστε οτιδήποτε πιστεύετε ότι θα μπορούσε να αποτελέσει πρόταση βελτίωσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Δράσεων, σε σχέση με την ισότητα των δύο φύλων στην εκπαίδευση στη νέα προγραμματική περίοδο (Ε.Σ.Π.Α.)

.....
.....
.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΘΗΝΑ, 16/07/2008

Α.Π.: ...

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 51
& ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ
Τ.Κ. 10681, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210-3898000
210-3259531
FAX: 210-3898086

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΑΡΧΙΚΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ»
(Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.)

Δ/ση: ΠΙΤΤΑΚΟΥ 2 & ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ
Τ.Κ.: 10558, ΑΘΗΝΑ
Υπόψη: κ. Προϊσταμένου της ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ
Κοιν.: κ. Υπεύθυνη Μονάδας Β1

ΘΕΜΑ: «ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ»

Σας γνωρίζουμε ότι το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)**, στο πλαίσιο του Έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ (4.1.1.ε) με τίτλο: «Παρατηρητήριο Αξιολόγησης και Παρακολούθησης των Δράσεων της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ισότητα», διεξάγει την έρευνα: **«Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ»**.

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση, καταγραφή και αποτίμηση των Δράσεων των Έργων, που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και περιλαμβάνονται τόσο στον Άξονα 4 όσο και στους υπόλοιπους Άξονες του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Δεδομένου ότι αρκετά Έργα/Πράξεις έχουν ήδη ολοκληρωθεί από τους Τελικούς Δικαιούχους που αναφέρονται στο συνημμένο πίνακα, μετά τη σχετική ενημέρωση που δόθηκε από τις αρμόδιες χειρίστριες της Υπηρεσίας σας και προκειμένου να εξασφαλιστούν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκπόνηση της εν λόγω Μελέτης, παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε τις Τελικές Εκθέσεις Υλοποίησης των Έργων που έχουν υποβληθεί από τους αρμόδιους Τελικούς Δικαιούχους.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

.....
Διευθύντρια Ερευνών / Μελετών Κ.Ε.Θ.Ι.
Υπεύθυνη Έργου 4.1.1.ε

Συνημμένα:

Πίνακας Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ που έχουν ολοκληρωθεί

Πίνακας ολοκληρωμένων Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ

Μέτρο/Ενέργεια/Κ.Π.	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος
1.2.1.α	Εξάπλωση εφαρμογής πιλοτικών προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας	ΑΠΘ
1.2.2.α	Εφαρμογή προγραμμάτων πρόσθετης διδακτικής στήριξης στις σχολικές μονάδες	ΔΣΔΕ
1.2.2.β	Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Στελεχών της Εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη	ΔΣΔΕ
1.2.3.α	Πιλοτική εφαρμογή 28 ολοήμερων σχολείων/ Εκπαιδευτικά προγράμματα σε ολοήμερα σχολεία	ΠΙ
1.2.3.α	Πιλοτική Εφαρμογή Προγραμμάτων σε 28 Πειραματικά Ολοήμερα Σχολεία	ΠΙ

ΑΘΗΝΑ, 16/07/2008
Α.Π.: ...

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 51
& ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ
Τ.Κ. 10681, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210-3898000
210-3259531
FAX: 210-3898086

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΑΡΧΙΚΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ»
(Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.)

Δ/νση: ΠΙΤΤΑΚΟΥ 2 & ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ
Τ.Κ.: 10558, ΑΘΗΝΑ
Υπόψη: κ. Προϊσταμένου της ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ
Κοιν.: κ. Υπεύθυνη Μονάδας Β2

**ΘΕΜΑ: «ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ ΠΟΥ
ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ»**

Σας γνωρίζουμε ότι το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)**, στο πλαίσιο του Έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ (4.1.1.ε.) με τίτλο: «Παρατηρητήριο Αξιολόγησης και Παρακολούθησης των Δράσεων της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ισότητα», διεξάγει την έρευνα: **«Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ»**.

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση, καταγραφή και αποτίμηση των Δράσεων των Έργων, που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στο χώρο της εκπαίδευσης και περιλαμβάνονται τόσο στον Άξονα 4 όσο και στους υπόλοιπους Άξονες του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Δεδομένου ότι αρκετά Έργα/Πράξεις έχουν ήδη ολοκληρωθεί από τους Τελικούς Δικαιούχους που αναφέρονται στο συνημμένο πίνακα, μετά τη σχετική ενημέρωση που δόθηκε από τις αρμόδιες χειρίστριες της Υπηρεσίας σας και προκειμένου να εξασφαλιστούν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκπόνηση της εν λόγω μελέτης, παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε τις Τελικές Εκθέσεις Υλοποίησης των Έργων που έχουν υποβληθεί από τους αρμόδιους Τελικούς Δικαιούχους.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση

.....
Διευθύντρια Ερευνών / Μελετών Κ.Ε.Θ.Ι.
Υπεύθυνη Έργου 4.1.1.ε

Συνημμένα:

Πίνακας Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II που έχουν ολοκληρωθεί

Πίνακας ολοκληρωμένων Έργων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II

Μέτρο / Ενέργεια	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Ηπείρου	ΤΕΙ Ηπείρου
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Κρήτης	ΤΕΙ Κρήτης
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Κρήτης	ΤΕΙ Κρήτης
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας	ΤΕΙ Αθήνας
4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Καλαμάτας	ΤΕΙ Καλαμάτας
4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	ΕΚΠΑ
4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών Ομάδων στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	ΓΠΑ
4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο	Πάντειο Πανεπιστήμιο
4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	ΑΠΘ
4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών Ομάδων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών	ΑΣΚΤ
4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Προς: ...
Δ/υση: ...
κον/κα: ...

Αθήνα, 10-07-08
Α.Π. ...

**ΘΕΜΑ: «ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΡΕΥ-
ΝΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ: ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΦΥΛΟ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ».**

Αξιότιμε/-η κ.,

Με την παρούσα θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)**, Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, το οποίο εποπτεύεται και χρηματοδοτείται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας (Γ.Γ.Ι.) του Υπουργείου Εσωτερικών, **διεξάγει**, στο πλαίσιο του Έργου: «Παρατηρητήριο για την Ισότητα στην Εκπαίδευση (Π.Ι.Ε.)», το οποίο χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ (4.1.1.ε.) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, την έρευνα με τίτλο: **«Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των Δράσεων του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ».**

Η συνεργασία σας κρίνεται αναγκαία για την επιτυχία της έρευνάς μας, καθώς το/τα Έργο/-α που έχετε αναλάβει, ως Τελικοί Δικαιούχοι, υπάγεται/-ονται σε κάποιο από τα παρακάτω Μέτρα: Μ1.1., Μ1.2., Μ2.4., Μ2.6., Μ3.1., Μ4.1., Μ4.2., Μ5.1. που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση και περιλαμβάνονται τόσο στον Άξονα 4 όσο και στους υπόλοιπους Άξονες του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει ερωτήσεις που θα πρέπει να απαντηθούν βάσει του **Τεχνικού/-ών Δελτίου/-ων των Έργων** σας από τους αντίστοιχους Υπευθύνους των Έργων και κατανέμονται, με βάση το περιεχόμενό τους, στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Στοιχεία του Έργου
- Σύνομη περιγραφή του φυσικού αντικείμενου (βάσει του ΤΔΕ)
- Δράσεις του Έργου
- Δείκτες του Έργου
- Εντοπισμός κενών
- Διατύπωση προτάσεων.

Θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι όλες οι απαντήσεις που θα δοθούν στο ερωτηματολόγιο είναι εμπιστευτικές και θα αναλυθούν μόνο για ερευνητικούς σκοπούς.

Σας ευχαριστούμε θερμά για το χρόνο και τη συνεργασία σας και παρακαλούμε να προωθήσετε το υλικό που ακολουθεί στους/στις Υπευθύνους/-ες των Έργων που υλοποιείτε.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή βοήθεια, παρακαλούμε επικοινωνήστε με την Υπεύθυνη της Έρευνας, στα τηλέφωνα 210..... ή στο e-mail:

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων,

Με εκτίμηση

.....
Πρόεδρος Δ.Σ. του Κ.Ε.Θ.Ι.

Fax Μήνυμα

Α.Π.:

ΑΠΟ:

ΠΡΟΣ: Δ/νση Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Σχεδίων

Υπόψη: κ. Fax: 210 -

Κοιν.:

ΘΕΜΑ: Συμπλήρωση ερωτηματολογίου στο πλαίσιο της διενεργούμενης έρευνας με τίτλο:
«Σειρά παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιπτώσεων στο φύλο των Δράσεων
του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II»

Ημερ/νία: 10/07/2006

Σελίδες: 1+5

Παρατηρήσεις: ⑥ **ΕΠΕΙΓΟΝ** ⑥ **Για ενημέρωση** ⑥ **Άμεση απάντηση**

*Σε περίπτωση προβλήματος στη λήψη του fax, παρακαλούμε επικοινωνήστε μαζί
μας στα κάτωθι τηλέφωνα*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1.: Έργα του Μέτρου 1.2.

ΕΝΤΑΓΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ: 30-6-2008								
α/α	Κωδικός Μ I S	Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης	Αρ. Πρ. Ένταξης
ΣΥΝΟΛΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
(α)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	a57437	1.2.1.α	Εξάπλωση εφαρμογής πιλοτικών προγραμμάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας	1.027.146,00	ΑΠΘ	1/1/00 - 31/12/00	06/03/2002	1685
2	a123754	1.2.2.α	Εφαρμογή Προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ) στις σχολικές μονάδες 2006 - 2007 & 2007 - 2008	70.000.000,00	ΕΥΕΠ - Κ.Π.Σ.	19/10/06 - 31/8/08	24/04/2008	8566
3	a57427	1.2.2.α	Εφαρμογή προγραμμάτων πρόσθετης διδακτικής στήριξης στις σχολικές μονάδες	133.278.894,00	ΔΣΔΕ	1/1/00 - 30/6/03	23/10/2001	2436
4	a98181	1.2.2.α	Εφαρμογή Προγραμμάτων Πρόσθετης Διδασκαλίας (ΠΔΣ) στις Σχολικές Μονάδες	102.100.000,00	ΕΥΕΠ - Κ.Π.Σ.	6/12/04 - 30/6/08	28/02/2005	3094
5	a64726	1.2.2.β	Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών και Στελεχών της Εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη	3.712.399,12	ΔΣΔΕ	1/1/00 - 30/6/03	01/04/2002	2391
6	a57957	1.2.3.α	Πιλοτική εφαρμογή 28 ολοήμερων σχολείων/ Εκπαιδευτικά προγράμματα σε ολοήμερα σχολεία	3.070.932,06	ΠΙ	1/1/01 - 30/6/03	13/02/2002	1039
7	a76939	1.2.3.α	Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία	114.682.151,17	ΕΥΕΠ - Κ.Π.Σ.	1/10/02 - 31/10/08	05/11/2002	11712
8	a86938	1.2.3.α	Πιλοτική Εφαρμογή Προγραμμάτων σε 28 Πειραματικά Ολοήμερα Σχολεία	1.800.000,00	ΠΙ	1/9/03 - 31/8/05	29/09/2003	12843
9	a80191	1.2.3.β	Ολοήμερα Νηπιαγωγεία	11.521.283,73	ΕΥΕΠ - Κ.Π.Σ.	15/11/02 - 31/8/08	29/01/2003	857

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2.: Έργα του Μέτρου 4.1.

ΕΝΤΑΓΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ: 30-6-2008								
α/α	Κωδικός Μ I S	Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης	Αρ. Πρ. Ένταξης
ΣΥΝΟΛΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
(α)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	a75101	4.1.1.α	Ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών και παρεμβατικά προγράμματα στην εκπαίδευση για την προώθηση της ισότητας των φύλων	24.917.723,79	ΚΕΘΙ	1/7/02 - 30/9/08	18/12/2002	13476
2	a96586	4.1.1.β	Πρωθώντας την ισότητα των φύλων κατά τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας: δράσεις συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού με την οπτική του φύλου	11.617.374,43	ΑΠΘ	2/8/04 - 30/9/08	20/10/2004	18075
3	a92268	4.1.1.δ	Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία	1.574.455,05	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	1/3/04 - 31/7/08	26/05/2004	8050
4	a113112	4.1.1.ε	Παρατηρητήριο Αξιολόγησης και Παρακολούθησης των Δράσεων της Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ισότητα	951.000,00	ΚΕΘΙ	1/12/06 - 31/10/08	1/23/07	1473
5	a105556	4.1.1.ζ	Εφαρμογή Προγραμμάτων που Προωθούν την Ισότητα στην Κοινωνία - Καλλιπάτειρα	9.289.648,05	ΕΥΕΠ-ΚΣ	24/10/05 - 28/11/08	24/10//05	21203
6	a108727	4.1.1.στ	Ευρυδίκη - Θετικές Ενέργειες Υπέρ των Γυναικών	5.960.338,50	ΔΠΘ	1/11/05 - 30/6/08	07/03/2006	4478
7	a108776	4.1.1.στ	Γυναίκεια Εκπαίδευση, Νεανική Επιχειρηματικότητα, Στόχος Ισότητας (Γ.Ε.Ν.Ε.Σ.Ι.Σ)	379.695,00	ΟΠΑ	1/2/06 - 31/5/08	15/03/2006	5270
8	a108926	4.1.1.στ	Θετικές Δράσεις Υπέρ των Γυναικών Στις Σχολές Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Μελέτη-Έρευνα-Βιβλιογραφία-Ενίσχυση Βιβλιοθηκών)	1.280.000,00	Γεν.Γραμμ. Ισότητας/ΥΠΕΣΔΔΑ	10/3/06 - 10/5/08	27/03/2006	6245
9	a108982	4.1.1.στ	Θετικές Ενέργειες Υπέρ των Γυναικών	987.207,00	ΕΚΠΑ	1/3/06 - 31/3/08	27/03/2006	6251
10	a109143	4.1.1.στ	Επιμόρφωση-Πιστοποίηση Γυναικών Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης σε Δεξιότητες Πληροφορικής Επιχειρηματικού Σεναρίου	1.670.659,00	ΤΕΙ Καβάλας	1/12/05 - 31/5/08	12/04/2006	7830
11	a112469	4.1.1.στ	Εξωτερική Αξιολόγηση Δράσεων 4.1.1.στ	150.000,00	ΑΠΘ	1/6/06 - 31/7/08	17/07/2006	15135

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3.: Έργα του Μέτρου 4.2.

ΕΝΤΑΓΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:30-6-2008								
α/α	Κωδικός Μ I S	Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης	Αρ. Πρ. Ένταξης
ΣΥΝΟΛΟ Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.								
(α)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	a75748	4.2.1.α	Φύλο-Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών	328.900,00	ΕΚΠΑ	1/1/03 - 31/8/08	04/09/2003	11296
2	a75752	4.2.1.α	Φύλο-Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου	475.300,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1/1/03 - 31/8/08	07/04/2003	3583
3	a75758	4.2.1.α	Φύλο-Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	440.300,00	ΑΠΘ	1/1/03 - 31/8/08	07/04/2003	3593
4	a75488	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - Φύλο	586.800,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/5/03 - 31/8/08	08/12/2003	16563
5	a75496	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ Φύλο και Ισότητα	567.900,00	ΕΚΠΑ	1/4/03 - 31/8/08	03/03/2004	3410
6	a75498	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	482.600,00	ΑΠΘ	1/4/03 - 31/8/08	04/09/2003	11292
7	a75501	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου	434.300,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1/5/03 - 31/8/08	23/09/2003	12579
8	a75511	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου - Φύλο	518.600,00	Πάντειο Πανεπιστήμιο	1/6/03 - 31/8/08	23/12/03	17780
9	a75512	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου	535.000,00	ΕΜΠ	1/4/03 - 31/12/07	23/09/2003	12580
10	a75515	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης	372.500,00	Πανεπιστήμιο Κρήτης	1/4/03 - 31/8/08	08/12/2003	16575
11	a75516	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά - Ισότητα και Εργασία	216.500,00	Πανεπιστήμιο Πειραιά	1/9/03 - 31/10/08	17/02/2004	2480
12	a75519	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας - ΦΥΛΟ	89.600,00	ΤΕΙ Αθήνας	1/5/03 - 31/8/08	08/12/2003	16565
13	a75522	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΙ Κρήτης - Φύλου και Ισότητας	78.800,00	ΤΕΙ Κρήτης	1/6/03 - 31/8/08	23/09/2003	12578

14	a75525	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας	87.000,00	ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας	1/4/03 - 31/8/08	03/03/2004	3366
15	a75526	4.2.1.β	Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΕΙ Πάτρας - Θέματα Φύλου και Ισότητας	94.700,00	ΤΕΙ Πάτρας	1/4/03 - 31/8/08	23/12/2003	17778
16	a88757	4.2.1.γ	ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Φύλο)	74.570,50	ΕΚΠΑ	8/11/02 - 31/12/07	19/07/2004	12711
17	a88759	4.2.1.γ	ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Φύλο)	26.313,00	ΑΠΘ	8/11/02 - 31/12/07	21/06/2004	10754
18	a88761	4.2.1.γ	ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Φύλο)	37.139,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	8/11/02 - 31/12/07	18/06/2004	10656
19	a88763	4.2.1.γ	ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (Φύλο)	72.540,30	Πάντειο Πανεπιστήμιο	8/11/02 - 31/12/07	30/09/2004	16564
20	a100034	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών	205.200,00	ΑΣΚΤ	1/4/05 - 30/6/08	05/09/2005	17426
21	a97426	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	324.900,00	ΕΚΠΑ	1/1/05 - 31/08/08	05/08/2005	15976
22	a97438	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	371.640,00	ΑΠΘ	1/1/05 - 31/12/07	28/07/2005	15212
23	a97482	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου	210.900,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1/1/05 - 31/8/08	05/08/2005	15978
24	a97517	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	114.000,00	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	1/4/05 - 31/8/08	07/05/2005	12669
25	a97531	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	96.900,00	ΟΠΑ	1/6/05 - 31/8/08	03/08/2005	15694
26	a97532	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	58.140,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/1/05 - 31/12/07	28/07/2005	15193
27	a97558	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο	102.600,00	Ιόνιο Πανεπιστήμιο	1/1/05 - 31/8/08	05/08/2005	15972
28	a97559	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο	110.352,00	Πάντειο Πανεπιστήμιο	1/1/05 - 31/8/08	01/09/2005	17053

29	a99867	4.2.1.δ	Φύλο - Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	114.000,00	ΕΜΠ	1/1/05 - 31/12/07	29/07/2005	15388
30	a100020	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Ηπείρου	88.000,00	ΤΕΙ Ηπείρου	1/5/05 - 31/12/07	05/08/2005	15974
31	a100022	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση Ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Λάρισας	88.000,00	ΤΕΙ Λάρισας	1/1/05 - 31/8/08	01/09/2005	17057
32	a100023	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Κρήτης	99.000,00	ΤΕΙ Κρήτης	1/5/05 - 30/6/07	29/07/2005	15354
33	a86382	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Κρήτης	66.000,00	ΤΕΙ Κρήτης	1/3/04 - 30/6/07	12/05/2004	6874
34	a87301	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	62.136,00	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	1/2/04 - 31/12/07	12/05/2004	6872
35	a87326	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Αθήνας	117.845,00	ΤΕΙ Αθήνας	1/2/04 - 31/12/06	22/06/2004	10843
36	a88591	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Λάρισας	55.000,00	ΤΕΙ Λάρισας	1/3/04 - 31/8/08	12/07/2004	1244
37	a88619	4.2.1.ε	Φύλο - Αρχιμήδης - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΤΕΙ Καλαμάτας	57.996,00	ΤΕΙ Καλαμάτας	1/4/04 - 31/12/2007	06/10/2004	16898
38	a89175	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	193.800,00	ΕΚΠΑ	1/3/04 - 31/12/06	08/11/2004	19397
39	a89191	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών Ομάδων στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	193.800,00	ΓΠΑ	1/3/04 - 31/12/06	15/06/2004	10361
40	a89201	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου	387.600,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1/3/04 - 31/8/08	05/08/2004	14081
41	a89205	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο	193.800,00	Πάντειο Πανεπιστήμιο	1/3/04 - 31/12/07	05/08/2004	14080
42	a89208	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	775.200,00	ΑΠΘ	1/3/04 - 31/12/07	02/07/2004	11600
43	a89213	4.2.1.ε	Φύλο - Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών Ομάδων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	387.600,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/3/04 - 31/12/07	05/07/2004	11684

